

VIII.
DOBITNICI PRIZNANJA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

DOBITNICI PRIZNANJA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Što nam govori ime jednog čovjeka? Govori nam o njegovom postojanju. Dodavanjem drugih oznaka i podataka uz ime upotpunjuje se slika o čovjeku, njegovom vremenu i njegovom djelovanju u tom vremenu.

Javna priznanja prate i bilježe povijest. Budući da su vid potvrđivanja i vrednovanja rada, rezultata rada i zasluga, ona svjedoče o naporima i uspjesima jedne sredine. Stoga, primitkom određenog društvenog priznanja njegov dobitnik i sam postaje dio te povijesti. U tom smislu ovaj dio uključen je i da podsjeti i sačuva podatke o toj povijesti.

Formulacije teksta zasluga za koje je dodijeljeno priznanje preuzete su iz izvorne dokumentacije (akta o dodjeli priznanja). Pregled je pripremljen po vrstama priznanja te po abecednom slijedu. Abecedni pregled ima funkciju kataloga podataka budući da ukazuje na imena dobitnika, priznanja koja su mu dodijeljena i godinu dodjele. Iza toga slijede obrazloženja koja omogućavaju potpunije sagledavanje zasluga za koje je priznanje dodijeljeno pojedinom dobitniku, ali i provođenje analiza po raznim kriterijima i obilježjima.

Radi olakšavanja snalaženja i korištenja podataka oni su grupirani. U pregledu po vrstama podaci su grupirani po vrstama, unutar toga po godinama, a dalje svrstani u grupe koje u pravilu, obuhvaćaju podatke o organizacijama odnosno pojedincima i to, redoslijedom sadržanim u aktu o dodjeljivanju priznanja. Podaci o nagradama za životno djelo unutar određenog priznanja izlučeni su ispred godišnjih nagrada. U abecednom pregledu podaci za pojedince su svrstani abecednim redom početnih slova prezimena dobitnika. Radi lakšeg snalaženja u podacima za organizacije i zajednice, oni su grupirani po djelatnostima. Unutar djelatnosti dobitnici su svrstani abecednim redom početnih slova naziva.

U pregledu po vrstama priznanja, navedena su imena organizacija važeća u trenutku dodjele.

Radi veće preglednosti u abecednom pregledu su korištene sljedeće kratice:

PČZ - Počast Zastave Osječko-baranjske županije s grbom

PČG - Počast Zlatnoga grba Osječko-baranjske županije

PČP - Počast Velikog pečata Osječko-baranjske županije

NŽ - Nagrada Osječko-baranjske županije

PLS - "Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije

ZP - "Zelena povelja Osječko-baranjske županije"

PZh - "Povelja zahvalnosti Osječko-baranjske županije"

PHu - "Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije.

Godina navedena uz kraticu naziva u abecednom pregledu označava godinu u kojoj je dodijeljeno.

Nadamo se da će tako uređeni pregled dodijeljenih županijskih priznanja i njihovih dobitnika odgovoriti funkciji koja im je namijenjena.

1. PREGLED DOBITNIKA PRIZNANJA PO VRSTI PRIZNANJA

1. 1. POČAST ZLATNOGA GRBA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

2003. godina

Bernard M. Luketich, predsjednik Hrvatske bratske zajednice u Americi
za značajan doprinos razvitku odnosa i suradnje hrvatskih iseljenika i
njihovih potomaka u Americi i Osječko-baranjske županije

1. 2. NAGRADA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

ZA ŽIVOTNO DJELO

1998. godina

Ivan Lehman

za životno djelo ostvareno u području prosvjete

mr. sc. Damir Kovačić

za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa

1999. godina

Branko Mihaljević

za životno djelo ostvareno u području kulture

2000. godina

dr. sc. Ive Mažuran

za životno djelo ostvareno u području znanosti

Katica Ileš

za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa

2001. godina

Zdenka Radman

za životno djelo ostvareno u području prosvjete

2002. godina

Vesna Mores

za životno djelo ostvareno u području kulture

Slavko Bučanović

za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa

2003. godina

Nevenka Munitić

za životno djelo ostvareno u području prosvjete

Julije Njikoš

za životno djelo ostvareno u području kulture

Andrija Vekić

za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa

2004. godina

Antun Nađsombat

za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa

GODIŠNJE NAGRADE**u području gospodarskih djelatnosti****1996. godina**

Dioničko društvo "Gradnja" Osijek

za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata kojima se pridonosi jačanju gospodarske osnove Županije

1998. godina

Dioničko društvo Našicecement Našice

za naročito uspješno organiziranje rada i poslovanja te uvođenje suvremenih metoda u ekonomsko-tehnološki proces i ostvarene značajne radne i poslovne rezultate

Dioničko društvo Panturist Osijek

za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata kojima se pridonosi jačanju gospodarske osnove Županije

Davor Kezić

za naročito uspješnu inovaciju i njezinu primjenu koja pridonosi razvoju područja u kojem je ostvarena

2000. godina

Društvo inovatora "Osijek" Osijek
za naročito uspjele i svjetski priznate inovacije i njihovu primjenu koja
pridonosi razvoju područja u kojima su ostvarene

2001. godina

Društvo s ograničenom odgovornošću Alastor, Osijek
za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata kojima se prido-
nosi jačanju gospodarske osnove Županije

Ivan Plačko
za uspješnu primjenu nove tehnologije u grafičkoj industriji i ostvarene
poduzetničke i nakladničke rezultate

Tihomir Čuljak
za naročito uspjelu inovaciju koja pridonosi razvoju područja u kojem
je ostvarena

2002. godina

Društvo s ograničenom odgovornošću OTOS, Osijek
za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata zasnovanih na
suvremenim tehničkim, tehnološkim i ekonomskim dostignućima i
spoznajama

Davor Kezić
za naročito uspjelu inovaciju koja pridonosi razvoju područja u kojem
je ostvarena

2003. godina

Danijel Samardžić
za naročito uspjelu inovaciju koja pridonosi razvoju područja u kojem
je ostvarena

2004. godina

Ante Kelava
za naročito uspjele inovacije koje pridonose razvoju područja u kojima
su ostvarene

u području znanosti**2002. godina**

Ekonomski fakultet u Osijeku

za uspješnu i istaknutu znanstvenu djelatnost u području ekonomskih znanosti i njene primjene, koja je rezultirala znanstvenim radovima, razvitkom ekonomske znanosti odnosno razvitkom fakulteta kao znanstveno-istraživačke i nastavne ustanove i njegovog djelovanja

u području prosvjete**1996. godina**

Glazbena škola Franje Kuhača Osijek

za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom izvođenju nastave i iznimna postignuća u otkrivanju, poticanju i razvitku darovitih učenika

1998. godina

Ugostiteljsko-turistička škola Osijek

za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom radu

1999. godina

Osnovna škola "Dobriša Cesarić" Osijek

za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom radu

2001. godina

Medicinska škola Osijek

za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom i metodičkom izvođenju nastave i drugih oblika prosvjetne djelatnosti

2002. godina

Osnovna škola Antuna Mihanovića, Osijek

za naročite uspjehe u organiziranju odgojno-obrazovnog rada i zapažene rezultate u stručno-pedagoškom i metodičkom izvođenju nastave i drugih oblika prosvjetne djelatnosti

2004. godina

Elektrotehnička i prometna škola Osijek

za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom izvođenju nastave i iznimna postignuća u otkrivanju, poticanju i razvitku darovitih učenika

u području zdravstva**1998. godina**

mr. sc. Krešimir Glavina

za zapažene rezultate u organiziranju i razvitku Kliničke bolnice Osijek
usmjerene unapređenju zdravstvene zaštite stanovništva

u području kulture**1996. godina**

Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku

za izvedena umjetnička ostvarenja, koja predstavljaju značajan doprinos razvitku kulture

dr. sc. Stjepan Sršan

za značajne rezultate u proučavanju, očuvanju i promicanju kulturne i povijesne baštine

1998. godina

Miroslav Gerenčer

za iznimna postignuća na području likovnih umjetnosti

1999. godina

Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo "Osijek 1862"

za iznimna postignuća i umjetničke dosege u očuvanju i promicanju kulturne baštine

2000. godina

Hrvatsko pjevačko društvo "Lipa" Osijek

za iznimna postignuća i umjetničke dosege u području glazbene umjetnosti

2002. godina

Silvija Lučevnjak

za značajne rezultate u proučavanju, očuvanju i promicanju kulturne baštine te organiziranju i izvođenju manifestacija kojima se podiže razina kulturnog života

2003. godina

Slovačka kulturno-umjetnička udruga "Franjo Strapač" Markovac Našički

za naročite uspjehe i umjetničke dosege u očuvanju i promicanju kulturne baštine

Tomislav Dušanić

za iznimna ostvarenja na području likovnih umjetnosti

2004. godina

Josip Cvenić

za iznimna postignuća i umjetničke dosege u području književnosti

u području tjelesne kulture i športa**1996. godina**

Veslački klub "Iktus-Saponia" Osijek

za naročita športska postignuća na državnom i međunarodnim natjecanjima

1998. godina

Olimpijada starih športova Brodanci

za istaknutu djelatnost u njegovanju izvornih i tradicijskih športova

2001. godina

Branislav Bogdanović

za naročita športska postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima u kuglanju

2002. godina

Zoran Prodanović

za naročita športska postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima u kuglanju

2003. godina

Kuglački klub "Kandit - Premijer" Osijek

za naročita športska postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima u kuglanju

Mario Mušanić

za iznimne rezultate na državnim i međunarodnim natjecanjima u kuglanju

2004. godina

Mirna Rajle Brodanac

za iznimne rezultate na međunarodnim natjecanjima u veslanju

u području tehničke kulture**1996. godina**

Tihomir Čuljak

za izuzetne rezultate u području tehničkog stvaralaštva

1998. godina

Zoran Bešlić

za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva

1999. godina

Ivan Šarčević

za osobite rezultate u širenju i promicanju tehničke kulture

2000. godina

Video klub "Mursa" Osijek

za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva

2001. godina

Snježana Barabaš-Seršić

za izuzetne uspjehe u stručnom i pedagoškom radu na tehničkom odgoju i obrazovanju djece i mladeži i izvanredne rezultate u širenju tehničke kulture među stanovništvom

2002. godina

Ankica Gudelj

za izuzetne uspjehe u stručnom i pedagoškom radu na tehničkom odgoju i obrazovanju djece i mladeži

2003. godina

Martina Mijaković

za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva

2004. godina

Damir Tomić

za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva

1. 3. "POVELJA LOKALNE SAMOUPRAVE" OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1996. godina

Francois Friederich, delegat Vijeća Europe u Veleposlanstvu lokalne demokracije u Osijeku

za osobite zasluge u razvijanju odnosa suradnje jedinica lokalne samouprave na području Županije i lokalnih vlasti u inozemstvu radi omogućavanja upoznavanja i proučavanja iskustava funkcioniranja lokalne samouprave europskih gradova, produbljivanja spoznaja o lokalnoj samoupravi te iznalaženja praktičkih rješenja primjenjivih u oblikovanju, razvitku i unapređivanju lokalne samouprave na području Županije Osječko-Baranjske

Općina Koška

za uspješno organiziranje općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području općine

1997. godina

Općina Semeljci

za uspješno organiziranje općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području općine

1998. godina

Grad Valpovo

za uspješno organiziranje Grada kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njegovih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Grada, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Grada

1999. godina

Pravni fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

za znanstvenu i znanstveno-istraživačku djelatnost i publicistiku kojom se pridonosi spoznavanju i produbljivanju spoznaja o lokalnoj samoupravi, iznalaženju znanstveno zasnovanih praktičkih rješenja i jačanju teorijske osnove lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj

Općina Bilje

za značajnu djelatnost i iznimne rezultate u organiziranju jedinice lokalne samouprave i djelovanju njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju uvjeta razvitka

2000. godina**Nositelji Projekta "Demokratizacija u istočnoj Slavoniji"**

za osobite zasluge u pružanju stručne i materijalne potpore te razvijanju odnosa suradnje jedinica lokalne samouprave na području Županije i lokalnih vlasti Belgije i Nizozemske radi omogućavanja upoznavanja i proučavanja iskustava funkcioniranja lokalne samouprave tih zemalja, produbljivanja spoznaja o lokalnoj samoupravi te iznalaženja praktičkih rješenja primjenjivih u oblikovanju, razvitku i unapređivanju lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije

Općina Čeminac

za značajnu djelatnost i iznimne rezultate u organiziranju jedinice lokalne samouprave i djelovanju njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju uvjeta zadovoljavanja potreba stanovništva i razvitka

Općina Petrijevci

za uspješno organiziranje i postignute rezultate u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti i podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika

2001. godina**Općina Feričanci**

za uspješno organiziranje Općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine

2002. godina**Hrvatski institut za lokalnu samoupravu, Osijek**

za znanstvenu i stručnu, publicističku i obrazovnu djelatnost kojom se pridonosi produbljivanju i širenju spoznaja o teritorijalnoj samoupravi, iznalaženju znanstveno zasnovanih praktičkih rješenja te osposobljavanju nositelja funkcioniranja i razvitka lokalne samouprave

2003. godina

Općina Antunovac

za uspješno organiziranje Općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine

1. 4. "ZELENA POVELJA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE"

1996. godina

prof. dr. sc. Jozsef Mikuska

za značajnu znanstveno-istraživačku, stručnu i pedagošku djelatnost te uspješnu primjenu znanosti u praksi usmjerenu stvaranju znanstvenih i stručnih osnova za očuvanje i zaštitu prirodnih vrijednosti dijela Županije Osječko-Baranjske

Darko Varga

za značajnu djelatnost u oblikovanju i razvijanju ekološke svijesti i potrebe zaštite Posebnog zoološkog rezervata i Parka prirode Kopački rit te njenom promicanju na međunarodnoj razini

Javno poduzeće "Unikom" Osijek

za izuzetna postignuća i ostvarene rezultate u saniranju ratom oštećenih dijelova okoliša te poštovani rad u osiguranju kvalitete življenja i zdravlja stanovništva na području grada Osijeka

1997. godina

Dječji vrtić "Mak" Centra za predškolski odgoj Osijek

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanju potrebe zaštite okoliša

Odred izviđača "Iovallios" Valpovo

za ostvarene rezultate u uređenju osobito vrijednih dijelova okoliša, te značajnu djelatnost u razvijanju ekološke svijesti i promicanju potrebe zaštite okoliša među građanima

Javno poduzeće za vodoopskrbu i odvodnju "Vodovod - Osijek" Osijek

za uspješno organiziranje djelatnosti ispitivanja i nadzora nad kakvoćom otpadnih voda i primjenu znanstvenih i stručnih metoda kojima su postignuti iznimni rezultati u sprječavanju onečišćenja okoliša

Društvo s ograničenom odgovornošću za komunalne djelatnosti
Kombel Belišće

za ostvarene rezultate u saniranju oštećenih dijelova okoliša i daljnjem
sprječavanju onečišćenja radi promicanja kvalitete življenja i zdravlja
ljudi

1998. godina

Osnovna škola Antuna Mihanovića Osijek

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i
obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi
zaštite okoliša i promicanju potrebe zaštite okoliša

Planinarsko društvo "Krndija" Našice

za značajnu djelatnost u razvijanju ekološke svijesti i promicanju potre-
be zaštite okoliša među građanima

Marijan Kocijančić

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i
obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi
zaštite okoliša i promicanju potrebe zaštite okoliša

Ivana Kolaric

za značajne rezultate u zaštiti i uređenju izuzetno vrijednih dijelova
okoliša

Zdravko Tadić

za značajnu stručnu i znanstveno-istraživačku djelatnost u ornitologiji i
rezultate u zaštiti izuzetno vrijednih dijelova okoliša

1999. godina

Osnovna škola "August Harambašić" Donji Miholjac

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i
obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi
zaštite okoliša

Zdenko Farkaš

za izuzetna preguća i ostvarene rezultate u saniranju oštećenih dije-
lova okoliša i uspješnu izvedbu projekta kojim se obnavljaju njegove
prirodne osobitosti

X. Policijska postaja Bilje Policijske uprave Osječko-baranjske

za značajne rezultate u zaštiti izuzetno vrijednih dijelova okoliša

2000. godina

Osnovna škola "Matija Gubec" Magadenovac

za značajnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i
obrazovanju djece i mladeži te razvijanju ekološke svijesti i promicanju
potrebe zaštite okoliša

dr. sc. Melita Mihaljević

za značajnu znanstveno-istraživačku, stručnu i pedagošku djelatnost, uspješnu primjenu znanosti u praksi te izradu uspješnih projekata koji pridonose očuvanju i unapređivanju okoliša

2001. godina

Osnovna škola Frana Krste Frankopana, Osijek

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju ekološke svijesti i promicanju potrebe zaštite okoliša

Osnovna škola Laslovo, Laslovo

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju svijesti o zaštiti okoliša te za izuzetna pregnuća i ostvarene rezultate u saniranju ratom oštećenih dijelova okoliša

Društvo s ograničenom odgovornošću Werkos, Osijek

za uspješnu primjenu suvremenih znanstvenih i tehnoloških dostignuća u praksi koja pridonose očuvanju i unapređenju okoliša

2002. godina

Osnovna škola Bilje, Bilje

za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanju zaštite okoliša

Športsko ribolovni klub "Jug 2", Osijek

za iznimna pregnuća i ostvarene rezultate u saniranju, uređenju i zaštiti zapuštenih dijelova okoliša kojima se pridonosi njihovoj revitalizaciji i promicanju kvalitete življenja i zdravlja ljudi

2003. godina

dr. sc. Dragica Gucunski

za značajnu znanstveno-istraživačku, stručnu i pedagošku djelatnost te uspješnu primjenu znanosti u praksi usmjerenu stvaranju znanstvenih i stručnih osnova za očuvanje i zaštitu prirodnih vrijednosti Osječko-baranjske županije

2004. godina

Mario Romulić

za značajnu djelatnost u razvijanju ekološke svijesti promicanjem potrebe zaštite okoliša

1. 5. "POVELJA HUMANOSTI" OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1996. godina

Sonja Klingor

za organiziranje i pružanje humanitarne pomoći

Damir Živković

za poduzimanje djela kojima je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonjena prijeteća pogibelj

Stjepan Božić

Zvonko Đuričić

Milić Mihajlović

Antun Skrok

za darovanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

1997. godina

Amalija Janović

za predano djelovanje u organiziranju i pružanju humanitarne pomoći ljudima ugroženim ratom i njegovim posljedicama

Željko Paurić

za nesebičnu predanost u organiziranju i pružanju skrbi o djeci i obitelji, bolesnima i nevoljnima i svima onima kojima je potrebna pomoć drugog čovjeka

Terezija Farkaš

Branka Mravunac

za samoprijegoran rad u pružanju pomoći povrijeđenima i skrbi o bolesnima

Marija Šešo

za brižni odnos u organiziranju i provođenju skrbi o starim osobama

Danijela Jožef

za samopožrtvovnu skrb o obitelji i djeci bez majke

Simo Bakić

Drago Đurković

za darovanje krvi koje omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

1998. godina

Zlatko Babić

za poduzimanje djela kojim je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonjena prijeteća pogibelj i spašen ljudski život

Dragutin Štefančić

za darovanje krvi koje omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

Ruža Janžek

za skrb o djeci bez roditelja i napuštenoj djeci

Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Tihomir Jurčević, Vladimir Jurčević, dr. sc. Anđelka Metzinger, Božica

Štumfol i Jadranka Tomin

za skrb o duševno povrijeđenima i svima onima kojima je potrebna pomoć drugog čovjeka

1999. godina

Mato Džalto

za poduzimanje djela kojim je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonjena prijeteća pogibelj i spašen ljudski život

dr. sc. Zlatko Mandić i Davorka Šuvak

za skrb o tjelesno i duševno povrijeđenima i svima onima kojima je potrebna pomoć drugog čovjeka

Kata i Stjepan Vukovski

za skrb o djeci bez roditelja i napuštenoj djeci

2000. godina

Petar Mihaljević

za poduzimanje djela kojim je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonjena prijeteća pogibelj i spašen ljudski život

Josip Jurišić

za darovanje krvi koje omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

2001. godina

dr. sc. Josip Palić

za samoprijegoran rad u skrbi i pružanju pomoći bolesnima

Radoslav Grubišić

Drago Vila

za poduzimanje djela kojima je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonjena prijeteća pogibelj

Ivan Ileš

Risto Kocev

za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

2002. godina

Štefica Čučak

za pružanje humanitarne pomoći i druge aktivnosti koje afirmiraju i potvrđuju humanost kao univerzalno civilizacijsko načelo

Silvija Perković

za skrb o izbjeglicama, djeci i drugim osobama kojima je potrebita pomoć drugog čovjeka

Stanko Mihić

Bela Mikola

Antun Sauer

za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

2003. godina

fra Modesto Josip Borak

za djelovanje kojim se afirmira i potvrđuje humanost kao univerzalno civilizacijsko načelo

Vera Iveković

za skrb o bolesnima, tjelesno i duševno povrijeđenima i svima onima kojima je potrebita pomoć drugog čovjeka

Tomislav Plavčić

za organiziranje i pružanje humanitarne pomoći i drugim akcijama i aktivnostima pružanja ljudske pomoći

Franjo Andrašić

Ivan Drtik

Pal Horvath

Marinko Kovač

Vladimir Orlovac

Zvonimir Papo

Miroslav Šerbedžić

Josip Talapko

za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

2004. godina

Tomo Horvat

za poduzimanje djela kojim je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonjena prijeteca pogibelj i spašen ljudski život

Nikola Cvitko

Josip Gracel

Petar Gudelj

Mato Partiћ

Marko Vrčak

za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih

1. 6. “POVELJA ZAHVALNOSTI OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE”

1996. godina

- za predano i požrtvovno djelovanje u organiziranju i izvođenju obrane na području Županije Osječko-Baranjske te jačanju njezine obrambene snage u Domovinskom ratu

1. Vladimir Šeks
2. Slavko Barić
3. Zvonko Bušić
4. Branimir Glavaš
5. Željko Ronta
6. Zapovjedništvo 1. Operativne zone Osijek
7. Zapovjedništvo obrane grada Osijeka
8. 3. gardijska brigada “Kune”
9. 101. brigada Hrvatske vojske
10. 106. brigada Hrvatske vojske
11. 107. brigada Hrvatske vojske “R” Valpovo
12. 122. brigada Hrvatske vojske “D” Đakovo
13. 130. brigada Hrvatske vojske
14. 132. brigada Hrvatske vojske “D” Našice-Orahovica-Valpovo
15. 135. brigada Hrvatske vojske
16. 160. brigada Hrvatske vojske
17. Odred riječne ratne flotile “Drava” Osijek
18. Policijska uprava osječko-baranjska
19. Specijalna jedinica policije PU osječko-baranjske
20. IV. policijska postaja Beli Manastir PU osječko-baranjske
21. Postaja granične policije Beli Manastir PU osječko-baranjske
22. Centar za obavješćivanje Osijek

- za predano i požrtvovno djelovanje u organiziranju i djelovanju tijela civilnih vlasti i vitalnih javnih službi u uvjetima ratnog stanja kojim su omogućili djelotvorno funkcioniranje obrambenog sustava na području Županije Osječko-Baranjske

1. Stjepan Čamagajevac
2. Stipan Jurčević
3. dr. sc. Zlatko Kramarić
4. Marko Kvesić
5. Srećko Lovrinčević
6. Mate Zorić

- za predano i požrtvovno djelovanje u organiziranju i djelovanju vitalnih javnih službi u Domovinskom ratu kojim su pridonijeli unutarnjem snaženju obrambenog sustava na području Županije Osječko-Baranjske

1. HEP Distribucijsko područje "Elektroslavonija" Osijek
2. HEP Prijenosno područje Osijek
3. HEP "Termoelektrana-Toplana Osijek" Osijek
4. Organizacijske jedinice Hrvatskih željeznica Osijek
5. Telekomunikacijski centar HPT Osijek
6. Poslovna jedinica Osijek INA Trgovina
7. JP "Vodovod-Osijek" Osijek
8. KJP "Dvorac" Valpovo
9. JPP "Ukop" Osijek
10. Tvornica keksa i kruha "Sloboda" Osijek
11. Tvornica mlijeka u prahu IPK Osijek
12. Klinička bolnica Osijek
13. Dom zdravlja Osijek
14. Dom zdravlja Đakovo
15. Dom zdravlja Valpovo
16. Hitna medicinska pomoć Osijek
17. Zavod za javno zdravstvo Osijek
18. Veterinarska stanica Osijek

- za predano i požrtvovno djelovanje u zaštiti i spašavanju, te zbrinjavanju ratom ugroženog stanovništva i otklanjanju posljedica ratnog djelovanja na području Županije Osječko-Baranjske

1. Damir Junušić
2. Karlo Karačić
3. Vatrogasni centar Osijek
4. Stožer civilne zaštite MO "Knez Branimir" Osijek
5. Stožer civilne zaštite MO "Donji grad" Osijek
6. Stožer civilne zaštite MO "30. svibanj - Jug II" Osijek
7. Stožer civilne zaštite MO "Nova Retfala" Osijek
8. Stožer civilne zaštite MO "Retfala" Osijek
9. Stožer civilne zaštite MO "Ivan Filipović" Osijek
10. Stožer civilne zaštite MO "Ivan Meštrović" Osijek
11. Stožer civilne zaštite MO "Sjenjak" Osijek
12. Stožer civilne zaštite MO "Osijek - Lijeva obala"
13. Stožer civilne zaštite MO Josipovac
14. Stožer civilne zaštite MO Ernestinovo

15. Stožer civilne zaštite MO Ivanovac
16. Gradsko društvo Crvenog križa Osijek
17. "Caritas" Osijek

- za predano i požrtvovno djelovanje u pružanju potpore stanovništvu i izniman doprinos obrani Republike Hrvatske na području Županije Osječko-Baranjske tijekom Domovinskog rata

1. Mara Bareza

- za osobit doprinos jačanju obrambene snage Republike Hrvatske na području Županije Osječko-Baranjske

1. Metalska industrija MIO Osijek
2. OLT d. d. Osijek
3. "Torpedo-Đakovo" d. o. o. Đakovo
4. PIK Đakovo
5. "Energa" d. o. o. Đakovo
6. "Meteor" d. d. Đakovo
7. "Limex" d. o. o. Donji Miholjac
8. "Belišće" d. d. Belišće
9. PPK "Valpovo" Valpovo
10. "Saponia" d. d. Osijek
11. LIO d. d. Osijek
12. Drvna industrija GELI Đakovo
13. "Vodogradnja" d. o. o. Osijek
14. "Gradnja" d. d. Osijek
15. "Opeka" d. d. Osijek
16. Cetera d. d. Đakovo
17. "Panonija" d. d. Osijek
18. "Žitar" d. d. Donji Miholjac
19. "Prehrana" d. o. o. Osijek
20. Studentski centar u Osijeku

- za predano i požrtvovno djelovanje u pronošnju istine o suštini Domovinskog rata u svijetu i afirmaciji napora stanovništva i obrambenih snaga na području Županije Osječko-Baranjske u obrani i otklanjanju posljedica rata

1. Medijski centar "Glas Slavonije" Osijek
2. Hrvatski radio Radio postaja Osijek
3. HTV Studio Osijek

1997. godina

- za uspješno ustrojavanje i djelovanje sustava školstva u ratnim uvjetima, skrb o učenicima i materijalnim dobrima škola

1. OŠ Svete Ane Osijek
2. OŠ Vladimira Becića Osijek
3. OŠ Franje Krežme Osijek
4. OŠ Antuna Mihanovića Osijek
5. OŠ "Mladost" Osijek
6. OŠ Frana Krste Frankopana Osijek
7. OŠ "Vijenac" Osijek
8. OŠ Jagode Truhelke Osijek
9. OŠ Ljudevita Gaja Osijek
10. OŠ "Tin Ujević" Osijek
11. OŠ "Grigor Vitez" Osijek
12. OŠ "August Šenoa" Osijek
13. OŠ "Dobriša Cesarić" Osijek
14. OŠ Ivana Filipovića Osijek
15. OŠ "Retfala" Osijek
16. Centar za odgoj i obrazovanje Osijek
17. OŠ "Antunovac" Antunovac, privremeno smještena u Ivanovcu
18. OŠ Ivana Kukuljevića Belišće
19. OŠ Miroslava Krleže Čepin
20. OŠ "Vladimir Nazor" Čepin
21. OŠ Josipovac
22. OŠ Petrijevci
23. OŠ Josipa Kozarca Semeljci
24. OŠ "Šećerana" Šećerana, privremeno smještena u Mohácsu
25. OŠ Matije Petra Katančića Valpovo
26. OŠ Višnjevac
27. OŠ Mate Lovraka Vladislavci
28. OŠ Milka Cepelića Vuka
29. I. gimnazija Osijek
30. II. gimnazija Osijek
31. III. gimnazija Osijek
32. Elektrotehnička i prometna škola Osijek
33. Strojarska tehnička škola Osijek
34. Tehnološka škola "Ruđer Bošković" Osijek
35. Medicinska škola Osijek
36. Graditeljsko-geodetska škola Osijek

37. Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek
38. Tekstilna škola Osijek
39. Ekonomska škola Osijek
40. Ugostiteljsko-turistička škola Osijek
41. Trgovačka škola Osijek
42. Obrtnička škola Osijek
43. Škola za osposobljavanje i obrazovanje "Vinko Bek" Osijek
44. Srednja škola Beli Manastir, privremeno smještena u Osijeku i Mohácsu

- za uspješno provođenje aktivnosti zaštite kulturne baštine i uspješno organiziranje i djelovanje u ratnim uvjetima kojim su pridonijeli snaženju obrambenog sustava

1. Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku
2. Dječje kazalište u Osijeku
3. Galerija likovnih umjetnosti Osijek
4. Muzej Slavonije Osijek
5. Povijesni arhiv u Osijeku
6. Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Osijeku
7. Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

- za predano i požrtvorno djelovanje u organiziranju i djelovanju vitalnih javnih službi u Domovinskom ratu kojim su pridonijeli unutarnjem snaženju obrambenog sustava na području Županije

1. JP "Gradski prijevoz putnika" Osijek

- za osobit doprinos jačanju obrambene snage Republike Hrvatske na području Županije

1. Tvornica žigica "Drava" Osijek
2. Radionica Strojarske tehničke škole Osijek

- za predano i požrtvorno djelovanje u zaštiti i spašavanju, te zbrinjavanju ratom ugroženog stanovništva i otklanjanju posljedica ratnog djelovanja na području Županije

1. Jure Maslić
2. Odred izviđača "Quercus" Osijek
3. Učenički dom Hrvatskoga radiše Osijek
4. Srednjoškolski đачki dom Osijek

- za predano i požrtvovno djelovanje u skrbi za stradalnike Domovinskog rata i osobit doprinos ublažavanju njegovih posljedica

1. Ante Kuić
2. Vladimir Šimić

- za predano i požrtvovno djelovanje u zbrinjavanju i pružanju duhovne i materijalne potpore ratom ugroženom stanovništvu s područja Županije

1. Marko Bubalo
2. Eva Filaković
3. Ivan Milanović
4. Stjepan Pasarić
5. Stjepan Zagorac

1999. godina

- za predano i požrtvovno djelovanje u skrbi o djeci ratom ugroženog područja

1. Prva privatna osnovna škola "Juraj Dobrila" Pula

- za uspješno ustrojavanje i djelovanje sustava visokog školstva u ratnim uvjetima

1. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

- za predano i požrtvovno djelovanje u skrbi za ratom ugroženo stanovništvo i osobiti doprinos ublažavanju posljedica rata

1. Centar za socijalnu skrb Osijek
2. Centar za socijalnu skrb Beli Manastir
3. Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac
4. Centar za socijalnu skrb Đakovo
5. Centar za socijalnu skrb Valpovo

- za predano i požrtvovno djelovanje u zaštiti i spašavanju te zbrinjavanju ratom ugroženog stanovništva

1. Centar za odgoj Osijek
2. Dom umirovljenika Osijek
3. Zavod za socijalno-zdravstvenu zaštitu Osijek
4. Centar za društvenu brigu o starijim osobama "Đakovo" Đakovo

- za predano i požrtvovno djelovanje u zaštiti i spašavanju te zbrinjavanju ratom ugroženog stanovništva i otklanjanju posljedica ratnog djelovanja na području Županije

1. Regionalni ured za prognanike i izbjeglice Osijek
2. "Naselje prijateljstva" Čepin
3. Izbjeglički centar "Gašinci"

- za predano i požrtvovno djelovanje u skrbi za stradalnike Domovinskog rata i osobiti doprinos ublažavanju njegovih posljedica

1. Zajednica prognanika Osječko-baranjske županije
2. Udruga obitelji nestalih i nasilno odvedenih branitelja Domovinskog rata Osijek

2. ABECEDNI PREGLED DOBITNIKA PRIZNANJA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

2. 1. POJEDINCI

A

Franjo Andrašić, PHu 2003.

B

Zlatko Babić, PHu 1998.

Simo Bakić, PHu 1997.

Snježana Barabaš-Seršić, NŽ 2001.

Mara Bareza, PZh 1996.

Slavko Barić, PZh 1996.

Zoran Bešlić, NŽ 1998.

Branislav Bogdanović, NŽ 2001.

Modesto Josip Borak, PHu 2003.

Stjepan Božić, PHu 1996.

Marko Bubalo, PZh 1997.

Slavko Bučanović, NŽ za životno djelo 2002.

Zvonko Bušić, PZh 1996.

C

Josip Cvenić, NŽ 2004.

Nikola Cvitko, PHu 2004.

Č

Stjepan Čamagajevac, PZh 1996.

Štefica Čučak, PHu 2002.

Tihomir Čuljak, NŽ 1996., NŽ 2001.

D

Ivan Drtik, PHu 2003.

Tomislav Dušanić, NŽ 2003.

Dž

Mato Džalto, PHu 1999.

Đ

Zvonko Đuričić, PHu 1996.

Drago Đurković, PHu 1997.

F

Terezija Farkaš, PHu 1997.

Zdenko Farkaš, ZP 1999.

Eva Filaković, PZh 1997.

Francois Friederich, PLS 1996.

G

Miroslav Gerenčer, NŽ 1998.

Branimir Glavaš, PZh 1996.

Krešimir Glavina, NŽ 1998.

Josip Gracel, PHu 2004.

Radoslav Grubišić, PHu 2001.

Dragica Gucunski, ZP 2003.

Ankica Gudelj, NŽ 2002.

Petar Gudelj, PHu 2004.

H

Tomo Horvat, PHu 2004.

Pal Horvath, PHu 2003.

I

Ivan Ileš, PHu 2001.

Katica Ileš, NŽ za životno djelo 2000.

Vera Iveković, PHu 2003.

J

Amalija Janović, PHu 1997.

Ruža Janžek, PHu 1998.

Danijela Jožef, PHu 1997.

Damir Junušić, PZh 1996.

Stipan Jurčević, PZh 1996.

Tihomir Jurčević, PHu 1998.

Vladimir Jurčević, PHu 1998.

Josip Jurišić, PHu 2000.

K

Karlo Karačić, PZh 1996.

Ante Kelava, NŽ 2004.

Davor Kezić, NŽ 1998., NŽ 2002.

Sonja Klingor, PHu 1996.

Risto Koccev, PHu 2001.

Marijan Kocijančić, ZP 1998.

Ivana Kolarić, ZP 1998.

Marinko Kovač, PHu 2003.

Damir Kovačić, NŽ za životno djelo 1998.
Zlatko Kramarić, PZh 1996.
Ante Kuić, PZh 1997.
Marko Kvesić, PZh 1996.

L

Ivan Lehman, NŽ za životno djelo 1998.
Srećko Lovrinčević, PZh 1996.
Silvija Lučevnjak, NŽ 2002.
Bernard M. Luketich, PČG 2003.

M

Zlatko Mandić, PHu 1999.
Jure Maslić, PZh 1997.
Ive Mažuran, NŽ za životno djelo 2000.
Anđelka Metzing, PHu 1998.
Milić Mihajlović, PHu 1996.
Branko Mihaljević, NŽ za životno djelo 1999.
Melita Mihaljević, ZP 2000.
Petar Mihaljević, PHu 2000.
Stanko Mihčić, PHu 2002.
Martina Mijaković, NŽ 2003.
Bela Mikola, PHu 2002.
Jozsef Mikuska, ZP 1996.
Ivan Milanović, PZh 1997.
Vesna Mores, NŽ za životno djelo 2002.
Branka Mravunac, PHu 1997.
Nevenka Munitić, NŽ za životno djelo 2003.
Mario Mušanić, NŽ 2003.

N

Antun Nadsombat, NŽ za životno djelo 2004.

NJ

Julije Njikoš, NŽ za životno djelo 2003.

O

Vladimir Orlovac, PHu 2003.

P

Josip Palić, PHu 2001.
Zvonimir Papo, PHu 2003.
Mato Partić, PHu 2004.
Stjepan Pasarić, PZh 1997.
Željko Paurić, PHu 1997.
Silvija Perković, PHu 2002.

Ivan Plačko, NŽ 2001.
Tomislav Plavčić, PHu 2003.
Zoran Prodanović, NŽ 2002.

R

Zdenka Radman, NŽ za životno djelo 2001.
Mirna Rajle Brođanac, NŽ 2004.
Mario Romulić, ZP 2004.
Željko Ronta, PZh 1996.

S

Danijel Samardžić, NŽ 2003.
Antun Sauer, PHu 2002.
Antun Skrok, PHu 1996.
Stjepan Sršan, NŽ 1996.

Š

Ivan Šarčević, NŽ 1999.
Vladimir Šeks, PZh 1996.
Miroslav Šerbedžić, PHu 2003.
Marija Šešo, PHu 1997.
Vladimir Šimić, PZh 1997.
Dragutin Štefančić, PHu 1998.
Božica Štumfol, PHu 1998.
Davorka Šuvak, PHu 1999.

T

Zdravko Tadić, ZP 1998.
Josip Talapko, PHu 2003.
Damir Tomić, NŽ 2004.
Jadranka Tomin, PHu 1998.

V

Darko Varga, ZP 1996.
Andrija Vekić, NŽ za životno djelo 2003.
Drago Vila, PHu 2001.
Marko Vrčec, PHu 2004.
Kata Vukovski, PHu 1999.
Stjepan Vukovski, PHu 1999.

Z

Stjepan Zagorac, PZh 1997.
Mate Zorić, PZh 1996.

Ž

Damir Živković, PHu 1996.

2. 2. ORGANIZACIJE

Gradovi i općine

Grad Valpovo, PLS 1998.
Općina Antunovac, PLS 2003.
Općina Bilje, PLS 1999.
Općina Čeminac, PLS 2000.
Općina Feričanci, PLS 2001.
Općina Koška, PLS 1996.
Općina Petrijevci, PLS 2000.
Općina Semeljci, PLS 1997.

Gospodarstvo

Alastor d. o. o. Osijek, NŽ 2001.
Belišće d. d. Belišće, PZh 1996.
Cetera d. d. Đakovo, PZh 1996.
Drava tvornica žigica Osijek, PZh 1997.
Dvorac KJP Valpovo, PZh 1996.
Energia d. o. o. Đakovo, PZh 1996.
GELI drvna industrija Đakovo, PZh 1996.
Gradnja d. d. Osijek, PZh 1996., NŽ 1996.
Gradski prijevoz putnika JP Osijek, PZh 1997.
HEP Distribucijsko područje Elektroslovanija Osijek, PZh 1996.
HEP Prijenosno područje Osijek, PZh 1996.
HEP Termoelektrana-Toplana Osijek Osijek, PZh 1996.
Hrvatske željeznice Organizacijske jedinice Osijek, PZh 1996.
INA Trgovina Poslovna jedinica Osijek, PZh 1996.
Kombel d. o. o. za komunalne djelatnosti Belišće, ZP 1997.
Limex d. o. o. Donji Miholjac, PZh 1996.
LIO d. d. Osijek, PZh 1996.
Metalska industrija MIO Osijek, PZh 1996.
Meteor d. d. Đakovo, PZh 1996.
Našicecement d. d. Našice, NŽ 1998.
OLT d. d. Osijek, PZh 1996.
Opeka d. d. Osijek, PZh 1996.
OTOS d. o. o. Osijek, NŽ 2002.

Panonija d. d. Osijek, PZh 1996.
Panturist d. d. Osijek, NŽ 1998.
PIK Đakovo, PZh 1996.
PPK Valpovo Valpovo, PZh 1996.
Prehrana d. o. o. Osijek, PZh 1996.
Saponia d. d. Osijek, PZh 1996.
Sloboda tvornica keksa i kruha Osijek, PZh 1996.
Telekomunikacijski centar HPT Osijek, PZh 1996.
Torpedo-Đakovo d. o. o. Đakovo, PZh 1996.
Tvornica mlijeka u prahu IPK Osijek, PZh 1996.
Ukop JPP Osijek, PZh 1996.
Unikom JP Osijek, ZP 1996.
Veterinarska stanica Osijek, PZh 1996.
Vodogradnja d. o. o. Osijek, PZh 1996.
Vodovod-Osijek JP Osijek, PZh 1996., ZP 1997.
Werkos d. o. o., Osijek, ZP 2001.
Žitar d. d. Donji Miholjac, PZh 1996.

Prosvjeta i znanost

Dječji vrtić "Mak" Centra za predškolski odgoj Osijek, ZP 1997.
Centar za odgoj i obrazovanje Osijek, PZh 1997.
OŠ Antuna Mihanovića Osijek, PZh 1997., ZP 1998., NŽ 2002.
OŠ "Antunovac" Antunovac, privremeno smještena u Ivanovcu, PZh 1997.
OŠ "August Harambašić" Donji Miholjac, ZP 1999.
OŠ "August Šenoa" Osijek, PZh 1997.
OŠ Bilje, Bilje, ZP 2002.
OŠ "Dobriša Cesarić" Osijek, PZh 1997., NŽ 1999.
OŠ Frana Krste Frankopana Osijek, PZh 1997., ZP 2001.
OŠ Franje Krežme Osijek, PZh 1997.

OŠ "Grigor Vitez" Osijek, PZh 1997.
OŠ Ivana Filipovića Osijek, PZh 1997.
OŠ Ivana Kukuljevića Belišće, PZh 1997.
OŠ Jagode Truhelke Osijek, PZh 1997.
OŠ Josipa Kozarca Semeljci, PZh 1997.
OŠ Josipovac, PZh 1997.
OŠ Laslovo, Laslovo, ZP 2001.
OŠ Ljudevita Gaja Osijek, PZh 1997.
OŠ Mate Lovraka Vladislavci, PZh 1997.
OŠ "Matija Gubec" Magadenovac, ZP 2000.
OŠ Matije Petra Katančića Valpovo, PZh 1997.
OŠ Milka Cepelića Vuka, PZh 1997.
OŠ Miroslava Krleže Čepin, PZh 1997.
OŠ "Mladost" Osijek, PZh 1997.
OŠ Petrijevci, PZh 1997.
OŠ "Retfala" Osijek, PZh 1997.
OŠ Svete Ane Osijek, PZh 1997.
OŠ "Šećerana" Šećerana, privremeno smještena u Mohácsu, PZh 1997.
OŠ "Tin Ujević" Osijek, PZh 1997.
OŠ "Vijenac" Osijek, PZh 1997.
OŠ Višnjevac, PZh 1997.
OŠ Vladimira Becića Osijek, PZh 1997.
OŠ "Vladimir Nazor" Čepin, PZh 1997.
Prva privatna osnovna škola "Juraj Dobrila" Pula, PZh 1999.
I. gimnazija Osijek, PZh 1997.
II. gimnazija Osijek, PZh 1997.
III. gimnazija Osijek, PZh 1997.
Ekonomska škola Osijek, PZh 1997.
Elektrotehnička i prometna škola Osijek, PZh 1997., NŽ 2004.
Glazbena škola Franje Kuhača Osijek, NŽ 1996.
Graditeljsko-geodetska škola Osijek, PZh 1997.
Medicinska škola Osijek, PZh 1997., NŽ 2001.
Obrtnička škola Osijek, PZh 1997.

Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek, PZh 1997.
Radionica Strojarske tehničke škole Osijek, PZh 1997.
Srednja škola Beli Manastir, privremeno smještena u Osijeku i Mohácsu, PZh 1997.
Strojarska tehnička škola Osijek, PZh 1997.
Škola za osposobljavanje i obrazovanje "Vinko Bek" Osijek, PZh 1997.
Tehnološka škola "Ruđer Bošković" Osijek, PZh 1997.
Tekstilna škola Osijek, PZh 1997.
Trgovačka škola Osijek, PZh 1997.
Ugostiteljsko-turistička škola Osijek, PZh 1997., NŽ 1998.
Učenički dom Hrvatskoga radiše Osijek, PZh 1997.
Srednjoškolski đački dom Osijek, PZh 1997.
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, PZh 1999.
Ekonomski fakultet u Osijeku, NŽ 2002.
Pravni fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, PLS 1999.
Studentski centar u Osijeku, PZh 1996.

Zdravstvo i socijalna skrb

Dom zdravlja Đakovo, PZh 1996.
Dom zdravlja Osijek, PZh 1996.
Dom zdravlja Valpovo, PZh 1996.
Hitna medicinska pomoć Osijek, PZh 1996.
Klinička bolnica Osijek, PZh 1996.
Zavod za javno zdravstvo Osijek, PZh 1996.
Centar za društvenu brigu o starijim osobama "Đakovo" Đakovo, PZh 1999.
Centar za odgoj Osijek, PZh 1999.
Centar za socijalnu skrb Beli Manastir, PZh 1999.
Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac, PZh 1999.
Centar za socijalnu skrb Đakovo, PZh 1999.

Centar za socijalnu skrb Osijek, PZh 1999.
 Centar za socijalnu skrb Valpovo, PZh 1999.
 Dom umirovljenika Osijek, PZh 1999.
 Zavod za socijalno-zdravstvenu zaštitu
 Osijek, PZh 1999.

“Caritas” Osijek, PZh 1996.
 Gradsko društvo Crvenog križa Osijek, PZh
 1996.

Izbjeglički centar “Gašinci”, PZh 1999.
 “Naselje prijateljstva” Čepin, PZh 1999.
 Regionalni ured za prognanike i izbjeglice
 Osijek, PZh 1999.

Kultura

Dječje kazalište u Osijeku, PZh 1997.
 Galerija likovnih umjetnosti Osijek, PZh
 1997.
 Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek, PZh
 1997.
 Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, PZh
 1997., NŽ 1996.
 Muzej Slavonije Osijek, PZh 1997.
 Povijesni arhiv u Osijeku, PZh 1997.
 Regionalni zavod za zaštitu spomenika
 kulture u Osijeku, PZh 1997.
 Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo
 “Osijek 1862”, NŽ 1999.
 Hrvatsko pjevačko društvo “Lipa” Osijek, NŽ
 2000.
 Slovačka kulturno-umjetnička udruga
 “Franjo Strpač” Markovac Našički, NŽ
 2003.

Informiranje

Hrvatski radio Radio postaja Osijek, PZh
 1996.
 HTV Studio Osijek, PZh 1996.
 Medijski centar “Glas Slavonije” Osijek, PZh
 1996.

Šport

Kuglački klub “Kandit-Premijer” Osijek, NŽ
 2003.

Olimpijada starih športova Brodanci, NŽ
 1998.
 Planinarsko društvo “Krndija” Našice, ZP
 1998.
 Športsko ribolovni klub “Jug 2”, Osijek, ZP
 2002.
 Veslački klub “Iktus-Saponia” Osijek, NŽ
 1996.

Obrana i zaštita

Zapovjedništvo 1. Operativne zone Osijek,
 PZh 1996.
 Zapovjedništvo obrane grada Osijeka, PZh
 1996.
 3. gardijska brigada “Kune”, PZh 1996.
 101. brigada Hrvatske vojske, PZh 1996.
 106. brigada Hrvatske vojske, PZh 1996.
 107. brigada Hrvatske vojske “R” Valpovo,
 PZh 1996.
 122. brigada Hrvatske vojske “D” Đakovo,
 PZh 1996.
 130. brigada Hrvatske vojske, PZh 1996.
 132. brigada Hrvatske vojske “D” Našice-
 Orahovica-Valpovo, PZh 1996.
 135. brigada Hrvatske vojske, PZh 1996.
 160. brigada Hrvatske vojske, PZh 1996.
 Odred riječne ratne flotile “Drava” Osijek,
 PZh 1996.
 Policijska uprava osječko-baranjska, PZh
 1996.
 Specijalna jedinica policije PU osječko-ba-
 ranjske, PZh 1996.
 IV. policijska postaja Beli Manastir PU
 osječko-baranjske, PZh 1996.
 X. Policijska postaja Bilje Policijske uprave
 Osječko-baranjske, ZP 1999.
 Postaja granične policije Beli Manastir PU
 osječko-baranjske, PZh 1996.
 Centar za obavješćivanje Osijek, PZh 1996.
 Vatrogasni centar Osijek, PZh 1996.
 Stožer civilne zaštite MO “Knez Branimir”
 Osijek, PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Donji grad"
Osijek, PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "30. svibanj - Jug
II" Osijek, PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Nova Retfala"
Osijek, PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Retfala" Osijek,
PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Ivan Filipović"
Osijek, PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Ivan Meštrović"
Osijek, PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Sjenjak" Osijek,
PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO "Osijek - Lijeva
obala", PZh 1996.

Stožer civilne zaštite MO Josipovac, PZh
1996.

Stožer civilne zaštite MO Ernestinovo, PZh
1996.

Stožer civilne zaštite MO Ivanovac, PZh
1996.

Ostali

Društvo inovatora "Osijek" Osijek, NŽ 2000.

Hrvatski institut za lokalnu samoupravu,
Osijek, PLS 2002.

Nositelji Projekta "Demokratizacija u
istočnoj Slavoniji", PLS 2000.

Odred izviđača "Iovallios" Valpovo, ZP 1997.

Odred izviđača "Quercus" Osijek, PZh 1997.

Udruga obitelji nestalih i nasilno odvedenih
branitelja Domovinskog rata Osijek,
PZh 1999.

Video klub "Mursa" Osijek, NŽ 2000.

Zajednica prognanika Osječko-baranjske
županije, PZh 1999.

3. OBRAZLOŽENJA DODIJELJENIH PRIZNANJA

3. 1. POJEDINCI

Franjo Andrašić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija “Povelju humanosti” dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Zlatko Babić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

Zlatko Babić je junak koji je uz vlastiti rizik, samopožrtvovno spasio život djevojčici Zorici Stanarević, 15. lipnja 1998. godine. U neopreznoj igri s vršnjacima, dijete je palo u rijeku Dravu sa željezničkog mosta. Ne oklijevajući ni trenutka, začuvši uplašene pozive u pomoć, Zlatko Babić skočio je u rijeku Dravu i spasio nesretnu djevojčicu, te joj pružio potrebitu pomoć. Pomoć je pružio i čovjeku koji je uzaludno pokušavao spasiti utopljenicu.

Roditelji djevojčice Zorice sigurno će se cijeli život sjećati nesreće u kojoj su bili sretni što postoji Zlatko Babić, hrabri i požrtvovni policajac, spasitelj njihova djeteta.

Zbog poduzetog djela, Zlatko je pravi junak i dokaz mladima i starima kako postoje trenuci u životu kada je nešto jače i brže od razuma - instinkt univerzalne ljubavi. Samo čista ljubav prema čovjeku može potaknuti, pokrenuti i osloboditi onoliku količinu snage i hrabrosti koja bi odgovarala staroj mudrosti: “Junak u boju ne misli na smrt, već na pobjedu”. Zlatko je pobijedio smrt i rijeku Dravu.

Stoga Osječko-baranjska županija dodjeljuje Zlatku Babiću Povelju humanosti za hrabri podvig u spašavanju ljudskih života, nesebično izlažući svoj vlastiti život pravog pogibelji.

Simo Bakić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Najizravnija ljudska pomoć izražava se u trenutku kada se čovjek odriče dijela svoga tijela u korist drugog čovjeka. I dobrovoljno davateljstvo krvi na taj način postaje pokret pružanja izravne ljudske pomoći čovjeku u nevolji.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je ipak istaći dvojicu koji su taj humani čin ponovili stotinu puta. To su Drago Đurković i Simo Bakić iz Osijeka koji su kao dobrovoljni davatelji krvi, dajući svoju krv, dali najznačajniji dio sebe za pomoć drugima. Koliko je života spašeno, koliko pomoći dato najvrijednijim poklonom koji čovjek može dati drugom nepoznatom čovjeku? Nije li to jedan od najviših oblika humanosti? Kao nepoznat pomagati nepoznatom.

Simo Bakić i Drago Đurković svojim su humanim djelima omogućili spašavanje mnogih života i pomogli uspješnom liječenju mnogih građana, te im se u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Snježana Barabaš-Seršić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2001.)

Suvremena civilizacija počiva na informaciji kao novom resursu. Informacijsko doba podrazumijeva da njegov razvitak mogu nositi samo informacijski opismenjeni. Informacijska pismenost pretpostavka je spoznavanja problema, njihova razumijevanja i pronalaženja načina njihovog optimalnog rješavanja. Informacijska pismenost preduvjet je preuzimanja odgovornosti za budućnost ovog planeta kojeg zovemo Zemlja.

Snježana Barabaš-Seršić profesor-inženjer praktične matematike i informatike iz Osijeka svoju spoznaju zakonitosti razvitka suvremenog društva pretače u djelovanje. Ulaskom u razred, odlučila je svojim učenicima osigurati siguran put u život. Za nju to znači učiti, raditi, natjecati se i sudjelovati u recentnim zbivanjima informacijskog doba i informatičkog svijeta. Petnaest godina njezini učenici postižu zapažene rezultate na državnim natjecanjima, posljednjih pet i na međunarodnim u SAD-u. U zemlji informatike, osječki učenici demonstriraju vrhunska informatička znanja stečena pod njezinim vodstvom.

Gdje god se nalazi Snježana Barabaš-Seršić je stožer edukacije i širenja informatičkih znanja: kao predsjednik Informatičkog kluba Osijek od 1996. godine, kao inicijator i voditelj Zimske informatičke škole za najbolje hrvatske srednjoškolce u Osijeku već sedmu godinu zaredom, kao metodičar i mentor za studij matematike-informatike, kao savjetnik za informatiku u Zavodu za školstvo, kao suradnik i predavač na nizu stručnih skupova, kao predavač na Informatičkoj školi županijske Zajednice tehničke kulture i u radu s preko 200 učitelja ovim putem osposobljenih za rad s računalom, kao autor ili recezent priručnika za informatiku, kao pokretač, organizator i promotor gotovo svih manifestacija koje se na području informatike i uz nju vezanog obrazovanja na području Županije održavaju.

Brojna priznanja ipak nadvisuje Državna nagrada za tehničku kulturu “Faust Vrančić” 1997. godine, kojom je potvrđeno njezino djelovanje i njezino značenje u državnim okvirima. Iz rečenih razloga, a za izuzetne uspjehe u stručnom i pedagoškom radu na tehničkom

odgoju i obrazovanju djece i mladeži i izvanredne rezultate u širenju tehničke kulture među stanovništvom, Snježani Barabaš-Seršić dodjeljuje se Nagrada Osječko-baranjske županije u području tehničke kulture.

Zoran Bešlić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Zoran Bešlić, član Videokluba "Mursa" iz Osijeka, mladi je autor u području filmskog i video stvaralaštva, koji se već od osnovne škole upoznaje sa snimanjem i montažom filmova. Značajna ostvarenja u ovom području tehničke kulture postigao je u prethodne tri godine (1995., 1996. i 1997. godini) , dakle još kao učenik srednje škole, kada je dobio niz priznanja za svoje filmsko i video stvaralaštvo i ostvarenu tehničku razinu proizvodnje filma, a na revijama hrvatskog filmskog i video stvaralaštva djece i mladeži imao najuspješnije filmove.

Na 35. reviji hrvatskog filmskog i video stvaralaštva djece i mladeži, državnoj smotri najboljih ostvarenja iz cijele Republike Hrvatske, koja je održana 1997. godine u Osijeku, Zoran Bešlić je sudjelovao sa dva svoja ostvarenja, od kojih je film KEY LUCKY dobio dvostruku prvu nagradu, prvu nagradu stručnog žirija i prvu nagradu publike, a u službenoj konkurenciji na državnoj reviji filmskog stvaralaštva u Rijeci, samo su dva od sedam ostvarenja iz ovog Videokluba ušla u službenu konkurenciju, od kojih je jedan Zorana Bešlića.

Tijekom 1997. godine, ovaj mladi autor, već nekoliko godina izuzetno aktivan na području video stvaralaštva, radio je ne samo na stvaranju filmova, već i na uvođenju u filmsko i video stvaralaštvo učenika gimnazije, održavanjem seminara o filmskom stvaralaštvu i tehnici njegove proizvodnje, čiji polaznici su novi potencijalni autori.

Iz rečenih razloga Zoranu Bešliću se u znak priznanja za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tehničke kulture.

Branislav Bogdanović

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2001.)

Rijetki su športaši koji u vitrinama drže toliko vrhunskih državnih, europskih i svjetskih odličja poput Branislava Bogdanovića, kuglača Kuglačkog kluba Kandid-Premijer iz Osijeka. Ponikao u Osijeku, gostujući u Zagrebu i Njemačkoj, povratnik u svoju rodnu sredinu izrastao je u vrhunskog športaša i to ne samo Hrvatske.

Svoju darovitost iskazuje od svoje desete godine i potvrđuje je laskavom titulom najboljeg u kategoriji pionira, juniora, seniora u ekipnom i pojedinačnom natjecanju. Unatoč kratkom vremenu broj i kronologija osvojenih mjesta i dodijeljenih odličja bogata je i gotovo nepregledna. Naslovi ekipnog i pojedinačnog prvaka države, člana državne ekipe, ekipe koja osvaja svjetske i europske kupove, nositelja zlatne medalje na svjetskim prvenstvima, osvajača svjetskog kupa, dio su njegove zbirke u dvadeset godina bavljenja ovim športom.

2000. godina približila ga je vrhuncu dotadašnje karijere. Uz osvajanje naslova pojedinačnog prvaka države te prva mjesta u pojedinačnoj i ekipnoj konkurenciji na Svjetskom kupu u Austriji, na Svjetskom prvenstvu u Poznanu uz srebrnu i brončanu medalju ruši i pojedinačni

svjetski rekord. U istoj godini postati državni prvak, osvojiti svjetske kupove i postati aktualni svjetski rekorder postignuće je koje svaki športash može samo poželjeti, ali ih je malo koji to, čak i u svjetskim razmjerima, uspijevaju i ostvariti.

Iz rečenih razloga, a za ostvarena naročita športska postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima, Branimiru Bogdanoviću se dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tjelesne kulture i športa.

Fra Modesto Josip Borak

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2003.)

U vremenu koje svoju medijsku pozornost usmjerava političarima, estradnim ili sportskim zvijezdama, kada novac i moć postaju mjerilo uspjeha na društvenoj ljestvici, žive i veliki ljudi, ljudi veliki po svojoj ljudskoj dimenziji. Oni ne djeluju da bi zadivili svijet i pridobili pozornost javnosti, oni nisu u središtu spektakla, a ipak su tu sveprisutni i poznati, gotovo simboli bez koje određenu društvenu zajednicu nije moguće zamisliti. Međutim, oni obilježavaju svoje vrijeme i svoj svijet svojom nesebičnošću, osjećajem za drugoga i djelovanjem kojim primjenjuju ova načela.

Fra Modesto Josip Borak, redovnik-kapucin, svećenik već četrdeset godina svjedoči svoju humanost u ovom gradu kao ispovjednik, prijatelj bolesnika, napuštenih, starih i mladih. Djeluje tamo gdje je najpotrebniji, uz duboki pijev orgulja i uz grmljavinu granata u Domovinskom ratu. Njegova su briga osobito najugroženiji, slomljeni duhom, bolesni tijelom, opterećeni savješću, potrebiti ljudske tople riječi, razgovora i susreta, posjeta, pouke i poklona. Njega poznaje svaki beskućnik i siromah, njegovih tridesetak starih i bolesnih osoba koje posjećuje svakog mjeseca. Sve to čini s velikom ljubavlju, strpljivo, revno i sada kad mu je 85 godina. U religioznim krugovima, pa i izvan njih fra Modesto je postao simbol Osijeka, simbol dobrote i humanosti u njemu.

Stoga mu Osječko-baranjska županija radi njegova djelovanja kojim potvrđuje i afirmira humanost kao univerzalno civilizacijsko načelo dodjeljuje “Povelju humanosti”.

Stjepan Božić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1996.)

Najizravnija ljudska pomoć čovjeka-čovjeku izražava se u trenucima kada se čovjek odriče dijela svoga tijela u korist drugog čovjeka. Ratno vrijeme je ovom činu dalo posebno značenje. Pružanje pomoći brojnim ranjenicima zahtijevalo je dovoljne količine krvi, koje, zahvaljujući i dobrovoljnim davateljima krvi na području Županije ni u jednom trenutku, čak ni u kritičnim trenucima, nije nedostajalo. Dobrovoljno davateljstvo krvi na taj način postaje pokret pružanja izravne ljudske pomoći čovjeku u nevolji.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije Osječko-Baranjske moguće je ipak istaći četvoricu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su: Stjepan Božić, prognanik iz Korođa, jedan od rijetkih dobrovoljnih darovatelja krvi koji je iz humanih razloga nesebično darovao svoju krv do sada 103 puta, Zvonko Đuričić iz Osijeka 104 puta, Milić Mihajlović iz Osijeka 108 puta i Antun Skrok iz Valpova koji je svoju krv do sada darovao 107 puta.

Ovim svojim humanim djelima omogućili su spašavanje mnogih života i pomogli uspješnom liječenju i bržem ozdravljenju mnogih građana te im se stoga u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Slavko Bučanović

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2002.)

Posvećenost jednom cilju, ustrajnost u njegovom dosizanju i vrhunski rezultati u tome polučeni, oduvijek izazivaju udivljenje sredine u kojoj nositelj takvog djelovanja živi, a nerijetko i njezino priznanje.

U svom životnom vijeku, Slavko Bučanović je 53 godine posvetio svojoj prvoj ljubavi - streljaštvu. Kao mladić od 20 kao i sada u 73-oj on je natjecatelj. U raznim streljačkim disciplinama 53 godine odmjereva oštrinu svoga pogleda i sigurnost svoje ruke s najboljima. I u tim prigodama dokazuje da je najbolji od najboljih. Četrdeset godine natjecao se na prvenstvima bivše države i u različitim disciplinama osvojio dva puta 1., a po tri puta 2. i 3. mjesto. Na razini Hrvatske devetnaest puta je dokazao da je najbolji. Nekoliko 2. i 3. mjesta samo je dodatak vrhu pobjedničkog trona. I u samostalnoj Republici Hrvatskoj nastavlja pobjednički slijed s četiri 1., dva 2. i tri 3. mjesta u različitim streljačkim disciplinama.

Brojke mnogo govore o postignutom rezultatu, ali nedovoljno o čovjeku. Svoje umijeće rukovanja oružjem prenosi i na druge, nažalost, u vrijeme Domovinskog rata i s određenom svrhom: obučava pripadnike Zbora narodne garde i Hrvatske policije u rukovanju oružjem i priprema ih za obranu Domovine. I danas, nakon 53 godine djelovanja, Slavko Bučanović, član Građanskog streljačkog društva "Osijek 1784. " aktivni je natjecatelj. No, i više od toga - on je uzor.

Njegov je stvaralački put zaokružen. Svojom cjelokupnom djelatnošću pridonio je razvitku streljačkog sporta, ali i ugledu sredine u kojoj se kalio i postizao ove iznimne rezultate. Slavko Bučanović gotovo je sinonim streljaštva, ne samo u Osijeku. Stoga je dobitnik najviših priznanja koje su grad, streljačke i druge športske asocijacije mogle dodijeliti.

Iz rečenih se razloga Slavku Bučanoviću u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i sporta.

Josip Cvenić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2004.)

Pojam veličine nekoga grada ponajčešće se u našoj svijesti poklapa s brojem njegovih stanovnika. Prema tom mjerilu Osijek i jest i nije velik grad. Odrediti veličinu jednoga grada doprinosom njegovih ljudi materijalnoj i duhovnoj sferi vlastitog miljea, zatim doprinosom životu u okviru cijele zemlje, a u najsretnijim trenucima i izvan njezinih granica teži je, ali pravilniji put.

Jedan od ljudi koji Osijek čine značajnim gradom u hrvatskoj kulturi jest književnik Josip Cvenić. Već se tridesetak godina potvrđuje u poeziji i proznom stvaralaštvu, a u posljednje vrijeme svoj stvaralački interes usmjerava prema drami i filmskom scenariju. Čitaju ga odrasli i djeca kojima je dosad dao petnaest ukoričenih ostvarenja. Među njima su u prošloj godini

osvanuli roman "Glad" u nakladi kuće "Ljevak" te komediola "Kvaka s vratima" ostvarena u suradnji s hrvatskim kazalištem u Pečuhu i HNK u Osijeku. U oba slučaja dobio je pohvalne kritike i izazvao pozornost čitalačke odnosno kazališne publike.

Vrijednost Cvenićeve književnog stvaralaštva ne potvrđuju samo ugledni kritičari. Dobitnik je nekoliko književnih i drugih priznanja među kojima valja spomenuti nagrade "Ivana Brlić Mažuranić" te "Ivan i Josip Kozarac" te Zlatnu arenu za scenarij na Filmskom festivalu u Puli. Visoku vrijednost njegove proze potvrđuju i prijevodi na strane jezike.

Cvenićeve rad i na druge je načine povezan s književnošću i književnim životom u Osijeku. Dugo godina bio je glavni urednik časopisa za književnost i kulturu "Revija", a danas radi kao tajnik i urednik u Matici hrvatskoj u Osijeku. Organizirao je brojne književne susrete i gostovanja književnika, dakle, bitni dio književnog života Osijeka i šireg područja Osječko-baranjske županije.

U svom plodnom književnom radu Josip Cvenić se u 2003. godini romanom "Glad" potvrdio kao značajan hrvatski književnik, a komediolom "Kvaka s vratima" kao stvaratelj koji otvara vrata novim vidovima stvaralaštva. Ova ostvarenja dostatna su za ocjenu kako je Josip Cvenić polučio iznimne rezultate i umjetničke dosege u području književnosti koja zaslužuju Nagradu Osječko-baranjske županije u području kulture.

Nikola Cvitko

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2004.)

Unatoč sjajnim uzletima uma koji prodiru u svemirske dubine i preobražavaju prirodu oko njega, čovjek je i danas u svojoj krhkosti upućen na drugog čovjeka, na druge ljude da u zajednici s njima osigurava uvjete vlastite egzistencije te održanje i napredak civilizacije koju je stvorio. Čovjek prodire u tajne biološkoga života, dešifrira DNK i očitava spiralu genoma, ali sve njegove spoznaje ne niječu istinu da se čovjek uzdigao zahvaljujući ljudskom odnosu čovjeka prema čovjeku i da je taj odnos залог opstanka ljudske zajednice na ovom planetu.

Opstanak ljudskog organizma i njegovo funkcioniranje održava njegov krvotok. No, krv nije samo egzistencijalna supstanca, eliksir života. U ljudskoj civilizaciji izrasla je u simbol, u mjerilo odnosa prema čovjeku: prolijevanje ljudske krvi najveći je zločin, a njeno davanje drugome izraz najveće ljubavi i nesebičnosti. Dati svoju krv, dio sebe drugom, nepoznatom čovjeku ne znači samo steći "brata po krvi" već predstavlja i odnos prema ljudskoj zajednici u cjelini. Koliko li je života ugroženih ratom, nesrećama, bolestima i drugim opasnostima koji nasrću na čovjeka sačuvano zahvaljujući odluci nepoznatog davatelja da svojom krvlju pomogne onome koji ju može ustrebati?

Stoga, u vremenu u kome su materijalna dobra pokazatelj uspjeha i cilj kome ljudi teže, u vremenu u kojima su ona nažalost i počesto i mjerilo vrijednosti, u vremenu u kojem je uzimanje način njihovog osiguravanja a sebičnost način njihove zaštite, nesebičnost i davanje iz čovjekoljubivih poriva jeste rjeđe, ali zato ne i manje značajno, dapače. A kada je riječ o davanju sebe za dobrobit drugih, tada govorimo o čovjekoljublju koje valja isticati kao jedno od temeljnih vrijednosti na kojoj mora počivati ljudska civilizacija.

Iz ovih razloga, Osječko-baranjska županija ističe Nikolu Cvitka, Josipa Gracela, Petra Gudelja, Matu Partića i Marka Vrčeka, stanovnike ove Županije, ljude različitih životnih puteva

i sudbina, kojima je zajedničko to što su darivajući svoju krv više od stotinu puta, omogućili izlječenje bolesnih i povrijeđenih, na uzor sugrađanima i u znak priznanja i zahvalnosti im dodjeljuje "Povelju humanosti".

Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Tihomir Jurčević, Vladimir Jurčević, dr. sc. Anelka Metzinger, Božica Štumfol i Jadranka Tomin

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1998.)

SOS služba za psihološku pomoć nastala je u trenucima najveće ratne neizvjesnosti. Osječani i gotovo cijela Hrvatska živjeli su od jutra do večeri i opet od večeri do jutra osluškujući tutnjavu granata, pitajući se pri tom: "Tko je sljedeći?" Poziv na SOS telefon za sve one koji su zvali jer su znali da dalje ne mogu, značio je ostati u utrci za životom i ne predati se, nego trčati brže od jahača ratne apokalipse.

I danas, 1998. godine, često zazvoni SOS telefon. Neki će primijetiti kako je rat završio. Završio je onaj najvidljiviji i najčujniji rat. Još uvijek traje onaj što ostaje u glavama obitelji poginulih i nestalih, invalida, prognanika i izbjeglica, djece i napuštenih žena, staraca. Nemoguće ga je tako jednostavno prekinuti potpisom na papiru ili političkim dogovorom. Proživjeti rat i ostati isti kao prije jednako je tako nemoguće. Zato je i danas važno ako ti zatreba čuti SOS glas: "Osjećate li strah, tjeskobu, sami ste, zabrinuti, želite li razgovarati, saslušajte me pažljivo!" Često je granica između života i smrti, između potrebne ljudske riječi i odluke o samouništenju dosegnuta upravo podizanjem slušalice SOS telefona i glasa s druge strane žice.

Nastavljajući u 1998. godini aktivnosti započete u ratu, Tihomir Jurčević, Vladimir Jurčević, Anelka Metzinger, Božica Štumfol i Jadranka Tomin otklanjali su svojim samopožrtvovanjem prijetecu pogibelj od onih za koje je i ova godina vrijeme nepremostivih teškoća u povratku, tuzi za poginulima i nestalima, invalidima, ili jednostavno onima umornim od života. Osječko-baranjska županija dodjeljuje im zato Povelju humanosti kao znak priznanja za njihov samoprijegor i brižni odnos prema zaštiti i spašavanju svakog pojedinog ljudskog života u poslijeratnom vremenu oprečenom strahovima rata i neizvjesnošću početka novog života u posve novim okolnostima. Za to je potrebno puno hrabrosti i volje.

Štefica Čučak

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2002.)

Kad sustav ne daje potpune odgovore na potrebe čovjeka, tada ljudska solidarnost nadomješta tu nesposobnost i najsavršenije zamišljene društvene organizacije. Ljudska civilizacija i počiva i izrasta na sposobnosti čovjeka da se u zajedništvu s drugim ljudima suprotstavlja svemu onom što ugrožava njegov bitak. I u tome nema "malih" i "velikih" poduhvata. Ljudski problem možemo promatrati i analizirati s aspekta različitih znanstvenih disciplina, ali je njega moguće riješiti jedino u njegovom domu, u njegovoj ulici, u njegovom gradu...

Spoznajući nezamjenjivost izravne ljudske potpore svima onima kojima je hirom prirode, bolešću ili na druge načine oduzeto sretno djetinjstvo, ljudska sigurnost ili zdravlje, Štefica Čučak je ona topla duša svoje ulice, svoje gradske četvrti u Osijeku bez koje grad ne možemo nazivati ljudskom zajednicom. Prikuplja humanitarnu pomoć za djecu stradalnika

rata i samohranih majki, socijalno ugrožene obitelji, oboljele od distrofije, multiple skleroze i cerebralne paralize, prikuplja sredstva za ultrazvučni aparat za rehabilitaciju oboljelih od multiple skleroze, prodaje ružičaste mašnice za kupnju mamografa, lobira za besplatno dobivanje lijeka Beta interferona i njegovo uvrštavanje na listu lijekova za oboljele od multiple skleroze. Pomaže adaptaciju objekta za Udrugu distrofičara, pokreće akciju kupovine vozila za invalide, potiče akciju izgradnje objekta za dnevne boravke i radne aktivnosti djece i osoba s invaliditetom.

Štefica Čučak jedna je od onih koji ne drže vrsne govore o altruizmu. Ona, međutim, svakodnevno dokazuje svoju humanost pružajući ruku potpore bolesnom, slabom i nemoćnom. Ona dokazuje kako bez humanizma kao univerzalnog civilizacijskog načela izraženog u pomoći konkretnim ljudima u svladavanju prepreka ponekad nesklone sudbine, nije moguć opstanak male ljudske zajednice jednako kao ni ljudske civilizacije uopće.

Stoga se Štefici Čučak dodjeljuje "Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije za pružanje humanitarne pomoći i druge aktivnosti koje afirmiraju i potvrđuju humanost kao univerzalno civilizacijsko načelo.

Tihomir Čuljak

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1996.)

Tihomir Čuljak bavi se istraživanjem u području strojarstva još od srednjoškolskih dana. Svojim inovacijama i izumima sudjelovao je na državnim smotrama i izložbama u Rijeci i Zagrebu. Konačno, na 24. Međunarodnom salonu inovacija u Ženevi 1996. godine za svoju inovaciju motora s rotirajućim ventilima dobio je srebrnu medalju.

Motor s rotirajućim ventilima poboljšana je verzija četverotaktnog Otto i Diesel motora u koje su ugrađeni ventili koji izazivaju trešnju motora, jak zvuk i nedovoljno brtvljenje, te povećanu potrošnju goriva i zagađivanje okoline. Motor s rotirajućim ventilima Tihomira Čuljka koji sadrži manji broj dijelova, radi gotovo bešumno te značajno smanjuje potrošnju goriva, troškove izrade i trošenje mehaničkih dijelova motora, te omogućava bolju izmjenu toplinske energije što znači efikasnije korištenje energije i djelotvorniji rad motora.

U tom smislu, inovacija Tihomira Čuljka značajno je postignuće u području tehničkog stvaralaštva jer predstavlja revolucionarni prijedlog u gradnji motora i traganjima za mogućim uštedama. Kako je dobiveno priznanje potvrda kvalitete ove inovacije, ona je u funkciji promidžbe stvaralačkih i gospodarskih mogućnosti te Županije u cjelini.

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2001.)

Biti inovator znači biti osoba nemirnog i znatiželjnog duha. Znači biti osoba koja se ne miri s postojećim stanjem već ima potrebu dati svoj prinos razvitku svijeta u kome živi. Upravo takva osoba je i gospodin Tihomir Čuljak. Već od srednje škole svoje ideje prenosi u život i nastoji sebi i svom okruženju olakšati rad ili povećati njegovu produktivnost.

Posljednjih godina radovi koji su izrasli iz ovog stvaralačkog nemira primili su značajna priznanja na izložbama inovacija u zemlji i inozemstvu. Konačno na 24. Međunarodnom salonu inovacija u Ženevi 1996. godine za svoju inovaciju motora s rotirajućim ventilima dobio je srebrnu medalju. Ovo postignuće nagradila je i Osječko-baranjska županija svojoj Nagradom

te iste godine. No, nemir ne posustaje. Ohrabren ovim uspjehom 1999. godine osvaja Zlatnu medalju iz poljoprivrede na sajmu inovacija u Pittsburghu za sustav vertikalnog uzgoja glista u postupku proizvodnje humusnog materijala

Sve Čuljkove inovacije obilježava ekološka komponenta. Posljednja inovacija - novi model vjetrenjače, donijela je 2000. godine svom autoru Zlatnu medalju na međunarodnom salonu inovacija IENA u Nurnbergu. Vjetrenjače prate ljudsku civilizaciju već tisuću godina, ali Čuljak dokazuje da mogu raditi još djelotvornije. Samopodešavajuća i samopobuđujuća vjetrenjača pretvara snagu vjetra u upotrebljivu električnu energiju. U zemljama vjetrovitog podneblja više nego komercijalan proizvod.

Budući da je svojim djelovanjem, a osobito rezultatima ostvarenim u 2000. godini ostvario naročito uspjele i međunarodno priznate inovacije, Tihomiru Čuljku, inovatoru iz Osijeka dodjeljuje se Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Ivan Drtik

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija “Povelju humanosti” dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Tomislav Dušanić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2003.)

Živimo u vremenu komunikacija. Međutim ne samo onih tehničke naravi. Komunicirati je moguće rječju, ali i crtežom. Tomislav Dušanić-Tod spojio je komunikacijsku tehnologiju današnjice sa svojim umjetničkim porivima - i stvorio galeriju.

Tod je poznati i priznati karikaturist koji se javnosti prvi puta predstavio grafikama 1978. godine, a izlagao ih je tijekom godina na tridesetak skupnih izložbi širom Slavonije i Baranje.

Do danas je sudjelovao na 40 samostalnih i 100 skupnih izložbi u Hrvatskoj te na 60 izložbi u svijetu, gdje je imao i 3 samostalne izložbe. Svojim radovima zastupljen je u pedesetak knjiga karikatura u Hrvatskoj i inozemstvu. Bez dvojbe možemo ustvrditi - on pripada značajnim hrvatskim karikaturistima, što svijet priznaje nizom uglednih nagrada dodijeljenih na Kubi, u Turskoj, Italiji, Koreji.

No, ono što ga izdvaja jeste njegova poduzetnost koja je rezultirala utemeljenjem Galerije karikature, jedinstvenog projekta kulture ne samo u Hrvatskoj nego i u Europi, a oni s kojima je surađivao kažu, i u svijetu. Prihvaćajući činjenicu da je svijet globalno selo, koristeći se dosezima tehnologije komunikacija, e-mailom poziva istaknute svjetske karikaturiste na gostovanja - i redovito uspijeva. Tako su Osječani u protekle dvije godine imali prigodu vidjeti radove dvadesetčetvoro, uglavnom stranih, karikaturista: od malene Hrvatske do velike Australije, od Britanije i Grčke do Argentine, Brazila, Egipta ... Mogli su vidjeti čemu se svijet smije, čemu se ruga, što ga veseli i uvjeriti se kako karikatura ne poznaje granica. Svaka od tih izložbi popraćena je i bogatim glazbenim, književnim i glumačkim ostvarenjima. Ovakve originalne manifestacije koje promoviraju ovu sredinu kao i Hrvatsku u Europi i svijetu doprinos su unapređivanju kulture u cjelini.

Stoga se Tomislavu Dušaniću u znak priznanja za iznimna ostvarenja na području likovnih umjetnosti dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području kulture.

Mato Džalto

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1999.)

Trenutak kad se nad ljudskim životom nadvije smrtna opasnost u jednih budi strah i paniku, u drugih junaštvo. To je istina nebrojeno puta potvrđivana i u našoj nedavnoj prošlosti. Na kušnji su sve ljudske sposobnosti i vrline. To je trenutak koji iz čovjeka izvlači najplemenitije i čovjeka s ulice pretvara u junaka.

Kolovoz 1999. godine, jezero “Borovik” kraj Đakova, prepuno izletnika i kupaca. Odjednom, drama. Krici i zapostavljanje djece koju mutna voda jezera povlači u svoju nutrinu. Brat i sestra, neplivači nestaju s površine pred očima izbezumljenih roditelja.

Mato Džalto, izletnik kao i drugi, instiktivno, bez razmišljanja na obali ostavlja svoja četiri, ovim prizorom uznemirena djeteta i skače u vodu, u bitku s muljevitom vodom i vremenom. Sigurnom zagrljaju smrti uspijeva otrgnuti jedan dječji život. Ne razum, već ljubav prema čovjeku, prema djetetu bila je jača od racionalnog straha za vlastiti život. Pobijedio je ne samo roditeljski instikt, već i ljubav koju kao profesor i učitelj Mato gaji prema djeci. Mato Džalto je junak.

Stoga mu Osječko-baranjska županija dodjeljuje Povelju humanosti za hrabri podvig kojim je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonio prijeteću pogibelj i spasio ljudski život.

Zvonko Đuričić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1996.)

Najizravnija ljudska pomoć čovjeka-čovjeku izražava se u trenucima kada se čovjek odriče dijela svoga tijela u korist drugog čovjeka. Ratno vrijeme je ovom činu dalo posebno značenje.

Pružanje pomoći brojnim ranjenicima zahtijevalo je dovoljne količine krvi, koje, zahvaljujući i dobrovoljnim davateljima krvi na području Županije ni u jednom trenutku, čak ni u kritičnim trenucima, nije nedostajalo. Dobrovoljno davateljstvo krvi na taj način postaje pokret pružanja izravne ljudske pomoći čovjeku u nevolji.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije Osječko-Baranjske moguće je ipak istaći četvoricu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su: Stjepan Božić, prognanik iz Koroda, jedan od rijetkih dobrovoljnih darovatelja krvi koji je iz humanih razloga nesebično darovao svoju krv do sada 103 puta, Zvonko Đuričić iz Osijeka 104 puta, Milić Mihajlović iz Osijeka 108 puta i Antun Skrok iz Valpova koji je svoju krv do sada darovao 107 puta.

Ovim svojim humanim djelima omogućili su spašavanje mnogih života i pomogli uspješnom liječenju i bržem ozdravljenju mnogih građana te im se stoga u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Drago Đurković

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Najizravnija ljudska pomoć izražava se u trenutku kada se čovjek odriče dijela svoga tijela u korist drugog čovjeka. I dobrovoljno davateljstvo krvi na taj način postaje pokret pružanja izravne ljudske pomoći čovjeku u nevolji.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je ipak istaći dvojicu koji su taj humani čin ponovili stotinu puta. To su Drago Đurković i Simo Bakić iz Osijeka koji su kao dobrovoljni davatelji krvi, dajući svoju krv, dali najznačajniji dio sebe za pomoć drugima. Koliko je života spašeno, koliko pomoći dato najvrijednijim poklonom koji čovjek može dati drugom nepoznatom čovjeku? Nije li to jedan od najviših oblika humanosti? Kao nepoznat pomagati nepoznatom.

Simo Bakić i Drago Đurković svojim su humanim djelima omogućili spašavanje mnogih života i pomogli uspješnom liječenju mnogih građana, te im se u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Terezija Farkaš

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Djeca su najveća životna radost. S djecom sve počinje, u njima se ogleda naš život i naš svijet. S takvim mislima započela je Terezija Farkaš svoje profesionalno djelovanje u Kliničkoj bolnici Osijek, na Odjelu za ginekologiju, gdje osniva Savjetovalište za trudnice, pomaže prosvjećivanju i brizi u rađanju zdrave djece. Kao izrazito poticajna, s mnoštvom ideja u svezi uvođenja novih dostignuća u medicini, aktivno se uključila u organiziranje Udruženja medicinskih sestara operativnih grana medicine. Regija Slavonije i Baranje je zahvaljujući njezinoj upornosti postala prva regija u Hrvatskoj koja osniva ovakvu strukovnu udrugu.

Tijekom Domovinskog rata, Terezija Farkaš preuzela je vrlo odgovornu dužnost organiziranja rada medicinskih sestara. Pod njezinim vodstvom, svi odjeli su postali dijelom vrlo uspješnog tima, pružajući u svakom trenutku i na svakom mjestu potrebnu pomoć stradal-

nicima Domovinskog rata. Djelujući razumno, ali djelujući prije svega humano, iskazala se i stekla poštovanje, kako svojih kolega, tako i sugrađana.

Osobni angažman Terezije Farkaš nadilazi savjesno obavljanje povjerene joj dužnosti. Svojim radnim samoprijegom i pružanjem pomoći invalidima, bolesnima i nemoćnima dala je primjer kako se ljubav pretače u djela. Stoga joj u znak priznanja Osječko-baranjska županija dodjeljuje Povelju humanosti.

Zdenko Farkaš

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1999.)

Planet Zemlja naš je dom. Mi smo dio zemlje i ona je dio nas. No, čovjek više ne zna slušati i ne razumije govor rijeke i cvrkut ptica, ne raspoznaje smisao i mehanizam prirodnog sklada. Zadivljujući sustav ravnoteže ovoga planeta djelomično je već poremećen njegovom djelatnošću i odvajanjem od prirodnog okruženja u kome je nastao i izrastao. Zagadio je vodu koju pije, onečistio zrak koji diše, otrovao zemlju od čijih plodova živi. Pa kako ponovo uspostaviti tu ravnotežu i čovjeku vratiti puninu života u suglasju s prirodom?

“Koliko nas u današnje vrijeme još zna istinski uživati u nedirnutoj prirodi, šetati livadama, ribariti, diviti se šumskoj divljači?”, zapitao se Zdenko Farkaš iz Osijeka pristupajući oblikovanju i izvođenju projekta uređenja ribnjaka Blanje u općini Viljevo. Odgovor na ovo složeno pitanje ponudio je svojim poduzetničkim poduhvatom. Još tijekom 1991. godine pokrenuo je i organizirao radove na uređenju lokaliteta Blanje smještenog između rijeke Karašice i seoske ceste u istoimenom naselju, u prirodnim depresijama koje su prije uređenja korištene za odlaganje otpada iz okolnih naselja na širem području. Osmislio je, organizirao i osobnim radom uz pomoć prijatelja i poznanika uredio kompleks novog Ribolovnog športskog centra, površine 3,5 ha. U sklopu radova očišćene su zapuštene depresije, učvršćeni su nasipi prema rijeci Karašici, a u depresije je putem crpki upušteno oko 400 vagona vode. Vodene površine poribljene su raznovrsnom ribom. Uređena je i zatravljen obala, raskrčen je i očišćen prostor od šikare i trulog drveća i zasađen je veliki broj različitog autohtonog drveća. Osobita odlika ovog kompleksa je što je zadržavanjem prirodnih osobitosti i odmjeranim zahvatima u potpunosti ostvaren utisak prirodnog ambijenta. Danas je nekada zapušteni prostor veoma lijep i uređen Ribolovno športski centar, predat na korištenje svima koji se u prirodi žele odmarati, baviti sportom, učiti iz nje.

Svojim poduhvatom Zdenko Farkaš dokazuje da ljudsko poduzetništvo ne mora biti u sukobu i na štetu prirodi, dapače, poduzetništvom kao ljudskom sposobnošću stvaranja i ostvarivanja vizija čovjek se ponovo može vratiti prirodi. Pretvoriti odlagalište smeća, tu sliku zemlje nagrđene ljudskim otpadom u idilični predio potreban i ugodan ljudskom oku i ljudskom duhu, može samo čovjek u kojem je duboko urasla spoznaja kako zemlja ne pripada čovjeku već čovjek zemlji i kako smo ovaj planet posudili od budućih generacija kojima posuđeno treba i vratiti u prvotnoj namjeni. Ovaj moto obilježavanja Dana planeta Zemlje i ovim poduhvatom dobija svoje pravo ispunjenje.

Stoga se Zdenku Farkašu za izuzetna pregnuća i ostvarene rezultate u saniranju oštećenih dijelova okoliša i uspješnu izvedbu projekta kojim se obnavljaju njegove prirodne osobitosti, u znak priznanja dodjeljuje “Zelena povelja” Osječko-baranjske županije.

Francois Friederich

(“Povelja lokalne samouprave” Osječko-baranjske županije, 1996.)

Veleposlanstvo lokalne demokracije, kao projekt Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe, osnovano je u Osijeku 1993. godine kao prva takova institucija u Europi s nakom pružanja pomoći razvoju lokalne demokracije u postkomunističkim zemljama. Svojim dolaskom u Osijek gospodin Francois Friederich 1995. godine dinamizira rad Veleposlanstva a njegovom je zaslugom ovaj projekt usvojilo i Ministarsko vijeće Vijeća Europe dajući mu status vlastitog operativnog tijela.

U temeljima ovoga projekta ugrađeno je izravno sudjelovanje europskih gradova i regija u pružanju pomoći. Posredstvom Veleposlanstva u Osijeku izravnim partnerstvom s Gradom Osijekom povezani su gradovi Wageningen, Renkum, Godolo, Haarlem, Lausanne i dr. Putem Veleposlanstva predstavnici Grada Osijeka ostvarili su brojne kontakte s predstavnicima europskih institucija u Strasbourg-u, Den Haagu, Utrechtu i gradovima - partnerima, radi razmjene iskustava i dogovora o daljnjoj suradnji.

Rezultat interesa Vijeća Europe za djelovanje ovog Veleposlanstva očituje se i u projektu rekonstrukcije manjih komunalnih objekata na području Republike Hrvatske pa tako i u procesu reintegracije hrvatskog Podunavlja čiji bi nositelj trebalo biti Veleposlanstvo u Osijeku, kao i njegovo posredovanje u ostvarivanju interregionalne gospodarske suradnje u okvirima Phare programa.

Stoga se gospodinu Francois Friederichu, delegatu Vijeća Europe u Veleposlanstvu lokalne demokracije u Osijeku ovo priznanje dodjeljuje za osobite zasluge u razvijanju odnosa suradnje jedinica lokalne samouprave na području Županije i lokalnih vlasti u inozemstvu radi omogućavanja upoznavanja i proučavanja iskustava funkcioniranja lokalne samouprave europskih gradova, produbljivanja spoznaja o lokalnoj samoupravi te iznalaženja praktičkih rješenja primjenjivih u oblikovanju, razvitku i unapređivanju lokalne samouprave na području Županije Osječko-Baranjske.

Miroslav Gerenčer

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Miroslav Gerenčer bavi se karikaturom i profesionalno glazbom već četvrt stoljeća, a 1997. godine svečano je obilježio 25 godina uspješnog djelovanja, kojim povodom je organizirana u ožujku 1997. godine retrospektivna izložba karikatura kao i prigodni koncert.

Miroslav Gerenčer je do sada napravio više od tisuću karikatura, od kojih su mnoge objavili hrvatski i svjetski poznati časopisi i dnevni listovi, a sudjelovao je i na mnogim izložbama. Svojim radom Miroslav Gerenčer dokazuje da karikatura nije samo crtež, nije samo likovno djelo, već i poruka, gotovo simbol. Pjesnički senzibilitet prenio je u potpunosti u svoje crteže, dodajući svojem fotografski preciznom oku jednu popriličnu dozu satiričke groteske, što portretima poznatih ličnosti daje jednu unutarnju dimenziju, posebno ističući karakterne osobine portretirane ličnosti.

Visoka vrijednost dugogodišnjeg rada Miroslava Gerenčera potvrđena je nizom nagrada, te je tako uz brojne domaće, dobio 13 međunarodnih prestižnih nagrada, od kojih treba istaći:

Drugu nagradu u Taejonu (Južna Koreja) 1995. godine i Treću nagradu u Skopju (Makedonija) 1996. godine, a 1997. godine na Svjetskom festivalu animacije, stripa i karikature u Taejonu u svojoj kategoriji - karikaturi, dobio je Prvu nagradu - Grand prix za koju je konkuriralo više od 500 autora s gotovo 2. 000 radova, sa svih kontinenata, iz cijelog svijeta, što je izuzetan uspjeh ovog osječkog karikaturiste.

Stoga se Miroslavu Gerenčeru u znak priznanja za iznimna postignuća na području likovnih umjetnosti dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području kulture.

Mr. sc. Krešimir Glavina

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Prim. mr. sc. Krešimir Glavina, dr. med., od 1978. godine radi u Kliničkoj bolnici Osijek, najprije kao radiolog, a od 1991. godine kao ravnatelj ove ustanove.

U najtežim uvjetima, tijekom Domovinskog rata pod vodstvom prim. Krešimira Glavine Bolnica se preustrojila i vrlo brzo počela djelovati kao ratna bolnica, cijelo vrijeme obavljajući svoju funkciju, a u mirnodopskim uvjetima kao ravnatelj Bolnice poduzeo je niz aktivnosti u cilju što bolje organizacije i razvitka Kliničke bolnice Osijek usmjerenih unapređenju zdravstvene zaštite stanovništva. Pod njegovim vodstvom obnavlja se ratom uništena Bolnica, te jača tehnička i tehnološka osnovica nabavkom kapitalne opreme, nastavkom izgradnje započetog objekta kirurških djelatnosti, izgradnjom zgrade za linearni akcelerator i magnetski rezonator. Uz sve to zapažen je i njegov izuzetan samoprijegoran rad na mirnoj reintegraciji zdravstvenih jedinica s područja hrvatskog Podunavlja u zdravstveni sustav Republike Hrvatske.

Pod vodstvom prim. Krešimira Glavine Bolnica je napredovala i u statusnom smislu, te tako završetkom rata Opća bolnica Osijek prerasta u najvišu znanstveno-stručnu ustanovu Kliničku bolnicu, a u prošloj, 1997. godini Kliničkoj bolnici Osijek je od strane Nacionalnog vijeća Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske dodijeljen naziv Referentnog centra iz područja urolitijaze, jedinom takve vrste u Republici Hrvatskoj izvan Zagreba. Značajan je njegov doprinos prerastanju Područnog studija medicine u Medicinski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Uz obnašanje dužnosti ravnatelja Bolnice prim. mr. sc. Krešimir Glavina sudjelovao je i na mnogim domaćim i stranim znanstveno-stručnim simpozijima i kongresima, nekima od njih je bio i organizator, a član je i dužnosnik i mnogih stručnih i drugih tijela.

Iz rečenih razloga mr. sc. Krešimiru Glavini dodjeljuje se u znak priznanja za zapažene rezultate u organiziranju i razvitku Kliničke bolnice Osijek usmjerene unapređenju zdravstvene zaštite stanovništva, Nagrada Osječko-baranjske županije u području zdravstva.

Josip Gracel

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2004.)

Unatoč sjajnim uzletima uma koji prodiru u svemirske dubine i preobražavaju prirodu oko njega, čovjek je i danas u svojoj krhkosti upućen na drugog čovjeka, na druge ljude da u zajednici s njima osigurava uvjete vlastite egzistencije te održanje i napredak civilizacije koju je stvorio. Čovjek prodire u tajne biološkoga života, dešifrira DNK i očitava spiralnu genomu, ali sve njegove spoznaje ne niječu istinu da se čovjek uzdigao zahvaljujući ljudskom odnosu čovjeka prema čovjeku i da je taj odnos залог opstanka ljudske zajednice na ovom planetu.

Opstanak ljudskog organizma i njegovo funkcioniranje održava njegov krvotok. No, krv nije samo egzistencijalna supstanca, eliksir života. U ljudskoj civilizaciji izrasla je u simbol, u mjerilo odnosa prema čovjeku: prolijevanje ljudske krvi najveći je zločin, a njeno davanje drugome izraz najveće ljubavi i nesebičnosti. Dati svoju krv, dio sebe drugom, nepoznatom čovjeku ne znači samo steći "brata po krvi" već predstavlja i odnos prema ljudskoj zajednici u cjelini. Koliko li je života ugroženih ratom, nesrećama, bolestima i drugim opasnostima koji nasrću na čovjeka sačuvano zahvaljujući odluci nepoznatog davatelja da svojom krvlju pomogne onome koji ju može ustrebat?

Stoga, u vremenu u kome su materijalna dobra pokazatelj uspjeha i cilj kome ljudi teže, u vremenu u kojima su ona nažalost i počesto i mjerilo vrijednosti, u vremenu u kojem je uzimanje način njihovog osiguravanja a sebičnost način njihove zaštite, nesebičnost i davanje iz čovjekoljubivih poriva jeste rjeđe, ali zato ne i manje značajno, dapače. A kada je riječ o davanju sebe za dobrobit drugih, tada govorimo o čovjekoljublju koje valja isticati kao jedno od temeljnih vrijednosti na kojoj mora počivati ljudska civilizacija.

Iz ovih razloga, Osječko-baranjska županija ističe Nikolu Cvitka, Josipa Gracela, Petra Gudelja, Matu Partića i Marka Vrčeka, stanovnike ove Županije, ljude različitih životnih puteva i sudbina, kojima je zajedničko to što su darivajući svoju krv više od stotinu puta, omogućili izlječenje bolesnih i povrijeđenih, na uzor sugrađanima i u znak priznanja i zahvalnosti im dodjeljuje "Povelju humanosti".

Radoslav Grubišić

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2001.)

Osijek je minulih godina mnogo puta razrogačenih očiju gledao vatru eksplozivnih naprava. Potresao se i strahovao. Oni koji su živjeli te strašne trenutke vjerovali su da su oni neponovljivi. Sve do noći između srijede na četvrtak 23. kolovoza ove godine. Jedna, pa druga eksplozija zatresla je zidove, raspucala prozore i pobudila zatomljene strahove. Uslijedio je niz eksplozija kao u najgorim ratnim vremenima. Požar u Policijskoj upravi aktivirao je pohranjene granate i mine i uskladištenu municiju, prikupljene zaostatke rata. Požar se neumoljivo širio prijeteci okolnim zgradama.

Pozvana na intervenciju II. vatrogasna smjena osječke profesionalne postrojbe zastala je samo na trenutak. Zapovjednik Radoslav Grubišić taj se trenutak sjetio njegovih ratnih dana. Samo trenutak, a potom se grupa odvažnih, na zaprepaštenje okupljenih sjurila u vatrenu stihiju. Predvođeni zapovjednikom, vatrogasci Mario Seleš, Mile Štulac, Robert Pešorda, Zvonko Podravac, Damir Grđan, Stjepan Premužić, Dalibor Culek, Goran Ivković, Antun Kuleš, Mijo Krešo, Marijan Bogut, Zlatko Ivković, Josip Šubić, Veljko Marković i Josip Galić znali su da je to jedini način. Racionalno je bilo pričekati i lokalizirati požar. No, nepredvidljiva vatrena zmija u kontaktu s nepoznatom količinom eksploziva lako je mogla dignuti u zrak i okolne zgrade. To je rizik koji je bilo nužno svesti na najmanju moguću mjeru, pa i uz rizik vlastita života. Procjena se pokazala točnom. Požar je ugašen u svome gnijezdu.

Zapovjednik Grubišić osobnim je primjerom poveo vatrogasce u vrlo opasnu akciju, izlažući ponajviše sebe u zaštitu građana. Spriječili su izvjesnu katastrofu. Rekli bi ljudi: pa posao vatrogasca i jeste gasiti vatru. Da, to je točno, ali ne svjesno prihvaćajući rizik vlastita života. Odvažnost u poslu i junaštvo kojim svoj život zalažete u obranu drugog, ipak su dvije različite stvari.

Zapovjednik Radoslav Grubišić predvodio je skupinu hrabrih ljudi, no upravo su ga oni istakli i predložili za iskazivanje počasti dodjele priznanja za humanost.

Stoga Osječko-baranjska županija Radoslavu Grubišiću dodjeljuje Povelju humanosti kao priznanje za poduzimanje djela kojima je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje otklonjena prijeteca pogibelj te izbjegnute posljedice nasagledivih ljudskih i materijalnih dimenzija.

Dr. sc. Dragica Gucunski

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 2003.)

Ljudski se rod diči svojim tehnološkim razvojem. Ovladao je gotovo svim uvjetima svoga življenja i napretka. Ovladao je čak i planetom koji mu je postojbina pa i prirodom samom. Da li je? Da li je pri tome zaboravio miris čistoga zraka na kojemu je odrastao, žubor bistrog potoka koji ga je napajao, ljepotu zemlje koja mu je darivala svoje plodove i hranila ga? Vidi li čovjek vode koje je zamutio, tužne grane drveća koje ugiba, osjeća li smog iznad gradskih krovova koji ga guši, da li je svjestan broja biljnih i životinjskih vrsta koje svakog dana netragom nestaju?

I upravo stoga sve više ljudi, znanstvenika i stručnjaka, ali i ljudi iz naše ulice koji postavljaju pitanja koje je prije stopedeset godina mudri poglavica Seattle postavio bijelom čovjeku, jer zemlja ne pripada čovjeku već čovjek pripada zemlji, što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Svatko, baš svaki pripadnik ljudske zajednice nosi odgovornost za sudbinu zemlje koju dijeli.

Odgovarajući svom pozivu i odgovornosti znanstvenika, prof. dr. sc. Dragica Gucunski izučava i poučava, govori i piše, djeluje - znanstveno, stručno ili popularno, ovisno o prigodi. Uočava pogubnost neodgovornog urbaniziranja pred kojim i priroda uzmiče. Svjesna vrijednosti autohtonog biljnog pokrova za održanje ravnoteže između potreba čovjeka i njegovog prirodnog okruženja predlaže i bori se za koncept urbanog razvoja u suglasju s prirodom u kojoj nastaje. Pri tome nije bitno da li je riječ o javorolisnim platanama na prilazima gradu kojega ljubi nadahnućem pjesnika, autohtonoj flori Slavonije u ozelenjavanju slavonskih naselja, konceptu zadržavanja autohtonosti šuma na lijevoj obali Drave kod Osijeka, gradskim bajerima nastalim ljudskom djelatnošću i zapuštenim ljudskim nemarom ili biseru prirode parku prirode i ornitološkom rezervatu Kopački rit. Zalaže se za njihovu pravnu i djelatnu zaštitu, revitalizaciju i vraćanje onih prirodnih vrijednosti koje su nebrigom čovjeka izgubili.

Više od stoljeća perivoji predstavljaju prepoznatljivu i nespornu vrijednost urbanog bića Slavonije i Baranje. Oni smisleno povezuju urbano tkivo stvoreno ljudskom djelatnošću s prirodnim okruženjem u kome izrasta. Stoga je briga za pejzažnu arhitekturu i gradsko zelenilo ne samo djelatnost od značenja za očuvanje okoliša, za zdrava pluća grada već i sastavni dio kulturološke pripadnosti slavonskih gradova europskom civilizacijskom krugu. Zalažući se za očuvanje izvornosti slogova vrtne arhitekture poznatih povijesnih osječkih perivoja, smatrajući da je - uz naslijeđenu vrijednu gradsku arhitekturu - najljepši ukras gradu, koji leži u panonskoj ravnici, čista rijeka Drava i gradsko zelenilo, dr. sc. Gucunski je svoj rad okrunila 2002. godine knjigom “Osječki perivoji i drvoredi”, koja predstavlja vrijedan prilog poznavanju perivoja i uličnih drvoreda u Osijeku, odnosno bogate hortikulture baštine, koja je slabo istražena i javnosti nedovoljno poznata.

Svoja stručna znanja nesebično dijeli sa svima kojima je to potrebno ili ih tek zanima. Kao nastavnik Pedagoškog fakulteta razvila je iznimnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu

na obrazovanju budućih pedagoga, a time i oblikovanju i razvijanju svijesti o značenju i uvjetima zaštite okoliša. Provodi mnoge edukativne i praktične akcije sa školskom djecom i mladeži. Član je mnogih povjerenstava i odbora u kojima je djelovala u cilju očuvanja prirodnih vrijednosti i uređenja zaštićenih i ostalih zelenih površina. Sav svoj životni i radni vijek gospođa Gucunski je posvetila očuvanju i unapređenju okoliša, te je stalnom brigom i njegom naslijeđenih i stvorenih prirodnih dobara dala pečat njihovoj ljepoti i bogatstvu za buduće naraštaje.

Dr. sc. Dragica Gucunski agilni je promotor zaštite prirode od pogubnog utjecaja čovjeka, stručnjak koji ukazuje na puteve ostvarenja sna o životu u suglasju s prirodom. Ona je predvodnik i gotovo simbol ekološkog pokreta u ovoj našoj sredini, poznat i prepoznat od svojih sugrađana.

Za dugogodišnji predani znanstveni, nastavni, stručni i društveni rad, za svoje životno poslanje kojemu odgovara svojom predanošću tijekom cijeloga svoga života, primila je brojna priznanja kojima pridružujemo i "Zelenu povelju Osječko-baranjske županije" za značajnu znanstveno-istraživačku, stručnu i pedagošku djelatnost te uspješnu primjenu znanosti u praksi usmjerenu stvaranju znanstvenih i stručnih osnova za očuvanje i zaštitu prirodnih vrijednosti Osječko-baranjske županije.

Ankica Gudelj

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)

U susretu s uglednim znanstvenikom, pronalazačem, sposobnim projektantom, konstruktorom, graditeljem rijetko se prisjetimo da je u korijenima njegova rasta trud učitelja koji mu je pobudio ljubav za to zanimanje i zajedno s njim činio prve korake u spoznavanju civilizacije zasnovane na suvremenoj tehnici i tehnologiji.

Ankica Gudelj, nastavnik tehničke kulture u OŠ Antuna Mihanovića u Osijeku upravo je takav učitelj. Već 30 godina u redovnoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima razvija sklonosti i dječju sposobnost usvajanja i primjene novih tehničkih znanja. Tijekom tih godina odgajala je mlade modelare, maketare, zrakoplovce, elektroničare, fotografe, konstruktore i inovatore. I to ne samo u svojoj školi. Kao jedan od najistaknutijih pedagoga tehničke kulture svoje je znanje dijelila i s djecom u Centru za tehničku kulturu u Osijeku. U posljednjih nekoliko godina njeni učenici postigli su na državnim natjecanjima mladih tehničara mnogo zapaženih rezultata osvajanjem prvih i drugih mjesta iz graditeljstva, konstruktorstva, ekologije, elektronike i mjerne tehnike. Samo u 2001. godini 8 njenih učenika natjecalo se na državnim natjecanjima u graditeljstvu, prometnoj tehnici i strojarstvu. Istodobno u graditeljstvu su osvojili 1., 3. i 4. mjesto u Republici Hrvatskoj. Ovi prvi koraci u primjeni tehničkih znanja neizbrisivo se urezuju u usmjerenja mladih i odabir životnog poziva. Mnogi učenici Ankice Gudelj potvrdili su njene napore upisom na tehničke škole i fakultete. Tehnička civilizacija se razvija razvojem ljudskih spoznaja i kreativnosti. Doprinos Ankice Gudelj tom procesu nesporan je. Uostalom, o tome svjedoči i njen status mentora u nastavi tehničke kulture, Državna nagrada tehničke kulture "Faust Vrančić" i brojna priznanja udruga tehničke kulture Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije.

Iz rečenih razloga, a za izuzetne uspjehe u stručnom i pedagoškom radu na tehničkom odgoju i obrazovanju djece i mladeži, dodjeljuje se Ankici Gudelj Nagrada Osječko-baranjske županije u području tehničke kulture.

Petar Gudelj

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2004.)

Unatoč sjajnim uzletima uma koji prodiru u svemirske dubine i preobražavaju prirodu oko njega, čovjek je i danas u svojoj krhkosti upućen na drugog čovjeka, na druge ljude da u zajednici s njima osigurava uvjete vlastite egzistencije te održanje i napredak civilizacije koju je stvorio. Čovjek prodire u tajne biološkoga života, dešifrira DNK i očitava spiralu genoma, ali sve njegove spoznaje ne niječu istinu da se čovjek uzdigao zahvaljujući ljudskom odnosu čovjeka prema čovjeku i da je taj odnos zalag opstanka ljudske zajednice na ovom planetu.

Opstanak ljudskog organizma i njegovo funkcioniranje održava njegov krvotok. No, krv nije samo egzistencijalna supstanca, eliksir života. U ljudskoj civilizaciji izrasla je u simbol, u mjerilo odnosa prema čovjeku: prolijevanje ljudske krvi najveći je zločin, a njeno davanje izraz najveće ljubavi i nesebičnosti. Dati svoju krv, dio sebe drugom, nepoznatom čovjeku ne znači samo steći “brata po krvi” već predstavlja i odnos prema ljudskoj zajednici u cjelini. Koliko li je života ugroženih ratom, nesrećama, bolestima i drugim opasnostima koji nasrću na čovjeka sačuvano zahvaljujući odluci nepoznatog davatelja da svojom krvlju pomogne onome koji ju može ustrebat?

Stoga, u vremenu u kome su materijalna dobra pokazatelj uspjeha i cilj kome ljudi teže, u vremenu u kojima su ona nažalost i počesto i mjerilo vrijednosti, u vremenu u kojem je uzimanje način njihovog osiguravanja a sebičnost način njihove zaštite, nesebičnost i davanje iz čovjekoljubivih poriva jeste rjeđe, ali zato ne i manje značajno, dapače. A kada je riječ o davanju sebe za dobrobit drugih, tada govorimo o čovjekoljublju koje valja isticati kao jedno od temeljnih vrijednosti na kojoj mora počivati ljudska civilizacija.

Iz ovih razloga, Osječko-baranjska županija ističe Nikolu Cvitka, Josipa Gracela, Petra Gudelja, Matu Partića i Marka Vrčeka, stanovnike ove Županije, ljude različitih životnih puteva i sudbina, kojima je zajedničko to što su darivajući svoju krv više od stotinu puta, omogućili izlječenje bolesnih i povrijeđenih, na uzor sugrađanima i u znak priznanja i zahvalnosti im dodjeljuje “Povelju humanosti”.

Tomo Horvat

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2004.)

Ljudski je život jedinstven i neponovljiv. Danas štićen, ali i ugrožen više nego li ikada prije. Dragocjen ne samo za jedinku kojoj pripada već i za ljudsku zajednicu čiji je ona član. Pa stoga, kada se pojedinac suprotstavi pogibli koja se nadvija nad drugim čovjekom, zajednica u kojoj živi cijeni to i ističe za primjer drugima.

Hladno zimsko prijepodne na cesti prema Đakovu uz hladno jezero Jošavu. Izbjegavajući kamion, osobno vozilo slijeće u Jošavu. Mladić za volanom bespomoćan, u panici. Božjom providnošću nailazi Tomo Horvat iz Širokog Polja. Skače u ledenu vodu, izvlači mladog vozača, neplivača, iz automobila koji tone, hrabreći ga pri tom. Mladić u nesvijesti, okupljaju se prolaznici. Tomo je uvjeren da je mladi život sada siguran i u dobrim rukama i ne čekajući pohvale i zahvale odlazi svojim putem, jer učinio je što je trebao. Tek kasnija potraga za nepoznatim spasiocem otkriva Tomu Horvata.

Nerijetka je pojava da krivac prometne nezgode napušta mjesto nesreće prepuštajući žrtve njihovoj sudbini. Posvema je rijetko da to učini spasilac, nakon što je spasio ljudski život.

Pred nama je Tomo Horvat, čovjek sasvim običan po svom rođenju, školovanju, poslu i svom svakodnevnom životu. Pred nama je Tomo Horvat, čovjek velikoga srca prepunog ljubavi za bližnjega, jer "dužnost je svakoga čovjeka pomoći drugome u nevolji" ističe ovaj hrabri Širokopoljac. Pred nama je čovjek koji se ne dvoumeći suprotstavio opasnosti i od smrti ugrabio mladi život, gotovo ga iznova darivajući mladom čovjeku kojega je spasio. Hrabrost i požrtvornost koji prerastaju u junaštvo, nesebičnost koja prerasta u ljubav prema bližnjem osobine su koje rese samozatajnog Tomu Horvata.

I upravo stoga ga Osječko-baranjska županija ističe na uzor sadašnjim i budućim naraštajima i u znak zahvalnosti i priznanja mu dodjeljuje "Povelju humanosti".

Pal Horvath

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija "Povelju humanosti" dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Ivan Ileš

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2001.)

"Dao bih mu sve i krv svoju", uzrečica je koja u tradiciji našeg naroda znači izraz najveće ljubavi, požrtvornosti i plemenitosti. Krv je eliksir života, život sam. Odreći se nje za drugoga, darovati je nesebično nepoznatim ljudima i omogućiti na taj način izlječenje bolesnih i povrijeđenih, duboki je izraz humanosti.

Dobrovoljni davatelji krvi u tom pogledu daju djelatan primjer humana čovjeka, dajući dio sebe, "krv svoju", da bi spasili drugog. Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je ipak istaći dvojicu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su Ivan Ileš iz Podravske Moslavine i Risto Kocev iz Belog Manastira. Kolikim je ljudima omogućeno prebrođavanje zdravstvenog kritičnog stanja, koliko li je života spašeno njihovim uzdarjem ?

Stoga Osječko-baranjska županija dodjeljuje Povelju humanosti Ivanu Ilešu i Risti Kocetu u znak zahvalnosti i priznanja za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Katica Ileš

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2000.)

Šport nije samo fizička aktivnost čovjeka. On izražava njegovu težnju da razvije i prevlada svoja fizička ograničenja i usavrši djelo prirode. On je oblik ljudske komunikacije. Nije li tome ponajbolji primjer činjenica da športaši prethode diplomatima u stvaranju povoljnih pretpostavki suradnje država i naroda. Vrhunski športaši stoga su danas više nego ikada simbol globalizacije i često poznatiji od šefova svojih država, a u kronikama i duže zapisani. Svaka se društvena sredina stoga njima diči i prepoznaje.

I Osijek, i ova naša Slavonija imaju svoje športske zvijezde koje ne sijaju ni istim sjajem ni istim vremenskim trajanjem. I stoga, ne bez ponosa možemo reći da u Katici Ileš ova sredina ima jednu od najblistavijih zvijezda športskog neba stoljeća na izmaku.

Kao trinaestogodišnja djevojčica, 15. studenoga 1959. godine, jednostavno se pojavila na rukometnom igralištu i tamo ostala godinama, ostajući vjerna svom klubu "Grafičar" odnosno "Osijek" sve do 1984. godine, dakle gotovo punih četvrt stoljeća igrачke karijere. No, nitko je ne spominje samo zbog njezine vjernosti svome gradu i klubu, koje samo nakratko napušta. Spominje se zbog onoga što je u tom vremenu stvorila i što je značila.

S klubom u kojem je počela i završila svoju aktivnu igrачku karijeru tri je puta, 1966., 1978. i 1980. godine, osvajala državni Kup, a 1982. i 1983. godine i Kup pobjednika kupova Europe. I prije svog punoljetstva postaje članom državne reprezentacije i ostaje to najduže - punih sedamnaest godina pobijajući sve rekorde - 201 nastup i 348 golova u reprezentativnom dresu. Ustrajnost, stabilnost, spremnost i spretnost istakli su je za kapetana državne reprezentacije koju je predvodila punih sedam godina, sve do 1980. godine. A to je vrijeme briljantnih uspjeha državne ženske rukometne reprezentacije. Da podsjetimo: srebrna medalja na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. godine, srebrna medalja na Svjetskom prvenstvu u Nizozemskoj 1971. godine, zlatna medalja na Svjetskom prvenstvu u Beogradu 1973. godine, četvrto mjesto na Svjetskom prvenstvu u Bratislavi 1975. godine, peto mjesto na Svjetskom prvenstvu u Moskvi 1977. godine, te zlatne medalje na Mediteranskim igrama u Splitu 1979. godine i na Balkanskim igrama u Bugarskoj.

Svojom igrom i pristupom radu stekla je sve predispozicije vrhunskog športaša i razvila se u najboljeg kružnog napadača, što je i potvrđeno na Svjetskom prvenstvu 1977. godine u Moskvi. Na vrhuncu karijere proglašena je tako najboljom kružnom napadačicom svijeta, a na Svjetskom prvenstvu u Bratislavi 1975. godine izabrana je u najbolju ekipu svijeta. Ne svjedoči li to ponajbolje o tvrdnji kako Katica Ileš, "naša Kaja" pripada onom malom krugu športaša čija zvijezda nikada neće ugasnuti na športskom nebu i njezinim kronikama. Ona je legenda osječkog i hrvatskog ženskog rukometa po kojoj se on poznaje i prepoznaje i danas.

Ona je i uzor. Mnogo je spretnih djevojčica rukomet počelo igrati zbog Kaje, da budu Kaja, ali je nitko nije dosegao. A u dosizanju tih visina pomagala im je i kao igrачica i kao učitelj vodeći rukometne škole i trenirajući mlađe uzraste ne samo u svom gradu već i u dalekom Japanu početkom osamdesetih kao pomoćni trener japanske državne reprezentacije.

Priznanja za ostvarene rezultate nisu je mimoilazila. Primila je najviša priznanja sredine u kojoj je djelovala sve do Državne nagrade športa "Franjo Bučar" u 1999. godini za životno djelo. A to životno djelo ostvarila je ne samo zahvaljujući svome talentu, već svojoj naravi i predanosti ideji športa kao univerzalnog svjetskog jezika, svome trudu, ustrajnosti i odricanjima stranim ljudima koji ne razumiju dušu športaša. I danas kao ugledni športaš, čovjek koji se ističe svojom etikom, kao član Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora promiče ideju plemenitosti ove sporedne, a toliko značajne ljudske djelatnosti.

Iz rečenih se razloga Katici Ileš u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa.

Vera Iveković

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2003.)

I drvo usred šume tek zajedno s drugim drvećem čini šumu. Zajedno listaju, povijaju se na vjetru i cvjetaju. Kad čovjek ne čuje drugog čovjeka, tada bolest, nejakost, starost, ljudska prikraćenost, neimaština i mnoge druge nevolje koje pogađaju ljude ogoljuju stablo i čovjek postaje usamljena jedinka koja trpi. A strašno je biti sam i trpjeti.

Vera Iveković, umirovljenica i negdašnji pratilac i pomagač muža liječnika, spoznajući potrebu običnog čovjeka, osobito onog prikraćenog starošću i bolešću, za ljudskom toplinom otvorila im je svoje uši, srce i dušu. Odlučila je i već 35 godina služi onima kojima je to potrebno, bez materijalnog interesa u tome. Na području Belišća i Valpova redovito obilazi oko 150 starih i bolesnih sugrađana nudeći im toplu riječ, ljudsko razumijevanje, trenutke rasonode, poneku slasticu i pomoć, ako je potrebno. Svjesna svojih fizičkih mogućnosti pokreće i organizira i druge u humanitarnom karitativnom djelovanju. Predsjedava Društvom Naša djeca u Belišću, djeluje u Caritasu, suosniva belišćansku zajednicu "Vjera i svjetlo" koja se brine za mentalno hendikepirane osobe te predsjedava karitativnoj udruzi sv. Vinka Paulskog.

Vera Iveković vraća vjeru u smisao zajednice, ljudske zajednice, suprotstavljajući se vremenu koje nosi otuđenje čovjeka od čovjeka. Skromna i samozatajna, poznata svojim brojnim prijateljima koje obilazi, prepoznata je u sredini u kojoj djeluje na uzor svima koji zatomljuju svoju ljudskost. Stoga joj Osječko-baranjska županija radi skrbi o bolesnima, tjelesno i duševno povrijeđenima i svima onima kojima je pomoć drugog čovjeka potrebna dodjeljuje "Povelju humanosti".

Amalija Janović

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1997.)

Čovjek, kakva je u njega želja, takva mu je i volja; kakva mu je volja, takvo mu je i djelo, takva će mu biti i sudbina, dobra ili loša.

Amalija Janović, odgojena u obitelji kršćanskih nazora protkanih ljubavlju prema domovini, početkom Domovinskog rata angažira se u humanitarnom radu oko zbrinjavanja invalida Domovinskog rata osiguravajući im skupe proteze i plastične operacije u Njemačkoj. Slijedi skupljanje novca za osnivanje ortopedske radionice u Osijeku, pomaganje djeci ratnih stradalnika, prikupljanje sredstava za vrtić i školu u Nuštru, za izgradnju vodovoda u Gornjim Bogićevcima, te pomaganje mnogim drugim udrugama velikim novčanim priložima i donacijama.

Svojom humanošću i požrtvovanjem, Amalija Janović zadužila nas je sve. Novac bez humanosti ne znači ništa, ali humanost s novcem može puno toga učiniti. Ona je to shvatila i pomogla mnogim stradalnicima da opet hodaju, mnogim obiteljima da imaju dom, brojnoj djeci da se školuju. Zato i ne čudi kako su upravo invalidi Domovinskog rata prepoznali veličinu djela Amalije Janović predlažući je za ovo priznanje.

Stoga joj Osječko-baranjska županija, kao znak zahvale za dobrostiva djela pomaganja čovjeka čovjeku, dodjeljuje ovu Povelju humanosti.

Ruža Janžek

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

Skrbiti o djeci bez roditelja, napuštenoj i drugoj ugroženoj djeci znači živjeti u skladu s najvišim civilizacijskim načelima humanosti.

Ruža Janžek, skromna majka dvoje djece iz Bistrinaca, kao udomitelj pruža roditeljsku skrb i ljubav brojnoj napuštenoj djeci. Uvijek je spremna prihvatiti napušteno dijete i pružiti mu dom.

Danas ljudi obično vole junake iz romana i filmova. Dive se njihovim podvizima, dobroti i hrabrosti. Često se stoga prepričavaju različiti filmski zapleti i raspleti, a rijetko, vrlo rijetko oni pravi životni. “Teta Ruža” kako je djeca zovu, ima svoj jednostavni životni scenarij. Ona voli djecu. Njezin suprug i njezina djeca vole djecu. Žele im pomagati. Je li to dovoljno da se o tome priča na putu na posao? Dovoljno je, iako smo možda u ovom našem svijetu zaboravili da pored nas žive nesretna i zanemarena djeca čiji snovi možda nikada ne bi postali stvarnost, bez Tete Ruže. Srećom, ona je tu pored nas.

Jedan pisac je rekao kako bi želio živjeti u svijetu u kojem se djeca mogu smijati i smiju plakati. Kod Tete Ruže djeca se smiju i plaču. Mi bismo se trebali smijati zajedno s djecom i tražiti rješenje da prestanu plakati.

Možda je Ruža Janžek pronašla rješenje. Uistinu, svojom ljubavlju i skrbi prema djeci bez roditelja i napuštenoj djeci, primjer je koji zaslužuje naše divljenje. Izraz toga je i ovo visoko priznanje Osječko-baranjske županije - Povelja humanosti.

Danijela Jožef

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Radost počinje u trenutku kada čovjek prestane tražiti vlastitu sreću i kada ju pokuša dati drugima.

Većina mladih ljudi, Danijelinih vršnjaka, nakon sna otvara oči pitajući se što će tog dana raditi. Danijela ustaje prvom zorom, a obveze izvršava do kasno u noć. Teška odgovornost pala je na srednjoškolku u trenutku smrti majke. Za sedmero djece i oca bila je to prava tragedija. Ipak, iako u progonstvu i okružena gotovo nepremostivim teškoćama postaje majka mladoj braći i sestrama. Ni teška bolest brata nije obeshrabrila Danijelu i njenu skromnu obitelj. Svatko ima svoju zadaću, svatko tu zadaću izvršava. Danijela okružuje svoju obitelj nesebičnom ljubavlju, marom odrasla teška i radošću mlade djevojke. I pored svih obveza, nije zapustila svoje školske obveze. Uspješno je maturirala i stekla zvanje veterinarskog tehničara.

Njezina hrabrost, marljivost i ljubav ukazuje na prave i gotovo zaboravljene vrijednosti, te daje osobit primjer našoj mladeži. Zato Osječko-baranjska županija s namjerom izricanja zahvale i isticanja osobnog primjera nesebične ljubavi, samoodricanja i požrtvornosti ove mlade osobe dodjeljuje Povelju humanosti Danijeli Jožef.

Tihomir Jurčević

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

vidi: Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Vladimir Jurčević

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

vidi: Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Josip Jurišić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2000.)

Krv čovjeka nije samo dragocjena tekućina bez koje najveći broj živih organizama ne može živjeti. U povijesti ljudske civilizacije ona je gotovo simbol. Izražavala je sve ljudske vrline i vrednote, ali i njegove mane - i čast, i osvetu, i prijateljstvo i ljubav. Prijateljstvo je pečaćeno krvlju, miješanjem krvi potvrđivano je bratstvo, čast je branjena krvlju i uvreda njome spirana, krv kraljevske loze davala je pravo na vlast, i konačno - i ljubav je potpisivana krvlju.

Danas se prijateljstvo najčešće zapečati u kafiću uz dobru kapljicu, čast brani na Sudu, kraljevske loze se ionako odavno miješaju s pučkom krvlju i polaku izumiru, a dragoj se umjesto pisma s kapljicama krvi šalje E-mail ili “Voice message” na mobitelu.

No, i danas u vremenu neslućenog uspona genetike, kloniranja živih organizama i čitanja genoma, krv čovjeka ima nezamjenjivu vrijednost, ona znači život. Bez nje bi posljedice svakodnevnih prometnih nesreća, teških bolesti i operativnih zahvata bile kobne za sve one ljude kojima je u takvom trenutku njihova života, krv potrebna.

Zato je dragovoljno darovanje krvi najviši oblik humanosti u kojem se nesebično dijeli najvrijedniji dio sebe za spas nepoznata čovjeka. Josip Jurišić počeo je darovati krv kao mladić, a nije prestao ni u teškim danima progonstva, u vrijeme kada su njegov život i životi njegovih najbližih bili istinski ugroženi. Tijekom svoga života učinio je to više od 100 puta. Time se svrstao u mali krug ljudi koje ističemo kao primjer nesebičnosti i humanosti u vremenu kada ove ljudske vrijednosti ponekad i ustuknu pred “nazovi-vrijednostima” potrošačkog društva.

Stoga Osječko-baranjska županija dodjeljuje Povelju humanosti Josipu Jurišiću kao izraz zahvale za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Ante Kelava

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2004.)

Pokretači i nositelji napretka ljudske civilizacije oduvijek su bili ljubopitljivi ljudi, ljudi koji su propitivali dosegnuto, ljudi željni znanja. Inovatori, nezadovoljni postojećim, nastoje

mijenjati ustaljeno i pronaći bolje primjenjujući svoju invenciju. Nesporno je da o inovativnom duhu ovisi razvitak ljudske civilizacije, a o stvaralaštvu njezin napredak. Društvena i ekonomska kriza u osnovi je kriza inovacije i stvaralaštva i bez njihovog razvitka nema napretka. Upravo stoga, svake godine Nagrada Osječko-baranjske županije odlazi i u ruke inovatora.

Ne postoji ni jedan segment ljudske djelatnosti koji nije moguće inovirati. Ante Kelava, inženjer prometnih znanosti zaposlen u I. Policijskoj postaji u Osijeku, vrsni je poznavatelj prometnih problema. To dokazuje i svojim inovacijama s toga područja, o čijoj vrijednosti i značenju svjedoče značajna priznanja na izložbama inovacija u zemlji i inozemstvu. Samo u 2003. godini na Međunarodnom sajmu inovacija "Eureka" u Brüsselu za svoj rad "Lokot s dodatnim osiguračem" dobio je srebrnu medalju, a za inovaciju semafora koji bi noću trebao raditi u drugom režimu, a ne samo treptati žuto ili kako je to službeno nazvano: "Uređaj za davanje svjetlosnih prometnih znakova treptajima crveno-žuto i zeleno-žuto", dobio je brončanu medalju. I konačno, ovaj slijed uspjeha Ante je okrunio ove, 2004. godine kada je na sajmu inovacija u Genevi dobio brončanu medalju za inovaciju "Primjena ultrazvuka u procesu razminiranja".

Ante Kelava za svoj životni poziv je odabrao unaprijeđenje sigurnosti, pa i njegove inovacije imaju taj smisao: sigurnosnim lokotom dodatno štiti određene prostorije, inoviranim semaforom jača sigurnost u prometu noću, a primjenom ultrazvuka u procesu razminiranja desetorostruko ubrzava postupak razminiranja, a istodobno podiže razinu sigurnosti za njegove izvođače.

Na značenje primjene ovih inovacija nije potrebno posebno ukazivati. Posebno ne na proces ubrzavanja postupka razminiranja u zemlji zasijanoj minama. No, s aspekta priznanja koje dodjeljujemo potrebno je istaći njihovo gospodarsko značenje s obzirom na već iskazani interes za njihovu komercijalizaciju. I upravo stoga Anti Kelavi se dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarstva za naročito uspjele inovacije koje pridonose razvoju područja u kojima su ostvarene.

Davor Kezić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Davor Kezić već je nekoliko godina aktivan inovator na području telekomunikacija, antenskih sustava i prateće opreme. Kroz svoj dugogodišnji rad, najprije kao TV-mehaničar, zatim samostalni obrtnik - TV-serviser i osnivač tvrtke Avos, koja se bavi servisiranjem audio vizuelnih uređaja i proizvodnjom elektroničkih komponenata, ponajprije antena i antenske opreme, Davor Kezić je uočavao nedostatke elektroničkih uređaja i tako počeo pronalaziti kvalitetnija rješenja za te nedostatke.

Na "Inovi '97", VI. hrvatskom salonu inovacija održanom u Zagrebu 1997. godine, dobio je Srebrnu plaketu za svoju inovaciju širokopojasnih antena i pratećih komponenata za kvalitetan prijem televizijskih i radio signala. Tehnologija proizvodnje kojom se osigurava odlična izoliranost ugrađenih elemenata omogućava jednostavno postavljanje antena i njihovu dugovječnost. Kompaktnost cjeline daje sigurnost u radu uređaja i smanjuje broj kvarova na minimum.

Sve svoje nove ideje Davor Kezić može isprobati - napraviti prototip i isprobati njegove karakteristike, pa ukoliko su zadovoljavajuće u poduzeću može pokrenuti i proizvodnju. Tako je i

pokrenuo i organizirao proizvodnju navedenih širokopojasnih antena za koje je dobio nagradu na "Inovi '97".

Stoga se za naročito uspješnu inovaciju i njezinu primjenu koja pridonosi razvoju područja u kojem je ostvarena, Davoru Keziću u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)

O inovativnom duhu ovisi razvitak ljudske civilizacije, o stvaralaštvu njezin napredak. Društvena i ekonomska kriza u osnovi je kriza inovacije i stvaralaštva i bez njihovog razvitka nema napretka. Upravo stoga, svake godine Nagrada Osječko-baranjske županije odlazi i u ruke inovatora. U slučaju Davora Kezića, već po drugi puta.

Davor Kezić već je poznat po uspješnim tehničkim rješenjima u području audio i video tehnike. Niz godina aktivan je inovator osobito na području telekomunikacija, antenskih sustava i prateće opreme, za što mu je, nakon niza međunarodnih priznanja, prvi puta dodijeljena Nagrada za 1996. godinu.

No, inovativni duh je nemiran duh. Dosegnuto u određenom području nije njegova granica. 1999. godina usmjerava ga na projekt razvoja zrakoplovnih generatora pomoću kojih se može djelovati na gradonosne oblake. Za konstrukciju generatora GS-001, koji ima niz prednosti u odnosu na slične generatore koji se koriste u svijetu te radi primjene više inovativnih rješenja, na poznatim svjetskim salonima inovacija "Geneve 2000" te "INPEX" u Pittsburgu dobija srebrna odličja. 2001. godine u suradnji s jednom zagrebačkom tvrtkom započinje pripremu za serijsku proizvodnju. Ova inovacija od naprocenljivog je značenja za razvitak obrane od tuče, osobito na području istočnog dijela Hrvatske.

Davor Kezić jedan je od rijetkih inovatora koji je svoju inovativnu djelatnost pretočio u poduzetnički poduhvat kao TV-serviser i osnivač tvrtke Avos, koja se bavi servisiranjem audio vizuelnih uređaja i proizvodnjom elektroničkih komponenata. Ovom djelatnošću on dokazuje vrijednost modela poduzetništva zasnovanog na inovativnoj djelatnosti.

Stoga se za naročito uspješnu inovaciju koja pridonosi razvoju područja u kojem je ostvarena, Davoru Keziću dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Sonja Klingor

("Poveljha humanosti" Osječko-baranjske županije, 1996.)

Domovinski obrambeni rat, rat za opstanak hrvatskog naroda i države nije značio samo sukob oružja. Ratna stradanja su zahtijevala da se u bici za čovjeka mržnji suprotstavi briga o bližnjem osobito kada je on u nevolji. Rat je ugrozio životnu egzistenciju ljudi te u svoj svojoj okrutnosti postavio pitanje njihovog preživljavanja. U tim uvjetima pomoć pristigla u pravo vrijeme ima osobitu vrijednost. Bez brojnih prijatelja preživljavanje velikog broja stanovništva ratom ugroženog područja Županije bilo bi iznimno otežano.

Sonja Klingor, kao načelnica Odjela za humanitarnu pomoć i transport pri Vladinom uredu za prognanike i izbjeglice, od samog je osnutka Vladina ureda pa sve do danas, pružala pomoć prognanicima i izbjeglicama u Županiji Osječko-Baranjskoj. Upućivala je na stotine tisuća

tona namirnica, odjeće i opreme u našu Županiju, smatrajući životnim pitanjem opstanak svih naših ljudi u okolnostima surova rata. Uz svoj obvezni program za prognanike i izbjeglice pronašla je mogućnosti za dodatnim ogromnim količinama neophodnih namirnica: brašna, ulja, šećera i soli kao redovitom humanitarnom pomoći za našu Županiju, a u kriznim situacijama je slala opremu posebnog značenja - pokretne poljske kuhinje, plastične vreće za pijesak, plastičnu foliju za prozore, staklo, građevinski materijal, pokrivače, madrace, krevete i slično. Jednako značajno je i usmjeravanje stranih donatora. S tim ciljem je Sonja Klingor zajedno s Regionalnim uredom za prognanike i izbjeglice Osijek, organizirala seminar najvećih humanitarnih organizacija u Hrvatskoj koji je održan u Osijeku, kolovoza 1995. godine. Rezultat toga je uspostavljanje bliske suradnje s Hrvatskim humanitarnim forumom iz Badena u Švicarskoj, Caritasom Italije, Caritasom zagrebačke nadbiskupije i drugim organizacijama.

Osobni angažman Sonje Klingor nadilazi savjesno obavljanje povjerene joj dužnosti. Svojim radnim, ali i emocionalnim angažmanom uz veliko samopožrtvovanje organizirala je pružanje humanitarne pomoći te joj se stoga u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Risto Kocev

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2001.)

“Dao bih mu sve i krv svoju”, uzrečica je koja u tradiciji našeg naroda znači izraz najveće ljubavi, požrtvornosti i plemenitosti. Krv je eliksir života, život sam. Odrći se nje za drugoga, darovati je nesebično nepoznatim ljudima i omogućiti na taj način izlječenje bolesnih i povrijeđenih, duboki je izraz humanosti.

Dobrovoljni davatelji krvi u tom pogledu daju djelatan primjer humana čovjeka, dajući dio sebe, “krv svoju”, da bi spasili drugog. Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je ipak istaći dvojicu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su Ivan Ileš iz Podravske Moslavine i Risto Kocev iz Belog Manastira. Kolikim je ljudima omogućeno prebrodavanje zdravstvenog kritičnog stanja, koliko li je života spašeno njihovim uzdarjem?

Stoga Osječko-baranjska županija dodjeljuje Povelju humanosti Ivanu Ilešu i Risti Kocevu u znak zahvalnosti i priznanja za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Marijan Kocijančić

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1998.)

“Učite vašu djecu da je zemlja naša majka. Što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Čovjek ne tka tkivo života; on je samo struk u tome.” Odazivajući se ovim porukama izrečenim riječima mudrog indijanskog poglavice prije 120 godina, Marijan Kocijančić, nastavnik biologije i kemije iz Đakova gradio je i izgradio svoj pristup u odgoju najmlađeg naraštaja.

Svoju neograničenu ljubav prema prirodi kao učitelj učenicima prenosi, razvijajući u njima odgovornost za stanje prirode i svijest o nužnosti angažmana u održavanju prirodne ravnoteže, zaštite prirode te popravljanja onoga što je čovjek svojim bahatim odnosom prirodi našao učinio. Toj svrsi služe i putovanja s ciljem upoznavanja prirodnih ljepota domovine, te rad s mladim biologima škole, koji postižu značajne uspjehe u svojoj sredini. Već 1989. godine

u Osnovnoj školi "Ivan Goran Kovačić" Đakovo osniva "Mlade čuvarke prirode" koji aktivno rade do danas. Brojne su aktivnosti ove skupine zaljubljenika i pregalaca za koje su izricana tome primjerena javna priznanja. Njihove pripadnike Đakovčani susreću i u akciji uređenja okoliša dječjeg vrtića 1996. godine isto kao i uz jezero Borovik 1997. godine u obnavljanju prirodnih vrijednosti njegova okruženja. Početkom 1998. godine u Đakovu osniva klub Pokreta ljubitelja prirode "Lijepa naša", kojem se pridružuje i osam sekcija škole u kojoj djeluje. Na taj način postupno stvara organizirano jezgro pokreta ljudi svjesnih svog položaja i uloge u prirodom uspostavljenom sustavu, svjesnih svoje odgovornosti za održavanje toga sustava.

Stoga se Marijanu Kocijančiću za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanju potrebe zaštite okoliša, u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Osječko-baranjske županije".

Ivana Kolarić

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1998.)

Više od stoljeća perivoji predstavljaju prepoznatljivu i nespornu vrijednost urbanog bića Slavonije i Baranje. Oni smisleno povezuju urbano tkivo stvoreno ljudskom djelatnošću s prirodnim okruženjem u kome izrasta. Stoga je briga za pejzažnu arhitekturu i gradsko zelenilo ne samo djelatnost od značenja za očuvanje okoliša, za zdrava pluća grada već i sastavni dio kulturološke pripadnosti slavonskih gradova europskom civilizacijskom krugu.

Nastavljajući i razvijajući najbolje tradicije podizanja i njegovanja parkova na području grada Osijeka, Ivana Kolarić je cijeli svoj profesionalni život posvetila oblikovanju ove dimenzije življenja urbanog čovjeka. Od početka svoga rada u Komunalnom poduzeću Osijek, kao tehnolog proizvodnje cvijeća i ukrasnog bilja sudjelovala je u podizanju novih zelenih površina i rekreacijskih kompleksa, uz stalno unapređenje tehnološkog procesa na održavanju parkova i javnih zelenih površina. U vrijeme rada u Zavodu za urbanizam i izgradnju Osijek kao projektant parkova i krajobraza ostvarila je značajne rezultate u uređenju i unapređenju okoliša u Osijeku, Valpovu i Belišću, kao i u naseljima izvan naše Županije.

Uobičajeno, bolesne ljude liječe liječnici, životinje veterinari, a biljke kao dio živoga svijeta? Ivana Kolarić dio je malobrojnih stručnjaka koji je pristupio saniranju ratnih rana na biljkama. Projekt sanacije drvoreda u Osijeku (1984. godine), Analiza stanja osječkih drvoreda u kojima je dala smjernice za održavanje postojećih i zamjensku sadnju novih vrsta, stručni rad "Oštećeno gradsko zelenilo Osijeka ratne godine 1991/92., objavljen u časopisu "Hortikultura", u kojem je više puta objavljivala stručne članke, te sudjelovanje u izradi "Studije Perivoja kralja Tomislava" u kojoj je jedan od autora omogućili su joj puno iskazivanje i primjenu stečenih znanja i stručnih i znanstvenih metoda u praktičnom obliku.

Svoja stručna znanja dijelila je sa svima kojima je to bilo potrebno ili je to zanimalo. Radila je kao član mnogih povjerenstava i odbora u kojima je djelovala u cilju očuvanja prirodnih vrijednosti i uređenja zaštićenih i ostalih zelenih površina, te provodila mnoge edukativne i praktične akcije sa školskom djecom i mladeži. Sav svoj životni i radni vijek gospođa Kolarić je posvetila očuvanju i unapređenju okoliša, te je stalnom brigom i njegovom naslijeđenih i stvorenih prirodnih dobara dala pečat njihovoj ljepoti i bogatstvu za buduće generacije.

Stoga se u znak priznanja za značajne rezultate u zaštiti i uređenju izuzetno vrijednih dijelova okoliša koji čine naše svakodnevno okruženje, dodjeljuje Ivani Kolarić "Zelena povelja Osječko-baranjske županije".

Marinko Kovač

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija "Povelju humanosti" dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Mr. sc. Damir Kovačić

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 1998.)

Mr. sc. Damir Kovačić, vrlo se rano aktivno počeo baviti športom, da bi sve do današnjih dana ostao vjeran dizanju utega, športu kojim se počeo baviti još u ranoj mladosti, te tako svojom cjelokupnom djelatnošću značajno pridonio razvitku ove grane športa. Najprije se u razdoblju od 1956. do 1959. godine aktivno bavio gimnastikom, a nakon toga se punih jedanaest godina, od 1960. do 1971. godine, aktivno bavio dizanjem utega. Od 1961. godine pa sve do danas član je Dizačkog kluba "Slavonija" iz Osijeka.

Godinama se baveći dizanjem utega Damir Kovačić postizao je vrsne rezultate iskazivane u iznimnim športskim postignućima na natjecanjima. Pet puta je bio pojedinačni seniorski prvak države u dizanju utega (1965., 1966., 1967. i 1970. godine u srednjeteškoj kategoriji; 1968. godine u teškoj kategoriji) . Pojedinačni seniorski prvak Hrvatske u dizanju utega bio je šest puta (1962. godine u lakoteškoj kategoriji; 1964., 1965., 1966. i 1967. godine u srednjeteškoj kategoriji i 1968. godine u teškoj kategoriji) . U razdoblju od 1963. do 1970. godine bio je član državne reprezentacije u dizanju utega.

Iznimni rezultati koje je postizao Damir Kovačić u dizanju utega, govore o vrsnom športašu koji je svojim dugogodišnjim radom, ustrajnošću i zalaganjem dao izuzetan doprinos ovoj

grani športa. Nakon prestanka aktivnog bavljenja športom, ponovno mu se vraća 1982. godine kada postaje trener Dizačkog kluba "Slavonija" iz Osijeka, želeći na taj način stvoriti nove generacije uspješnih mladih športaša, dizača utega, o čemu govori i podatak da je 1996. godine ekipa Dizačkog kluba "Slavonija", kojoj je trener, postala ekipni prvak Hrvatske u dizanju utega.

Prim. mr. sc. Damir Kovačić, zamjenik predstojnika i rukovoditelj Odjela za abdominalnu kirurgiju Klinike za kirurgiju Kliničke bolnice Osijek, i svoje je stručno znanje usmjerio športu kojem se potpuno posvetio. Tako je od 1982. do 1991. godine bio liječnik državne reprezentacije u dizanju utega, a od tada je liječnik reprezentacije Hrvatske. Član je i Zdravstvene komisije Hrvatskog olimpijskog odbora, te član i dužnosnik u drugih stručnih tijela i športskih udruga.

Iz rečenih se razloga mr. sc. Damiru Kovačiću u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa.

Ivan Lehman

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 1998.)

Ivan Lehman, profesor matematike, već tridesetpet godina radi u nastavi matematike, i to svim stupnjevima školovanja, kako u osnovnoj tako i u srednjoj školi, a trenutno je i profesor-mentor studentima matematike Pedagoškog fakulteta u Osijeku. Svojim radom i stvaralaštvom bogat život posvetio je učenicima, prateći ih i potičući na rad od osnovne škole do profesorskog zvanja.

Radeći na više škola, kao primjerni i vrsni dugogodišnji prosvjetni djelatnik, veliki broj generacija osječkih učenika uspješno je osposobio za nastavak obrazovanja, a posebno za izučavanje onih područja u kojima matematika ima širu primjenu. Kroz nastavu matematike omogućava učenicima da steknu matematička znanja potrebna za razumijevanje pojava i zakonitosti u životu, prirodi i društvu. U nastavi njeguje razne oblike ostvarivanja interakcijskih odnosa, a kod učenika razvija originalan pristup rješavanju problema i kreativnost u iznalaženju rješenja. Generacije učenika poznaju ga kao odličnog predavača, čovjeka koji svoje znanje prenosi učenicima na najbolji način.

Profesor Ivan Lehman ne zaustavlja se samo na svojim osnovnim nastavničkim dužnostima. Njegov se rad u izvannastavnim aktivnostima prepliće sa svakim djelićem njegova slobodnog vremena. Posebnu pažnju posvećuje radu s nadarenim i naprednim učenicima - matematičarima, koje okuplja i vodi, prenosi im znanje i potrebu organiziranosti u tom radu, pa nije čudo što njegovi učenici, kako redovni, tako napredni i nadareni postižu izvanredne rezultate na općinskim, međuopćinskim, županijskim i državnim natjecanjima. Djelatno sudjeluje u radu Ljetne i Zimske matematičke škole, koju pohađaju učenici svih srednjih škola u gradu.

Iako je sadašnji rad Ivana Lehmana vezan uz srednju školu, III. gimnaziju u Osijeku, posebno je vrijedno spomenuti njegov dragovoljni rad s učenicima od 4. do 6. razreda osnovne škole, koje priprema za natjecanja u matematici. Velik je doprinos profesora Lehmana i u radu osječkog ogranka Hrvatskog matematičkog društva, a svoja stručna znanja pretočio je i u niz članaka koje je objavljivao u stručnim biltenima.

Iz rečenih se razloga Ivanu Lehmanu u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području prosvjete.

Silvija Lučevnjak*(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)*

Biti pokretač, organizator i animator kulturnih zbivanja u svojoj sredini i u tome osigurati primjerenu stručnu i znanstvenu razinu djelovanja, zahtjevna je uloga kojoj nije ni malo lako odgovoriti. No, sredina u kojoj djeluje Silvija Lučevnjak, tvrdi i dokazuje njezin uspjeh u tome.

Svoje kulturno poslanje Silvija Lučevnjak započela je u našičkoj srednjoj školi kao profesor povijesti umjetnosti i knjižničarka. Formirala je knjižnicu kao multimedijски prostor i time pridonijela otvaranju škole prema mnogobrojnim kulturno-znanstvenim ustanovama. Prelaskom na mjesto ravnateljice Zavičajnog muzeja u Našicama postaje središte promicanja njegove uloge u kulturnom životu grada i šire regije. Aktivista je Muzejske udruge istočne Hrvatske i organizator je susreta Sekcije povjesničara umjetnosti u Našicama. Glavna je urednica "Glasnika slavonskih muzeja", autorica niza stručnih članaka u "Našičkom zborniku", mnogobrojnih kataloških publikacija. Kulturnu baštinu našičkog kraja Silvija Lučevnjak promiče i kroz suradnju s Maticom hrvatskom Našice, čija je predsjednica, organiziranjem brojnih predavanja, susreta s poznatim osobama i tribinama. Samo u 2001. godini uspješno je organizirala Međunarodni dan muzeja, javnu tribinu "Našički susreti", koju je i vodila, i na kojoj su gostovali mnogobrojni kulturni i javni djelatnici, promovirala je nekoliko knjiga, kataloga, zbornika i kalendara, a zajedno s Turističkom zajednicom Grada Našica i JP "Hrvatske šume" obnovila je manifestaciju pod nazivom "Dani slavonske šume".

Njezino iznimno zalaganje u promicanju kulture specifično je zbog toga što je uspjela povezati brojne našičke udruge i ustanove s kojima surađuje i ostvariti vezu profesionalnih i amaterskih djelovanja na različitim područjima stvaralaštva.

Stoga se Silviji Lučevnjak za značajne rezultate u proučavanju, očuvanju i promicanju kulturne baštine te organiziranju i izvođenju manifestacija kojima se podiže razina kulturnog života, dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području kulture.

Bernard M. Luketich*(Počast Zlatnoga grba Osječko-baranjske županije, 2003.)*

Ljubav prema svome narodu i potreba samoodržanja u tuđem svijetu glavni je poticaj u razvijanju društvenog života među iseljenicima i osnivanju njihovih humanitarnih društava i organizacija za uzajamnu pomoć. Iz tih temelja izrasla je i Hrvatska bratska zajednica u Americi utemeljena 1894. godine. Svoju prvotnu ulogu - podupiranja bolesnih i na poslu stradalih članova, vremenom je dograđivala razvijajući program kulturnog djelovanja usmjeren održanju nacionalnog i kulturnog identiteta iseljenika i pobuđivanju tih osjećaja u njihovih potomaka. Njime je uspjela pobuditi i očuvati svijest o porijeklu u mladim Amerikanaca potomaka iseljenika iz ovih krajeva, njegujući ljubav prema nacionalnoj i kulturnoj baštini njihovih predaka. I danas, deseci tisuća djece, unuka i praunuka iseljenika osnivaju tamburaške sastave, plešu plesove svojih predaka i pjevaju pjesme na materinskom jeziku koji često više i ne razumiju.

U ovom kulturnom pokretu istaknutu ulogu igra Bernard M. Luketich, već dvadesetpet godina predsjednik Hrvatske bratske zajednice u Americi. Rođen u Cokeburgu kraj Pittsburga, sin pensilvanijskog rudara, izrasta u Hrvatskoj bratskoj zajednici sve do položaja nacionalnog

predsjednika 1978. godine, od kada se na konvenciji Zajednice redovito bira na ovu dužnost. Njegovim zalaganjem osnivaju se brojna glazbena, folklorna i sportska društva. Jedan je od pokretača Omladinske kulturne federacije HBZ koja u svojim redovima okuplja pedesetak tamburaških zborova širom Amerike.

Tradicijski slavonski glazbeni instrument - tambura postao je gotovo simbolom njegovanja kulturne baštine, nacionalnog identiteta, načinom komunikacije i temeljem odnosa s matičnom domovinom. Više od dvadesetpet godina gospodin Luketich dovodi brojne skupine naših iseljenika u Hrvatsku, na programske boravke i festivale. U tom programskom usmjerenju osobitu ulogu ima Osijek i šire područje Osječko-baranjske županije kao "domovina" tamburice.

Već više od stoljeća tanane niti povezuju Osijek i Hrvatsku bratsku zajednicu, sve od vremena kada je osječki sin, veliki biskup Josip Juraj Strossmayer prihvatio kumstvo zastavi Zajednice. Gospodin Luketich produbljuje te veze. Samo u razdoblju od 1969. do 1989. godine organizirao je preko 40 posjeta ovom kraju dovodeći godišnje i do 2000 iseljenika. Njegovim zalaganjem Slavonija je dobila mogućnost predstaviti svoje folklorno blago Americi. U organizaciji Zajednice brojnim turnejama SAD-om i Kanadom su prokristarili folklorna društva "Pajo Kolarić", "Milica Križan" ("Osijek 1862"), "Slavonski bečari" i "Ravnica" iz Osijeka, "Mladih šest" i "Dyako" iz Đakova, "Veseli Šokci" iz Valpova. Za njega je Slavonija "zemlja veselja", a Osijek - njegov grad, njemu najdraži grad u Hrvatskoj, grad u kojem je boravio preko trideset puta, grad čiji je počasni građanin, grad u kome je generalni pokrovitelj Festivala tamburaške glazbe Hrvatske. Svoje osjećaje i svoj odnos utkao je čak i u svoju obiteljsku tradiciju. Rado spominjemo razgovor od prije točno 15 godina, 19. veljače 1988. u prostorijama u kojima danas dodjeljujemo ovo priznanje, kada je iskazao zadovoljstvo što je njegov unuk sam sebi nadjenao nadimak "Šokac".

Svoje prijateljstvo i ljubav za "stari kraj", a osobito za Osijek, Bernard Luketich ne iskazuje samo riječima ili zvukom tamburice kada mu ponestane riječi. On je to dokazivao i u svim trenucima kada je njegovoj Domovini ustrebala pomoć i potpora, politička ili materijalna. U vremenu bitke za opstojnost mlade hrvatske države političkoj potpori svome narodu koji je izabrao put samostalnosti, lobiranjem u utjecajnim američkim političkim krugovima, pridružio je izravnu materijalnu pomoć ratom nastradalom području. Hrvatski humanitarni fond postao je trajna akcija Hrvatske bratske zajednice za pomoć Domovini u tim teškim vremenima. Prve pošiljke humanitarne pomoći koje pristižu u granatama izrovani, izbjeglicama puni Osijek početkom ratnih sukoba 1991. godine nose pečat Hrvatske bratske zajednice.

Pod njegovim vodstvom Hrvatska bratska zajednica izrasla je u respektabilnu organizaciju čija djelatnost značajno pridonosi pobuđivanju, njegovanju i očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u SAD i Kanadi, s jedne strane, odnosno razvijanju odnosa s matičnom domovinom, osobito Osijekom i širim područjem Osječko-baranjske županije, s druge strane, što ovom području pruža mogućnost afirmacije vlastitih dostignuća i promicanje vlastitog ugleda u njihovoj novoj domovini.

Iz rečenih razloga Bernardu M. Luketichu, predsjedniku Hrvatske bratske zajednice u Americi dodjeljuje se Počast Zlatnoga grba Osječko-baranjske županije u znak priznanja za značajan doprinos razvitku odnosa i suradnje hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Americi i Osječko-baranjske županije.

Dr. sc. Zlatko Mandić i Davorka Šuvak

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1999.)

Sve radosti života svim ljudima nisu jednako date. Invalidima su one uskraćene njihovim fizičkim nedostacima. Ta činjenica kod njih, a osobito kod invalidne djece stvara osjećaj manje vrijednosti, nesigurnosti i straha od okruženja, koji dijele i njihovi roditelji.

Ova djeca jesu posebna, osjetljivija su za toplinu i hladnoću okruženja od svojih vršnjaka, ali ona mogu. Mogu se koristiti svim svojim fizičkim sposobnostima i postizati rezultate kao i druga djeca. Mogu toplini ljubavi toplinom uzvraćati. Mogu potvrđivati da su vrijedni članovi ljudske zajednice. Ali u tome trebaju potporu, ljudsku i stručnu, potporu koja im daje sigurnost u komunikaciji s okruženjem i osjećaj vlastite vrijednosti, a roditeljima vraća radost i ponos na vlastito dijete.

Oni mogu, tvrdi udruga koja za svoj naziv uzima upravo ovu tvrdnju - MOGU, osnovana u lipnju 1997. godine, temeljem pozitivnog iskustva stečenog u dvogodišnjoj organizaciji i provođenju terapijskog jahanja za Društvo invalida cerebralne i dječje paralize u Osijeku, kojem se u članstvu udruge pridružuje i većina drugih udruga invalida grada Osijeka.

Dr. sc. Zlatko Mandić, predsjednik i Davorka Šuvak, tajnik udruge MOGU, Zlatko, vrsni pedijatar i Davorka, vrhunski trener, oblikovali su ideju i potakli osnivanje ove udruge. Svoj temeljni cilj djelovanja svakodnevno ostvaruju terapijskim jahanjem, terapijskim kontaktom invalida s toplinom konja, te plemenite i ponosne životinje.

Rezultati nisu izostali. Oni se ne bilježe samo u socijalizaciji obitelji s hendikepiranom djecom, razvijanju ljubavi prema ljudima i živim bićima općenito, već i u vrhunskim sportskim rezultatima na Četvrtom svjetskom prvenstvu u konjaništvu za hendikepirane osobe u Danskoj ove godine, npr., što ponajbolje svjedoči o osjećaju sigurnosti stečenoj djelatnošću udruge.

Zbog iznimne skrbi o tjelesno i duševno povrijeđenima i svima onima kojima je potrebna pomoć drugog čovjeka i u tome ostvarenih rezultata, Osječko-baranjska županija, stoga, dodjeljuje dr. sc. Zlatku Mandiću i Davorki Šuvak, Povelju humanosti Osječko-baranjske županije.

Dr. sc. Ive Mažuran

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2000.)

Rijetki su ljudi koji gotovo sav svoj intelektualni potencijal i stvaralački napor usmjeravaju jednom projektu i rijetki su projekti koji zaokupljaju znanstveni duh istraživača, kao što je to slučaj s dr. sc. Ive Mažuranom i poviješću njegova grada Osijeka i njegove Slavonije. Ne po rođenju, jer rođen je 1928. godine u Brušanima kod Gospića, nego po svom emocionalnom i profesionalnom odnosu prema sredini kojoj je podario plodne godine svoga života i znanstvenom zanosu, Mažuran u cijelosti pripada Osijeku i Slavoniji. Radeći u Muzeju Slavonije, a potom u Povijesnom arhivu u kojem je sedamdesetih godina 20. stoljeća bio i ravnateljem, istraživao je povijesne korijene ovog starog grada kao i Slavonije i Baranje.

Stručnim i znanstvenim radovima počeo je graditi mozaik pisane povijesti ovoga područja. Isprva oslonjen na starije autore, a potom vlastitim istraživanjem ovaj neumorni istraživač

prevrnuo je domaće te vojne i civilne arhive Austrije, Mađarske i Carigrada u potrazi za dokumentima i novim spoznajama. O tome svjedoče brojni znanstveni i stručni radovi objavljivani u znanstvenim i stručnim časopisima, ali i samostalna djela nastala u razdoblju od četrdeset godina. Od "Srednjevjekovnog Osijeka" 1960. godine, preko "Turskog Osijeka" 1962. godine i Uvoda u povijest Osijeka 18. st. uz "Najstariji zapisnik općine Osijek - Tvrđa" 1965. godine do "Grada i Tvrđave Osijek" 2000. godine. Njegovo ime povezano je i uz pojavu prvih fotomono-grafija grada Osijeka početkom sedamdesetih godina. Nije stoga čudno da se nakon povijesnih pregleda objavljenih u prvim pa i kasnijim fotomonografijama Osijeka prihvati pisanja njegove cjelovite povijesti - samostalno (Srednjevjekovni i turski Osijek 1994.) odnosno sa suradnicima (Od turskog do suvremenog Osijeka 1996.) . Time je Osijek postao jedan od rijetkih gradova koji ima svoju pisanu povijest. Posljednje monografsko izdanje "Grad i Tvrđava Osijek" 2000. godine dostojno zaokružuje njegov stvaralački opus vezan uz istraživanje povijesti Osijeka, koji po svim značajkama znanosti ima karakteristike životnog djela. I konačno, svojim kapitalnim djelom "Hrvati i Osmansko carstvo" 1998. godine Mažuran se potvrđuje kao najistaknutiji povjesničar-orijentalist koga Hrvatska ima, a završeni rad na prikupljanju i dešifriranju srednjovjekovnih povelja Slavonije, Baranje i Srijema čije izdavanje u nekoliko tomova je u pripremi, kao epohalno djelo predstavlja nastavak Codex-a diplomaticus-a Ivana Kukuljevića Sakcinskog iz 19. stoljeća. Ono novim svjetlom osvjetljava povijest ovog područja i u tom smislu predstavljat će još zadugo neiscrpno vrelo novih znanstveno zasnovanih spoznaja o nama samima.

No djelovanje dr. Mažurana nije društveno neutralno - on nije znanstveni zanesenjak dostatan sam sebi, skriboman bez želje da rezultate svog djela podari svojoj sredini i utječe na nju u promišljanju vlastita razvitka. To on dokazuje kao dugogodišnji urednik osječke "Revije" ili urednik u "Školskoj knjizi" u Zagrebu, ali i sedamdesetih godina kada kao jedan od čelnika Matice Hrvatske zbog svog djelovanja usmjerenog podizanju spoznaja i svijesti o nacionalnim značajkama kulturne baštine mora napustiti Osijek. No, on to još više dokazuje i činjenicom da njegovo djelo i pokret za zaštitu, obnovu i revitalizaciju osječke Tvrđe zajedno rastu. U svim fazama razvitka ovog Projekta Ive Mažuran prisutan je svojim stručnim podlogama. Sve do posljednje monografije, najcjelovitiji izvor prezentacije Tvrđe jeste Plan obnove i revitalizacije osječke Tvrđe iz 1976. godine kome je on pisao povijesnu podlogu, kojoj su prethodila brojna istraživanja i objavljeni znanstveni i stručni radovi. Ekspert za povijesne temelje obnove osječke Tvrđe angažiran je na različite načine i u današnjem vođenju ovoga projekta. Njegovo djelovanje i razvitak ovoga projekta međusobno se uvjetuju i isprepliću. Nesporan je prilog koji je pokretanju, oblikovanju i provođenju projekta dao dr. Mažuran. I to je dio njegovog životnog djela.

Svojim djelovanjem i djelom dr. Ive Mažuran nije samo dopunio dotadnja istraživanja, pa i radove Bosendorfera, Firingera, Franjetića i drugih povjesničara. Nadrastavši svoje uzore, dr. Mažuran je autor znanstveno zasnovane pisane povijesti Osijeka i šireg područja. Poznati je i priznati znanstveni autoritet za razdoblje srednjevjekovne i turske povijesti istočnog dijela Hrvatske o čemu svjedoče i njegova druga kapitalna djela. U odnosu na povijest Osijeka i Slavonije njegov je stvaralački put zaokružen, te predstavlja trajno dobro od značaja ne samo za Osječko-baranjsku županiju, već i za povijesnu znanost općenito. U ovom neumornom istraživaču, znanstveniku i učitelju, autoru 250 znanstvenih i stručnih radova i preko dvadeset

knjiga i udžbenika, Slavonija i Osijek našli su svoga zagovornika i veleposlanika, kroz njega ova je sredina postala poznata i prepoznata u svom europskom okružju.

I upravo stoga se dr. sc. Ivi Mažuranu u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području znanosti.

Dr. sc. Anđelka Metzging

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

vidi: Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Milić Mihajlović

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1996.)

Najizravnija ljudska pomoć čovjeka-čovjeku izražava se u trenucima kada se čovjek odriče dijela svoga tijela u korist drugog čovjeka. Ratno vrijeme je ovom činu dalo posebno značenje. Pružanje pomoći brojnim ranjenicima zahtijevalo je dovoljne količine krvi, koje, zahvaljujući i dobrovoljnim davateljima krvi na području Županije ni u jednom trenutku, čak ni u kritičnim trenucima, nije nedostajalo. Dobrovoljno davateljstvo krvi na taj način postaje pokret pružanja izravne ljudske pomoći čovjeku u nevolji.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije Osječko-Baranjske moguće je ipak istaći četvoricu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su: Stjepan Božić, prognanik iz Koroda, jedan od rijetkih dobrovoljnih darovatelja krvi koji je iz humanih razloga nesebično darovao svoju krv do sada 103 puta, Zvonko Đuričić iz Osijeka 104 puta, Milić Mihajlović iz Osijeka 108 puta i Antun Skrok iz Valpova koji je svoju krv do sada darovao 107 puta.

Ovim svojim humanim djelima omogućili su spašavanje mnogih života i pomogli uspješnom liječenju i bržem ozdravljenju mnogih građana te im se stoga u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Branko Mihaljević

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 1999.)

Branko Mihaljević, novinar, urednik, glazbenik, naš suvremenik. Umjetnik čije stvaralaštvo iščitavamo iz nota i slova, iz znakova kojima je kao autor bilježio svoje zanose i glazbene vizije oplemenjene u susretu s dragim ljudima, nadahnute ljepotom gradova, zavičaja i domovine. Čovjek koji već pedeset godina svojom umjetnošću i kulturnim poslanjem bitno pridonosi oblikovanju kulturnog života Osijeka, ali ne i samo njega.

Svoje glazbeno djelovanje Mihaljević je započeo na mjestu glazbenog urednika Radio-Osijeka početkom pedesetih godina. Već tada, kao član tada najpopularnijeg zabavnog orkestra “Bonzo” počinje izrastati u glazbenika koji će obilježiti vrijeme u kome djeluje. Istodobno se bavi i skladateljskim radom, napisavši brojne kompozicije za odrasle i djecu koje su po svojoj popularnosti postale evergrini, baština suvremenika i budućih naraštaja.

Veliki prijatelj djece najveći dio svog stvaralačkog opusa posvetio je upravo njima. Brojnim pjesmama za djecu pridružio je i 23 glazbeno-scenska djela za djecu. Tko ne pamti pjesme svoga djetinjstva “Zeko i potočić”, “Pričao mi djeda moj”, “Uspavanka” ... No, svojevrсни zaštitni

znak njegova stvaralaštva uglazbljena je predstava "Zeko, Zrinko i Janje" s više od šesto izvedbi, petstotina osječkih te brojnim izvedbama u Hrvatskoj i prevedeno u 17 dječjih kazališta širom Europe, koja i danas kao i prije četrdeset godina plijeni pozornost najmlađih.

I dok predstave za djecu zrače prijateljstvom, ljubavlju prema djetetu i topline a melodija i priča odnose male gledatelje u čarobni i nesputani svijet mašte koja postaje stvarnošću, "Slavonska rapsodija" dirnut će srce skladbama koje izviru iz domaćeg, zavičajnog, slavonskog narodnog melosa, a "Osječki karusel" s velikom blagonaklonošću zaviriti u neka osječka vremena. Dok se nije pojavio Branko Mihaljević sa svojom "Slavonskom rapsodijom" i "Osječkim karuselom" (za koje je napisao i tekst i glazbu, predstavivši se kao kompletan autor), Osijek nije imao originalno domaće glazbeno-scensko djelo. O visokim dometima "Osječskog karusela" svjedoči podatak da su ga gledatelji osječčkog HNK proglasili najboljom predstavom u sezoni 1996./97. Možemo reći da je osječki mjuzikl nastao u glazbenoj radionici Branka Mihaljevića.

Niz Mihaljevićevih pjesama - "Zeko i potočić", "Moj Osijek", "Golubovi", "Pjevat će Slavonija", kao i mnoge druge, nisu se pjevušile tek nekoliko dana, nisu živjele samo od festivala do festivala nego su postale opće glazbeno dobro. Dovoljno je čuti prve taktove skladbi "Moj Osijek" ili "Zeko i potočić" da bi se reklo: to je Branko Mihaljević, ali i dodalo: to je naš sugrađanin u čijem djelu odjekuju naše djetinjstvo i naše zrelo doba. To više nisu samo pjesme njihova tvorca, nego naše - a to je najviše što jedan autor može poželjeti. Branko Mihaljević je u tonove i riječi koje su ih pratile utkivao svoju dušu, a iz sklada njegova unutarnjeg svijeta i svijeta oko nas nastajali su brojni vrhunski umjetnički dosezi. Jednom je o tom radu lijepo rečeno: "Kada Branko Mihaljević napiše pjesmu o Osijeku i uglazbi je, ona postaje himnom grada. Kada uglazbi pjesmu Miroslava Slavka Madera "Pjevat će Slavonija", ona postaje svojevrsnom himnom Slavonije."

Svojim dugogodišnjim djelovanjem, skladanjem, tekstovima i novinarstvom, Branko Mihaljević je postao konstanta glazbenog i kulturnog života Osijeka. On je na tom području obilježio jedno osječko, ali velikim dijelom i hrvatsko, glazbeno vrijeme, dajući životu u gradu snažan osobni pečat, dok najviši umjetnikovi dometi nadilaze prostor i vrijeme u kojem živi i radi, pa se s razlogom možemo ponositi činjenicom da je taj izuzetan glazbeni stvaratelj, naš suvremenik, stvorio djelo koje će ga nadživjeti i s kojim je ova sredina postala prepoznatljiva i trajno prisutna u vrhovima hrvatskog glazbenog stvaralaštva.

Iz rečenih se razloga Branku Mihaljeviću u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području kulture.

Dr. sc. Melita Mihaljević

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 2000.)

Znanje i znanost najsnažnije su poluge kojima čovjek mijenja svoje okruženje. Nažalost, ponekad na štetu tog okruženja i samoga sebe. Koja je uloga znanosti - tek otkrivanje istine i njezino tumačenje ili pak stvaranje takovih poluga koje ljudski rod čini toliko nadmoćnim drugim živim bićima na planetu koji zovemo Zemljom? To je dvojba pred kojom se nalazi svaki znanstvenik zapitan nad svojim poslanjem. I stoga su i odgovori, ali i putevi traženja tih odgovora toliko različiti.

Pa kada međunarodno priznati istraživač i znanstvenik na području ekologije voda, poput dr. sc. Melite Mihaljević svoje znanje odluči primijeniti i staviti u službu čovjeka štiteći ga pri tome od njegova vlastita štetnog djelovanja i otkloniti posljedice takvog djelovanja, tada je to primjer koji valja istaći.

Kao istraživač gradi znanstveni model praćenja razine i kvalitete voda zasnovan na primjeni suvremene metodologije geografsko informacijskih sustava (GIS), kao autor znanstvenih i stručnih radova, kao voditelj i predavač na nizu međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova dokazuje potrebu i snaži spremnost znanstvenika za uključivanje u oblikovanje modela održivog razvitka koji neće dovesti u pitanje opstojnost prirode i čovjeka samoga. I ona je, poput svojih kolega i suradnika zaljubljenik u vrijednosti Kopačkog rita. No, ne samodovoljan i samozatajan. Ona organizira i predvodi projekte. Rezultat njezinog predanog rada jeste znanstvena monografija - zbornik grupe autora o Kopačkom ritu objavljena krajem 1999. godine, koja znanstveno valorizira ovu jednu od posljednjih netaknutih oaza prirode suvremene Europe, ali sadrži i pregled znanstvene misli izrečene i objavljene o Kopačkom ritu sve od kraja 18. stoljeća do danas i time daje osnove znanstvenom promišljanju zaštite prirodnih dobara.

No, ono što dr. Mihaljević posebno izdvaja jeste njezino nastojanje da stečene znanstvene spoznaje primijeni na dobrobit sredine u kojoj djeluje. Vodila je izradu i provedbu projekta kojim je bajer na Jugu II u Osijeku, od opasne rupe pune ustajale vode i smetišta okolnih naselja, pretvoren ne samo u malo umjetno jezero, ukras i mjesto rekreacije građana, već je metodom biomanipulacije revitalizirala ovu vodenu površinu i vratila joj izvorne prirodne vrijednosti. Vode nisu samo predmetom njezine profesionalne znatiželje. Svjesna značenja voda u nastanku i održanju svega živoga na ovom planetu, svoje znanje usmjerava i na izgradnju suvremenog ekološkog modela upravljanja umjetnim jezerima - akumulacijom Borovik kod Đakova, a potom i akumulacijom Lapovac kod Našica, na izradu smjernica revitalizacije rijeke Krašice, ali i na projekte zaštite i ekološki održive eksploatacije voda i izvan područja Županije sve do uređenja malog gradskog jezera u središtu Tuzle na području Euroregije kojoj pripadamo.

Svoje znanje nesebično dijeli, poučavajući pri tom. Kao nastavnik Pedagoškog fakulteta razvila je iznimnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na obrazovanju budućih pedagoga, a time i oblikovanju i razvijanju svijesti o značenju i uvjetima zaštite okoliša. Svjesna da osjećaj za održivo mora pobuditi u najmlađih čest je gost i u osnovnim školama i na javnim tribinama. U tim trenucima ona živi često spominjanu poruku mudrog indijanskog poglavice Seattle-a iz 1854. godine bijelom čovjeku: "Učite vašu djecu da je zemlja naša majka. Što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Čovjek ne tka tkivo života, on je samo struk u tome."

A dr. Melita Mihaljević je u sredini u kojoj djeluje postala promicatelj aktivnosti koja znanju o smislu i nužnosti bitke za očuvanje životnog okoliša i prirodnog sklada daje kvalitetu mudrosti, životne mudrosti bez koje nije moguće upravljati procesima razvitka, mudrosti bez koje neće biti moguće očuvati ni postojbinu ljudskoga roda.

Iz rečenih razloga "Zelena povelja Osječko-baranjske županije" dodjeljuje se dr. sc. Meliti Mihaljević za značajnu znanstveno-istraživačku, stručnu i pedagošku djelatnost, uspješnu primjenu znanosti u praksi te izradu uspješnih projekata koji pridonose očuvanju i unapređivanju okoliša.

Petar Mihaljević

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2000.)

Koliko puta smo svjedoci ljudske nesreće i pogibelji koja je mogla biti izbjegnuta prisebnošću i djelotvorno pruženom rukom pomoći. Koliko li svjedoka te pogibelji ostaju tek promatrači. No, oni koji odbijaju biti tek promatrači vraćaju vrijednost ljudskosti i podsjećaju da je ljudsko društvo sazdano na humanim odnosima, da bez njih ono nije u mogućnosti opstati.

Petar Mihaljević, djelatnik Policijske uprave Osječko-baranjske, krajem studenoga 1999. godine putovao je autobusom, tek kao običan putnik. Negdje uz cestu u trenu je zamijetio automobil u kanalu punom vode. Zaustavlja autobus, iskače, bez dvoumljenja ulazi u ledenu vodu i iz potopljenog automobila izvlači njegovog jedinog putnika koji jedva još daje znakove života. Izvlači ga i održava na životu. Održava i spašava.

Slijed ovih činjenica sliče akcijskom filmu, ali one to nisu, one su stvarnost. Njegov glavni akter je mladi čovjek koji stoji pred nama i koji drži da je to što je učinio potpuno prirodno, da bi to učinio ili trebao učiniti svaki drugi čovjek. Nesporno je spasio život jednog čovjeka, vratio obitelji njegovog člana i to svojom hrabrošću i požrtvovnošću. Što ga je na to pokrenulo: ljubav prema čovjeku, osjećaj solidarnosti ili odgovornosti ili, pak nešto treće ? Teško da je tada, pa čak i u ovom trenutku i sam u stanju na ovo pitanje sa sigurnošću odgovoriti. Božjom providnošću se našao na ovom mjestu i učinio djelo koje je njega učinilo junakom.

Zato je Petar Mihaljević u svojoj mladosti i hrabrosti jedinstven. On nije mislio na posljedice kada je pristupio činu spašavanja čovjeka. Konačno i njegov život je bio ugrožen. Tko misli na posljedice ne može biti hrabar, ali “svatko može onoliko, koliko učini”. Petar je učinio najviše što je mogao. Spasio je čovjeku život i time potvrdio humanost kao univerzalno civilizacijsko načelo.

Stoga Osječko-baranjska županija u znak zahvalnosti dodjeljuje Petru Mihaljeviću Povelju humanosti za hrabri podvig kojim je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje od drugoga otklonio prijetecu pogibelj i spasio ljudski život.

Stanko Mihić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2002.)

Jesmo li se ikada u trenucima automobilske ili druge nesreće, brižno planirane operacije ili u drugom trenutku kada je ljudski organizam, to savršenstvo božje providnosti potrebno obnoviti ljudskom krvlju kao eliksirom života, jesmo li se ikada upitali odakle ta krv? I danas u vremenu neslućenog uspona genetike, kloniranja živih organizama i čitanja genoma, krv čovjeka ima nezamjenjivu vrijednost, ona znači život. Bez nje bi posljedice svakodnevnih prometnih nesreća, teških bolesti i operativnih zahvata bile kobne za sve one ljude kojima je u takvom trenutku njihova života, krv potrebna. Gotovo da nema čovjeka koji bar jedanput u životu neće trebati krv drugog čovjeka. Tada ta krv znači život sam.

Ona još uvijek nije sintetska, ona potiče od konkretnih ljudi koji je poput svoje ljubavi daruju drugome ne očekujući ništa zauzvrat, pa čak ni ljubav jer u tome ostaju anonimni. A, darovati nesebično svoju krv nepoznatim ljudima i omogućiti na taj način izlječenje bolesnih i povrijeđenih, najviši je oblik humanosti.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je istaći trojicu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su Stanko Mihić iz Našica, Bela Mikola iz Kneževa i Antun Sauer iz Valpova. Koliko je života spašeno, koliko pomoći dato najvrijednijim poklonom koji čovjek može dati drugom nepoznatom čovjeku, njihovim darom.

Stoga se "Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije dodjeljuje Stanku Mihiću, Beli Mikoli i Antunu Saueru za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Martina Mijaković

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2003.)

Tehnička kultura je dio opće kulture tehnološke civilizacije. Kako ovladati njezinim polugama? Ovo umijeće pripada naraštajima koji nadolaze. Put u budućnost krče daroviti. No, darovitost je svojstvo koje samo po sebi još uvijek ne daje rezultate ukoliko mu se ne pridruže ustrajnost i radni napor.

Ovu tvrdnju dokazuje Martina Mijaković, učenica trećeg razreda Ekonomske škole u Osijeku. Pod budnim okom vrsnog voditelja još kao osmoškolka počinje se baviti maketarstvom. Maketarstvo nije imitiranje, ono je kreacija koja zahtijeva domišljatost i vještinu. Vrlo brzo svoju darovitost praćenu upornošću i ustrajnim radom Martina potvrđuje prvim mjestom na državnom natjecanju iz graditeljstva u Čakovcu, u konkurenciji učenika osnovnih škola maketom dvorca "Esterhazi" 2000. godine. Ovaj rezultat ponavlja i iduće 2001. na državnom natjecanju učenika srednjih škola iz graditeljstva u Kraljevici. Tijekom 2002. godine Martina je prionula izradi makete dvorca "Eltz" u Vukovaru. Barokna građevina s mnoštvom preciznih i sitnih detalja na državnom natjecanju iz graditeljstva u Dubrovniku po treći put je proglašava najboljim mladim graditeljem maketa u državi. Danas ova maketa krasi prostorije Muzeja Grada Vukovara smještenog u ovome dvorcu, kome je Martina poklonila rezultat svoga truda.

Iz rečenih razloga Martini Mijaković se u znak priznanja za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tehničke kulture. Martina je do sada najmlađa dobitnica Nagrade Osječko-baranjske županije. Činjenica da je to baš u području tehničke kulture razumljiva je, jer budućnost tehničke i tehnološke civilizacije pripada i počiva na mladima koji dolaze.

Bela Mikola

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2002.)

Jesmo li se ikada u trenucima automobilske ili druge nesreće, brižno planirane operacije ili u drugom trenutku kada je ljudski organizam, to savršenstvo božje providnosti potrebno obnoviti ljudskom krvlju kao eliksirom života, jesmo li se ikada upitali odakle ta krv? I danas u vremenu neslućenog uspona genetike, kloniranja živih organizama i čitanja genoma, krv čovjeka ima nezamjenjivu vrijednost, ona znači život. Bez nje bi posljedice svakodnevnih prometnih nesreća, teških bolesti i operativnih zahvata bile kobne za sve one ljude kojima je u takvom trenutku njihova života, krv potrebna. Gotovo da nema čovjeka koji bar jedanput u životu neće trebati krv drugog čovjeka. Tada ta krv znači život sam.

Ona još uvijek nije sintetska, ona potiče od konkretnih ljudi koji je poput svoje ljubavi daruju drugome ne očekujući ništa zauzvrat, pa čak ni ljubav jer u tome ostaju anonimni. A, darovati nesebično svoju krv nepoznatim ljudima i omogućiti na taj način izlječenje bolesnih i povrijeđenih, najviši je oblik humanosti.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je istaći trojicu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su Stanko Mihić iz Našica, Bela Mikola iz Kneževa i Antun Sauer iz Valpova. Koliko je života spašeno, koliko pomoći dato najvrijednijim poklonom koji čovjek može dati drugom nepoznatom čovjeku, njihovim darom.

Stoga se "Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije dodjeljuje Stanku Mihiću, Beli Mikoli i Antunu Saueru za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Prof. dr. sc. Jozsef Mikuska

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1996.)

Dr. sc. Jozsef Mikuska, redovni profesor Pedagoškog fakulteta u Osijeku istaknuti je međunarodno priznati istraživač i znanstvenik na području ornitologije ali i drugih znanstvenih bioloških disciplina. Suradnik je na nekoliko međunarodnih projekata te član niza domaćih i međunarodnih stručnih udruženja i tijela. Do sada je, sam ili u koautorstvu, objavio preko 170 publikacija, od toga 90 znanstvenih radova, priloga i priopćenja.

Svojim znanstveno-istraživačkim, stručnim i publicističkim radom dr. Mikuska se tijekom trideset godina svoga djelovanja na području Baranje posvetio cjelovitom očuvanju biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanju ekološkog sklada i stabilnosti na području Specijalnog zoološkog rezervata Kopački rit, a osobito u očuvanju prirodnih vrijednosti i zaštiti ptica i druge faune ovog rezervata te racionalnom korištenju prirode i njenih dobara kao osnovnih uvjeta zdravog i održivog razvoja.

Od 1969. godine aktivno radi na zaštiti Kopačkog rita, na sprečavanju zagađivanja voda Kopačkog rita, usklađivanju razvitka ribarstva i turizma sa zaštitom prirode, te na ukidanju lova na ptice močvarice na Kopačkom jezeru, a kasnije i na cijelom području Posebnog zoološkog rezervata. Neposrednom suradnjom na izradi niza stručnih studija i projekata, lovno gospodarskih i ribolovno gospodarskih osnova uspješno je primjenjivao znanstvene spoznaje i suvremena dostignuća u praksi te njima pridonosio očuvanju i unapređivanju okoliša.

Kao nastavnik Pedagoškog fakulteta razvio je izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na obrazovanju budućih pedagoga a time i oblikovanju i razvijanju svijesti o značenju i uvjetima zaštite okoliša. Tijekom domovinskog rata znanstveno istraživačkim i publicističkim radom te putem svojih međunarodnih kontakata intenzivirao je aktivnosti skretanja pozornosti međunarodne ekološke javnosti na ugrožavanje ekološke ravnoteže na području Kopačkog rita.

Iz rečenih razloga "Zelena povelja Županije Osječko-Baranjske" dodjeljuje se prof. dr. sc. Jozsefu Mikuski za značajnu znanstveno-istraživačku, stručnu i pedagošku djelatnost te uspješnu primjenu znanosti u praksi usmjerenu stvaranju znanstvenih i stručnih osnova za očuvanje i zaštitu prirodnih vrijednosti dijela Županije Osječko-Baranjske.

Vesna Mores

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2002.)

Djelatnost umjetničkih ansambala koji njeguju glazbenu kulturu, bili oni amaterski ili profesionalni, prepoznajemo i pamtimo po atraktivnim scenskim nastupima, po uspješnim turnejama, po primljenim nagradama. No, pjevači i glazbenici dolaze i prolaze, a institucija koja im to omogućuje ostaje. Što stoji u temeljima kontinuiteta jedne djelatnosti? Najčešće ljudi koji rijetko izlaze na pozornicu radi naklona oduševljenoj publici.

Govoriti o Vesni Mores, moguće je nizanjem njezinih dužnosti koje je tijekom četvrt stoljeća obnašala u STD "Pajo Kolarić", u manifestacijama čiji je ovo Društvo bilo stožer. Govoriti o "Paji" u posljednje 24 godine nemoguće je a ne govoriti o Vesni Mores, tajnici ovog društva. Glazbeno obrazovana, nakon plesачkih aktivnosti u mnogim predstavama HNK-a, folklornom društvu "Milica Križan", sviranja gitare i harmonike, konačno pronalazi sebe u "Paji Kolariću". Članica je ženske vokalne grupe "Šokadija" i folklornog sastava "Paje Kolarića" u zenitu njegovih uspješnih nastupa u inozemstvu. Izrasta u ovom kolektivu koji poput veleposlanika uspostavlja mostove prijateljstva u Europi, a osobito tijekom jednomjesečne turneje 1979. godine u Kanadi i SAD-u. Te godine preuzima dužnost tajnika društva. Time i brigu i odgovornost za njegovo djelovanje, napredak i u konačnici opstanak.

Oduvijek je "Pajo" bio sinonimom njegovanja hrvatske kulturne baštine, folklornih tradicija i visoke razine muziciranja. Desetljećima je "Pajo" okupljao ne samo zaljubljenike u tamburu i poklonike tamburaške glazbe, već i sve one koji u tome pronalaze vlastite korijene i identitet. Tradicionalno Slavonsko sijelo, odavno nije samo društvena zabava. To je prilika za suočavanje sa stoljetnom folklornom baštinom izraženo ne samo glazbom već i odjećom. Festival tamburaške glazbe ponikao je u Osijeku davne 1961. godine radom aktivista "Paje Kolarića" i nastavljen sve do naših dana. Nije to samo festivalska predstava. To je prilika za okupljanje svih onih koji tamburaškoj glazbi daju umjetničku razinu. A u svim tim manifestacijama jeste i Vesna Mores, kao tajnica, stožer oko koga se vrte svi organizacijski poslovi bez kojih ni Sijela, ni Festivala ne bi bilo.

Vrijeme Domovinskog rata i ovo poratno ovim manifestacijama, kao i tamburi uostalom, daje i dopunsko značenje. A u tom vremenu, Vesna Mores održava, uspostavlja i oživljava stare prijateljske odnose diljem Europe, šireći istinu o Hrvatskoj i svom gradu pribavljajući potrebnu pomoć.

Vesna Mores je ugrađena u povijest STD "Pajo Kolarić" u vremenu koje mu baš i nije bilo previše sklono. Svojim organizatorskim i menadžerskim sposobnostima presudno je pridonijela održanju "Paje" i djelatnosti u koje su naraštaji prije nje ugradili svoju ljubav i svoj trud. Za uzvrat, Vesni Mores pripada pravo da zapleše prvi valcer na svakogodišnjem Slavonskom sijelu.

Iz rečenih se razloga Vesni Mores u znak priznanja za iznimna ostvarenja u organiziranju amaterskih organizacija i njihovog djelovanja u području kulture te očuvanju i promicanju kulturne baštine dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području kulture.

Branka Mravunac

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Rat i ratni uvjeti života naučili su nas da ponovno prepoznamo čovjekoljublje kao najvišu etičku vrijednost ljudske zajednice.

Branka Mravunac, medicinska sestra Doma zdravlja u Osijeku, odigrala je posebnu ulogu u spašavanju života u vrijeme Domovinskog rata. Njezino plemenito zvanje sestre koja pomaže, došlo je do punog izražaja u vrijeme brutalnih napada na Osijek. Žena, majka troje djece izlagala je svjesno svoj život opasnosti s jednim jedinim ciljem - spasiti svaki život, spasiti svakog ranjenika. Organizirala je i osiguravala stručnu medicinsku pomoć, svesrdno pomažući civilima i vojnicima u najtežim trenucima borbe za opstanak hrvatskog naroda i domovine.

I danas, sestra Branka radi u ambulanti s invalidima Domovinskog rata, puna razumijevanja i nježnosti prema onima koji će još dugo trebati njezinu pomoć. Primjer je požrtvornosti i ljubavi prema bližnjem koja nadilazi radne zadaće i obveze.

Osječko-baranjska županija dodjeljuje Branki Mravunac Povelju humanosti kao izraz priznanja za poduzimanje svih onih djela pomoći čovjeku u kojima je često, uz vlastiti rizik, otklanjala prijetecu pogibelj i smrt, te tako spašavala mnoge živote.

Nevenka Munitić

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2003.)

Kada čovjek dođe do trenutka u kojem ozbiljno sagledava život, a smije reći: “Svoje sam razdijelio, i slobodno mogu poći...”, a znamo da ga je Stvoritelj bogato obdario; “dijelio sam nesebično što sam imao...”, a to su samo ljubav, znanje i mir; i “nikada nisam pomislio kako činim nešto posebno, već tako prirodno i neizbježno, jer bez obzira na cijenu drugačije nisam ni mogao”, tada znamo da je riječ o osobi izuzetnih kvaliteta. Ukoliko je ta osoba, kao Nevenka Munitić, provela život prenoseći smisao poštivanja sveukupnog života svojim učenicima, istovremeno podržavajući plamen stvaralaštva u njima, svojstven isključivo Čovjeku, zar bismo smjeli ostati bez riječi zahvale.

Kada tako započinje inicijalni prijedlog za dodjelu javnog priznanja koji je za Nevenku Munitić podnijelo njezinih tridesetak bivših učenika, danas odreda vrsnih i poznatih pravnika, liječnika, glumaca, profesora ..., tada se zaista moramo zapitati o kakvoj je osobi riječ.

Gospođa Munitić živi radeći i radeći živi. Cijeli je svoj život ulagala u rad dajući se drugima. Učitelj je i nadasve čovjek, u dubini svoje duše. Skromna i ponosna, uvijek spremna s “DA” za rad, pomaže učeći i podučavajući. No, učiteljstvo nije samo profesija gospođe Nevenke, već njezin život. Život pun ljubavi za jezik kojim govori i plodnu ravnici kojoj pripada, život pun razumijevanja za različitosti koje nas okružuju, život u kojem poštenje i apsolutno poštivanje sklada nije moguće zaobići ni u svakodnevnom događajima. Osoba koja ga živi, čini to jednostavno, mudro i nenametljivo, ali ne može proći neprimjetno.

Nevenka Munitić je svoj radni vijek provela kao nastavnica hrvatskoga jezika. Sklonost dramskom izrazu i sceni usmjeravaju je, od samog početka njezina rada, na pisanje tekstova, redateljstvo, glumu, vođenje dramskih skupina. Usporedo s uspješnim nastavnim radom ne žaleći vremena i truda, radila je sa skupinama učenika i prenosila im svoj smisao za lijepo

rječju, pokretom, glazbom. Recitatorske skupine koje je vodila promijenile su život škole i otvorile školu sredini u kojoj djeluje.

Postala je poznata i prepoznatljiva po uspješnim kompozicijama svojevrsnih dramsko-scenskih recitala, u kojima, osim uspješno komponirane proze ili stiha, dominira umjeren, osmišljen pokret i izvanredan smisao za korištenje prostora i glazbe. Ne samo u školi, već i u nizu društvenih zbivanja u gradu i izvan njega. Nastavnika Nevenku Munitić moguće je umiroviti. Ona je to već preko dvadeset godina. No, učitelja u njoj, njezin duh, nikako. I nakon odlaska u mirovinu nastavlja sudjelovati u životu grada u kome i u ime koga je upriličila, na sebi svojstven način, niz manifestacija izborom snažnih tekstova i postavljanjem prikladnih upечатljivih scena, namijenjenih različitim prilikama.

Nevenka Munitić nije sebična. Ona to ni ne može biti. Svoja znanja i vještine vrsnog pedagoga i stručnjaka prenosi suradnicima, nastavnicima, voditeljima recitatorskih skupina i mladim naraštajima. Na Pedagoškoj akademiji u Osijeku još davne 1963. godine kao vrstan nastavnik - praktičar, mentor je uz katedru za hrvatski jezik. 1999. potiče osnivanje ogranka Hrvatskog centra za dramski odgoj u Osijeku. Od 1997. - 2001. godine na Visokoj učiteljskoj školi u Osijeku osmišljava programe i uspješno vodi kolegije Dramski odgoj, Osnove scenskog i dramskog odgoja i Osnove scenskog izraza te Uvod u dječje scensko stvaralaštvo. Ona je neosporni autoritet za područje dramskog stvaralaštva djece, potvrđujući to i danas kao predsjednica prosudbenog povjerenstva ili izbornik susreta za recitare LIDRANO na općinskoj, županijskoj ili državnoj razini.

Obogatila je, a čini to i dalje, kulturni život grada i regije, ali i srca mnogih, o čemu to oni rado svjedoče. Topla i nježna, svakog je svog učenika, recitatora voljela na poseban način, jer je u svakom otkrivala svjetlo i posebnost. Pa kako onda odoljeti pozivu te "djece gospođe Munitić" na dodjelu javnog priznanja za djelovanje koje je teško uklopiti u standardne formalne obrasce.

Stoga, za uspješan stvaralački rad s djecom i mladeži, kojima je prenosila smisao poštovanja sveukupnog života i podržavala plamen stvaralaštva u njima, koje je učila da imaju oči za svjetlo, za zelenilo proljeća i bjelinu snijega, za sivilo oblaka i plavetnilo neba, za zvijezde u noći i nevjerojatno čudo da ih okružuju divni ljudi, te izniman doprinos koji je dala u stvaranju kriterija i oblikovanja metodike dramsko-scenskog rada s mladima, Nevenki Munitić dodjeljuje se Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo u području prosvjete.

Mario Mušanić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2003.)

Plejadi najvrsnijih osječkih kuglača pridružio se i Mario Mušanić, član Kuglačkog kluba "Konikom Osijek", kluba s vrsnim pojedincima. Biti zvijezda kuglačkog športa svjetske razine znači rano započeti, mnogo ulagati i mnogo čega se odricati. Trinaestogodišnji Mario kročio je tom stazom 1984. godine. Kao višestruki juniorski prvak Hrvatske već je na juniorskom Svjetskom prvenstvu u Linzu 1991. godine osvojio brončanu medalju u pojedinačnoj konkurenciji. Izrastao je u višestrukog državnog reprezentativca koji je nastupio na 4 svjetska prvenstva i osvojio ukupno 4 medalje.

24. Svjetsko prvenstvo u kuglanju u Osijeku 2002. godine podarilo mu je srebrnu medalju u pojedinačnoj konkurenciji i brončanu medalju u paru s Branislavom Bogdanovićem. U istoj godini proglašen je najuspješnijim športашem Osječko-baranjske županije.

Iz rečenih razloga se Mariju Mušaniću za iznimne rezultate na državnim i međunarodnim natjecanjima dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tjelesne kulture i športa.

Antun Nadsombat

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2004.)

Tradicija jedne društvene sredine dio je njezina identiteta, njezine samosvojnosti i njezina značenja. Bez tradicije određena sredina je poput čovjeka bez porijekla i imena. Tradicija nastaje ustrajnim i kontinuiranim djelovanjem ljudi koji nisu samo stanovnici određenog prostora već ga djelujući u njemu uvijek iznova darivaju svojim postignućima. I grad poput čovjeka ima svoje korijene iz kojih izrasta, stasa i razvija se.

Osijek je poznati nogometni grad, grad duge i bogate tradicije, grad zaljubljenika koji je ovom športu darovao mnoga poznata imena. No, iza tih imena poput stupova stoje ljudi koji poput Antuna Nadsombata grade ovo nogometno zdanje. Radost je sresti ljude koji su gotovo oličjenje nogometne povijesti ovoga grada. I Antun Nadsombat - Nacika je rastao i stasao s nogometnim umijećem u gradu na Dravi.

Još kao dječak zaljubio se u loptu i njoj posvetio svoj život. Donjogradska "Olimpija" njegova je prva ljubav kojoj se uvijek iznova vraćao. Četrnaestogodišnji Nadsombat zaigrao je za prvu momčad jedinog slavonskog prvoligaša "Slaviju" družeći se s ponajboljima toga vremena Lechnerom, Pubom, Dubcem, Egerom, Flamom, Hrubecom i drugima. 68 puta branio je boje Olimpijinog dresa i tome pridružio 160 nastupa za "Slaviju". Njegovu vještinu koristili su i NK "Bata" iz Borova, "Građanski" i "Cibalia". U osječkom "Proleteru" okončava svoj dvadesetogodišnji aktivni igrački status početkom 50-tih godina.

Znanje stečeno vlastitim nogama odlučio je prenositi drugima. Kao trenera su ga upoznali i Bosanski Brod, Tuzla, Beli Manastir, Našice te gotovo svi osječki klubovi. U svojoj NK "Olimpiji" krajem 80-tih preuzima vođenje nogometne škole. Obilazi osnovne i srednje škole, prati i odabire darovite i uči ih vještinama "najvažnije sporedne stvari na svijetu". Tu školu prošli su i igrači poput Špehara, Krpana, Vranješa, Smoje, igrači koji su nastavljajući karijeru u drugim klubovima potvrdili vrijednost onog čemu ih je trener Nadsombat učio.

Oduvijek naše udivljenje pobuđuje posvećenost čovjeka plemenitom cilju. Pogotovo ako djelovanje tome usmjereno obuhvaća gotovo njegov cjelokupni radni vijek. A kada to djelovanje ostavlja neizbrisiv trag u sredini u kojoj čovjek djeluje, tada ono postaje uzorom naraštajima koji slijede. Tada govorimo o životnom djelu čovjeka koga njegova sredina izdvaja i za to mu odaje javno priznanje.

Zlatna plaketa Hrvatskog nogometnog saveza, Priznanje Međunarodnog olimpijskog odbora, Nagrada "Sokol" i niz drugih športskih priznanja pretvorili su dom Antuna Nadsombata u mali športski muzej. Njemu danas pridružujemo i Nagradu Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i športa, Nagradu dodijeljenu djelu čovjeka koji je tijekom 85 godina svoga života u njega ugradio sve svoje sposobnosti, želje i nadanja.

Julije Njikoš

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2003.)

Tambura, taj zvuk naših korijena, taj simbol naše opstojnosti, danas značajniji nego jučer. Tambura, to svjetlo koje prožima, vodilja koja životu Julija Njikoša daje smisao i gotovo svrhu. Rijetko kada je, pa čak i u umjetnosti, moguće poistovjetiti afirmaciju i razvitak umjetničkog izraza s jednom osobom, kao kada je riječ o tamburaškoj glazbi i Juliju Njikošu. Jer tambura i Đula se vole od malih nogu. Ta već sa 12 godina stajao je pred orkestrom s dirigentskom palicom. I njome je upravljao razvitkom tamburaštva cijeloga svoga života.

Danas, kada tvrdimo da je u tome ostvario životno djelo koje vrijedi drugima na uzor isticati, Đula je tome u prilog prikupio mnogo dokaza. Zanesenost tamburom kojoj je dragao žice, otvorila mu je spoznaju o potrebi da joj pristupi kao značajnom dijelu kulturne baštine svoga naroda. Od podoknica i napjeva koje je moguće čuti tek u pokojem selu na koji nabasate, kao pravi znanstvenik stvorio je sustav. Sustav prikupljanja, obrade i objave narodnog blaga, čiji fundus obogaćuje vlastitim skladateljskim radom i promiče institucionalizacijom brige o održavanju i razvitku etnografske, kulturološke baštine.

Kao sljedbenik i nastavljatelj rada poznatih hrvatskih melografa i muzikologa Kuhača i Žganca, tijekom godina svog plodnog rada istražujući ponajviše vrijednosti panonskog dijela Hrvatske, zapisao je oko 4. 000 narodnih pjesama, kola i poskočica, te priča iz narodnog života. No, učinio je i korak dalje u popularizaciji i predstavljanju hrvatske narodne tradicijske kulture objelodanivši ih u desetak knjiga i pretočivši u trajno svjedočanstvo i izvor daljnjih istraživanja.

Kulturna baština nije spomenik, ona je izvor nadahnuća koji, podsjećajući na korijene osigurava opstojnost, identitet jednog naroda. Svjestan toga, Njikoš stvara sustav afirmacije i promicanja hrvatskog kulturnog blaga. Kao komentator i urednik narodne glazbe na Radio postajama u Osijeku i Zagrebu Njikoš je folklor Slavonije, Baranje i Srijema sačuvao od zaborava utemeljivši mnogobrojne emisije o tamburaškoj glazbi. Samo na Radio Zagrebu je realizirao preko 700 emisija iz rada amaterskih društava. Uz njegovo ime vezano je osnivanje Tamburaškog orkestra Radio Osijeka 1951. godine koji je djelovao gotovo 40 godina, osnivanje STD "Pajo Kolarić" 1954. godine s kojim promiče tamburašku glazbu i bori se za njenu afirmaciju diljem svijeta. Uz podršku tamburaških stručnjaka polazi mu za rukom 1961. godine osnovati Festival tamburaške glazbe iz koga izrasta Tamburaški savez Hrvatske. Već četrdeset godina Njikoš predsjedava Programsko-umjetničkom savjetu Festivala. Julije Njikoš, sposobni organizator, plodni skladatelj i prema ocjeni Josipa Andrića jedan od najvrsnijih dirigentata tamburaških orkestara, duša je razvitka pokreta tamburaške glazbe začeto u Osijeku.

No, svoju potrebu za dokazivanjem vrijednosti tambure on time ne iscrpljuje. Glazbenu literaturu za tamburu dopunjuje na najljepši način. Jedan je od najplodnijih skladatelja vrskih djela za tamburaške orkestre. Raznovrstan po glazbenim oblicima, ali uvijek usmjeren prema njegovoj Slavoniji kao nepresušnom vrelu njegovih inspiracija. Poznate su mu kantate, suite, rapsodije među kojima i Slavenska. Sklada na stihove narodne lirike. Poznati su njegovi ciklusi koncertnih kola, te niz skladbi za zborove i soliste. Svojim djelom on tamburašku glazbu podiže na razinu klasične, a tamburu na razinu koncertnog instrumenta.

No, uvijek se nostalgично vraća svom rodnom gradu s glazbom koja podsjeća na Bijelu lađu, ponoćne svirače, stare saletle i sve ono što je Osijek nekada bio. Njima pridružuje i niz festivalskih zabavnih tamburaških skladbi, glazbu za dječje i narodne igrokaze, religiozne i domoljubne pjesme. Za svoj narod, za svoju Domovinu Julije Njikoš se bori na način koji djelotvorno dolazi do srca - glazbom.

Julije Njikoš, zapisivač narodnog blaga, melograf i muzikolog, skladatelj i vrsni dirigent, glazbeni kritičar i predani promotor, gotovo je sinonim afirmacije tamuraške glazbe u Hrvatskoj. Punih 60 godina radi žarom istinskog pregaoca i domoljuba, sretan što svojim djelom ispisiuje povijest hrvatske glazbene kulture. I danas, na pragu osmog desetljeća, njegovi obzori nisu zatamnjeni. Još ima što reći, poučiti i dokazati, dokazati vrijednost djela koje je stvorio, dokazati vrijednost predanosti tom djelu zbog koje se Juliju Njikošu u znak priznanja za iznimna postignuća dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području kulture.

Vladimir Orlovac

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija “Povelju humanosti” dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Dr. sc. Josip Palić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2001.)

Bolest ne slama samo ljudsko tijelo, ona slama i njegov duh. Prihvatiti i pobijediti bolest može samo čovjek snažnoga duha. Duhovna potpora bolesniku tako postaje dio njegove terapije, njegova liječenja. Ova spoznaja duboko je opredijelila ljudsku, a osobito kršćansku civilizaciju da u svoje temelje ugradi brigu za čovjeka kada mu je ona najpotrebnija, kada se nije u

stanju sam skrbiti za sebe, kada mu je potrebna pomoć drugog čovjeka. Treba li se podsjetiti na učenje Isusa Krista da ljude valja suditi po djelima iskazanim čovjeku.

Kako pomoći bolesniku da u uvjetima ograničenja fizičkih sposobnosti koje mu bolest nameće živi svoj život na dostojan način ? Na ovo pitanje dr. Josip Palić, istaknuti stručnjak i znanstvenik u području cerebrovaskularnih bolesti, odgovara svojim znanstvenim naporima u traženju odgovora što ih bolest postavlja ljudskom bitku i njegovoj znanstvenoj spoznaji, odgovara u svojim naporima u primjeni tih znanstvenih spoznaja u liječenju bolesti čime je značajno unaprijedio liječenje od moždanog udara koji je najčešći uzrok invalidnosti i drugi po redu uzrok smrtnosti u našoj populaciji.

No, ovaj liječnik ne liječi samo farmaceutskim preparatima i postupcima koje uključuje suvremeni medicinski tretman. On liječi i rječu. Ne u doslovnom smislu, dakako. Svjestan značenja duhovnog stanja bolesnika za uspjeh ukupnog liječenja, posebnu brigu posvećuje kontaktu s bolesnikom. Samoinicijativno ih pohodi, s njima suosjeća, savjetuje i svojom plemenitošću podiže ih i hrabri. S bolesnicima uspostavlja topao ljudski kontakt i stiče njihovo neograničeno povjerenje. Ta pomoć obuhvaća i njihove obitelji koje tako postaju dio terapijske zajednice.

Dr. Palić drži da se i društvo kao cjelina mora organizirati u pružanju potpore bolesnima, pa je stoga stožerna ličnost djelovanja županijske Udruge cerebrovaskularnih bolesnika i glavni inicijator njezinih aktivnosti.

Stoga, zbog osobitih ljudskih i liječničkih vrlina, iznimne skrbi o tjelesno i duševno povrijeđenima kojima je potrebna pomoć drugog čovjeka i u tome ostvarenih rezultata, Osječko-baranjska županija dodjeljuje dr. sc. Josipu Paliću Povelju humanosti.

Zvonimir Papo

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija “Povelju humanosti” dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Mato Partić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2004.)

Unatoč sjajnim uzletima uma koji prodiru u svemirske dubine i preobražavaju prirodu oko njega, čovjek je i danas u svojoj krhkosti upućen na drugog čovjeka, na druge ljude da u zajednici s njima osigurava uvjete vlastite egzistencije te održanje i napredak civilizacije koju je stvorio. Čovjek prodire u tajne biološkoga života, dešifrira DNK i očitava spiralu genoma, ali sve njegove spoznaje ne niječu istinu da se čovjek uzdigao zahvaljujući ljudskom odnosu čovjeka prema čovjeku i da je taj odnos zalag opstanka ljudske zajednice na ovom planetu.

Opstanak ljudskog organizma i njegovo funkcioniranje održava njegov krvotok. No, krv nije samo egzistencijalna supstanca, eliksir života. U ljudskoj civilizaciji izrasla je u simbol, u mjerilo odnosa prema čovjeku: prolijevanje ljudske krvi najveći je zločin, a njeno davanje drugome izraz najveće ljubavi i nesebičnosti. Dati svoju krv, dio sebe drugom, nepoznatom čovjeku ne znači samo steći “brata po krvi” već predstavlja i odnos prema ljudskoj zajednici u cjelini. Koliko li je života ugroženih ratom, nesrećama, bolestima i drugim opasnostima koji nasrću na čovjeka sačuvano zahvaljujući odluci nepoznatog davatelja da svojom krvlju pomogne onome koji ju može ustrebat?

Stoga, u vremenu u kome su materijalna dobra pokazatelj uspjeha i cilj kome ljudi teže, u vremenu u kojima su ona nažalost i počesto i mjerilo vrijednosti, u vremenu u kojem je uzimanje način njihovog osiguravanja a sebičnost način njihove zaštite, nesebičnost i davanje iz čovjekoljubivih poriva jeste rjeđe, ali zato ne i manje značajno, dapače. A kada je riječ o davanju sebe za dobrobit drugih, tada govorimo o čovjekoljublju koje valja isticati kao jedno od temeljnih vrijednosti na kojoj mora počivati ljudska civilizacija.

Iz ovih razloga, Osječko-baranjska županija ističe Nikolu Cvitka, Josipa Gracela, Petra Gudelja, Matu Partića i Marka Vrčeka, stanovnike ove Županije, ljude različitih životnih puteva i sudbina, kojima je zajedničko to što su darivajući svoju krv više od stotinu puta, omogućili izlječenje bolesnih i povrijeđenih, na uzor sugrađanima i u znak priznanja i zahvalnosti im dodjeljuje “Povelju humanosti”.

Željko Paurić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Riječi Isusa Krista, koji je došao na Zemlju poslan od Oca da spasi čovjeka i svijet, još uvijek su nam upravljene: “Ja sam Put, Istina i Život ... ”

Josip, pater Željko Paurić, rektor Franjevačke crkve Svetog Križa u Osijeku, slijedi put pravednosti i iskrenosti, pomoći i milosrđa. Nije se samo duhovno brinuo za svoje vjernike, nego se od početka Domovinskog rata aktivno uključio i djelovao u zbrinjavanju i pomoći prognanima i izbjeglicama, te nevoljnicima. Osnovao je Franjevački Caritas “Kruh svetog Antuna”, “Centar za dijete”, te pokrenuo program “Kumstvo na daljinu”. Tijekom rata, u okviru Caritasa, djelovao je i “Telefon nade”. Na taj način je podizao moral, te budio vjeru i snagu u svojim vjernicima.

Posebno je težak i dirljiv njegov rad s majkama u “Centru za dijete” i njegova skrb za bolesne, napuštene i prognane. Na njegov poticaj i drugi pomažu u hrani, u lijekovima i savjetima. Pomažu siromašnima, često odbačenima i neshvaćenima. Vraćajući život i osmijeh ljudima, pater Željko Paurić nas podsjeća na drugu poslanicu sv. Pavla Korinćanima:

“Kada bih sve ljudske jezike govorio, i andeoske, a ljubavi ne bih imao, bio bih mjed što ječi, ili cimbal što zveči. ”

Stoga pateru Željku Pauriću Osječko-baranjska županija dodjeljuje Povelju humanosti za njegov nesebični rad i ljubav prema bližnjem.

Silvija Perković

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2002.)

Ovi prostori dugo ne pamte tugu i bol poput ove u Domovinskom ratu. Tugu i bol koje nije dovoljno samo zatomiti, već i otkloniti, a život ispuniti ljudskom toplinom. Ima li snažnije drame od biblijskih prizora progonstva ovdje i sada? Pa, kako u tami progonstva pronaći svjetlost? Kako nadomjestiti izgubljenju toplinu doma? Kako djetetu vratiti bajku i u tome ga učiti životu?

Svoju studentsku klupu Silvija Perković zamijenila je uniformom u obrani svoje domovine. Uniformu je zamijenila pruženom rukom prijateljstva i pomirbe nesretnima u Izbjegličkom centru Gašinci. Isprva kao volonter, kao prijatelj svjestan da ljudima bez doma jedino ljudska toplina može ublažiti tugu, a potom to poslanje prihvaća i kao profesionalnu obvezu. Tih je godina kroz Gašince prošlo preko 27. 000 trudnica, beba, djece, odraslih, staraca, bolesnih, invalida, nepokretnih, a jedina svjetlost bili su im humanitarci, među kojima je djelovala i Silvija Perković. Teško je i pojmiti, a kamoli shvatiti svu tragediju življenja u uvjetima neprimjerenim za život ljudi i to na kraju 20. stoljeća. No, Silvija Perković svjedoči tu tragediju ne kao pasivni promatrač, već kao osoba koja prihvaća svoju odgovornost za bližnjega.

Svjesna činjenice da mijenjati stanje nabolje može samo s puno znanja i umijeća, ona uči i u svom učenju sobom povlači i druge. Nesebično prenosi svoja znanja, ali i poglede i ljubav i na one kojima se društveno djelujući bavi - djecu predškolskog uzrasta, njihove roditelje i odgojitelje, žene i mladež u okviru niza humanitarnih i edukativnih programa. Njezino djelovanje uzor je i poticaj.

Poticaj i na dodjelu “Povelje humanosti” Osječko-baranjske županije Silviji Perković za skrb o izbjeglicama, djeci i drugim osobama kojima je potrebna pomoć drugog čovjeka.

Ivan Plačko

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2001.)

Ivan Plačko, grafičar i poduzetnik iz Osijeka već 36 godina nositelj je i sinonim iznimnih grafičkih osobito nakladničkih poduhvata vezanih uz Litokarton iz Osijeka, Zrinski iz Čakovca i konačno Grafiku koju je 1989. godine osnovao u Osijeku. Te godine grafičko-nakladničku tvrtku utemeljio je s dva zaposlena radnika, jednim računalom i pisačem. Svojim znanjem i poduzetničkim umijećem razvijao je ovaj poduhvat tako da Grafika danas zapošljava 12 djelatnika i stipendira jednog studenta na Grafičkom fakultetu u Zagrebu. I financijski pokazatelji poslovanja tvrtke Grafika u 2000. godini pokazuju rast. Ostvareni ukupan prihod uvećan je za 21% u odnosu na 1999. godinu, a dobit nakon oporezivanja je povećana za 17%.

U 10 godina postojanja Grafika d. o. o. je postala moderna grafičko-nakladnička tvrtka s mogućnošću objedinjavanja svih grafičkih poslova - od pripreme tiska i dorade do isporuke gotovog proizvoda korištenjem moderne tehnologije. Prva na području Županije primjenjuje

digitalni tisak koji omogućava uključivanje korisnika u proizvodni proces i time smanjuje troškove i potiče izdavačku djelatnost. U vremenu krize izdavačke djelatnosti, inženjer Plačko primjer je uspješnog poduzetnika upravo u ovoj djelatnosti.

Njegov poslovni uspjeh nedjeljiv je od vrijednosti proizvoda kojima podaruje konačni grafički oblik. Uz njegovo ime se vezuju sve najznačajnije fotomonografije grada Osijeka od prve 1970. do posljednje Mažuranove "Grad i tvrđava Osijek" 2000. godine. U tih trideset godina brojna su izdanja znanstvene, književne i druge literature svoj konačni oblik dobila u njegovim rukama. Pa i u 2000. godini Grafika d. o. o. je nakladnik brojnih knjiga iz područja znanosti, književnosti i beletristike koje su već postale prepoznatljive po nakladniku i tiskaru. Ona danas uživa ugled jedne od najpouzdanijih i tehnički najpreciznijih grafičkih organizacija u svojoj grani u Republici Hrvatskoj.

Iz rečenih razloga grafičaru i poduzetniku Ivanu Plačku koji je svojim djelovanjem potvrdio vrijednost i perspektive koncepta malog poduzetništva, za uspješnu primjenu nove tehnologije u grafičkoj industriji i ostvarene poduzetničke i nakladničke rezultate dodjeljuje se Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Tomislav Plavčić

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2003.)

Koliko god bilo dobro organizirano ustrojstvo tijela koja obavljaju javne poslove u jednoj društvenoj zajednici, postoje stanja i situacije kojima ono nije u mogućnosti primjereno i pravodobno odgovoriti. Ljudske sudbine, stradanja i životnu muku nije moguće promatrati statističkim metodama, valorizirati ih tekстом paragrafa važećih propisa. Bez inicijativnosti sredine koja najbolje poznaje i prepoznaje potrebu društvene intervencije, jedna društvena sredina gubi značajke ljudske zajednice.

Tomislav Plavčić sa svojim prijateljima i sumještanima Božom Tolušićem - Đidom, Antom Protrka, Božom i Stipom Ćuricem, Zvonkom Plavčićem, Božom Križićem, Željkom Varnica, Stjepanom Bartolovićem, Mirom Budimirom, Željkom Pinjuhom, Milanom Paračem, Mišom Novakovićem i Željkom Soldićem preko deset godina pokreće humanitarne akcije u đakovačkom mjesnom odboru Kolodvor - Čikaga. Organiziraju prikupljanje sredstava i medicinske opreme za ratnu bolnicu u Đakovu, organiziraju "Humanitarne susrete" radi prikupljanja pomoći djeci poginulih branitelja, prikupljaju financijsku pomoć za teško oboljelog sugrađanina odnosno stambeno zbrinjavanje i školovanje njegove djece, za nabavu invalidskih kolica za nepokretnog sugrađanina, za liječenje teško oboljelog studenta. Niz je oboljelih njihovim posredovanjem primilo potrebnu financijsku pomoć.

Tomislav Plavčić i njegovi prijatelji, različiti po zanimanju i obrazovanju, socijalnom podrijetlu i imovinskom statusu, ali jedinstveni u pružanju pomoći sugrađanima kojima je to potrebno, reafirmiraju solidarnost kao načelo bez kojega nije moguće zamisliti životnu zajednicu ljudi određenog područja.

Stoga Osječko-baranjska županija Tomislavu Plavčiću kao istaknutom predstavniku ove grupe entuzijasta radi organiziranja i pružanja humanitarne pomoći i drugim akcijama i aktivnostima pružanja ljudske pomoći čovjeku dodjeljuje "Povelju humanosti".

Zoran Prodanović

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)

Kuglanje je šport po kojem je grad Osijek postao poznat i to ne samo po netom održanom Svjetskom prvenstvu. To je šport koji svoju visoku kvalitetu u državnim i međunarodnim okvirima ne zahvaljuje samo dugoj tradiciji, već prije svega u izrastanju novih vrhunskih športasa koji svojim rukama potvrđuju vrijednost osječkog kuglanja.

Dvadesetpetogodišnji Zoran Prodanović, član Kuglačkog kluba "MK Slavonija-Konikom" iz Osijeka, kuglanjem se bavi od 1988. godine, a od 1993. godine postiže vrhunske sportske rezultate u kadetskoj i juniorskoj državnoj reprezentaciji. Dvije zlatne i jednu brončanu medalju osvojene na kadetskom Prvenstvu Europe u Bolzanu 1993. godine slijede srebrna i brončana u Klagenfurtu, dvije brončane na svjetskom juniorskom prvenstvu 1995. i niz drugih uspjeha u juniorskoj, kadetskoj i seniorskoj kategoriji. U 2001. godini osvojio je dvije zlatne i jednu srebrnu medalju na juniorskom Svjetskom prvenstvu u Koprui i oborio tri svjetska rekorda. Pobjednik je Svjetskog kupa za juniore i pojedinačni juniorski prvak Hrvatske. Najuspješniji je športas Grada i Županije u 1999. i 2001. godine. Zoran Prodanović, mladić čije su vitrine pune priznanja koja svjedoče o njegovim uspjesima. Zoran Prodanović u vrhu je hrvatskog kuglanja.

Iz rečenih razloga, a za ostvarena naročita športska postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima, dodjeljuje se Zoranu Prodanoviću Nagrada Osječko-baranjske županije u području tjelesne kulture i športa.

Zdenka Radman

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2001.)

Koliko li uzvišenosti u oslovljavanju čovjeka učiteljem. Još su od helenskih vremena ovi svjetionici u bespućima neznanja izazivali udivljenje i poštovanje. Oličenje ne samo znanja već i životne mudrosti oslonac su mladim bićima u prvim koračajima kroz spoznavanje životnih zakonitosti i izrastanja u odgovorne članove društvene zajednice i nositelje napretka sredine u kojoj djeluju. I stoga, učitelj nije službenik. On je vodič i prijatelj, čovjek koga uz roditelje pamtimo za cijeli život.

Svjesna tog svog poslanja profesorica geografije Zdenka Radman cijeli svoj životni vijek posvetila je mladim naraštajima poučavajući ih i savjetujući, potičući i opominjući poput brižna roditelja, pomažući im u odrastanju i stasanju, u nadrastanju uzora. Od osnovne škole, preko gimnazijskog obrazovanja do suradnika mladim kolegama, profesorica Radman nesebično i znalački prenosi svoja znanja, širi spoznajne vidokruge svoga okruženja, potiče i omogućava darovitima u razvijanju vlastitih istraživačkih sklonosti i vještina. Svoje stručno djelovanje širi i na prostore izdavaštva, pripreme nastavnih pomagala, međunarodne suradnje i stručnog djelovanja u okviru strukovnog udruženja.

Niz je godina pripremala nadarene učenike, pratila ih i podupirala u natjecanjima iz zemljopisa na svim razinama. Nisu stoga slučajni rezultati koje njezini učenici postižu u odmjeravanju znanja i spremnosti sa svojim vršnjacima na različitim oblicima nadmetanja. Među njima se bilježe prvo mjesto na međunarodnom natjecanju družina iz sedam zemalja Alpe-Jadran 1993. godine, vodeća mjesta na državnim natjecanjima, 5 prvih mjesta, 4 druga mjesta i 2 treća mjesta

na županijskim natjecanjima u pokretu "Znanost mladima" samo u posljednjih pet godina. Rezultat je to i njezina nesebičnog zalaganja izvan redovitih nastavnih aktivnosti.

Malo je nastavnika koji se mogu pohvaliti ovakvim uspjesima. Malo je nastavnika koji uživaju tako nepodijeljeno stručno uvažavanje kolega. Malo je nastavnika koje njihovi bivši učenici, danas i sami ugledni članovi sredine u kojoj djeluju, s radošću oslovljavaju svojim učiteljem.

Cijeneći da je svojim djelovanjem dala osobit doprinos razvitku pedagoške struke i širenju znanja koje je tumačila cjelokupan svoj radni vijek osposobljavanjem mladih naraštaja stvarala trajno dobro od značaja za Županiju, Zdenki Radman, profesor u geografije III. gimnazije iz Osijeka dodjeljuje se Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području prosvjete.

Mirna Rajle Brođanac

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2004.)

Može li mladi čovjek sa svojih nepunih 30 godina polučiti rezultate u određenoj djelatnosti za koje je moguće zaključiti da predstavljaju supstrat "životnog djela"? Imajući u vidu vremen-sku dimenziju odgovor je niječan, jer je pred mladim čovjekom još mnogo životnih izazova i prilika za stvaranje. No, čitajući rezultate koje je u četrnaest godina bavljenja veslanjem ostvarila Mirna Rajle Brođanac, ovaj zaključak postaje dvojbjen.

Mogli bismo reći da je šport njezina sudbina. Od desete do četrnaeste godine aktivno se bavila stolnim tenisom i nastupala u prvoj državnoj ligi. Tek krajem 1990. godine počinje trenirati veslanje, a godinu dana poslije već je juniorska prvakinja Republike Hrvatske. I od tada niže rezultate koji je upisuju u športsku elitu ove države: 36 puta prvakinja je Republike Hrvatske, u vrhu je rezultata ostvarenih na svjetskim prvenstvima i u svjetskom kupu s kojih donosi devet medalja, svjetska studentska prvakinja u konkurenciji lakih seniorki, druga na Svjetskim vojnim igrama.

Krunu njezinih dosadašnjih rezultata ipak čine oni ostvareni u 2003. godini. Na Svjetskom kupu u konkurenciji lakih seniorki u Luzernu osvaja zlatno odličje i tako postaje treći hrvatski športaš kojem je to pošlo za rukom. Istodobno na Svjetskom prvenstvu u Milanu do sada osvajane brončane trofeje u konkurenciji lakih seniorki zamjenjuje srebrnim odličjem. Ovo je prva medalja sa Svjetskog prvenstva za hrvatsko žensko veslanje i prva medalja za hrvatsko skul veslanje.

Nije stoga čudno što Mirnu svi svojataju. Proglašena je najuspješnijom športašicom Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije, najpopularnijom športašicom Osijeka, hrvatskom veslačicom stoljeća. Kako učiniti više od ovoga? A pred njom su godine u kojima ima još mnogo toga reći.

Već ostvareni iznimni rezultati na međunarodnim natjecanjima u veslanju svrstavaju Mirnu Rajle Brođanac u kandidate buduće nagrade za životno djelo. Do očekivanog trenutka kada ono bude zaokruženo, Osječko-baranjska županija Mirni dodjeljuje Nagradu za uspjehe ostvarene u prethodnoj godini.

Mario Romulić

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 2004.)

Znamo li još gledati sjaj zvijezda na bistrom nebu, čujemo li pjev slavuja u zoru, osjećamo li miris cvjetne livade, znamo li prepoznati sklad koji je još samo priroda u stanju uspostaviti? Da li nam je zemlja brat ili neprijatelj koga valja pokoriti i otići dalje? Ova i slična pitanja, nažalost tek prigodničarski, postavljamo u trenucima kada, obilježavajući dan ovog planeta kojeg je čovjek nazvao Zemljom, te postojbine sveg poznatog života, upozoravamo na razornu snagu tehnološke moći suvremenog čovjeka na uvjete svoga življenja, ali i ističemo nastojanja koja se tome suprotstavljaju.

Mario Romulić, slobodni snimatelj mnogih svjetskih TV kuća koji je donosio vrsne video zapise s tri kontinenta za koje je primio brojna priznanja, već pet godina ima samo jednu istinsku ljubav: prirodu u Kopačkom ritu. Kamera je postala njegovo tijelo, a priroda kao izvor s kojega se napaja - njegov duh. Bahatost suvremenog tehnološki odgojenog i opremljenog čovjeka zamijenio je plahošću dječaka udivljenog skladom prirode. Poput iskonskog čovjeka traži mjesta na kojima sluša otvaranje listova u proljeće i drhtaj krilaca kukaca, ponavljajući pitanje mudrog indijanskog poglavice Seattlea izrečen prije točno 150 godina, čija se ljepota i svevremenost svakog dana iznova sve više potvrđuju: “Što je to život ako čovjek ne može čuti usamljeni krik kozoroga ili noćnu prepirku žaba u bari?”.

I dok čeka orla štekavca u svanuće, on pritajeno upijajući “dobri duh močvare” osjeća miris i bilo zemlje koja živi i diše. Nije sebičan, taj svoj osjećaj vrsno bilježi i prenosi. I stoga njegove snimke ne plijene samo ljepotom već i duhom koji prenosi gledatelju. Njegove audio i video snimke svjedoče kako ni najvrsnija platna svjetskih majstora ne mogu dosegnuti ljepotu tkanja koje samo priroda izatkati zna. On nas uči kako gledati i doživljavati ljepotu pejzaža ritskih jezera, bara, tršćaka, stoljetnih hrastova i poplavnih šuma, orla štekavca u letu, crne rode s njenim mladuncima, borbe jelena... On nas uči kako slušati cvrkut ptica, kreket žaba, žubor vode, šuštanje lišća na vjetru ...

Svoje djelo okrunio je protekle godine vrsnim multimedijским projektom: fotomonografijom koja nas vodi na čarobno putovanje kroz izvornost života jedne od najvećih očuvanih europskih močvara -Kopačkog rita, fotomonografijom koju prati vrhunski oblikovan multimedijски CD koji ujedinjuje fotografiju, film i zvuk. Ovaj je projekt hvalospjev prirodi. No, on ne plijeni samo ljepotom likovnog izražaja i umjetničke vještine, već omogućava spoznavanje duha ovog prostora. On informira, poučava i podučava, on promovira i agitira. U funkciji je i školske edukacije i znanstvenog istraživanja, u funkciji promidžbenog materijala za uvrštenje Kopačkog rita u Listu svjetske prirodne baštine UNESCO-a.

Slaveći ljepotu on podsjeća na proročanske riječi crvenog poglavice: “Što je čovjek bez životinja? Ako životinje odu, čovjek će umrijeti od velike usamljenosti duha” i pridružuje mu se u upozorenju: “Gdje je guštara? Otišla je. Gdje je orao? Otišao je. To je konac življenja i početak borbe za preživljavanje. ” Kopačkim ritom, kao jednim od posljednjih ostataka ne-dirnute prirode urbaniziranog europskog kopna, on svjedoči ljepotu koju valja sačuvati da se ovo proročanstvo ne bi ostvarilo. Ispunjavajući nas ljepotom svog doživljaja prirode koga vrsno bilježi, Mario Romulić nas upozorava na nužnost njezinog očuvanja i potiče nas na to.

I upravo stoga mu u znak priznanja za značajnu djelatnost u razvijanju ekološke svijesti promicanjem potrebe zaštite okoliša, u prigodi obilježavanja Dana planeta Zemlje, Osječko-baranjska županija dodjeljuje svoju "Zelenu povelju".

Danijel Samardžić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2003.)

Suvremenu tehnološku civilizaciju obilježava vrtoglavi razvitak i primjena računala u gotovo svim zamislivim ljudskim radnjama koje prati tehnologija. Svaki doprinos rješavanju pojedinih problema vezanih uz način rada računala predstavlja odmak koji ipak vrijedi zabilježiti.

Danijel Samardžić, student Elektrotehničkog fakulteta u Osijeku i član Društva inovatora iz Osijeka, nakon bavljenja konstrukcijom zrakoplovnih modela tijekom posljednjih nekoliko godina u čemu je ostvario zapažene rezultate, preusmjerio se na područje inovacija. Suočavajući se s problemom hlađenja sve bržeg računalnog procesora razradio je inovativno rješenje "računala s vodenim hlađenjem procesora".

U nizu različitih, Danijelovo rješenje pripada boljima. Rješenje je pronašao u zasebnom kućištu s pumpom za vodu, bakarnim cijevima i izmjenjivaču topline u unutrašnjosti računala ili točnije na samom procesoru. Cjelokupan postupak je relativno jednostavan, nema buke i šuma kao kod ventilatora te omogućava učinkovito hlađenje procesora. Postupak je i ekološki prihvatljiv jer nema buke i kovitlanja zraka koji podiže prašinu. Cjelokupan proces ima relativno malu potrošnju električne energije te je i s energetskog stajališta vrlo prihvatljiv. Za ovaj rad, na međunarodnoj izložbi inovacija u Nürnbergu 2002. godine pripala mu je Srebrna medalja u konkurenciji mladih inovatora. Nekoliko tvrtki koje se bave sastavljanjem računala s posebnim zahtjevima stupilo je u kontakt s Danijelom i izrazilo želju da navedeno rješenje primijene u svojim proizvodima.

Iz rečenih razloga se za naročito uspjelu inovaciju koja pridonosi razvoju područja u kojem je ostvarena, Danijelu Samardžiću dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Antun Sauer

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2002.)

Jesmo li se ikada u trenucima automobilske ili druge nesreće, brižno planirane operacije ili u drugom trenutku kada je ljudski organizam, to savršenstvo božje providnosti potrebno obnoviti ljudskom krvlju kao eliksirom života, jesmo li se ikada upitali odakle ta krv? I danas u vremenu neslučenog uspona genetike, kloniranja živih organizama i čitanja genoma, krv čovjeka ima nezamjenjivu vrijednost, ona znači život. Bez nje bi posljedice svakodnevnih prometnih nesreća, teških bolesti i operativnih zahvata bile kobne za sve one ljude kojima je u takvom trenutku njihova života, krv potrebna. Gotovo da nema čovjeka koji bar jedanput u životu neće trebati krv drugog čovjeka. Tada ta krv znači život sam.

Ona još uvijek nije sintetska, ona potiče od konkretnih ljudi koji je poput svoje ljubavi daruju drugome ne očekujući ništa zauzvrat, pa čak ni ljubav jer u tome ostaju anonimni. A, darovati nesebično svoju krv nepoznatim ljudima i omogućiti na taj način izlječenje bolesnih i povrijeđenih, najviši je oblik humanosti.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije moguće je istaći trojicu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su Stanko Mihić iz Našica, Bela Mikola iz Kneževa i Antun Sauer iz Valpova. Koliko je života spašeno, koliko pomoći dato najvrijednijim poklonom koji čovjek može dati drugom nepoznatom čovjeku, njihovim darom.

Stoga se "Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije dodjeljuje Stanku Mihiću, Beli Mikoli i Antunu Saueru za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Antun Skrok

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1996.)

Najizravnija ljudska pomoć čovjeka-čovjeku izražava se u trenucima kada se čovjek odriče dijela svoga tijela u korist drugog čovjeka. Ratno vrijeme je ovom činu dalo posebno značenje. Pružanje pomoći brojnim ranjenicima zahtijevalo je dovoljne količine krvi, koje, zahvaljujući i dobrovoljnim davateljima krvi na području Županije ni u jednom trenutku, čak ni u kritičnim trenucima, nije nedostajalo. Dobrovoljno davateljstvo krvi na taj način postaje pokret pružanja izravne ljudske pomoći čovjeku u nevolji.

Među brojnim davateljima krvi na području Županije Osječko-Baranjske moguće je ipak istaći četvoricu koji su taj humani čin ponovili preko stotinu puta. To su: Stjepan Božić, prognanik iz Koroda, jedan od rijetkih dobrovoljnih darovatelja krvi koji je iz humanih razloga nesebično darovao svoju krv do sada 103 puta, Zvonko Đuričić iz Osijeka 104 puta, Milić Mihajlović iz Osijeka 108 puta i Antun Skrok iz Valpova koji je svoju krv do sada darovao 107 puta.

Ovim svojim humanim djelima omogućili su spašavanje mnogih života i pomogli uspješnom liječenju i bržem ozdravljenju mnogih građana te im se stoga u znak priznanja dodjeljuje Povelja humanosti.

Dr. sc. Stjepan Sršan

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1996.)

Dr. sc. Stjepan Sršan od 1975. godine radi u Povijesnom arhivu u Osijeku u kojem od 1991. godine obnaša dužnost ravnatelja. U okvirima ove ustanove davao je i daje izniman doprinos očuvanju, proučavanju i promicanju povijesne i kulturne baštine.

Bavi se izvornim istraživanjem prošlosti Osijeka i istočne Hrvatske, poglavito od kraja 17. stoljeća. Rezultate proučavanja povijesne i kulturne baštine ovoga područja širi bogatom nakladničkom djelatnošću te nizom javnih nastupa i predavanja kao predavač na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, predsjednik Hrvatsko-njemačkog društva i drugih udruga. Neumoran je prevoditelj starije povijesne građe s njemačkog i latinskog jezika, pisac i organizator nakladničke djelatnosti Povijesnog arhiva. U posljednje tri godine Povijesni arhiv u Osijeku izdao je dvanaest knjiga ovoga sadržaja. Samo u 1996. godini dr. sc. Stjepan Sršan objavio je knjige "Povijest Osijeka - sažeti pregled" i "Osječka groblja", svojim autorskim prilogima sudjelovao u stvaranju još dvije ("Od turskog do suvremenog Osijeka" i "Osječka gimnazija

od 1729. do 1945. godine) te kao nakladnik organizirao izdavanje i knjiga "Ivan Kapistran Adamović" i "Stjepan Radić i Hrvatska".

U vrijeme kada je bitka za povijesnu istinu predstavljala i predstavlja dio rata za Hrvatsku, ova djelatnost ima iznimno značenje. Iz rečenih razloga proučavanje i djelatnost dr. sc. Stjepana Sršana u promicanju kulturne i povijesne baštine područja na kojem se danas prostire Županija Osječko-Baranjska, predstavlja iznimno postignuće u djelatnosti kulture.

Ivan Šarčević

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1999.)

Brzi razvitak komunikacija pretvorio je planet na kome živimo u globalno selo. Ne mali prinos tome u pionirskim danima razvitka komunikacija dali su, ali i danas daju radio-amateri diljem svijeta kao prvi glasnici značajnih zbivanja, kao mostovi prijateljstva.

Ivan Šarčević jedno je od najpoznatijih imena radio-amaterizma ne samo u Hrvatskoj, već i u svijetu. Njegov pozivni znak već 45 godina širi se eterom. Kao član Radio kluba "Osijek" iz Osijeka od 1955. godine do danas bez prekida za radio stanicom, na seminarima kojima prenosi svoja znanja mladima, u organizaciji radio-amaterskih natjecanja i organiziranju radio-amatera daje svoj prilog uspješnom razvitku ove grane tehničke kulture, ali i kulture komuniciranja među ljudima općenito. A u tome je već godinama, gotovo desetljećima nenadmašiv. Samo 1992. godine održao je preko 40. 000 veza s radioamaterima svijeta, prenoseći istinu o stanju i agresiji na Republiku Hrvatsku poglavito na razaranja grada Osijeka. Nakon rata potpuno se posvetio uspostavljanju i održavanju radio veza i natjecanjima, na kojima bilježi vrhunske rezultate u Republici Hrvatskoj.

U posljednje dvije godine ostvaruje i u svjetskim okvirima zapažene natjecateljske rezultate. U 1997. godini u 6 raznih međunarodnih natjecanja (ARRL, IARU, SPDH, All Asian, DLD, Europa HF Contest) osvaja prva mjesta u Republici Hrvatskoj, u europskom natjecanju (Europa HF Contest) osmo u Europi, a u natjecanju Američke udruge radio-amatera (ARRL 28 Mhz) šesto u svijetu.

I u 1998. godini njegove radio-veze rezultiraju iznimnim natjecateljskim dometima u najprestižnijim državnim, europskim i svjetskim natjecanjima. U natjecanju na kratkim valovima Međunarodne radio-amaterske udruge (IARU) osvaja prvo mjesto u Hrvatskoj isto kao i u svjetskom natjecanju Američke udruge, šesti je u Kupu Republike Hrvatske, drugi u Hrvatskoj i deveti u svijetu sa 901 uspostavljenom vezom u međunarodnom natjecanju (WPX-cw). Rezultati ostalih pet međunarodnih natjecanja u kojima je sudjelovao tek čekaju verifikaciju. U 1998. godini uspostavljanjem radio veza sa svim zemljama svijeta, članicama radioamaterske svjetske asocijacije, ostvario je poseban uspjeh.

Za prikazane rezultate koji ga svrstavaju u legendu osječkog, ali i hrvatskog radio-amaterizma primio je brojna domaća i međunarodna priznanja kojima ove godine pridružujemo i Nagradu Osječko-baranjske županije.

Iz rečenih razloga Ivanu Šarčeviću se u znak priznanja za osobite rezultate u širenju i promicanju tehničke kulture dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tehničke kulture.

Miroslav Šerbedžić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima nesrećenicima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija “Povelju humanosti” dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Marija Šešo

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1997.)

Marija Šešo, ravnateljica Doma umirovljenika u Osijeku, svojom snagom i požrtvovnošću pružila je pravi primjer ljudske snage i ljubavi. Preuzevši 1991. godine dužnost ravnateljice Doma dala je najveći mogući dio sebe, kako bi ljudima u sumrak njihova života, osigurala potrebnu njegu i ljubav u gradu zahvaćenom ratnim vihorom i ratnim strahotama. U takvim okolnostima bilo je iznimno teško brinuti se o 380 starih i nemoćnih ljudi, dok se broj djelatnika svakim danom smanjivao. Svojom upornošću i energijom rješavala je sve probleme i brinula se o svim segmentima života. Kada je trebalo, sama je ljude prenosila u podrum, brinula o opskrbi i kuhanju obroka, popravljanju pogođenih dijelova zgrade... Radeći bez radnog vremena, bez slobodnog dana posvetila je cijelu svoju ljubav onima kojima je najpotrebnija.

Rečenica koju Marija Šešo često ponavlja: “Dom je naša velika obitelj i budimo tu s ljubavlju.”, dovoljno govori o njenom emocionalnom i radnom samopožrtvovanju i obrazlaže dodjelu Povelje humanosti ovoj iznimnoj osobi. Briga o starim osobama odraz je cjelokupne kulture jednog društva i nacije. Stoga se Mariji Šešo dodjeljuje Povelja humanosti u znak priznanja za poduzimanje djela osobite požrtvovnosti.

Dragutin Štefančić

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

Dragutin Štefančić darovao je svoju krv 104 puta. Danas smo svi izloženi velikim nesrećama. Sjetimo se rata, automobilskih nezgoda, poplava, potresa i različitih bolesti koje

pogađaju djecu, mlade i stare ljude. Gotovo da nema čovjeka koji bar jedanput u životu neće trebati krv drugog čovjeka. Tada ta krv znači život.

Darovati nesebično svoju krv nepoznatim ljudima i omogućiti na taj način izlječenje bolesnih i povrijeđenih, najviši je oblik humanosti.

Zato Osječko-baranjska županija Dragutinu Štefančiću za njegov posebni dar ljudima, uz vjeru da će njegov primjer biti poticaj drugim darivateljima i promicanju dobrovoljnog davalatstva krvi u nas, dodjeljuje Povelju humanosti kao izraz zahvale za pomoć u liječenju bolesnih i povrijeđenih i spašavanju ljudskih života.

Božica Štumfol

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1998.)

vidi: Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Davorka Šuvak

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 1999.)

vidi: Dr. sc. Zlatko Mandić i Davorka Šuvak

Zdravko Tadić

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1998.)

Zaštita prirode pred agresivnim nastupom tehnološke civilizacije uvjet je čovjekova opstanka. Pa stoga šticeenje osobito vrijednih dijelova prirode od ljudskog utjecaja ima iznimno povijesno značenje. Dijelovi prirode postaju tako spomenikom nekada zelenog planeta Zemlje.

Zaljubljenik u sklad koji uspostavlja priroda, Zdravko Tadić iz Donjeg Miholjca svojim djelovanjem uči kako živjeti u suglasju s prirodom. Pored svog redovitog šumarskog rada, intenzivno se bavi ornitologijom, redovitim opažanjem i bilježenjem svih pojava u selidbi i zimovanju ptica. Zahvaljujući tridesetogodišnjem sustavnom ornitološkom radu Zdravka Tadića prikupljen je vrlo veliki broj podataka koji ukazuju na nedvojbenu ornitološku vrijednost Podpanja. Intenzivna prstenovačka djelatnost koju Zdravko Tadić ovdje provodi, omogućila je dokazivanje gniježđenja ili zadržavanja u vrijeme selidbi i zimovanja brojnih vrsta koje su inače rijetkost ili čak do sada nisu ni bile zabilježene za Hrvatsku.

Upravo ova djelatnost osposobila ga je i opredijelila da od stručnjaka i zaljubljenika izraste u borca za zaštitu prirode. Svojom upornošću je stručnu inicijativu za zaštitu područja Podpanj u sklopu ribnjaka uspio okruniti donošenjem Odluke o zaštiti područja Podpanj kao posebnog ornitološkog rezervata od strane Županijske skupštine krajem prosinca 1997. godine. O vrijednosti ovog područja govori činjenica da ovaj prostor površine 65,5 ha pruža raznolika staništa, zaklonjena i neuznemiravana, pogodna za gniježđenje, prehranu i odmaranje najraznovrsnijih ptica. Prema raspoloživim podacima, u Podpanju je zabilježeno 106 vrsta gnjezdarica. Među gnjezdaricama su tri od dvadeset četiri europske vrste ugrožene na svjetskoj razini i 27 od 195 vrsta s nepovoljnim statusom zaštite u Europi - od toga jedna od 33 pred izumiranjem u Europi, 8 od 83 ugroženih u Europi, 17 od 39 vrsta čija je brojnost u Europi u stalnom opadanju te jedna od 19 u Europi rijetkih gnjezdarica. S obzirom na relativno malu površinu Podpanja,

uočljiva je njegova vrijednost kao gnjezdišta i na europskoj razini. Vrijednost Podpanja na razini Hrvatske posebno je izražena. Ovdje se gnijezdi veći broj vrsta koje su inače rijetke gnjezdarice Hrvatske. U selidbi ovdje borave deseci tisuća ptica.

U svom radu Zdravko Tadić u stalnoj je vezi sa srodnim europskim znanstvenim tijelima i akademijama znanosti, što je rezultiralo njihovim velikim interesom za praćenje i očuvanje stanja u rezervatu. Na temelju postignutih rezultata postao je vanjski suradnik Zavoda za ornitologiju HAZU iz Zagreba i aktivni je suradnik europskih ornitoloških institucija u Njemačkoj, Švicarskoj, Švedskoj i Mađarskoj. Upravo stoga ovo je područje od strane Međunarodne organizacije za zaštitu ptica BirdLife International uvršteno na listu Ornitološki značajnih područja u Europi.

Iz rečenih razloga Zdravku Tadiću dodjeljuje se u znak priznanja "Zelena povelja Osječko-baranjske županije" za značajnu stručnu i znanstveno istraživačku djelatnost u ornitologiji i rezultate u zaštiti izuzetno vrijednih dijelova okoliša.

Josip Talapko

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svi dosezi znanosti nisu dostatni u trenutku kad čovjeku treba životnom tekućinom koju krvlju nazivamo vratiti sposobnost biološkog življenja. Sva milenijima nagomilana znanja biologije, kemije, tehnologije ne uspijevaju stvoriti sintetički surogat toj dragocjenoj tekućini. I u tome su svi jednaki: i crni i bijeli, i stari i mladi, i vjernici i ateisti, i bogati i siromašni... Tek spremnost drugog čovjeka da dio svoje krvi ustupi drugom odagnava prijetnju njegovom bitku.

I tada, kada žilama primatelja počinje teći krv darivatelja oni na određeni način postaju braća, braća po krvi. Krv stvorena biološkim funkcijama jednog organizma oživljava i vraća snagu drugome. Ima li snažnije potvrde, većeg simbola zajedništva ljudske vrste na ovom planetu, od ovog čina. A činom nesebičnog davanja, darivatelj potvrđuje svoju humanost i svoju solidarnost s drugim ljudima unesrećenima i bolesnima, svima kojima je krv drugoga nužno potrebna. A kada to čini redovito i više od stotinu puta, tada ga ističemo kao primjer i odajemo mu javno društveno priznanje. Među njima su i darivatelji krvi kojima ovim činom odajemo priznanje.

Stoga Osječko-baranjska županija "Povelju humanosti" dodjeljuje Franji Andrašiću, Ivanu Drtiku, Palu Horvathu, Marinku Kovaču, Vladimiru Orlovcu, Zvonimiru Papu, Miroslavu Šerbedžiću i Josipu Talapku u znak zahvalnosti i priznanja za darivanje krvi kojom se omogućava izlječenje bolesnih i povrijeđenih osoba.

Damir Tomić

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2004.)

Kako sjediniti umijeće baratanja video tehnikom s porivom umjetničkog stvaralaštva? Damir Tomić, profesor informatike u osječkoj I. gimnaziji, voditelj informatike u osječkom Centru tehničke kulture i voditelj video sekcije Video kluba "Mursa" Osijek, poput mnogih prije njega već godinama nastoji dati kvalitetan odgovor na ovo pitanje. I u tome uspijeva. To potvrđuju i rezultati vlastitog filmskog stvaralaštva, ali i rezultati njegovog rada s mladim naraštajima.

Zaljubljenik u fotografiju od osnovnoškolskog uzrasta izrasta u vrsnog snimatelja i filmskog autora. Svojim kratkim i dokumentarnim filmovima više od pet godina sudjeluje na nizu državnih i međunarodnih smotri i natjecanja na kojima već uvrštavanje u službeni konkurenciju predstavlja priznanje. Osvojiti prvo mjesto na takvoj manifestaciji izniman je uspjeh. Pa kada je to ostvareno na prestižnom međunarodnom festivalu jednogminutnog filma u Požegi, gdje je 2003. godine u konkurenciji 230 filmova iz 22 zemlje i međunarodnim žirijem njegov film "Samo nesporazum" dobio I. nagradu, tada je to rezultat koji ističe vlastito značenje.

Svoj stvaralački poriv Damir ne zadržava samo za sebe. Svjestan da budućnost filmskog stvaralaštva počiva na mladima, koji okom kamere bilježe ono što oko odraslog više ne razaznaje, kao voditelj organizira mlade filmaše u Video klubu "Mursa" u Osijeku, u I. gimnaziji u Osijeku i Foto-kino klubu "Đakovo". Pod njegovim vodstvom u proteklih pet godina rada nastalo je 50-tak filmova koji su osvojili brojne nagrade na revijama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Damir Tomić, filmski autor koji vješto barata kamerom, pedagog je koji svoja znanja samoprijegorno, znalački i ustrajno prenosi mladima. Na taj način on daje odgovor na uvodno pitanje: kako sjediniti umijeće baratanja video tehnikom s porivom umjetničkog stvaralaštva? Njegov uspjeh najbolje svjedoči činjenicu da je tehnička kultura tek dio opće kulture, gotovo pismenosti suvremenog doba. U znak priznanja za uložene napore i ostvarene rezultate Damiru Tomiću se dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva.

Jadranka Tomin

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1998.)

vidi: Članovi tima SOS telefona u Osijeku

Darko Varga

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1996.)

Darko Varga, načelnik prognane općine Bilje, svoju stručnu i organizacijsku djelatnost usmjerio je u stvaranje uvjeta za punu afirmaciju koncepta razvitka zasnovanog na ideji života u ekonomskom i ekološkom suglasju s prirodom. Ovaj promotor-praktičar ideju očuvanja prirode i življenja u suglasju s njom u praksi primjenjuje radom na projektima razvitka općine Bilje ali i brojnim stručnim istupanjima u zemlji i u inozemstvu.

Protiv ekocidnosti agresora u domovinskom radu ovaj prognanik i načelnik općine prognanika među prvim diže svoj glas koristeći tribine stručnih skupova jednako kao i nastupe u sredstvima javnog priopćavanja te privatnu i službeni korespondenciju za ukazivanje na te činjenice. U žiži njegova interesa je Posebni zoološki rezervat i Park prirode Kopački rit.

U cilju promicanja područja Općine Bilje, ali i upoznavanja šire javnosti s uništavanjem faune u Kopačkom ritu kao i ratnim štetama na kulturnoj baštini, angažirao se u izradi mnogobrojnog promotivnog materijala. Redatelj je i koautor scenarija dokumentarnog filma "I rode se vraćaju" snimljenog 1995. godine koji govori o ekološkoj svijesti žitelja Općine Bilje, afirmira tradicijsku arhitekturu i vrijednosti krajolika, te sugerira potrebu života u skladu s okolišem, uz slogan "štititi prirodu i živjeti od nje", koji je postao i slogan Općine Bilje. Ovaj film dobio je posebno priznanje na Međunarodnom filmskom festivalu u Laliteku u Mađarskoj, 1995. go-

dine. Istoj namjeni služi i prezentacijski materijal pripremljen uz projekte razvitka Općine Bi-lje, kao i drugi promičbeni materijali čiji je idejni nositelj, organizator ili neposredni izvođač.

Ove činjenice uvjetuju potrebu odavanja priznanja Darku Vargi dodjelom "Zelene povelje Županije Osječko-Baranjske" za značajnu djelatnost u oblikovanju i razvijanju ekološke svijesti i potrebe zaštite Posebnog zoološkog rezervata i Parka prirode Kopački rit te njenom promicanju na međunarodnoj razini kao i za druge aktivnosti usmjerene osiguravanju cjelovitog očuvanja vrijednosti prirodne i kulturne baštine i ekološkog sklada i stabilnosti te racionalnog korištenja prirode i njenih dobara kao temeljnog uvjeta zdravog i održivog razvoja na području Županije.

Andrija Vekić

(Nagrada Osječko-baranjske županije za životno djelo, 2003.)

Oduvijek naše udivljenje pobuđuje posvećenost čovjeka plemenitom cilju. Pogotovo ako djelovanje tome usmjereno obuhvaća gotovo njegov cjelokupan radni vijek. A kada to djelovanje ostavlja neizbrisiv trag u sredini u kojoj čovjek djeluje, tada ono postaje uzorom naraštajima koji slijede. Tada govorimo o životnom djelu čovjeka koga njegova sredina izdvaja i za to mu odaje javno priznanje.

Andrija Vekić, još kao dječak, petogodišnji dječak zaljubio se u nogometnu loptu. Kao petnaestogodišnjak već je registrirani igrač Športskog kluba "Hajduk" iz Osijeka. Od tada, s ratnim prekidom, izrasta zajedno s osječkim nogometom ili obratno: osječki nogomet s njim. "Udarnik", "Bratstvo", NK "Proleter"... Znanje stečeno vlastitim nogama odlučio je prenositi drugima. Tako se početkom 60-tih rađa trener Andrija Vekić - od početka pa do kraja u svom NK Osijeku. Od 1963. pa sve do 1982. godine, s manjim prekidima, profesionalni je trener prve momčadi. Svi usponi i ugled osječkog nogometa u to vrijeme vezani su uz njegovo ime.

A kada je vođenje prvog tima prepustio mladima, svoje majstorsko umijeće usmjerio je ka prepoznavanju mladih potencijala, njihovoj edukaciji, odgoju i stvaranju novih igračkih imena. Imena koja će predstavljati budućnost "najvažnije sporedne stvari na svijetu", budućnost osječke nogometne vještine. 1982. godine preuzima osječku omladinsku nogometnu školu koju dobro organizira i kvalitetno vodi sve do umirovljenja 1989. U ovoj školi prve ozbiljnije korake učinili su kasnije poznati igrači kao: Šuker, Petrović, Žitnjak, Perić, Cvitanović, Špehar, Bjelica, Rupnik, Šimunec, Vukoja, Šušnjara, Vidović, Vranješ i mnogi drugi. Noge, oblikovane u ovoj školi tresle su ili još uvijek tresu mreže diljem svijeta i to ne samo u reprezentativnom dresu, već i u dresovima španjolskih, njemačkih, austrijskih, portugalskih, talijanskih, grčkih, izraelskih i kineskih klubova. Osijek je na taj način postao rasadište igrača svjetske vrijednosti. A oni su, ipak, svi ponikli u osječkoj nogometnoj školi. Školi u kojoj je svoj neizbrisiv doprinos upisao Andrija Vekić, čovjek s nogometnim stažom od 26 godina i kvalifikacijama trenera instruktora, trenera prvog razreda i višeg nogometnog trenera.

Kako onda ne prepoznati vrijednost djela čovjeka koji je u njega ugradio sve svoje sposobnosti, želje i nadanja? Kako onda tu vrijednost ne priznati i javno je ne istaći? Andrija Vekić od 2002. godine dobitnik je Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora "Matija Ljubek". Andrija Vekić od danas je i dobitnik Nagrade Osječko-baranjske županije za životno djelo ostvareno u području tjelesne kulture i sporta.

Drago Vila

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2001.)

Trenutak kad se nad ljudskim životom nadvije smrtna opasnost u jednih budi strah i paniku, u drugih junaštvo. Brojni su primjeri koji o tome svjedoče.

Tog hladnog kasnotravanjskog popodneva ove godine skupina djece se igrala uz osječku Južnu obilaznicu, uz iskopinu duboku preko dva metra ispunjenu ledenom vodom. U jednom trenu u žaru igre, mali četverogodišnji Ivan našao se u rupi, pod vodom. Strah je sledio njegove suigrače. Razbježali su se, a kada ga nije bilo iz vode van, pojurili su javiti njegovoj majci.

Božjom providnošću put je tuda nanio Dragu Vilu. Ugledavši maleno tijelo kako pluta na vodi, bez dvoumljenja priskoči, izvuče ga iz muljevite i mrzle vode. Drago Vila, hrvatski ratni invalid prvi se puta suočio sa smrću u tako nevinim uvjetima. Suočio i suprotstavio. Istisnuo mu vodu iz pluća i započeo s reanimacijom. Prvi znaci života koji se počeo vraćati povećali su njegovu ustrajnost. Dječak je disao. Prenio ga je u obližnju baraku i ozeblo tijelo zamotao u svoju odjeću. Tek potom pozvao je i mobilnim telefonom navodio kola hitne pomoći. No, dijete je već bilo spašeno.

Gotovo doslovno ponovo rođen, Ivan se ponovo igra sa svojim vršnjacima, poučen primjerom o nužnosti opreza, ali i primjerom ljudske požrtvornosti bez koje ljudskoj zajednici nema opstanka.

Stoga Osječko-baranjska županija Dragi Vili za tako humani podvig, kojim je od drugoga otklonio sigurnu pogibelj i spasio jedan mladi život, dodjeljuje Povelju humanosti.

Marko Vrčak

(“Povelja humanosti” Osječko-baranjske županije, 2004.)

Unatoč sjajnim uzletima uma koji prodiru u svemirske dubine i preobražavaju prirodu oko njega, čovjek je i danas u svojoj krhkosti upućen na drugog čovjeka, na druge ljude da u zajednici s njima osigurava uvjete vlastite egzistencije te održanje i napredak civilizacije koju je stvorio. Čovjek prodire u tajne biološkoga života, dešifrira DNK i očitava spiralu genoma, ali sve njegove spoznaje ne niječu istinu da se čovjek uzdigao zahvaljujući ljudskom odnosu čovjeka prema čovjeku i da je taj odnos zalag opstanka ljudske zajednice na ovom planetu.

Opstanak ljudskog organizma i njegovo funkcioniranje održava njegov krvotok. No, krv nije samo egzistencijalna supstanca, eliksir života. U ljudskoj civilizaciji izrasla je u simbol, u mjerilo odnosa prema čovjeku: prolijevanje ljudske krvi najveći je zločin, a njeno davanje drugome izraz najveće ljubavi i nesebičnosti. Dati svoju krv, dio sebe drugom, nepoznatom čovjeku ne znači samo steći “brata po krvi” već predstavlja i odnos prema ljudskoj zajednici u cjelini. Koliko li je života ugroženih ratom, nesrećama, bolestima i drugim opasnostima koji nasrću na čovjeka sačuvano zahvaljujući odluci nepoznatog davatelja da svojom krvlju pomogne onome koji ju može ustrebat?

Stoga, u vremenu u kome su materijalna dobra pokazatelj uspjeha i cilj kome ljudi teže, u vremenu u kojima su ona nažalost i počesto i mjerilo vrijednosti, u vremenu u kojem je uzimanje način njihovog osiguravanja a sebičnost način njihove zaštite, nesebičnost i davanje iz čovjekoljubivih poriva jeste rjeđe, ali zato ne i manje značajno, dapače. A kada je riječ o

davanju sebe za dobrobit drugih, tada govorimo o čovjekoljublju koje valja isticati kao jedno od temeljnih vrijednosti na kojoj mora počivati ljudska civilizacija.

Iz ovih razloga, Osječko-baranjska županija ističe Nikolu Cvitka, Josipa Gracela, Petra Gudelja, Matu Partića i Marka Vrčeka, stanovnike ove Županije, ljude različitih životnih puteva i sudbina, kojima je zajedničko to što su darivajući svoju krv više od stotinu puta, omogućili izlječenje bolesnih i povrijeđenih, na uzor sugrađanima i u znak priznanja i zahvalnosti im dodjeljuje "Povelju humanosti".

Kata i Stjepan Vukovski

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1999.)

Djeca se napajaju ljubavlju, na njoj rastu i odrastaju. Kako djeci kojoj je u najranijoj dobi uskraćena toplina roditeljskog doma i roditeljska skrb to nadomjestiti. Bez običnih ljudi koji su u stanju i spremni uspostaviti jednostavan, topli ljudski kontakt, to ne bi bilo moguće ni približno postići.

Obitelj Kate i Stjepana Vukovski iz Josipovca zbrinjava djecu bez roditelja najranije životne dobi. Na putu od dječjeg doma do usvojitelja Katin je i Stjepanov topli dom. Iako sami u trećoj životnoj dobi, sa svojom već odraslom djecom, preuzimaju odgovornost za male ljude, uče ih svim onim malim, ali važnim obiteljskim vrijednostima koje će koristiti cijeli život. U najranijoj dobi pružaju dom djeci koja ga nikada nisu imala i poklanjaju im roditeljsku ljubav koju nažalost nisu osjetila. Zamjenjuju im njihove biološke roditelje koji su ih trebali negovati i odgajati u ljubavi i pažnji, ali stjecajem životnih okolnosti to nisu mogli, znali ili htjeli. To je velika odgovornost.

Ljubav ne traži javnost. Svojoj predanosti i samozatajnosti, Kata i Stjepan pridružuju svoju suzdržanost prema javnosti svoga djelovanja. Jer, smatraju da je to nešto toliko ljudsko i prirodno da ne vrijedi isticanja. I to je vrijednost obiteljskog života koju prenose mališanima.

Stoga im Osječko-baranjska županija, zbog njihove nesebične ljubavi i skrbi o djeci bez roditelja dodjeljuje Povelju humanosti.

Stjepan Vukovski

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1999.)

vidi: Kata i Stjepan Vukovski

Damir Živković

("Povelja humanosti" Osječko-baranjske županije, 1996.)

Rat i ratni uvjeti života humanost shvaćenu kao apstraktno čovjekoljublje pretvorili su u spremnost na požrtvovanje i samoodricanje s namjerom pružanja djelotvorne pomoći onima kojima je najpotrebnija. U teškom vremenu koje je iza nas brojni su pojedinci svojom hrabrošću, često samozatajno pomogli u spašavanju života i imovine. Jedan od njih je vatrogasac Damir Živković, zaposlen u vatrogasnoj postrojbi Policijske uprave Osječko-baranjske.

Osijek je proteklih ratnih godina mnogo puta gorio. Vatrogasne su ekipe i pod granatama izlazile i zaustavljale posljedice ratne stihije, i to po cijenu i vlastitog života. Jedan od takvih

dogadaja ostaje zabilježen u vrijeme najžešćih napada na Osijek 1. listopada 1991. godine. Nakon dojave dežurnoga o izbijanju požara u INA Plinu Brijest kao posljedici intenzivnog granatiranja ovog područja, vatrogasna ekipa s Damirom Živkovićem krenula je na intervenciju u 01,43 sati. Granatama pogođeni spremnici plina propan-butana koji su sadržavali oko 100 tona plina bili su u plamenu. Prijetila je katastrofa. U slučaju eksplozije rezervoara nestalo bi cijelo naselje Brijest, pogoni OLT-a Osijek, INA Plina, ugrožen dio grada Osijeka, a ljudske bi žrtve bile nesagledive. Dežurni djelatnici INA Plina, počeli su pretakati plin iz oštećenih rezervoara u prazne, a kada je proces pretakanja bio pri kraju, Damir Živković se popeo na gorući rezervoar i započeo gašenje plina s vatrogasnim aparatom za početno gašenje požara. Vatra je zauzdana, katastrofa je izbjegnuta. Svoju humanu djelatnost zaštite i spašavanja ljudskih života i imovine nastavio je i u drugim prigodama još nebrojeno puta u to ratno vrijeme koje je njima obilovalo.

Stoga se Damiru Živkoviću dodjeljuje Povelja humanosti kao priznanje za poduzimanje djela kojima je uz vlastiti rizik i samopožrtvovanje otklonjena prijeteca pogibelj te izbjegnute posljedice nasagledivih ljudskih i materijalnih dimenzija.

3. 2. ORGANIZACIJE

GRADOVI I OPĆINE

Grad Valpovo

(“Povelja lokalne samouprave” Osječko-baranjske županije, 1998.)

Jedna od temeljnih zadaća jedinica lokalne samouprave jeste stvaranje potrebnih uvjeta izvršavanja temeljnih funkcija lokalne zajednice te optimalnog zadovoljavanja potreba stanovništva te zajednice. Stoga uspješnost pojedine jedinice lokalne samouprave cijenimo prema rezultatima polučenim u ostvarivanju ovih zadaća.

Grad Valpovo, kao jedinicu lokalne samouprave, čini osam naselja s oko 13.000 stanovnika. Dijelom je riječ o području koje je i samo bilo izloženo ratnom razaranju što je ostavilo značajne posljedice kako na materijalnu osnovicu razvitka, tako i na socijalno stanje. Ovom stanju Grad Valpovo je suprotstavio koncept ubrzanog razvitka te politikom gradskih tijela usmjeravao aktivnosti ostvarivanju toga koncepta.

Rezultat tih nastojanja jeste činjenica rješavanja temeljnih komunalnih problema dovršenjem plinifikacije i komunikacijskim povezivanjem telefonijom svih naselja na području Grada te izgradnjom vodoopskrbnog sustava “Jarčevac”. Ovaj sustav će vodom napajati ne samo cijelo područje Grada već otvara i mogućnost izgradnje vodoopskrbnog sustava šireg područja. Snaženju cestovnog infrastrukturnog sustava nesporno pridonosi i dovršenje izgradnje gradske obilaznice. Upravo ovi infrastrukturni zahvati omogućavaju daljnji urbani razvitak, što je izraženo i izgradnjom dva nova stambena naselja u gradu Valpovu.

Prepoznajući u orijentaciji ka razvitku malog gospodarstva i privatnog poduzetništva razvojnu šansu svekolikog napretka, Grad Valpovo je započeo sa stvaranjem infrastrukturnih pretpostavki za ovaj razvoj. Oko milijun kuna vrijedno je ulaganje kojim je osigurano

zemljište i projekti Zone male privrede u Valpovu. Vrijednost takvog promišljanja vidljiva je i iz očekivanog otvaranja novih radnih mjesta, pokretanja nove proizvodnje te u konačnici oblikovanja generatora gospodarskog rasta Valpova.

Takva orijentacija zasigurno je dobra osnovica razvitku društvenih djelatnosti u okviru kojih, nakon dovršene dogradnje Dječjeg vrtića te ulaganja u sanaciju i adaptaciju dvorca Norman-Prandau, teče izgradnja Gradsko-športske dvorane u Valpovu. Te činjenice, kao i podatak o razvijenoj ekološkoj svijesti i nizu aktivnosti usmjerenih zaštiti okoliša na području Valpova, govori o profiliranom konceptu održivog razvitka, o programima razvitka u suglasju s prirodom.

Grad Valpovo je, kao jedinica lokalne samouprave vrlo brzo ustrojio sva svoja tijela te organizirao njihovo djelovanje i vlastito funkcioniranje na primjeren način. Stvoreni su svi potrebni normativni preduvjeti djelovanja te izvršavane propisima utvrđene obveze uređivanja određenih odnosa unutar Grada sukladno propisima. Polučeni rezultati svjedoče o uspješnosti samoorganiziranja u osposobljavanju za upravljanje vlastitim razvitkom optimalnim angažiranjem raspoloživih organizacijskih, materijalnih i ljudskih resursa. Time ovaj Grad afirmira i napore usmjerene promicanju ideje i prakse lokalne samouprave na području Županije kao dijela europskog civilizacijskog kruga.

Iz rečenih razloga Gradu Valpovu se u znak priznanja dodjeljuje "Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije za uspješno organiziranje Grada kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njegovih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Grada, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Grada.

Općina Antunovac

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 2003.)

Smisao lokalne samouprave leži u mogućnosti stanovništva lokalne zajednice da samooorganizacijom utječu na bitne uvjete svoga življenja u toj zajednici. Potvrda lokalne samouprave slijedi iz sposobnosti tog stanovništva da ono to stvarno i učini. Stoga uspješnost lokalne samouprave i mjerimo rezultatima koje ona daje. Iskustvo kazuje kako raspoloživi materijalni resursi jesu i mogu predstavljati ograničavajući faktor u razvoju, ali presudni utjecaj ima sposobnost stanovništva i izabranog vodstva da optimalno aktiviraju sve raspoložive ljudske resurse u tom nastojanju. Upravo stoga, Poveljom lokalne samouprave ukazujemo na sredine koje su u tome dosegle najviše domete i odajemo priznanje njihovim nositeljima.

U potvrdi ovim tvrdnjama svjedoči iskustvo i praksa Općine Antunovac. Općina koja u svoja 2 naselja obuhvaća preko 3. 500 stanovnika prošla je i prolazi poput njih i sama trnoviti put progonstva, povratništva, stvaranja temeljnih uvjeta življenja i osmišljavanja budućnosti. Nakon lokalnih izbora i uspostave funkcija općinskih tijela na području koje je do tada bilo pod upravom UNTAES-a 1997. godine, pred općinska tijela su postavljene dvije temeljne vrlo složene zadaće: stvarati povoljne uvjete za povratak prognanika i revitalizaciju ove društvene zajednice te uspostaviti redovite funkcije tijela lokalne zajednice i doseći razinu funkcioniranja

općina koje su izvan ovog područja djelovale od 1993. godine. U proteklim godinama svoga djelovanja, općina je u tome polučila iznimne rezultate.

Činjenica da je crta bojišnice presijecala ovu općinu rezultirala je uništavanjem temeljnih uvjeta življenja na ovom prostoru. Stoga su svi naponi nove općine nužno bili usmjereni ne samo prema obnovi fizičke strukture naselja, već prema stvaranju uvjeta za povratak prognanih, ali i ostanak povratnika. Kako obnoviti i revitalizirati ruševine? Općina Antunovac, kao pilot-projekt obnove i povratka u hrvatsko Podunavlje privukla je značajna državna sredstva usmjerena obnovi naselja. Međutim, iskustva sličnih sredina kazuju da bez angažmana lokalne sredine ta sredstva nisu dala željene i očekivane efekte. Dobrim organiziranjem, lobiranjem i ulaganjem vlastitih raspoloživih sredstava ova sredina je polučila zadivljujuće rezultate. Općina Antunovac je danas jedna od rijetkih općina za koju možemo reći da ima riješene gotovo sve probleme komunalnog standarda. Obnovljene su obiteljske kuće, osnovna škola, izgrađeni su i opremljeni ambulanta i društveni dom, kuće oproštaja u Ivanovcu i Antunovcu, sanirane javna rasvjeta i vodoopskrbni sustav, dovršena plinifikacija te započeli radovi na odvodnom sustavu.

Prepoznajući u orijentaciji ka razvitku malog gospodarstva i privatnog poduzetništva razvojnu šansu svekolikog napretka, Općina Antunovac je započela sa stvaranjem pretpostavki za ovaj razvoj. Među prvim u Hrvatskoj donijela je program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u državnom vlasništvu kao temelja njegove privatizacije, udružila je sredstva za izvedbu projekta geodetske izmjere poljoprivrednog zemljišta kao pretpostavke provedbe usvojenog programa, pokrenula postupak izrade prostornog plana radi stvaranja prostorno-planskih pretpostavki formiranja poduzetničke zone, ali i rješavanja problema stanovanja stanovnika ranijih pustara sa svoga područja. Ovi projekti omogućit će jačanje gospodarske osnovice, ali i fiskalnog kapaciteta općine kao zaloga zadovoljavanja potreba stanovnika.

I upravo politika korištenja raspoloživih sredstava potvrđuje orijentaciju ove općine ka stvaranju uvjeta kvalitetnog življenja. Unatoč činjenici da ostvaruje prihode po stanovniku ispod županijskog prosjeka, svake godine ona izdvaja oko 25% proračunskih sredstava za kapitalne investicije. Isplata zaostalog duga poljoprivredne tvrtke ovoj općini je u 2002. godini omogućila ulaganje dopunskih sredstava u kapitalne investicije što je izgradnju odvodnog sustava općine približilo završetku, ali i omogućilo sanaciju crkvenih i vatrogasnih objekata te proširenje plinovodne mreže.

Pilot projekt obnove Općine Antunovac priveden je gotovo kraju. Oba cilja: obnova fizičke strukture naselja i povratak prognanih domovima, uspješno su dosegnuta. Samo još "pustaraši" čekaju svoj red.

Polučeni rezultati svjedoče o uspješnosti samoorganiziranja u osposobljavanju za upravljanje vlastitim razvitkom optimalnim angažiranjem raspoloživih organizacijskih, materijalnih i ljudskih resursa. S aspekta korištenja ljudskih resursa, ovdje valja istaći i činjenicu da u radu predstavničkog tijela od 15 članova sudjeluju predstavnici čak 8 stranaka. Međutim, nema političkih i drugih potresa u njegovom djelovanju budući su svi vijećnici prepoznali i pretpostavili interese stanovništva, odnosno razvojne interese općine užim stranačkim interesima. I time ova općina afirmira i napore usmjerene afirmaciji ideje i prakse lokalne samouprave na području Županije kao dijela europskog civilizacijskog kruga.

Iz rečenih razloga Općini Antunovac se dodjeljuje "Povelja lokalne samouprave" za uspješno organiziranje Općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine.

Općina Bilje

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 1999.)

Novi sustav lokalne samouprave, začet u Hrvatskoj kao neovisnoj državi 1992. godine, zahtijeva potvrdu svoje vrijednosti ne samo kroz teorijsko promišljanje i valorizaciju, već prije svega u rezultatima koje daje. A ti se rezultati iskazuju prije svega u kvaliteti funkcioniranja jedinica lokalne samouprave i njihovoj uspješnosti u upravljanju vlastitim funkcioniranjem i razvitkom. A ovo posljednje ne ovisi samo o raspoloživim materijalnim resursima, već i o sposobnosti upravljanja prije svega ljudskim resursima. Ova sposobnost očituje se kako u promišljanju budućega razvitka tako i u aktivnostima provođenja zacrtanih programa kojima se te vizije izražavaju.

U potvrdu ovim tvrdnjama svjedoči iskustvo i praksa Općine Bilje. Općina koja u svojim 8 naselja okuplja oko 6. 500 stanovnika prošla je i prolazi poput njih i sama trnoviti put progonstva, povratništva, stvaranja temeljnih uvjeta življenja i osmišljavanja budućnosti. A u tome je pokazala više znanja i umješnosti od svih usporedivih sredina. Vrlo brzo spoznala je da ratnom stradalništvu valja suprotstaviti viziju razvitka, koja je sukladno suvremenom svjetskom trendu pronašla i iskazala programima koji odgovaraju kriterijima održivog razvitka, razvitka u suglasju s prirodom. Na toj osnovi pripremljeni su Programski dokument "Održivi razvitak Općine Bilje" te Program obnove i sanacije Općine Bilje. Koncept razvitka se zasniva na korištenju prirodnih potencijala i njihovoj turističkoj eksploataciji. Ove mogućnosti predstavljane su na domaćem i stranom tržištu putem sajмова, stručnih i drugih skupova te razvitkom informacijskog sustava. Ovdje treba nabrojati predstavljanje u Zagrebu i sudjelovanje na sajmu "Agro-zemlja" u Bizovcu 1996. i 1998. godine, sudjelovanje na Donatorskoj konferenciji u Zagrebu 1998. godine. Sagledavanje razvojnih potencijala ubrzalo je priključivanje ovih projekata pilot-projektu obnove Bilja čiji je nositelj Republika Hrvatska, a njihova prezentacija je za ovu veličinu i materijalnu snagu jedinice lokalne samouprave neuobičajeno kvalitetno osmišljena i provedena. Općina je producent filmova "I rode se vraćaju kući" te filmova o Kopačkom ritu (Marija Romulića), izrađen je CD-rom s promotivnim sadržajima razvojnih potencijala, uređena je WEB stranica na Internetu... U svojim razvojnim nastojanjima Općina je uspostavila i održava brojne međunarodne kontakte s predstavnicima međunarodnih organizacija i lokalnih vlasti drugih zemalja, koordinator je Koordinacije suradnje hrvatskih i mađarskih pograničnih općina. Ovi kontakti rezultirali su i privlačenjem stranog kapitala koji se uključuje u obnovu i njezine razvojne projekte. S ciljem artikuliranja ovih napora osnovana je i Turistička zajednica Općine te poduzete aktivnosti turističkih vodiča. Nadograđujući ovaj koncept Općina Bilje je u 1998. godini prvi puta organizirala Međunarodni dječji festival ekološke pjesme Bilje 98.

Ostvareni rezultati posljedica su i činjenice da se Općina Bilje izdvaja svojom organiziranošću i funkcioniranjem čak i u vrijeme svoga progonstva. To je vrijeme korišteno za pripremu pro-

grama i resursa za njihovo izvršavanje. To je omogućilo njezino brzo prilagođavanje i uspostavu svih funkcija lokalne samouprave povratkom u sjedište. Doneseni su svi potrebni normativni akti, općinska tijela uredno izvršavaju svoje obveze, Općina izdaje svoje službeno glasilo, a od 1998. godine i informativno glasilo "Štekavac" namijenjeno stanovništvu ove Općine. Politika korištenja raspoloživih materijalnih resursa prije svega proračunskih sredstava omogućila je i sudjelovanje Općine u financiranju obnove komunalne infrastrukture. I zalaganjem Općine poticana je obnova obiteljskih kuća te su ostvareni projekti obnove i opremanja ambulante, osnovne škole i dječjeg vrtića, osnivanje posebnih radionica i programa za rad s djecom, organiziranje psiho-socijalne potpore stanovništvu i dr. Pokrenute su i gospodarske aktivnosti koje predstavljaju i osnovu za ubrzavanje povratka prognanih u okviru kojih treba istaći privođenje poljoprivrednoj namjeni napuštenog i neobrađenog zemljišta te njegovo davanje na besplatno korištenje, osnivanje i uključivanje poljoprivredne zadruge u projekt kreditiranja poljoprivredne proizvodnje od strane Vlade Kraljevine Norveške, financiranje izradbe poduzetničkih planova lokalnih poduzetnika te stručna priprema osnivanja poslovne zone u Bilju.

Polazeći od činjenice da se ova Općina na području Osječko-baranjske županije izdvaja kvalitetnom stručnom osmišljenošću koncepta svoga razvitka, ulaganim naporima i u tome ostvarenim zavidnim rezultatima koji su plod prije svega umješnog korištenja raspoloživih poglavito ljudskih potencijala, što od ove Općine čini uzor jedinice lokalne samouprave osposobljene za upravljanje vlastitim funkcioniranjem i razvitkom, Općini Bilje dodjeljuje se "Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije za značajnu djelatnost i iznimne rezultate u organiziranju jedinice lokalne samouprave i djelovanju njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju uvjeta razvitka.

Općina Čeminac

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 2000.)

Novi sustav lokalne samouprave, začat u Hrvatskoj kao neovisnoj državi 1992. godine, zahtijeva potvrdu svoje vrijednosti ne samo kroz teorijsko promišljanje i valorizaciju, već prije svega u rezultatima koje daje. A ti se rezultati iskazuju prije svega u kvaliteti funkcioniranja jedinica lokalne samouprave i njihovoj uspješnosti u upravljanju vlastitim funkcioniranjem i razvitkom. A ovo posljednje ne ovisi samo o raspoloživim materijalnim resursima, već i o sposobnosti upravljanja prije svega ljudskim resursima. Ova sposobnost očituje se kako u promišljanju budućega razvitka tako i u aktivnostima provođenja zacrtanih programa kojima se te vizije izražavaju.

U potvrdu ovim tvrdnjama svjedoči iskustvo i praksa Općine Čeminac. Općina koja u svoja 4 naselja obuhvaća oko 3. 500 stanovnika prošla je i prolazi poput njih i sama trnoviti put progonstva, povratništva, stvaranja temeljnih uvjeta življenja i osmišljavanja budućnosti. A u tome je osobito tijekom 1999. godine pokazala više znanja i umješnosti od drugih usporedivih sredina. Nakon lokalnih izbora i uspostave funkcija općinskih tijela na području koje je do tada bilo pod upravom UNTAES-a, pred općinska tijela su postavljene dvije temeljne vrlo složene zadaće: stvarati povoljne uvjete za povratak prognanika i revitalizaciju ove društvene zajednice te uspostaviti redovite funkcije tijela lokalne zajednice i doseći razinu funkcioniranja općina koje su izvan ovog područja djelovale od 1993. godine. U dvije godine svoga djelovanja, općina je u tome polučila iznimne rezultate.

Problem uspostave povjerenja između stanovništva svog područja, prvotno opterećen netrpeljivošću zbog ratnih stradanja postupno je razrješavan jačanjem klime tolerancije, a potom i definiranja općinske politike koja vodi računa o jednakomjernom razvitku svih svojih dijelova. Rezultat toga jeste i visok postotak povratnika, osobito u drugoj polovini 1999. godine, tako da se svojim domovima vratilo 65% ukupno registriranih prognanika. Tome je nesporno pridonijelo i okretanje općinskog čelništva rješavanju svakodnevnih problema stanovništva odnosno stvaranju i održanju zadovoljavajućih uvjeta življenja te otvaranju razvojnih perspektiva i to prije svega u podizanju komunalnog standarda i gospodarskog razvitka.

Organiziranje Komunalnog pogona ove Općine primjer je komunalnog menadžmenta. Osnovan u lipnju 1999. godine, opremljen osnovnim strojevima i opremom, zapošljavajući šest razvojačenih hrvatskih branitelja započeo je s djelatnošću odvoza kućnog smeća - isprva za potrebe područja Općine, a potom i za područje drugih baranjskih općina - Bilja, Jagodnjaka, Petlovca, a u pripremi i Kneževih Vinograda. Uz osnovnu djelatnost Pogon održava zelene površine i parkove te pruža usluge održavanja zelenih površina na tržištu. Polučeni rezultati omogućili su plansko usmjeravanje proširenja djelatnosti i na uzgoj ukrasnog bilja, grmlja i raslinja. Komunalnom uređenju područja Općine služila je i sanacija deponija, izgradnja mrtvačnice u Čemincu, sanacija ceste u Grabovcu, uređenje Doma mladeži u Kozarcu, uređenje kanala III. i IV. reda u naselju Čeminac tijekom 1998. i 1999. godine, te planirani nastavak u naselju Kozarac.

Strategiju svog gospodarskog razvitka, ova Općina temelji na izgradnji Zone za malo gospodarstvo, u koju svrhu su izrađeni potrebni elaborati, zatražena dodjela zemljišta i započeo postupak pripreme potrebne izvedbene dokumentacije.

Svoju otvorenost prema okruženju i agilnost u komunikaciji, Općina Čeminac dokazuje i brojnim kontaktima i uspostavljenom suradnjom s drugim jedinicama lokalne samouprave - s gradovima Pregrada, Krapina, Čakovec i općinama Bedekovčina, Bednja i Zlatar Bistrica te s područjem Istre putem istarske zajednice povratnika. U okviru projekta "Demokratizacija istočne Slavonije" ostvarili su suradnju s općinom Chappelle iz Belgije koja joj pruža pomoć u osposobljavanju u oblikovanju i provođenju politike komunalnog menadžmenta koji, potkrijepljeno primjerom komunalnog pogona, već daje rezultate.

Polazeći od činjenice da se ova Općina na području Osječko-baranjske županije, a osobito na području od posebne državne skrbi izdvaja konceptom svoga razvitka, ulaganim naporima i u tome ostvarenim zavidnim rezultatima, Općini Čeminac dodjeljuje se "Povelja lokalne samouprave" za značajnu djelatnost i iznimne rezultate u organiziranju jedinice lokalne samouprave i djelovanju njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju uvjeta zadovoljavanja potreba stanovništva i razvitka.

Općina Feričanci

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 2001.)

Lokalna samouprava znači pravo i mogućnost stanovništva određenog područja da vlastitim samoorganiziranjem upravljajući raspoloživim resursima putem demokratski izabranih tijela stvore preduvjete i osiguraju optimalno funkcioniranje lokalne zajednice usmjereno što potpunijem zadovoljavanju vlastitih zajedničkih potreba. O stupnju zadovoljavanja tih potreba

ovisi i zadovoljstvo građana općinskom upravom kao i ocjena njezine uspješnosti. U predizborno vrijeme ove činjenice dobijaju na značaju.

Vrijednost svakog sustava, pa tako i sustava lokalne samouprave, izražava se prije svega u rezultatima koje daje. U ovom vremenu gospodarske i društvene stagnacije koje sputavaju razvojne polete i velike poduhvate, uspješnost lokalne samouprave očituje se u održavanju razine funkcioniranja koje osigurava uredno izvršavanje propisima utvrđenih obveza i zadovoljavanje potreba građana. U tim okvirima Općina Feričanci postiže zavidne rezultate.

Općinu Feričanci, kao jedinicu lokalne samouprave, čine četiri naselja s oko 2. 700 stanovnika. Kao jedinica lokalne samouprave vrlo brzo je ustrojila sva svoja tijela te organizirala njihovo djelovanje i vlastito funkcioniranje na primjeren način. Stvoreni su svi potrebni normativni preduvjeti djelovanja te izvršavane propisima utvrđene obveze uređivanja određenih odnosa unutar Općine sukladno propisima.

Svoju umješnost upravljanja funkcioniranjem lokalne zajednice ova općina iskazuje osiguravanjem urednog funkcioniranja javnih, osobito komunalnih službi i zadovoljavanjem javnih potreba u području socijalne skrbi, ali i športa i tehničke kulture; pravilnim prepoznavanjem prioriteta u kapitalnim investicijama usmjerenim poboljšanju komunalne infrastrukture; metodologijom temeljitog pripremanja razvojnih projekata koja smanjuje mogućnost pogreške te optimalnim korištenjem raspoloživih financijskih resursa brigom dobrog gospodara.

Prepoznajući nužnost stvaranja povoljnih uvjeta života i napretka sela da bi u njemu ljudi, osobito mladi ljudi, ostali, osobita pozornost općinskih tijela usmjerena je ka podizanju razine standarda življenja.

Rezultat tih nastojanja jeste činjenica rješavanja temeljnih komunalnih problema svih jedinica lokalne samouprave - dovršenjem plinifikacije, komunikacijskim povezivanjem telefonijom, javne rasvjete, nastavkom izgradnje vodoopskrbnog i pripremanja za izgradnju kanalizacijskog sustava. Pri tome ne treba smetnuti s uma da prostorni i prirodni uvjeti u kojima djeluje ova općina ne pogoduju lakom rješavanju ovih infrastrukturnih problema.

Prikazani rezultati plod su optimalnog korištenja raspoloživih materijalnih resursa, ali i izuzetnog pregnuća svih stanovnika ove Općine. U uvjetima sve veće zaduženosti i jedinica lokalne samouprave, rijetkost je općina koja svoje razvojne programe u cijelosti ostvaruje vlastitim sredstvima. Općina Feričanci upravo je dokaz uspješnosti ove orijentacije. S prihodima ispod županijskog prosjeka, ali velikim stupnjem naplate vlastitih prihoda, bez zaduženja i blokada, s urednim financijskim poslovanjem i s angažmanom posebnih sredstava građana koja čine 18% proračunskih prihoda ostvareni su rezultati koji nadilaze i one u jedinicama lokalne samouprave s većim materijalnim resursima i financijskim kapacitetom. Na posebnu vrijednost ovoga pristupa ukazuje činjenica da je uključivanjem stanovništva u izravno rješavanje vlastitih problema, a time i u funkcioniranje i upravljanje lokalnom zajednicom ojačala suština lokalne samouprave u ovoj sredini.

I zaključno, činjenica da je dosegnuta iznadprosječna razina uspješnog djelovanja ove općine standardizirana bez velikih oscilacija, govori da je riječ o jedinici lokalne samouprave koja svojom praksom potvrđuje i razvija lokalnu samoupravu u Republici Hrvatskoj kao sustav.

Iz rečenih razloga Općini Feričanci dodjeljuje se "Povelja lokalne samouprave" za uspješno organiziranje Općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju

osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine.

Općina Koška

(“Povelja lokalne samouprave” Osječko-baranjske županije, 1996.)

Općinu Koška čini deset naselja s preko 5. 600 stanovnika. Osnovana 1993. godine, na vlastiti je zahtjev, izdvajanjem iz dotadašnje općine Našice, pristupila Županiji Osječko-Baranjskoj. Općina je, kao jedinica lokalne samouprave vrlo brzo ustrojila sva svoja tijela te organizirala njihovo djelovanje i vlastito funkcioniranje na primjeran način. Stvoreni su svi potrebni normativni preduvjeti djelovanja te izvršene propisima utvrđene obveze uređivanja određenih odnosa unutar Općine sukladno propisima.

Osobita pozornost općinskih tijela usmjerena je ka stvaranju uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine. U ostvarivanju razvojnog programa izdvajaju se investicijske aktivnosti čiji je nositelj bila inicijalno ili pretežito Općina, a to su izgradnja energetske infrastrukture (plinifikacija naselja Koška, Niza, Breznica našička, Topoline i Lug Subotički te izgradnja magistralnog cjevovoda kroz naselje Koška, kao i trafo-stanice u Breznici Đakovačkoj) , cestovne infrastrukture (asfaltiranje ceste Koška-Ledenik) , izgradnja školskih objekata (područne osnovne škole u Ledeniku i područne osnovne škole u Topolinama) , obnova odnosno izgradnja sakralnih objekata (župnog dvora u Koški, crkve u Topolinama i crkve u Lugu Subotičkom) , izgradnja odnosno obnova objekata društvenog standarda (izgradnja športske dvorane u Koški, te uređenje Doma strijelaca i lovaca i Kino dvorane u Koški kao i zgrade Mjesnog odbora u Breznici Našičkoj) te izgradnja drugih komunalnih objekata (mrtvačnica u Lugu Subotičkom, Breznici Našičkoj i Nizi) . Vrijednost dosadašnjih investicija uložениh u komunalnu infrastrukturu iznosi 17. 384. 110 kuna.

Ovakovi rezultati plod su optimalnog korištenja raspoloživih materijalnih resursa, ali i izuzetnog pregnuća svih stanovnika ove Općine. U strukturi općinskog proračuna u 1995. godini 73% čine sredstva iz vlastitih prihoda priskrbljena pretežito angažmanom stanovništva ove Općine i njihovim ulaganjem u investicijske projekte od zajedničkog interesa. Samo 16% proračunskih sredstava korišteno je za financiranje nužnih troškova uprave, dok preko 1. 500. 000 kuna čine kapitalna ulaganja u općinske projekte. Na taj način ova Općina je maksimalnim zalaganjem stanovništva organiziranog od strane općinskog čelnštva, optimalno definirajući financijsku politiku i koristeći raspoloživa sredstva polučila rezultate koji je svrstavaju u najdjelotvornije i najprosperitetnije jedinice lokalne samouprave na području Županije.

Polučeni rezultati svjedoče o uspješnosti samoorganiziranja u osposobljavanju za upravljanje vlastitim razvitkom optimalnim angažiranjem raspoloživih organizacijskih, materijalnih i ljudskih resursa. Time ova Općina afirmira i napore usmjerene afirmaciji ideje i prakse lokalne samouprave na području Županije kao dijela europskog civilizacijskog kruga.

Iz rečenih razloga Općini Koška se dodjeljuje “Povelja lokalne samouprave” za uspješno organiziranje Općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih dje-

latnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine.

Općina Petrijevci

(“Povelja lokalne samouprave” Osječko-baranjske županije, 2000.)

Općinu Petrijevci, kao jedinicu lokalne samouprave, čine samo dva naselja s oko 3.000 stanovnika. Kao jedinica lokalne samouprave vrlo brzo je ustrojila sva svoja tijela te organizirala njihovo djelovanje i vlastito funkcioniranje na primjeren način. Stvoreni su svi potrebni normativni preduvjeti djelovanja te izvršavane propisima utvrđene obveze uređivanja određenih odnosa unutar Općine sukladno propisima.

Jedna od temeljnih zadaća jedinica lokalne samouprave jeste stvaranje potrebnih uvjeta izvršavanja temeljnih funkcija lokalne zajednice te optimalnog zadovoljavanja potreba stanovništva te zajednice. Stoga upješnost pojedine jedinice lokalne samouprave cijenimo prema rezultatima polučnim u ostvarivanju ovih zadaća. Urbani i komunalni razvitak sela pretpostavka je obnove sela i njegove revitalizacije. S ciljem stvaranja povoljnih uvjeta života i napretka sela da bi u njemu ljudi ostali, osobita pozornost općinskih tijela usmjerena je ka stvaranju uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine.

Rezultat tih nastojanja jeste činjenica rješavanja temeljnih komunalnih problema svih jedinica lokalne samouprave - dovršenjem plinifikacije, vodoopskrbnog sustava i komunikacijskim povezivanjem telefonijom. Obnovljena je postojeća električna mreža javne rasvjete te izvršene pripreme za njeno širenje. Sanirane su divlje deponije otpada te organizirano uredno obavljanje komunalnih djelatnosti (odvoz kućnog smeća, dimnjačarski poslovi, održavanje i popravak cesta) . Značajna sredstva općinskog proračuna ulagana su u zadovoljavanje javnih potreba u području predškolskog odgoja, kulture i športa. Ova su ulaganja omogućila organiziranje i održavanje kulturnih manifestacija koje nisu karakteristične za male sredine - Petrijevačkih žetvenih svečanosti, cvjetnog korza i dr. zalog čega je uspješno djelovanje mjesnog kulturno-umjetničkog društva u čuvanju i njegovanju starih narodnih običaja i nacionalnog i kulturnog identiteta. U tu svrhu započeta je izgradnja ljetne pozornice čije je dovršenje planirano tijekom 2000. godine.

Prepoznajući u orijentaciji ka razvitku malog gospodarstva i privatnog poduzetništva razvojnu šansu svekolikog napretka, Općina Petrijevci je 1994. godine započela sa stvaranjem infrastrukturnih pretpostavki za ovaj razvoj izgradnjom gospodarske (poslovne) zone. Ova inicijativa dala je već i konkretne rezultate pokretanjem gospodarske aktivnosti nekolicine poduzetnika u zoni. Vrijednost takvog promišljanja vidljiva je i iz činjenice da, osim poljoprivrede, na ovom području do tada nije bilo druge proizvodne aktivnosti. Pokretanjem nove proizvodnje omogućava se novo zapošljavanje, ali i jačanje materijalne osnove financiranja zadovoljavanja javnih potreba stanovništva ovog područja.

Prikazani rezultati plod su optimalnog korištenja raspoloživih materijalnih resursa, ali i izuzetnog pregnuća svih stanovnika ove Općine. U uvjetima sve veće zaduženosti i jedinica lokalne samouprave, rijetkost je općina koja svoje razvojne programe u cijelosti ostvaruje

vlastitim sredstvima. Općina Petrijevci upravo je dokaz uspješnosti ove orijentacije. Na taj način i ona podsjeća da je suvremeni trend u Europi upravo razvitak modernog komunalnog menadžmenta. Stoga reforma lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj ne podrazumijeva samo promjenu ustrojstvenih oblika, nego prije svega u odnosu na metodologiju poslovanja, primjenu koncepta poduzetničkog upravljanja prihodima i poslovima lokalne zajednice. Praksa ove Općine predstavlja prilog ovom usmjerenju. Činjenica da ostvareni rezultati nadilaze i one u jedinicama lokalne samouprave s većim materijalnim resursima i financijskim kapacitetom, govori o značajnom angažmanu ljudskog faktora. Na taj način ova Općina je maksimalnim zalaganjem stanovništva organiziranog od strane općinskog čelništva, optimalno definirajući financijsku politiku i koristeći raspoloživa sredstva polučila rezultate koji je svrstavaju u najdjelotvornije i najprosperitetnije jedinice lokalne samouprave na području Županije. Činjenica da su tijekom 1999. godine sve aktivnosti financirane vlastitim sredstvima Općinskog proračuna, u kojem gotovo 50% izvora čine prihodi od komunalne naknade koje je Općina uspješnom organizacijom uspjela naplatiti u visokom postotku, a bez proračunskih potpora Županije i Države, govori sama za sebe.

Činjenica da je dosegnuta iznadprosječna razina uspješnog djelovanja ove Općine standardizirana bez velikih oscilacija, govori da je riječ o jedinici lokalne samouprave koja svojom praksom potvrđuje i razvija lokalnu samoupravu u Republici Hrvatskoj kao sustav.

Iz rečenih razloga Općini Petrijevci dodjeljuje se "Povelja lokalne samouprave" za uspješno organiziranje i postignute rezultate u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti i podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika.

Općina Semeljci

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 1997.)

Općinu Semeljci čini sedam naselja s oko 5. 800 stanovnika u 1819 domaćinstava. Dva naselja (Šodolovci i Koprivna) odnosno površina od 18 km² je još uvijek pod privremenom upravom UNTAES. Prva crta bojišnice na dva kraja općine (prema Šodolovcima i prema Markušici) uzrok je materijalnom razaranju naselja. U svim naseljima Općine nalazilo se mnoštvo prognanih i izbjeglih. Ova kao i činjenica zapuštenosti ovoga područja, bitno su odredile djelatnost općinskih tijela. Ta djelatnost nije bila plod improvizacija i spontanijih inicijativa već dugoročnog promišljanja razvitka, što je rezultiralo programima razvoja donesenim za srednjoročno razdoblje.

Urbani i komunalni razvitak sela pretpostavka je obnove sela i njegove revitalizacije. S ciljem stvaranja povoljnih uvjeta života i napretka sela da bi u njemu ljudi ostali, ali i vratili se oni koji su ranije otišli, osobita pozornost općinskih tijela usmjerena je ka stvaranju uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine. U ostvarivanju razvojnog programa izdvajaju se investicijske aktivnosti čiji je nositelj bila inicijalno ili pretežito Općina, a to su:

1. dovršena je javna rasvjeta na području cijele Općine za što su uložena sredstva od 140. 000,00 DEM;

2. sanacijom kanalske mreže riješen je problem oborinskih voda koje su čestim plavljenjem tijekom kišnih razdoblja stvarale velike materijalne štete. Za to je utrošeno oko 500. 000,00 kuna;
3. sredstvima HKBO i Hrvatskih voda te Općine Semeljci izgrađeno je novo crpilište Semeljci kapaciteta dovoljnog za opskrbu svih sedam naselja Općine Semeljci;
4. najveći problem Općine Semeljci bila je komunalna zapuštenost svih naselja. Na području Općine bilo je 13 divljih odlagališta otpada potencijalnih izvora zaraze stanovništva. Općina osniva Komunalno društvo "Junakovci" d. o. o. Semeljci, osigurava materijalne i kadrovske uvjete njegova rada i rješava problem divljih deponija. Sanirana odlagališta uređuju i ozelenjavaju, sade drveće i planiraju sadnju parkova. U pripremi je sanitarna deponija za potrebe Općine ali i susjednih općina. Djelatnost komunalnog poduzeća je u usponu tako da preuzima i komunalne usluge susjednih općina.

Ovome treba pridodati i izgradnju i održavanje cesta (Koritna-Lipovac, nerazvrstane ceste), program telefonije i drugo. Podignute su i dvije područne škole u selima Forkuševci i Koritna koja je u ratu potpuno srušena. Uz to su redovito financirane i javne potrebe stanovništva ovog područja u djelatnostima predškolskog odgoja i prosvjete, socijalne skrbi i drugim područjima. Svoj daljnji razvitak ova Općina jamči već donesenim programima i projektnom dokumentacijom u području plinifikacije te urbane izgradnje.

Ovi rezultati plod su optimalnog korištenja raspoloživih materijalnih resursa, ali i izuzetnog pregnuća svih stanovnika ove Općine. U strukturi općinskog proračuna u 1996. godini 59,64% čine sredstva iz vlastitih prihoda. Samo 24,64% proračunskih sredstava korišteno je za financiranje nužnih troškova uprave. Vrlo nizak prosjek proračunskih prihoda po stanovniku, nije priječio vrlo visok postotak izdvajanja proračunskih sredstava u kapitalna ulaganja - 48,74% proračunskih sredstava investirano je u općinske projekte. Činjenica da ostvareni rezultati nadilaze i one u jedinicama lokalne samouprave s većim materijalnim resursima i financijskim kapacitetom, govori o značajnom angažmanu ljudskog faktora. Na taj način ova Općina je maksimalnim zalaganjem stanovništva organiziranog od strane općinskog čelništva, optimalno definirajući financijsku politiku i koristeći raspoloživa sredstva polučila rezultate koji je svrstavaju u najdjelotvornije i najprosperitetnije jedinice lokalne samouprave na području Županije.

Općina je, kao jedinica lokalne samouprave vrlo brzo ustrojila sva svoja tijela te organizirala njihovo djelovanje i vlastito funkcioniranje na primjeran način. Stvoreni su svi potrebni normativni preduvjeti djelovanja te izvršavane propisima utvrđene obveze uređivanja određenih odnosa unutar Općine sukladno propisima. Polučeni rezultati svjedoče o uspješnosti samooorganiziranja u osposobljavanju za upravljanje vlastitim razvitkom optimalnim angažiranjem raspoloživih organizacijskih, materijalnih i ljudskih resursa. Time ova Općina afirmira i napore usmjerene afirmaciji ideje i prakse lokalne samouprave na području Županije kao dijela europskog civilizacijskog kruga.

Iz rečenih razloga Općini Semeljci se dodjeljuje "Povelja lokalne samouprave" za uspješno organiziranje Općine kao jedinice lokalne samouprave i djelovanje njezinih tijela u postizanju osobitih rezultata u stvaranju povoljnih uvjeta razvitka društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje Općine, podizanju razine standarda življenja i djelovanja te zadovoljavanju lokalnih potreba stanovnika na području Općine.

GOSPODARSTVO

Alastor d. o. o. Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2001.)

Alastor d. o. o. za trgovinu i usluge relativno je mlada tvrtka utemeljena 1992. godine specifično izrasla iz domaćeg kapitala Mate Škoje koji se uspješnim poslovanjem oplodivao, rastao i proizvodio nove razvojne projekte. Početni koncept diskonta i skladišta rastao je prema najboljim iskustvima svjetskih trgovinskih lanaca po oblikovanju prostora, načinu i tehnologiji poslovanja, a prije svega u odnosu prema kupcu. Upravo ova razvojna filozofija i na njoj izgrađena praksa omogućila je ovoj domaćoj trgovinskoj kući da se više nego uspješno nosi s nadolazećim trgovinskim lancima stranog kapitala.

Ovaj uspjeh oslikavaju postignuti rezultati: diskont u Osijeku izrastao je u prodajni prostor na 8000 m² čiji ga parametri svrstavaju u sam vrh objekata te namjene i tipa u Hrvatskoj; samo u 2000. godini Alastor otvara tri nova velika maloprodajna objekta - maxi diskont u RK "Doma" u Osijeku, osječki Supermarket, taj osječki simbol koji se do tada nije oporavio od ratnog stradanja te veliki Alastorov objekt u Đakovu. I drugi pokazatelji svjedoče uzlet ove tvrtke: od 10 zaposlenih u 1994. godini broj zaposlenih se povećao na 441. Alastor svake godine udvostručuje svoje prihode u odnosu na prethodnu godinu uz isto tako stalan rast ukupne dobiti, kao i dobiti po zaposleniku. Financijski pokazatelji poslovanja u 2000. godini u odnosu na 1999. godinu pokazuju povećanje ukupnog prihoda za 30%, dobit prije oporezivanja povećana je za 4 puta, a dobit po zaposleniku 2,5 puta.

Nasuprot politici nastupajućih stranih trgovačkih lanaca, svojom politikom asortimana Alastor je oslonac domaće proizvodnje koja čini oko 60% ukupne vrijednosti cjelokupnog asortimana, što povratno omogućava razvitak i domaćih proizvođačkih kapaciteta. Strategija razvoja koju Alastor provodi je strategija konstantnog rasta i razvoja koja se ogleda u širenju prodajnih kapaciteta i otvaranju novih radnih mjesta, neprestanom generiranju novih ideja i projekata, te na taj način Alastor pridonosi i podupire ozdravljenje teškog gospodarskog stanja u Županiji.

Predloženi podaci zorno govore da je kvalitetnim upravljanjem i pravilno usmjeravanom i vođenom strategijom razvoja Alastor postao obrazac i sinonim uspješnog poslovanja. Pored toga, s punim pravom nosi epitet uglednog, pouzdanog i sigurnog poslovnog subjekta s kojim svatko želi poslovnu suradnju. Iz rečenih razloga za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata kojima se pridonosi jačanju gospodarske osnove Županije, Društvu s ograničenom odgovornošću Alastor Osijek dodjeljuje se Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Gradnja d. d. Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1996.)

Utemeljena 1946. godine, Dioničko društvo "Gradnja" Osijek, ove godine bilježi pedesetu obljetnicu tradicije, iskustva i poslovnog ugleda.

Tijekom 1996. godine "Gradnja" je započela, nastavila odnosno dovršila izgradnju brojnih građevinskih objekata na području Županije i izvan nje, od kojih se kao najznačajniji ističu

vodoopskrbni objekti u Osijeku koje je financirala Svjetska banka za obnovu, stambeno-poslovne građevine u Blok centru II u Osijeku, zgrada Telekomunikacijskog centra u Osijeku, zgrada Kirurške klinike u Osijeku, objekti II etape Bizovačkih toplica, Športska dvorana u Valpovu, samostan Karmela "Sv. Josipa" u Levanjskoj Varoši, župna crkva "Sv. Ćirila i Metoda" u Osijeku, obnova brojnih objekata u osječkoj Tvrđi i drugi. Preko 140 milijuna kuna ugovorenih poslova u 1996. godini, čija realizacija predstoji i u nastupajućoj godini, pokazatelji su povjerenja i ugleda stečenog u poslovnih partnera i obveza daljnje optimalizacije raspoloživih resursa i razvitka tehnologije. Stalno uposlenih 450 djelatnika njeguje i razvija tradicionalne graditeljske zanate, a iskustva stečena u primjeni suvremenih tehnologija u Njemačkoj uspješno primjenjuje na gradilištima u Republici Hrvatskoj. Kontinuirano ulaganje u novu graditeljsku tehnologiju kojom prednjači u Hrvatskoj, u visini od 1 milijun DEM godišnje, temelj je postignutih rezultata i uporište daljnjeg razvitka. Graditeljsku tehnologiju prati suvremena informatička mreža koja u 1996. godini povezuje sva gradilišta sa središtem tvrtke.

Financijski pokazatelji poslovanja pokazuju stalni uzlazni trend, osobito u odnosu na pokazatelje poslovanja unutar podskupine djelatnosti visokogradnje na razini Republike Hrvatske. Proces privatizacije Društva, "Gradnja" je izvela po jedinstvenom i originalnom modelu koji je omogućio preuzimanje društva (sa 94% dionica u vlasništvu malih dioničara) u vlasništvo onih koji su najzainteresiraniji za njen opstanak i razvitak.

Ovakovi rezultati svrstavaju Dioničko društvo "Gradnja" Osijek u vrh hrvatskog graditeljstva. No, nisu ostali bez odjeka i na međunarodnom planu. Tehnologija i kvaliteta proizvodnje dobiva certifikate "ISO" standarda. Nakon "Međunarodne konstrukcijske nagrade" koju je 1996. godine "Gradnji" dodijelilo međunarodno udruženje "Trade Leaders' Club" za postignute rezultate, kvalitetu radova, usvajanje novih tehnologija, kadrovsku i tehnološku opremljenost, te obavljanje građevinskih radova na inozemnom tržištu, "Gradnja" Osijek u konkurenciji 12. 000 tvrtki iz cijelog svijeta dobitnik je i "Zlatne europske nagrade za kvalitetu" za 1996. godinu istog udruženja. Ova priznanja svojim promidžbenim efektima ne otvaraju samo vrata Dioničkom društvu "Gradnja" već i gospodarskim mogućnostima Županije u cjelini.

Kombel d. o. o. za komunalne djelatnosti Belišće

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1997.)

Djelatnost zbrinjavanja komunalnog otpada i održavanja čistoće, te opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda koju obavlja Kombel Belišće, ustrojen 1993. godine, od neposrednog je ekološkog značenja za sredinu u kojoj djeluje.

Potrebi očuvanja vrijednosti prirodnog okoliša, sanacije njezinih oštećenih dijelova u interesu očuvanja ravnoteže prirodne zajednice i kakvoće okoliša za dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja, Kombel je odgovorio ustrojavanjem organiziranog odvoza komunalnog otpada iz svih naselja s područja Grada Belišća, sanacijom 9 lokacija na kojima se nekontrolirano odlagao komunalni otpad, sadnjom 250 sadnica s ciljem formiranja zaštitnog zelenila oko gradske deponije komunalnog otpada, izgradnjom sustava za prikupljanje oborinske vode s deponije, ograđivanjem deponije, ustrojavanjem evidencije otpada i nadzora deponije, te početkom djelatnosti razvrstavanja otpada. Pokrenuo je i inicijativu za rješavanje problema odvodnje

otpadnih voda u sedam naselja koja nemaju riješenu odvodnju, a izradom i realizacijom dijela Plana vodoopskrbnog sustava cijelog područja Grada Belišća osigurana je pitka voda, time i zaštita zdravlja znatnog dijela pučanstva na ovom području. Održavanjem zelenih površina i čistoće grada Kombel daje svoj značajan doprinos komunalnoj i ekološkoj urednosti Belišća.

Tek svijest svih građana o potrebi zaštite i očuvanja okoliša, može dugoročno jamčiti poboljšanje kvalitete življenja. Stoga se Kombel angažirao i u edukaciji mještana putem naputaka o postupanju s komunalnim otpadom te održavanjem skupova u mjesnim odborima s ciljem razmatranja načina otklanjanja problema zagađivanja voda i tla ispuštanjem otpadnih voda u otvorene kanale za oborinsku vodu.

Stoga se Društvu s ograničenom odgovornošću za komunalne djelatnosti Kombel Belišće u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Županije Osječko-Baranjske" za ostvarene rezultate u saniranju oštećenih dijelova okoliša i daljnjem sprječavanju onečišćenja radi promicanja kvalitete življenja i zdravlja ljudi.

Našicecement d. d. Našice

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Dioničko društvo Našicecement osnovano 1981. godine, tijekom svog razvoja primijenilo je strategiju raznolikosti proizvodnje i usvajanja novih programa, te proizvodni sustav danas uključuje: proizvodnju žbuke, opekarskih proizvoda, betonaru, projektiranje, gradnju objekata te unutarnje opremanje, ali i proizvodnju i distribuciju poljodjelskih proizvoda (visoko kvalitetno vino) . Trenutno zapošljava 480 djelatnika i prošle godine je proizvelo više od 700.000 tona cementa i "namala" - hidrauličkog veziva za žbukanje.

U sastavu koncerna Našicecement djeluju i društva s ograničenom odgovornošću: Syman i Feravino. Syman d. o. o. cijenjeni je i poznati proizvođač opreme za kupaonice od sintetičkog mramora, ekskluzivnog i unikatnog dizajna europskog i svjetskog standarda. Feravino d. o. o. za proizvodnju i pakiranje vina, sve je traženiji proizvođač visoko kvalitetnih vina na hrvatskom vinskom tržištu. Visoka razina kvalitete vina osigurana je ulaganjima u tehnologiju proizvodnje vina, a dobro izabranim marketinškim pristupom vraćen je ugled vinariji. Početkom 1997. godine u cilju kompletiranja programa proizvoda i usluga za stambenu izgradnju za tržište ovo društvo je kupilo Novogradnju d. d. građevinsko poduzeće u stečaju iz Našica i spojilo je s postojećom građevnom grupom u cementari, te tijekom 1997. godine ustrojava tvrtku Našički interijer d. o. o. S istim ciljem kupljena je i Slavonija, industrija graditeljskih materijala d. d. Našice, najveća ciglana u Slavoniji, te se na taj način rasprostranjenošću proizvodnog programa nastoji povećati poslovna fleksibilnost neophodna za udovoljavanje tržišnim i gospodarskim prilikama.

U prethodnoj i ovoj godini učinjeni su znatni naponi da bi se investiralo u pogon linije za pakiranje i paletizaciju cementa, remont hladnjaka za klinker, te gradnju silosa klinkera kapaciteta 40 tisuća tona. Rezultat svih tih napora jeste činjenica da je tehnološki proces proizvodnje i pakiranja cementa kompjutorski vođen te da je na taj način ostvarena najviša razina tehnologije u ovom području. Našicecement je u završnoj fazi uvođenja sustava kakvoće ISO-9000, kako bi kvaliteta proizvoda bila i svjetski prepoznatljiva, a nova linija za pakiranje cementa u EKO vreće koje su biorazgradive doprinos je naporima za očuvanje čovjekova okoliša.

Za primijenjenu tehnologiju Dioničko društvo Našicecement je na "Inovi '97", VI. hrvatskom salonu inovacija održanom u Zagrebu 1997. godine dobilo Brončanu plaketu.

Ovdje valja istaći da koeficijent vlastita financiranja u 1997. godini pokazuje da je čak 74% svih investicija u 1997. godini bilo iz vlastitih sredstava. I uz sve to prosječna neto plaća u 1997. godini za preko 35% je veća nego prosječna neto plaća u gospodarstvu Republike Hrvatske. Dobit nakon oporezivanja je u 1997. godini u odnosu na 1996. godinu porasla za 22,7%, ukupni prihod za 35,5%, a izvoz je porastao za 21,18% i u ukupnom prihodu tvrtke sudjeluje s 22,32%.

Iz rečenih razloga Dioničkom društvu Našicecement Našice dodjeljuje se u znak priznanja za naročito uspješno organiziranje rada i poslovanja te uvođenje suvremenih metoda u ekonomsko-tehnološki proces i ostvarene značajne radne i poslovne rezultate, Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

OTOS d. o. o. Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)

Ortopedska tehnika Osijek - Slavonija sa skraćenim nazivom OTOS d. o. o. Osijek pedeset godina izrasta iz zanatske radionice za izradu ortopedskih pomagala s promjenjivim uspjehom. Do 1986. godine tvrtka sa 27 zaposlenika u velikim je teškoćama. Nova strategija razvitka i poslovanja zasnovana na načelima "knowledge economy", ubrzo počinje davati prve rezultate. Podizanje razine stručnih znanja zaposlenika i njihove motivacije dovodi do širenja proizvodnog programa.

Današnji OTOS čine četiri međusobno usko povezane cjeline: obučarska radionica, protetičko-ortotička radionica, laboratorij za umjeravanje i popravak tlakomjera te sanitetska kuća - savjetovalište. Proizvođač ortopedske obuće i pomagala, postaje i savjetnik invalidima i drugim ljudima kojima je potrebna ova vrsta pomoći u ublažavanju posljedica fizičkih nedostataka. Visoku razinu proizvodne kvalitete potvrđuje i podatak da ova kuća ortopedskim pomagalicama opskrbljuje i članove hrvatske paraolimpijske reprezentacije.

Poslovni uspjeh ove tvrtke danas u većinskom vlasništvu Stjepana Getoša u kojoj preko 20% udjela ima HVIDR-a, zasnovan je na visokoj razini primijenjenih stručnih znanja. U 2001. godini počela je edukacija zaposlenika s ciljem usvajanja sustava kvalitete ISO 9000 i drugih tehničkih normi, kao preduvjeta za uspješni izlazak na europsko tržište. Ove napore pratilo je ulaganje u novu tehnologiju i poboljšanje uvjeta rada. Rezultati nisu mogli izostati. U 2000. godini tvrtka je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 11,08 milijuna kuna što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje od 34%. Trend uvećanja dobiti nastavljen je i u 2001. godini. Po zaposlenom ona je ostvarena u iznosu od 82.200,00 kuna što je u odnosu na 1999. godinu povećanje od 58%. Ove rezultate ne prati otpuštanje, već naprotiv, novo zapošljavanje i porast razine plaća čiji je prosjek po zaposlenom 3.900,00 kuna.

Razvojni projekti i vizije slijede prikazane trendove. Zanatska radionica odavno je to prestala biti, ne samo po svojoj financijskoj moći, već prije svega po dosegnutoj tehnologiji i kvaliteti proizvodnje i drugim ostvarenim rezultatima. Poduzetništvo zasnovano na primjeni znanja uz podizanje motivacije zaposlenih omogućava prerastanje granica maloga gospodarstva. U tome osječki OTOS dokazuje ispravnost modela znanstveno zasnovanog poduzetništva.

Stoga se za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata zasnovanih na suvremenim tehničkim, tehnološkim i ekonomskim dostignućima i spoznajama, Društvu s ograničenom odgovornošću OTOS, Osijek dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Panturist d. d. Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Panturist, dioničko društvo za prijevoz putnika u cestovnom prometu, osnovano je 1956. godine kada je kao "Autoreparatura" prometovalo samo s dva autobusa na dvije međupćinske linije, da bi danas izraslo u jednog od najznačajnijih prijevoznika u Hrvatskoj s više od 150 registriranih linija i više od 700 polazaka u tuzemnom i međunarodnom prijevozu putnika. Nakon privatizacije tvrtke započinje konstantno povećanje broja zaposlenih, pa je od 1992. godine do danas primljeno 220 novih djelatnika, tako da danas tvrtka ima 355 zaposlenih.

Tijekom posljednjih pet godina kupljeno je preko 70 što novih, što rabljenih autobusa i drugih vozila. Vlastitim investiranjem i putem direktnog kreditiranja od strane ino-dobavljača Panturist je došao do najkvalitetnijeg voznog parka među prijevoznicima u Republici Hrvatskoj. Osim podizanja kvalitete voznog parka u Panturistu je započeo proces modernizacije informacijskog sustava uvođenjem kompjutorizirane prodaje autobusnih karata na kolodvorima i zamjenom postojećeg informacijskog podsustava u upravi tvrtke suvremenijim, a investiralo se i u prostor na autobusnom kolodvoru u Đakovu.

Posljedice rata, ratne štete i gubitak tržišta Panturist nadomješta politikom agresivnog nastupa na međunarodnom tržištu i devizni priliv je iz godine u godinu u porastu. Kao jedan od najvećih "Pool partnera" vodećim europskim prijevozničkim tvrtkama Panturist održava brojne međunarodne linije.

Osnovni financijski pokazatelji poslovanja Panturista ukazuju na njegovu vodeću poziciju u odnosu na ostale tvrtke iste djelatnosti u Republici Hrvatskoj. Tako je dobit po zaposlenome u prvom polugodištu 1997. godine u Panturistu veća za više nego tri puta u odnosu na prosjek ostalih prijevozničkih tvrtki u Hrvatskoj, prosječna neto plaća za isto razdoblje veća je za 13% u odnosu na prosječnu neto plaću tvrtki iste djelatnosti u Hrvatskoj. Od 1993. godine do danas ukupni prihod se utrostručio, dobit prije oporezivanja četiri je puta veća, a prosječna neto plaća je tri puta veća.

Iz rečenih razloga Dioničkom društvu Panturist Osijek dodjeljuje se u znak priznanja za ostvarivanje značajnih radnih i poslovnih rezultata kojima se pridonosi jačanju gospodarske osnove Županije, Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Unikom, Javno poduzeće Osijek

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1996.)

Djelatnost održavanja javne čistoće i zelenila Javnog poduzeća "Unikom" iz Osijeka od neposrednog je ekološkog značenja za sredinu u kojoj djeluje. Urednost obavljanja redovite djelatnosti ovog poduzeća u uvjetima domovinskog rata pridodala joj je i nova značenja.

Nastojanjima agresora da uništavanjem funkcija civilnog života grada oslabi i uništi žilavost njegove obrane, suprotstavljena je i hrabrost djelatnika ovog poduzeća. Ni jednog dana Osijek se nije, poput nekih drugih ratom zahvaćenih urbanih sredina, gušio u smeću. I u tim uvjetima, kućni otpad je redovito odvožen. Tragovi svakodnevnog rušenja građevinskog nasljeđa grada ubrzo su nestajali. Čak je nastavljeno i održavanje parkova, travnjaka i drugog gradskog zelenila, što je ratnom Osijeku za strana izaslanstva koja su ga obilazila davalo neuobičajeno "normalan" izgled, a njegovom stanovništvu sigurnost i podstrek ustrajavanju u obrani. Zbog privremene okupacije prostora za odlaganje otpada djelatnici JP "Unikom" su bili prisiljeni svoje poslove obavljati u neposrednoj blizini neprijatelja, svakodnevno se izlažući po život opasnim rizicima. U obavljanju svojih zadataka više djelatnika je bilo oteto i zarobljeno, a sudbina jednoga od njih vrlo je neizvjesna.

Svojom brigom za životinje u Zoološkom vrtu koji se nalazio na prvoj borbenoj crti, te njihovim spašavanjem, uspjeli su sačuvati veliki broj rijetkih životinja od potpunog uništenja.

Na taj je način JP "Unikom", na svoj način se suprotstavljajući ekocidnom ratu, pridonosio saniranju oštećenih dijelova okoliša i to ne samo radi promicanja kvalitete življenja već i zaštite zdravlja ljudi otklanjanjem uvjeta pojave i širenja zaraznih bolesti.

Svoju aktivnost u saniranju oštećenih dijelova prirode, JP "Unikom" nastavlja i u današnjim aktivnostima obnove ratom, ali i vremenom uništenih zelenih pluća Osijeka.

Stoga se, zbog izuzetnih pregnuća i ostvarenih rezultata u saniranju ratom oštećenih dijelova okoliša te požrtvovanog rada u osiguranju kvalitete življenja i zdravlja stanovništva na području grada Osijeka, Javnom poduzeću "Unikom" Osijek dodjeljuje "Zelena povelja Županije Osječko-Baranjske".

Vodovod-Osijek, Javno poduzeće Osijek

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1997.)

Koncept održivog razvoja upućuje na nužnost definiranja i provođenja razvitka tako da on bude u suglasju s mogućnostima i ograničenjima što ih postavlja priroda. To podrazumijeva i optimalno korištenje prirodnih resursa u granicama koje postavlja prirodna okolina, koje se ne mogu prijeći a da se ne dovede u pitanje sam život.

Svjesno nužnosti da se vodi kao prirodnom resursu pristupi cjelovito, polazeći od ukupnih potreba i prirodnih karakteristika područja i vodeći računa o zahtjevima racionalnog korištenja ovog blaga u interesu zaštite ekološke ravnoteže područja, "Vodovod-Osijek" javno poduzeće za vodoopskrbu i odvodnju sa sjedištem u Osijeku koje obavlja i djelatnost vodoopskrbe te pročišćavanja i odvodnje otpadnih voda s kontrolom njihove kakvoće i količine, osobitu je pozornost poklanjalo stručnom i znanstvenom pristupu u sagledavanju prirodnih potencijala i definiranju načina njihova korištenja.

U sklopu ukupnih nastojanja Javnog poduzeća "Vodovod-Osijek" za unapređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje, posebice se ističe unapređenje djelatnosti organizacijske jedinice za kontrolu i tehnologiju pročišćavanja otpadnih voda, osnovane 1979. godine, čija je temeljna zadaća utvrđivanje količine i kakvoće industrijskih i gradskih otpadnih voda. Rezultati ove djelatnosti podloga su projektiranju uređaja za pretčišćenje industrijskih i čišćenje otpadnih voda grada Osijeka. U razdoblju od 1992. do 1996. godine nabavkom najsuvremenije laboratorijske

opreme i osiguranjem odgovarajućeg poslovnog prostora “Vodovod-Osijek” osposobljava svoj laboratorij za uvrštavanje u red ovlaštenih laboratorija za pružanje eksternih usluga analize vode i otpada. Time su stečeni uvjeti za prerastanje ove organizacijske cjeline u Ekolaboratorij, čiji djelokrug rada se proširio s područja Osječko-baranjske i na Požeško-slavonsku i Brodsko-posavsku županiju. Ekolaboratorij se značajno afirmirao tijekom 1996. godine na međunarodnom planu, aktivnim uključivanjem u rad međunarodnih organizacija.

Aktivnosti Ekolaboratorija Javnog poduzeća “Vodovod-Osijek” očitovale su se tijekom 1996. godine i kroz praćenje kakvoće vode rijeke Drave na mjestima uljeva otpadnih i oborinskih voda te praćenje količine i kakvoće otpadnih voda gradova i njihove industrije, a sve s ciljem utvrđivanja stanja i davanja stručnih mišljenja o načinu sprječavanja zagađenja i iznalaženja rješenja pročišćavanja. Kontinuiranim ispitivanjem kakvoće i količine otpadnih voda stvorena je stručna podloga za sagledavanje i rješavanje problema čišćenja otpadnih voda i rad nadležnih službi, te je tako Ekolaboratorij svojim djelovanjem odigrao značajnu ulogu u utvrđivanju i daljnjem sprječavanju onečišćenja okoliša.

Iz rečenih razloga “Zelena povelja Županije Osječko-Baranjske” dodjeljuje se u znak priznanja Javnom poduzeću za vodoopskrbu i odvodnju “Vodovod-Osijek” Osijek za uspješno organiziranje djelatnosti ispitivanja i nadzora nad kakvoćom otpadnih voda i primjenu znanstvenih i stručnih metoda kojima su postignuti iznimni rezultati u sprječavanju onečišćenja okoliša.

Werkos d. o. o. Osijek

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 2001.)

Zaštita prirode pred agresivnim nastupom tehnološke civilizacije preduvjet je čovjekova opstanka. Svijest o pogubnom utjecaju nekontroliranog tehnološkog razvitka rodio je novi model razvoja: koncept održivog razvoja koji upućuje na nužnost definiranja i provođenja razvitka tako da on bude u suglasju s mogućnostima i ograničenjima što ih postavlja priroda. To podrazumijeva i optimalno korištenje prirodnih resursa u granicama koje postavlja prirodna okolina, koje se ne mogu prijeći a da se ne dovede u pitanje sam život. On podrazumijeva i posebne mjere zaštite prirode, sprječavanja nastupa i sanacije štetnih posljedica čovjekova djelovanja.

Polazeći od spoznaje da tehnološka civilizacija koja je prouzročila ove opasnosti mora dati i odgovore na pitanja što ih priroda postavlja čovjeku sve većom žestinom, poduzeće “Werkos” iz Osijeka svoj poslovni program, koji obuhvaća inženjering, proizvodnju i distribuciju građevinskog materijala, temelji na materijalima i rješenjima koja pridonose zaštiti okoliša.

U proizvodnom programu “Werkosa” posebno se s aspekta zaštite okoliša ističe cjelovit sustav materijala za sanaciju postojećih i izgradnju novih odlagališta otpada, te materijala koji osiguravaju zaštitu tla i voda od zagađivanja (WERKOS GEOSINTETIKA i WERKOS GMB) . Također je potrebno istaknuti program sustava za zaštitu od buke (WERKOS ZAS) , plutajuće brane za intervencije u lukama i marinama u slučaju ekcidentnih situacija, te projektiranje i izvođenje biolaguna. Cjelokupni proizvodni program odvija se u kooperativnoj proizvodnji i pod kontrolom standarda za kvalitetu ISO 9000.

U cilju unapređenja građenja, podizanja razine funkcionalnosti, kvalitete i ekološke prihvatljivosti, WERKOS razvija programe zaštite na europskoj razini, što potvrđuje njegovo punopra-

vno članstvo u međunarodnoj udruzi IGS (International Geosynthetics Society) kao i certifikat u okviru sustava ISO 9002. Također je suosnivač i član tehničkih odbora pri Državnom zavodu za mjeriteljstvo gdje se zalaže za uspostavljanje hrvatske normativne regulative sukladne svjetskim normama u području graditeljstva (između ostalog i za gradnju i sanaciju sanitarnih deponija) .

Za ostvarenje vlastitog prosperiteta, u odnosu na prirodu sebična ljudska civilizacija stvorila je moćne poluge. Za obranu te prirode pred nasrtajima čovjeka dužna je stvoriti jednako moćne instrumente. Werkos iz Osijeka daje svoj prilog ostvarenju ove povijesne zadaće. Stoga se Društvu s ograničenom odgovornošću Werkos Osijek u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Osječko-baranjske županije" za uspješnu primjenu suvremenih znanstvenih i tehnoloških dostignuća u praksi koje pridonose očuvanju i unapređenju okoliša.

PROSVJETA I ZNANOST

Dječji vrtić "Mak" Centra za predškolski odgoj Osijek

(*"Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1997.)*

Očuvanje planeta Zemlje za buduće naraštaje ovisi o svijesti ljudi o značaju aktivnosti zaštite čovjekova okoliša. Polazeći od postavke da u novih naraštaja treba oblikovati svijest o tome, Dječji vrtić "Mak" Centra za predškolski odgoj Osijek, izdvaja se svojim ekološkim pristupom ostvarivanju zadaća odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi. Izgrađen i otvoren 1983. godine, krajem 1995. godine proglašen je prvim eko-vrtićem u Osijeku.

Zaštita okoliša i oblikovanje ekološke svijesti djece, kao osnovni ciljevi djelovanja ovog vrtića, na najbolji način su iskazani brojnim aktivnostima. Ekološko značenje ovog vrtića izražavaju akcije "Spasimo jedno divno drvo, spasimo makar bilo prvo", "Čuvari Drave", radionica za oblikovanje glinom, uređenje okoliša vrtića u suradnji s roditeljima, akcija "Odrasli nemojte pušiti, zagađujete zrak", izložbe radova djece i odgojitelja na temu "Možda otpad možemo bolje koristiti - nemojmo ga samo baciti i dr. Posebno zanimanje djece izraženo je u praktičnom radu u proizvodnji papira, od skupljanja i razvrstavanja te odlaganja otpada, do iskorištavanja starog papira i recikliranja u vrtićkoj radionici prilagođenoj djeci, te crtanja, slikanja i izrade eko-čestitki od papira koji su sami napravili. Ovaj vrtić "diše" u ravnoteži s prirodnim okruženjem svojim sobnim ukrasnim biljkama, zbirkom sjemenja, akvarijem, terarijem, živim kutićem prirode s crnogoričnim i bjelogoričnim drvetom i drugim sadržajima iz prirode.

Svojom djelatnošću prožetom osjećajem za značenje prirode i održanja života u suglasju s njom, ovaj u ekološkom smislu uzorni vrtić djecu upoznaje s fizičkim okolišem koji nas okružuje, širi svijest o trenutačnom stanju okoliša, razvija spoznaju o posljedicama čovjekovog djelovanja na okoliš, ukazuje na potrebu održanja biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološkog sklada, razvija odgovornost za stanje okoliša te poduzimanje konkretnih mjera za njegovu zaštitu.

Iz rečenih razloga Dječjem vrtiću "Mak" Centra za predškolski odgoj Osijek dodjeljuje se u znak priznanja "Zelena povelja Županije Osječko-Baranjske" za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanju potrebe zaštite okoliša.

Osnovna škola Antuna Mihanovića Osijek

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1998.)

Dirljivoj ljepoti upozorenja indijanskog poglavice Seattle-a iz 1854. godine kako zemlja ne pripada čovjeku, već čovjek zemlji i poznatoj misli kako smo ovaj planet posudili od budućih generacija, koja je moto obilježavanja današnjeg Dana planeta Zemlje, ne treba ništa dodati. Iz nje slijedi jedino zaključak kako posuđeno treba vratiti u prvotnoj namjeni. A u toj namjeri nezamjenjivu ulogu ima razvijanje svijesti ljudi o prirodi, o samima sebi i svom odnosu prema prirodi. U tom procesu, procesu učenja življenja u suglasju s prirodom nezaobilazno mjesto pripada ustanovama koje odgajaju i obrazuju ljudsko potomstvo.

Svjesna te svoje zadaće Osnovna škola Antuna Mihanovića iz Osijeka dio je svog nastavnog programa ali još više svojih izvannastavnih aktivnosti posvetila okolišu i njegovoj zaštiti. Uočavanje problema i ukazivanje na njega godinama je dominantna tema literarnih, novinarskih, likovnih i stručnih radova učenika i nastavnika ove škole. Po njoj je nastup učenika na općinskim, gradskim, županijskim i državnim smotrama i natjecanjima postao prepoznatljiv. Na taj način škola izrasta ne samo u promatrača već i čuvara baštine kojom nas priroda obdaruje.

Kako od spoznaje o potrebi djelovanja doći do djelotvorne akcije ? Tom cilju teže različiti oblici izvannastavnih aktivnosti u okviru kojih se osobita pozornost posvećuje praktičnoj primjeni naučenog o zaštiti okoliša. Već 25 godina kontinuirano djeluju različite ekološke skupine - od “Mladih čuvara prirode” osnovanih još 1972. godine do “Mladih biologa”, “Cyječara” i “Ekologa” koji u ostvarenju svojih programa zaštite okoliša uključuju i lokalnu zajednicu, komunalna poduzeća i gospodarske subjekte. Učenju se pridružuje izrada predmeta koji su u funkciji zaštite okoliša - od prerade otpada, preko kućica za ptice do predmeta za pohranjivanje otpada. Od 1996. godine škola je uključena u međunarodni GLOBE program, u okviru kojeg organizira dnevno praćenje atmosferskih promjena te svojim opažanjima putem Interneta popunjava baze podataka Agencije u Coloradu. Škola je nedavno prihvatila i nove programe uključujući se u mrežu EKO-škola. Učitelji škole, osim rada s učenicima na razvijanju ljubavi prema prirodi i njezinoj zaštiti, često su i sami sudionici predavanja i seminara s temama iz područja ekologije, a njihovim nastojanjima osnovano je Biološko društvo u Osijeku čiji domaćin je upravo ova škola.

Na prikazani način ova Škola pokazuje kakva škola treba biti - škola učiteljica života u punom smislu te riječi.

Iz rečenih razloga Osnovnoj školi Antuna Mihanovića iz Osijeka dodjeljuje se u znak priznanja “Zelena povelja Osječko-baranjske županije” za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanju potrebe zaštite okoliša.

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)

Da je škola učiteljica života, već 50 godina uspješno dokazuje Osnovna škola Antuna Mihanovića. Ona nije samo svjedok povijesti jednoga vremena, već i njen aktivni sudionik osposobljavanjem brojnih naraštaja za preuzimanje odgovornosti za razvitak svoje sredine. Ovo je smjela tvrdnja, budući da je riječ o osnovnoj školi, no njezina djelatnost otklanja dvojbe.

U sredini u kojoj djeluje ova škola je poznata kao primjerna: po primjeni najsuvremenijih pedagoških znanja, po vrhunskoj edukaciji i djelovanju svojih nastavnika, po uključenosti u najaktualnije projekte u obrazovanju, ne samo domaćeg već i međunarodnog karaktera. U prilog tome svjedoči metodologija izvođenja nastavnog procesa, njegovanje aktivnog odnosa roditelja i škole, ali i sudjelovanje u međunarodnim projektima: Globe - u kojima su učenici obavili 2000 hidroloških i atmosferskih mjerenja i tim podacima obogatili bazu podataka o atmosferi u Koloradu, eko-projektima UNICEF-a i Europske fondacije obrazovanja za zaštitu okoliša, projekt građanin - u kojem učenici upoznaju osnovne mehanizme demokratskog društva.

Dokazi visoke razine zahtjeva i odgovornosti za znanje i odgoj učenika su izvanredni rezultati učenika škole. U posljednjih pet školskih godina 81 učenik je osvojio na županijskim natjecanjima prva tri mjesta, a 15 učenika je osvojilo jedno od prva tri mjesta na državnim natjecanjima. Školski je list među tri najbolja u Županiji. Škola je aktivni sudionik zbivanja u gradu organizacijom i sudjelovanjem u nizu kulturnih i drugih manifestacija.

Zalog ovih rezultata jeste uravnoteženi, ustaljeni visoki kriterij rada i znanja, uljudnog i korektnog ponašanja, timskoga rada i zajedničkoga radovanja svakome uspjehu i radosnog planiranja daljnjeg usavršavanja i podizanja pojedinačne i skupne kvalitete. Ova škola zrači. Zrači i djelovanjem svojih nastavnika u djelatnosti koja je predmet njihova djelovanja. Timski rad u ovoj školi ne znači zatomičavanje osobnosti, dapače on ga potiče i razvija. Upravo stoga i sama škola, i njezini nastavnici, i njezini učenici često su dobitnici brojnih priznanja. Školi je dodijeljena Nagrada Ivan Filipović 1982. godine, priznanje za unapređenje pedagoške teorije i prakse, ona je Vježbaonica Pedagoškog fakulteta za područje razredne nastave, biologije i kemije. Eko-školom proglašena je 2001. godine te dobila certifikat i Zelenu zastavu Europske zaklade za odgoj i obrazovanje. Da se organizaciji može dodijeliti nagrada za životno djelo, ova škola bi ju zasigurno dobila.

Stoga se Osnovnoj školi Antuna Mihanovića iz Osijeka za naročite uspjehe u organiziranju odgojno-obrazovnog rada i zapažene rezultate u stručno-pedagoškom i metodičkom izvođenju nastave i drugih oblika prosvjetne djelatnosti, dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području prosvjete.

Osnovna škola “August Harambašić” Donji Miholjac

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1999.)

U trenucima kada govorimo u sudbini ovog planeta koji čovjek zove Zemljom, često se spominjemo mudrog indijanskog poglavice Seattle-a iz 1854. godine i njegove poruke bijelom čovjeku: “Učite vašu djecu da je zemlja naša majka. Što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Čovjek ne tka tkivo života, on je samo struk u tome. ” Ovoj jednostavnoj poruci nije moguće odreći proročansko značenje. Iskustva suvremene ljudske civilizacije najpotpunije potvrđuju njezinu istinitost. Pa upravo ta činjenica očajnički upozorava na nužnost promjene odnosa čovjeka spram prirode, spram samoga sebe i svoga odnosa prema prirodi. A u tom procesu, procesu učenja življenja u suglasju s prirodom nezaobilazno mjesto pripada ustanovama koje odgajaju i obrazuju ljudsko potomstvo.

Svjesna te svoje odgovornosti i poslanja Osnovna škola "August Harambašić" iz Donjeg Miholjca svoju je nastavnu, a još više izvannastavnu djelatnost usmjerila razvijanju ekološke svijesti u najmlađih i pretvaranju tih spoznaja u način života i djelovanja. Od 1997. godine u školi djeluje ogranak Pokreta prijatelja prirode "Lijepa naša" koji okuplja 36 učitelja, roditelje i građane Donjeg Miholjca. Pri ogranku je osnovan Eko-klub "Ozumnica" čiji su članovi svi učenici škole, njih 1. 229. Od ožujka 1998. godine škola je uključena i u Projekt Eko-škole Europske zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš.

Kada udivljenje prirodnom baštinom zamijeni akcija njezine zaštite, tada ne govorimo samo o razvijenoj ekološkoj svijesti već i o svjesnom djelovanju čovjeka u zaštiti svoga prirodnog okruženja. Stremeći tome cilju, škola razvija praksu zaštite i njegovanja prirodne baštine. Organiziraju se i provode radovi ne samo na održavanju okoliša škole, ukupne površine 20.000 m², već i njegovom preoblikovanju. Uređen je školski atrij i zasađen ružičnjak, a 960 m² školskog vrta preuređeno je u park. Tijekom 1998. godine započeli su radovi na izgradnji biološkog bazena uz koji se uređuje kamenjar s ljekovitim i aromatičnim biljem.

Vrlo brzo nakon njezinog stjecanja, snazi spoznaje o potrebi djelovanja ograda školskog dvorišta postaje preuska. Mladi ekolozi su uz pomoć stručnjaka sa Šumarskog fakulteta u Zagrebu pokrenuli inicijativu za zaštitu oko 200 godina starog hrasta lužnjaka, koji se nalazi u dvorištu glazbene škole. U tom cilju prikupili su potrebnu dokumentaciju te uz pomoć Hrvatske elektroprivrede izvršili radove na njegovoj sanaciji i zaštiti. Neizlječivo zaraženi ovom spoznajom mladi novinari Eko-kluba "Ozumnica" svoju akciju pretaču u govorne emisije na lokalnoj radio-postaji "Halo, ovdje Eko" i postaju središtem ekološke savjesti grada.

Osnovna škola "August Harambašić" iz Donjeg Miholjca nije samo učiteljica života u pravom smislu te riječi. Ona je u sredini u kojoj djeluje postala promicatelj aktivnosti koja znanju o smislu i nužnosti bitke za očuvanje životnog okoliša i prirodnog sklada daje kvalitetu mudrosti, životne mudrosti bez koje nije moguće upravljati procesima razvitka, mudrosti bez koje neće biti moguće očuvati ni ovaj planet koji zovemo Zemlja.

Stoga se Osnovnoj školi "August Harambašić" iz Donjeg Miholjca za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša, u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Osječko-baranjske županije".

Osnovna škola Bilje, Bilje

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 2002.)

Treba li više ikome dokazivati kako opstanak čovjeka rođenog i ljuljanog u nježnom naručju prirode ovisi o opstanku nje same? "Učite vašu djecu da je zemlja naša majka. Što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Čovjek ne tka tkivo života; on je samo struk u tome" upozoravao je indijanski poglavica Seattle još 1854. godine, izražavajući mudrost starog naroda svjesnog međusobne uvjetovanosti niti koje božjom providnošću može izatkati samo majstor poput prirode. Treba li više ikoga upozoravati na poguban utjecaj čovjeka na prirodne uvjete svoga življenja? Treba li upozoravati na oblike ljudskog nasilja nad prirodom, a time i nad samim sobom?

Svaki je rat nasilje, nasilje i nad prirodom. A u Domovinskom ratu nisu ubijani samo ljudi. Izlovljavana je i divljač i ribe, ubijano drveće, a šumski puteljci zasijani minama koje su nagnale životinjski svijet da se kloni ovoga područja. Povratak Osnovne škole - prognanika svome domu u Bilju, najmlađe među povratnicima je suočilo sa zbiljom ljudske destrukcije. Mine koje sputavaju dječju igru, njihovo druženje sa šumom i trčanje šumskim puteljkom nagnalo je ovu mladost budućeg čovječanstva na uključenje u projekt "Borba protiv mina" koji obuhvaća kontinuiranu edukaciju učenika vezanu uz problem življenja u blizini nerazminiranih područja. Znanje koje nije samo pridonijelo čuvanju dječjeg smijeha od grmljavine eksplozije, već i otkrivanju i uklanjanju eksplozivnih zamki.

Kopački rit dragulj je prirode otrgnut ljudskom utjecaju i po tome svjetske vrijednosti. On je podsjetnik na prirodno okruženje nastanka svega živoga na ovom planetu, rezervat i živa enciklopedija, rijetko mjesto na kojem i znanstvenici i ljudski podmladak jednako uče o prirodi i njenim zakonitostima, o smislu i ljepoti života u suglasju s prirodom. Kopački rit je podsjetnik i izvoriste spoznaja, on je simbol koji su učenici ove škole prihvatili u komunikaciji sa svojim okruženjem. Svakodnevni život ove djece prožet je spoznajom o nužnosti održanja prirodnoga sklada.

Upozorenju mudrog poglavice "zaprljajte vaš krevet i jedne noći ugušit ćete se u vlastitom smeću", učenici ove škole odgovarili su uređenjem ratom uprljane škole i njezinog okoliša, ali i trajnom aktivnošću prikupljanja i recikliranja otpada. Pokrenuta je i aktivnost kompostiranja. Gotovo svaki djelić svoga okruženja ova škola ukrašava toplinom boja prirode. Unutrašnjost škole oplemenjena je akcijom "Posadi cvijet, uljepšaj svijet" u kojoj su vrijedni školski cvjećari zasadili 400 sadnica u otpadni kartonski materijal, dakako, u kompost koji su sami pripremili. Unutrašnjost škole oslikana je i ukrašena rijetkim životinjama i pticama Kopačkoga rita.

Svoju poruku svijetu oni upućuju čestitkama od sjemena, lišća, cvijeća i drugih prirodnih materijala, izradom grnčarije koja danas reprezentira životinjski svijet Kopačkog rita u domovima i uredima posjetitelja diljem cijelog svijeta. Druže se s vršnjacima iz Austrije i Švicarske u stjecanju spoznaja o životu u prirodi i njezinoj zaštiti. Oni su razdragani domaćini djeci Italije, Njemačke, Velike Britanije i drugih zemalja, poučavajući ih vještinama življenja u suglasju s prirodom.

No, oni čuvaju i štite svoj okoliš i od nesavjesnih sumještana i posjetitelja - i stari park Eugena Savojskog, i svjetski poznatu lokaciju Tikveša, ali i posljednje ostatke stepolike livade u Hrvatskoj na biljskom groblju koja je nedavno zaštićena kao spomenik prirode.

U potvrdu svim postignućima u zaštiti okoliša ova osnovna škola je 2002. godine dobila međunarodnu "Zelenu zastavu" i uvrštena u europske eko-škole.

Sve ove slike koje se živopisno izmjenjuju kod spomena Osnovne škole u Bilju svjedoče o tome kako škola svjesna svoje odgovornosti i poslanja zaista jeste i može biti učiteljica života. Ova mladost u svome odrastanju upija životnu mudrost čija primjena je jedino jamstvo opstanka ljudske vrste. Pri tome je nebitno da li je ona izricana na način kako to životno jednostavno, prelijepo izriče indijanski poglavica u pismu bijelom čovjeku koje je vremenom izraslo u ekološku povelju cijelog svijeta, ili običnim dječjim riječima. Bitno je postupanje koje iza tih riječi slijedi.

Iz rečenih razloga, Osnovnoj školi Bilje dodjeljuje se “Zelena povelja Osječko-baranjske županije” za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju i razvijanju svijesti o potrebi zaštite okoliša i promicanju zaštite okoliša.

Osnovna škola “Dobriša Cesarić” Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1999.)

Škola nije samo mjesto obrazovanja. Njezino poslanje je daleko složenije. Svojim ukupnim djelovanjem ona gotovo presudno utječe na oblikovanje mlade ličnosti i njezinu pripremu za sudjelovanje u društvenom životu zajednice kojoj pripada.

Odgovarajući ovom zahtjevu, Osnovna škola “Dobriša Cesarić” iz Osijeka u 60 godina svoga postojanja i kontinuiranog djelovanja ne svjedoči samo povijest jednog vremena, već i njemu pridonosi na najsuptilniji način - osposobljavanjem novih naraštaja za preuzimanje zadaća toga vremena. Nastala u industrijskoj četvrti grada, gotovo je s njom srasla postajući središte ne samo prosvjetnog već i kulturnog života.

Iznimnu razinu prosvjetnog djelovanja škole mogu posvjedočiti izvješća nadzornih i inspeksijskih tijela ili pak životopisi njezinih bivših učenika, jer prosvjetni je rad samozatajan i ne suviše predan uvidu javnosti. No, o uspjehu ove škole možemo čitati u školskom listu “Klasje” koji već 25 godina bilježi zbivanja u ovoj školi ali i odrastanja njenih učenika. O uspjehu škole, njezinih učenika i nastavnika svjedoče i brojna priznanja pristigla iz različitih razina natjecanja. Učenici ove škole mladi su literati, recitatori, lutkari, novinari i likovni umjetnici natjecanja LIDRANO, sudionici natjecanja i smotri iz hrvatskog, njemačkog i mađarskog jezika, mladi matematičari, astronomi, kemičari, biolozi, fizičari, informatičari, povjesničari u natjecanju Znanost mladima, uspješni športaši u gimnastici, atletici, odbojci na županijskoj i državnoj razini. Sudionici su i revije hrvatskog dječjeg i filmskog video stvaralaštva. Ovoj umjetničkoj orijentaciji i afirmaciji djelovanja škole svoj nezamjenjivi doprinos daje vrsni pjevački zbor koji je sudjelovao i na Međunarodnoj smotri dječjih zborova u Riminiju u Italiji.

Prikazani rezultati već su uobičajeni dio svakodnevnice ove škole, ostvareni i u 1998. godini. No, u 60-oj obljetnici postojanja i djelovanja škole oni dobijaju posebno značenje.

Stoga se Osnovnoj školi “Dobriša Cesarić” Osijek u znak priznanja za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom radu dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području prosvjete.

Osnovna škola Frana Krste Frankopana, Osijek

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 2001.)

“Učite vašu djecu da je zemlja naša majka. Što god snađe zemlju snaći će i sinove zemlje. Čovjek ne tka tkivo života; on je samo struk u tome” riječi su indijanskog poglavice Seattle-a iz 1854. godine kojih se već po tradiciji prisjećamo u trenucima kada govorimo o sudbini ovog planeta koji čovjek zove Zemljom. I upravo zato moramo učiti slušati, osluhnuti drhtaje lišća usahlog grubošću tehnološke civilizacije, shvatiti cvijet koji je u dimu motora izgubio miris, razumjeti već umorni dah zemlje pritisnute ljudskim nerazumijevanjem biti. “Slušaj kako

zemlja diše" - akcija Ministarstva turizma omogućila je osnovnoj školi Fran Krsto Frankopan iz Osijeka da već 1997. godine dokaže svoju ekološku usmjerenost, za što je tada dobila i priznanje za najbolji uređeni školski vrt i unutarnji interijer.

Ljepota magnolije, tog drveta-cvijeta posađenog u dvorištu uz školu u učenika i nastavnika ne izaziva samo udivljenje već predstavlja poticaj, poticaj za akcijom, organiziranom akcijom učenja održivom razvitku. I upravo stoga ovaj cvijet simbol još 1994. godine dariva svoje ime školskom eko-klubu. Upravo je ovaj klub promotor poznate misli kako smo ovaj planet posudili od budućih generacija. Iz nje slijedi jedino zaključak kako posuđeno treba vratiti prvotnoj namjeni.

Svjesna te svoje odgovornosti i poslanja Škola je svoju nastavnu, a još više izvannastavnu djelatnost usmjerila razvijanju ekološke svijesti u najmlađih i pretvaranju tih spoznaja u način života i djelovanja. "Zaprljajte vaš krevet i jedne noći ugušit ćete se u vlastitom smeću" upozorava mudri poglavica. Učenici ove škole odgovaraju prikupljanjem i recikliranjem otpada. Škola ima kontejnere za različite vrste otpada, za papir ih ima i svaka učionica, a u školskom dvorištu mali reciklažni dio. Bio-otpad svakodnevno se razvrstava. Pokrenuta je aktivnost kompostiranja. U suradnji s Unikomom učenici u školskom dvorištu sade tuje i ginka, jasen, grab i hrast te ružu ljubavi i mira. "Frankopani" imaju i svoje pčele te već nekoliko godina proizvode domaći, "frankopanski" med.

Svoje spoznaje i nazore, ova škola širi i na svoje okruženje: u akcijama čišćenja obale Drape i parkova, u okruglim stolovima i eko-kvizovima, natjecanjima i drugim manifestacijama u kojima redovito zauzimaju zapažena mjesta. I konačno, niz domaćih priznanja slijedi ono najznačajnije, europsko: ožujka ove godine u školi je podignuta zelena zastava europske ekološke škole.

Stoga se Osnovnoj školi Frana Krste Frankopana iz Osijeka za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju svijesti o zaštiti okoliša, u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Osječko-baranjske županije".

Osnovna škola Laslovo, Laslovo

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 2001.)

1991. godine utihnulo je školsko zvono osnovne škole u Laslovu. U bijegu pred razornom snagom suludog rata škola se seli u Mađarsku, a potom se poput prognanika povlači po raznim utočištima. Doduše ne više kao škola, već pojedinačno i tiho zastupana bivšim učenicima škole-stradalnika.

Svaki je rat nasilje, nasilje nad ljudima i prirodom. I u Domovinskom ratu nisu ubijani samo ljudi. Ubijano je i drveće, šumski puteljci zasijavani minama, a plodne oranice preoravane topovskim granatama. Kada su se 1998. godine mještani počeli vraćati u svoje selo i Škola se suočila sa svom okrutnošću razornoga rata. Nakon obnove zgrade u jesen 1999. godine ponovo se oglasilo školsko zvono. Početak zajedničkog djelovanja djece povratnika multietničke sredine. Zajedno protiv ekocida, protiv posljedica nasilja nad prirodom, zajedno u učenju života u suglasju s prirodom.

Zajedničkom akcijom je školsko dvorište, koje je sedam godina bilo potpuno zapušteno, očišćeno od korova, samoniklog grmlja i oštećenih stabala. Zasijana je trava i posađeno je

ukrasno grmlje i drveće. Na površini od 2. 400 m² u tijeku je sadnja voćnjaka. U školi je osnovan ogranak Pokreta prijatelja prirode "Lijepa naša" u koji su uključene sve ustanove, poduzeća i udruge u Laslovu. Pokret prijatelja prirode u ovoj povratničkoj sredini ima posebno značenje jer mržnji, razaranju i devastaciji suprotstavlja povezivanje stanovništva, očuvanje prirodnih vrijednosti, sanaciju i uređenje devastiranog prostora. Ekološka družina škole stalnim uređivanjem ekološkog panoa predlaže praktične akcije zaštite okoliša, propagira prirodne ljepote, kulturne i druge vrijednosti. U suradnji s Centrom za kompost iz Osijeka organizirano je u školi pripremanje komposišta u kojemu se na ekološki način zbrinjava organski otpad, a učenici se obučavaju proizvodnji prirodnog sredstva za uzgoj biljaka.

Na taj način, svojom djelatnošću prožetom osjećajem za značenje prirode i održanja života u suglasju s njom, ova škola djecu upoznaje s fizičkim okolišem koji nas okružuje, širi svijest o trenutačnom stanju okoliša, razvija spoznaju o posljedicama štetnog čovjekovog djelovanja na okoliš, ukazuje na potrebu održanja biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološkog sklada, razvija odgovornost za stanje okoliša te poduzimanje konkretnih mjera za njegovu zaštitu. Povodom Dana zahvalnosti za plodove zemlje, učenici su u atriju škole zasadili "Drvo nade", a ispred školske zgrade tisuću lukovica tulipana.

Osnovna škola Laslovo nije samo učiteljica života u pravom smislu te riječi. Ona je u sredini u kojoj djeluje postala promicatelj aktivnosti koja znanju o smislu i nužnosti bitke za očuvanje životnog okoliša i prirodnog sklada daje kvalitetu mudrosti, životne mudrosti bez koje nije moguće upravljati procesima razvitka, mudrosti bez koje neće biti moguće očuvati ni ovaj planet koji zovemo Zemlja.

Stoga se Osnovnoj školi Laslovo u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Osječko-baranjske županije" za izuzetnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži u oblikovanju svijesti o zaštiti okoliša te za izuzetna pregnuća i ostvarene rezultate u saniranju ratom oštećenih dijelova okoliša.

Osnovna škola "Matija Gubec" Magadenovac

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 2000.)

"Priroda može bez čovjeka, a može li čovjek bez nje?" ostali su zapitani u svom "Proljetnom snu" učenici Osnovne škole "Matija Gubec" iz Magadenovca. Duboko prožeta legendarnom indijanskom mudrošću koja kazuje kako zemlju nismo naslijedili od svojih predaka nego je posudili od svojih potomaka, ova mladost budućeg čovječanstva sanja svoj proljetni san u kojem su svaka borova iglica, svaka pješćana obala, svaka magla u tamnoj šumi i svaki kukac sveti u povijesnom pamćenju ljudskoga roda.

I upravo ta spoznaja daje im snage da se suprotstave svome okruženju koje svakodnevno bacanjem smeća iz jurećih automobila ili sa seoskih kola zagađuje tlo po kojem kroče, i vode kojima se napajaju i zrak koji dišu. Svoje spoznaje i svoju svijest učenici i nastavnici ove škole, organizirani u ekološkoj udruzi "Vidra" u okviru Pokreta prijatelja prirode "Lijepa naša", kao pokretača i zamašnjaka svih aktivnosti, dokazivali su i dokazuju u natjecanjima mladih ekologa, kako u okviru škole, tako na županijskoj pa i državnoj razini gdje svojim znanjem i visokim plasmanima potvrđuju svoj dugogodišnji ugled. Svoj odnos spram prirode pokazuju i akcijama čišćenja okoliša škole, voćnjaka ali i šireg područja. Svojim radom "Onečišćenje u okolici Magadenovca" upozoravaju na glavne oblike i izvore zagađenja i uništavanja prirode i vlastitom

aktivnošću, djelatno nastoje ukloniti posljedice razarajućeg ljudskog djelovanja. Barskom području u blizini naselja pokušavaju dati izgled jezera nasuprot seoskom smetištu kojem ga je neodgovorna svijest mještana namijenila. Postavljaju ploče uz cestu i vodu pokušavajući pobuditi zapretanu ekološku svijest, ali, unatoč potpori općinskog čelništva, samo s polovičnim uspjehom. No, mladi magadenovački ekolozi se ne predaju i podsjećaju na staru indijansku mudrost koja opominje: “Zaprljajte vaš krevet i jedne noći ugušit ćete se u vlastitom smeću”.

Ova mladost, koja još nije dorasla da sjedne za pregovaračke stolove o održivom razvitku i budućnosti svijeta koju čovjek svojom djelatnošću svake sekunde ugrožava, ova mladost dovoljno je hrabra da očeve i djedove podsjeti da zemlja kojom kroče nije njihova tečevina već samo od njih posuđena, iz čega slijedi jedino zaključak kako posuđeno treba vratiti prvotnoj namjeni. I upravo stoga mladi naraštaj valja ohrabrivati i snažiti u ustrajavanju u toj borbi. Tu namjenu ima i ova Povelja. A u toj namjeri nezamjenjivu ulogu ima razvijanje svijesti ljudi o prirodi, o samima sebi i svom odnosu prema prirodi. U tom procesu, procesu učenja življenja u suglasju s prirodom nezaobilazno mjesto pripada ustanovama koje odgajaju i obrazuju ljudsko potomstvo. I učenici ove škole preuzeli su dio svoje odgovornosti za vlastitu budućnost i budućnost naraštaja koji slijede i tu odgovornost, kao savjest svoje sredine, kao nauk šire među sumještanima.

Stoga se Osnovnoj školi “Matija Gubec” iz Magadenovca za značajnu djelatnost u stručnom i pedagoškom radu na odgoju i obrazovanju djece i mladeži te razvijanju ekološke svijesti i promicanju potrebe zaštite okoliša, u znak priznanja dodjeljuje “Zelena povelja Osječko-baranjske županije”.

Elektrotehnička i prometna škola Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2004.)

U susretu s uglednim znanstvenikom, pronalazačem, sposobnim projektantom, konstruktorom, graditeljem rijetko se prisjetimo da je u korijenima njegova rasta trud učitelja koji mu je pobudio ljubav za to zanimanje i zajedno s njim činio prve korake u spoznavanju civilizacije zasnovane na suvremenoj tehnici i tehnologiji.

Elektrotehnička i prometna škola iz Osijeka ovu svoju misiju započela je prije punih 75 godina kao izraz potreba narastajuće industrije za stručnjacima. Svoju vezanost uz te potrebe ova škola nije nikad napuštala. Mijenjala je imena, ali ne i osnovno usmjerenje. S imenima uspješno je prolazila i programske preobrazbe uvjetovane zadivljujućim razvojem tehnike i tehnologije. Danas je ovu školu moguće ubrojati u tvrtke s najvećim brojem diplomiranih inženjera elektrotehnike, doduše usmjerenih prema drugom tipu proizvodnje, proizvodnje znanja i novih stručnjaka iz reda više od 800 učenika koji se danas obrazuju za deset različitih zanimanja.

S ovim naslijeđem osječka Elektrotehnička i prometna škola ubraja se u najuspješnije i najpoznatije škole ove vrste u Hrvatskoj. I upravo stoga, vrlo privlačna mladim naraštajima, predmet je želja mnogih završenih osmoškolaca od kojih se samo najuspješniji uspiju upisati. A rezultat rada visokostručnih nastavnika i darovitih učenika vidljiv je i potvrđivan nizom uspjeha na županijskim, državnim i međunarodnim natjecanjima. I upravo se ovdje u punoj mjeri iskazuje kreativna uloga ove škole koja mlade ljude osposobljava ne samo za

zanatske vještine već za promišljanje budućeg tehničkog i tehnološkog napretka. Učenici ove škole osnova su udruge mladih inovatora Županije, dobitnici niza priznanja na prestižnim međunarodnim natjecanjima inovatora u Budimpešti, Brüsselsu i konačno 2003. godine u Nürnbergu s koje su donijeli i svoju petu srebrnu medalju. Ovome valja pridodati i podatak o najvećem broju osvojenih prvih mjesta na Državnom natjecanju učenika elektrotehničke i prometne struke 2003. godine, pa da zaključak o jednoj od najkvalitetnijih škola ove vrste u Hrvatskoj bude potpun.

Učenici škole, u pravilu, su uspješni bilo da se uključuju u rad ili nastavljaju obrazovanje na fakultetima. Mnoge bivše učenike EMŠE danas srećemo kao uspješne gospodarstvenike, znanstvenike, a nerijetko i kao nastavnike ove škole u koju se vraćaju da nastave ciklus prijenosa znanja koje ova škola toliko kvalitetno daje.

Elektrotehnička i prometna škola iz Osijeka je škola koja se ističe zapaženim rezultatima u stručno-pedagoškom izvođenju nastave i iznimnim postignućima u otkrivanju, poticanju i razvitku darovitih učenika. Iz ovih razloga Osječko-baranjska županija joj dodjeljuje svoju Nagradu za iznimne dosege u području prosvjete.

Glazbena škola Franje Kuhača Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1996.)

Glazbena škola Franje Kuhača djeluje u Osijeku od 1921. godine, te ove godine obilježava 75. obljetnicu stalnog rada i 165. obljetnicu djelovanja glazbenog školstva u Osijeku. Tijekom svog djelovanja Glazbena je škola imala značajan udio u glazbenom životu grada Osijeka i njegovog okruženja, kako u promicanju glazbene kulture, tako i u promicanju pedagoškog rada u glazbenoj struci. Dugogodišnjim radom, ova je škola ostvarila niz izvanrednih uspjeha, prvenstveno u školovanju glazbenih kadrova, koji su kao učenici ove škole postigli značajne rezultate.

Godina 1996. godina je velikih uspjeha u prosvjetnoj i umjetničkoj djelatnosti škole. Uspjesi postignuti na državnim natjecanjima učenika glazbe i plesa u Republici Hrvatskoj izražavaju se kroz osvojene dvije prve, četiri druge, jednu treću, dvije četvrte i dvije pete nagrade te tri diplome. Osim na državnim natjecanjima učenika glazbe i plesa učenici Glazbene škole Franje Kuhača nastupili su i na Drugom zimskom kampu mladih pijanista u Rovinju koji je imao i natjecateljski karakter i tom prilikom osvojili prvo, drugo, treće i deveto mjesto, a osječka glazbena škola je proglašena najuspješnijom. Ovim rezultatima se pridružuju i prva nagrada i posebna priznanja na III. međunarodnom natjecanju "Etide i skale" za pijaniste u Zagrebu.

Osim sudjelovanja i osvajanja najviših nagrada na natjecanjima kao najvažnijem i najstručnijem vidu prezentacije pedagoških i umjetničkih dostignuća jedne škole, učenici Glazbene škole Franje Kuhača nezaobilazan su čimbenik glazbenog i kulturnog života grada Osijeka i Osječko-baranjske županije, koji obogaćuju nizom glazbenih događanja. Redovito i već tradicionalno škola organizira Glazbeni tjedan, a tijekom ove godine škola je obilježavajući značajne obljetnice svoga djelovanja i glazbenog školstva u Osijeku organizirala niz značajnih koncerata. Svi postignuti rezultati plod su nadarenosti i rada samih pojedinaca, ali i uloženog ogromnog truda i zalaganja nastavnika ove škole.

Svojim odgojno-obrazovnim i pedagoškim rezultatima u 1996. godini, uz kontinuirano visoku razinu kvalitete djelovanja neprekidno kroz dugi niz godina, Glazbena škola Franje Kuhača Osijek se ubraja među najkvalitetnije i najuspješnije glazbene škole u državi, te joj se stoga dodjeljuje Nagrada Županije Osječko-Baranjske za iznimna postignuća u području prosvjete.

Medicinska škola Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2001.)

Medicinska sestra, tehničar, zubotehničar nisu samo tehničari svoje struke. Bliski pacijentu oni su mu sugovornik i potpora, njegovatelj pa i prijatelj prema potrebi. I upravo stoga škola medicinskog usmjerenja ne osposobljava mlade ljude samo za tehničke vještine već prije svega za ljudsku komunikaciju i humano djelovanje. Toj zadaći Medicinska škola iz Osijeka pristupa vrlo odgovorno. Obrazujući sebe nastavnici ove škole usvajaju i primjenjuju nova didaktička i pedagoška znanja u radu s učenicima učeći ih vještinama komunikacije i rješavanja problema bez konflikta. Škola razvija ličnost svakog učenika i odnos prema ličnosti pacijenta, jer i o tome ovisi uspješnost liječenja.

Razvijajući svijest o ulozi struke za koju se osposobljavaju, učenici ove škole djeluju u sredini u kojoj žive i u komunikaciji s njom. Nositelji su zdravstveno-odgojnih aktivnosti u gradu, primjerom pokazuju i dokazuju vrijednost humanog odnosa prema sugrađanima, djeluju u ustanovama skrbi za djecu, starije i nemoćne, za one koji tu skrb trebaju, organiziraju karitativne aktivnosti.

Svojom otvorenošću prema sredini u kojoj djeluje ova škola prednjači i to ne samo u zdravstveno-odgojnim aktivnostima. Jednako je sudionik kulturnih manifestacija, izdavačke djelatnosti, općinskih, županijskih i državnih natjecanja. Svoju visoku razinu stručnog djelovanja Medicinska škola dopunjava i potvrđuje suradnjom s njemačkim gradom Ravensburgom koji joj pruža mogućnost stručne prakse i usavršavanja učenika. Učenici ove škole obrazuju se pretežito za zdravstvena zanimanja. Mnogi od njih danas su ugledni stručnjaci i u drugim područjima djelatnosti.

Počivajući na entuzijazmu i znanju svojih nastavnika i učenika, ostvarenim rezultatima u obrazovnom, ali i odgojnom procesu ova se škola svrstava u red uzornih prosvjetnih ustanova ne samo u Osječko-baranjskoj županiji već zasigurno i u svojoj grani u Hrvatskoj. Stoga se Medicinskoj školi iz Osijeka za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom i metodičkom izvođenju nastave i drugih oblika prosvjetne djelatnosti dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području prosvjete.

Ugostiteljsko-turistička škola Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Ugostiteljsko-turistička škola djeluje u Osijeku već četrdesetjednu godinu i kroz svo to vrijeme zauzima značajno mjesto u obrazovanju kadrova za ugostiteljstvo i turizam. Stalno radeći na poboljšanju uvjeta rada i postizanju što veće kvalitete u radu, tijekom svog dugogodišnjeg djelovanja, a posebice u nekoliko zadnjih godina, škola postiže niz zapaženih rezultata na natjecanjima u struci u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Godina 1997. godina je značajnih rezultata i uspjeha Ugostiteljsko-turističke škole koje ostvaruju učenici ove škole na stručnim natjecanjima. Uspjesi postignuti na međunarodnom natjecanju učenika turističkih i ugostiteljskih škola Gastro '97 u Dubrovniku, koji se posebno ističu, izražavaju se kroz osvojene dvije zlatne, dvije srebrne i dvije brončane medalje, što je u odnosu na konkurenciju veliki uspjeh i dokaz kontinuiranog i kvalitetnog rada u struci, a izuzetni rezultati postignuti su i ove godine. Osim na ovom natjecanju učenici ove škole sudjelovali su i postigli zapažene rezultate i na međunarodnom natjecanju ugostiteljskih škola u Pečuhu. Uz brojne uspjehe u struci Ugostiteljsko-turistička škola, njezini nastavnici i učenici, sadašnji i bivši, uživaju veliki ugled u ugostiteljskom gospodarstvu, a praktična nastava i stručna praksa uspješno se organizira u ugostiteljskim objektima na području Županije, te u hotelima na jadranskoj obali.

Osim sudjelovanja i osvajanja nagrada na natjecanjima, škola je postigla zapaženi uspjeh kao suorganizator sajma Gastro u Bizovcu, 1997. godine, kada su učenici i nastavnici ove škole vodili cijeli gastronomski program ovog sajma. Škola je sudjelovala i u organizaciji drugih značajnih manifestacija, te inicirala i organizirala trodnevni seminar iz područja slastičarstva, koji je uvršten u program stručnog osposobljavanja nastavnika.

Uspjesi u struci su brojni i značajni, ali učenici ove škole sudjeluju i postižu zapažene rezultate i na natjecanjima iz drugih znanstveno-nastavnih područja (hrvatskog jezika, francuskog jezika, športske gimnastike itd.) . Svi postignuti rezultati plod su rada samih učenika, ali i uloženog truda i rada nastavnika ove škole, u kojoj se posebice vodi briga o razvoju učenika kao cjelovite ličnosti, što vrijedi i za rad nastavnog osoblja u školskom domu.

Stoga se Ugostiteljsko-turističkoj školi Osijek u znak priznanja za zapažene rezultate u stručno-pedagoškom radu dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području prosvjete.

Ekonomske fakultet u Osijeku

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2002.)

S izrastanjem Ekonomskog fakulteta prije 40 godina započela je novija povijest osječkog visokog školstva. U tih 40 godina ovaj je Fakultet dao preko 6000 diplomiranih ekonomista, još 4000 na stručnom studiju, 287 magistara i 87 doktora znanosti. Znanstvenici ovog Fakulteta izdali su 95 udžbenika i 96 skripata. Časopis "Ekonomske vjesnik" izdaje neprekidno od 1988. godine. Ekonomski fakultet u Osijeku dio je svjetske znanstvene zajednice. Dugogodišnji je suradnik 13 srodnih sveučilišnih ustanova u 5 europskih zemalja i SAD-u. Nositelj je niza znanstvenih projekata.

U 40-toj godini svoga postojanja ovaj Fakultet je okrunio svoje dugogodišnje uspješno djelovanje organiziranjem znanstveno-nastavne djelatnosti za 3600 studenata, izvođenjem znanstveno-istraživačke djelatnosti te osiguravanjem primjene znanstvenih spoznaja putem svog Zavoda za ekonomiku, pokretanjem još dva poslijediplomska studija (management i marketing) uz već postojeći (poduzetništvo) , proširenjem svoje znanstveno-nastavne djelatnosti i izvan svoga sjedišta organiziranjem Odjela za izvanredni stručni studij u Varaždinu (sa 650 studenata) i Centra za poslijediplomske studije pri Institutu za poljoprivredu i turizam u Poreču. Nastavljajući 20-godišnju suradnju s Visokom školom iz Pforzheima i fakultetom iz

Augsburga Ekonomski fakultet je organizirao i održao znanstvene skupove koji su rezultirali i zbornicima znanstvenih radova podnesenih na ovim skupovima, a dugogodišnju suradnju s Poslovnom školom iz Giessen-Friedberga dogradio je izdavanjem zajedničkog udžbenika (Upravljanje kvalitetom) .

Svojom djelatnošću kako u proteklih 40 godina, tako i u prethodnoj Ekonomski fakultet ne pridonosi samo vlastitom probitku već i razvitku Osječko-baranjske županije kao cjeline. Po ovim rezultatima osječki Ekonomski fakultet postao je središte okupljanja znanstvenika i razvoja znanstvene ekonomske misli, a po tome i značajan i prepoznatljiv član hrvatske i međunarodne akademske zajednice čime pridonosi i ugledu Županije u kojoj mu je sjedište.

Iz rečenih razloga Nagrada Osječko-baranjske županije u području znanosti dodjeljuje se Ekonomskom fakultetu u Osijeku za uspješnu i istaknutu znanstvenu djelatnost u području ekonomskih znanosti i njene primjene, koja je rezultirala znanstvenim radovima, razvitkom ekonomske znanosti odnosno razvitkom fakulteta kao znanstveno-istraživačke i nastavne ustanove i njegovog djelovanja.

Pravni fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

(“Povelfa lokalne samouprave” Osječko-baranjske županije, 1999.)

Lokalna samouprava civilizacijska je tekovina i sastavni dio modela svih suvremenih demokratskih političkih sustava u svijetu. No, ona nije samo izraz demokratskog prava građana već i oblik racionalne organizacije funkcioniranja društvene i državne zajednice. Neprijeporno je značenje koje lokalna samouprava ima za uspješno i humano funkcioniranje državnih i društvenih sustava.

Izgradnja nove nezavisne države uz napuštanje državnog i društvenog ustrojstva jednostranačkog komunističkog sustava u Hrvatskoj i u ovom području postavlja posebne zadaće. Ono zahtijeva oblikovanje njemu primjerenog sustava lokalne samouprave koji će značiti povratak tradicijama hrvatskog lokalnog državnog ustroja uz prihvaćanje temeljnih načela i instituta lokalne samouprave i lokalne državne uprave razvijenih europskih demokracija. Dakako da je pri tome bila prisutna spoznaja da povratak hrvatskoj tradiciji nije i ne može biti puko imitiranje prošlih rješenja već kreativna primjena svega onog što je u hrvatskoj političkoj i pravnoj kulturi ostavilo traga i pokazalo se korisnim i primjenjivim budući je nužno odgovoriti suvremenim uvjetima djelovanja uprave izraženih porastom opsega i funkcija uprave te razvitkom tehnike i tehnologije rada.

Ta zadaća i od navrsnijih umova Hrvatske traži kreativan pristup i doprinos oblikovanju društvenog modela koji najpotpunije može odgovoriti potrebama suvremeno ustrojene Hrvatske države. Odazivajući se ovom pozivu znanstveni djelatnici zaposleni na Pravnom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku svojom znanstveno-istraživačkom, publicističkom i organizacijskom aktivnošću čine napore upravo u području ustrojstva lokalne samouprave koji se već počinju nazivati “Osječkom školom”. Ovu djelatnost moguće je pratiti kroz cijeli niz godina, posebno i putem “Pravnog vjesnika”, stručnog glasila ovog Fakulteta.

No, posebno treba vrednovati aktivnosti poduzimane u suradnji s Osječko-baranjskom županijom u sagledavanju relevantnih aspekata lokalne samouprave. Ovdje se ističu: suorganizacija stručnog savjetovanja “Županijski ustroj u sustavu lokalne samouprave i državne

uprave Republike Hrvatske” koje je u lipnju 1995. godine u Osijeku okupilo stručnjake iz cijele Hrvatske, međunarodnog savjetovanja “Primjena Europske povelje o lokalnoj samoupravi u Republici Hrvatskoj” održanog pod pokroviteljstvom glavnog tajnika Vijeća Europe u Osijeku u listopadu 1997. godine, međunarodnog savjetovanja “Jedinice lokalne samouprave u poreznom sustavu Republike Hrvatske” pod pokroviteljstvom Zaklade Hanns Seidel iz Münchena u listopadu 1998. godine te seminara “Opća deklaracija o pravima čovjeka i lokalna samouprava u uvjetima poratne obnove” održanog u Kneževim Vinogradima u studenom iste godine. Posebnu vrijednost imaju i zbornici radova ovih skupova kao značajan prilog ne baš bogatoj literaturi s ovog područja u Republici Hrvatskoj. Na ovaj način Osijek je postao središte okupljanja hrvatskih i stranih stručnjaka i mjesto promišljanja suvremene lokalne samouprave u Hrvatskoj.

Krunu ovih aktivnosti čine, dakako, usklađeni naponi Pravnog fakulteta i Osječko-baranjske županije usmjereni stvaranju institucionalnog jezgra ovih aktivnosti koji su rezultirali osnivanjem Hrvatskog instituta za lokalnu samoupravu u Osijeku u srpnju 1998. godine koji je okupio ne samo stručnjake iz znanosti i prakse, već i jedinice lokalne samouprave i uprave, znanstvene i stručne institucije.

Kako je riječ o znanstvenom i stručnom djelovanju usmjerenom stvaranju kvalitetnih znanstvenih i stručnih osnova jačanja lokalne samouprave i teorijskom razvitku sustava te naporima usmjerenim afirmaciji ideje i prakse lokalne samouprave na području Županije kao dijela europskog civilizacijskog kruga, “Povelja lokalne samouprave” Osječko-baranjske županije dodjeljuje se Pravnom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku za znanstvenu i znanstveno-istraživačku djelatnost i publicistiku kojom se pridonosi spoznavanju i produbljivanju spoznaja o lokalnoj samoupravi, iznalaženju znanstveno zasnovanih praktičkih rješenja čime se pridonosi jačanju teorijske osnove lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj.

KULTURA

Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1996.)

Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, nacionalna je kazališna kuća koja s relativno malenim umjetničkim ansamblom nosi široki spektar djelovanja. Svoje programsko profiliranje začeto još 1990. godine, ovo Kazalište koje ove godine obilježava 90 godina kontinuiranog djelovanja, izražava u 1996. godini izgradnjom repertoarski prepoznatljive kazališne kuće.

U glazbenom dijelu programa to znači povratak tradicijskim obilježjima osječkog kazališta. Uz operetu i mjuzikl te klasičnu glazbenu literaturu to znači i njegovanje nacionalnog opernog programa, u sadržaju i kontinuitetu koji ne bilježi niti jedno kazalište u Hrvatskoj. Tako uz obnovljenu “Kneginju čardaša” te mjuzikl “Osječki karusel”, osječko kazalište 1996. godine na scenu postavlja dva velika operna projekta klasika glazbene literature “Traviatu” i “Trubadura”. Njima se pridružuje nacionalna operna baština (“Zrinski” najviše postavljan upravo na osječkoj sceni, te uz “Mislava” i “Zlatku”, rijetko izvedeno kazališno djelo, i obnovljeni “Ero s onoga svijeta”) . I konačno, osječko kazalište krasi pred rat začeta tradicija koncertnih nastupa kazališnog orkestra (u sada već tradicijskim uskršnjim i novogodišnjim koncertima) .

Dramski dio repertoara označen je zaokretom prema suvremenim i intrigantnim kazališnim temama i mladim autorima. Uz dramaturški zahvat Davora Špišića, Ibsenov "Neprijatelj naroda" dobija druga značenja i potvrđuje svoju suvremenost, a farsa "Mein kampf" postavljena na osječku scenu u suradnji s Hrvatskim kazalištem iz Pečuha, te "Posljednja karika" priskrbuju svojim nositeljima priznanja na gostovanjima izvan osječke sredine.

Posebnu vrijednost ovim rezultatima daje činjenica da se oni temelje na vlastitim umjetničkim potencijalima. U glazbenom dijelu to je, uz konstantno kvalitetan zbor, i sjajna solistička postava sposobna za velike projekte te vlastiti plesni ansambl u nastanku. U dramskom dijelu to su nesporno glumački potencijali nastali u osječkom odjelu Akademije za kazalište, film i umjetnost. I konačno, unazad 50 godina svoga djelovanja osječko kazalište nije zabilježilo istodobnu izvedbu djela dvojice autora iz vlastite sredine kao u 1996. godini kada se na sceni izvede Tomašev "Zlatousti" i Mihaljevićev "Osječki karusel". Ova orijentacija i u tome polučeni dosezi, pretpostavka su i umjetnička garancija budućih velikih projekata.

Izložene činjenice jasno svjedoče da umjetnička postignuća Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku predstavljaju značajan doprinos razvitku kazališne umjetnosti, ali i kulture u cjelini.

Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo "Osijek 1862"

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1999.)

Kad su se Slavonka i Slavonac nakon napornog rada željeli odmoriti i zaboraviti na svakodnevne brige, kada su izražavali radost življenja ili molbu prirodnim pojavama da im budu sklone, posegnuli bi za tamburom ili gajdama, zaigrali i zapjevali. Tako su nastajale narodne pjesme, plesovi i običaji. U protoku vremena njeguju ih i čuvaju izvorne folklorne skupine i kulturno-umjetnička društva. Jedno od njih je i Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo "Osijek 1862", s tradicijom od gotovo sto pedeset godina i cjelokupnim ansamblom od 370 članova te programom koji obuhvaća pjesme, plesove i običaje svih hrvatskih folklornih područja, uključujući i Hrvate u Bačkoj, Hercegovini i Boki Kotorskoj. Ovu svoju usmjerenost Društvo je razvijalo čak i u vremenu koje nije bilo ni malo sklono njegovanju i izražavanju hrvatskog kulturnog identiteta.

Zahvaljujući ovakvom svom programskom određenju, savjesnom i stručnom pristupu na vrhunskoj razini, kao i entuzijazmu članova, Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo "Osijek 1862" godinama zauzima vodeće mjesto među hrvatskim folklornim ansamblima. Temelj ovome ugledu stvara istraživanje, proučavanje, uvježbavanje, izvođenje i čuvanje tradicijskog plesa, pjesme, glazbe i običaja. Sve koreografije ovoga Društva zasnivaju se na izvornim narodnim običajima i izvornoj pjesmi i svirci hrvatskih folklornih područja, što zahtijeva dobru plesnu i vokalnu tehniku kao i izražajno pjevanje. To je način na koji Društvo iskazuje nacionalni identitet i predstavlja folklornu kulturnu baštinu hrvatskog naroda.

Ono je tijekom brojnih gostovanja diljem Hrvatske, na turnejama i folklornim festivalima u gotovo svim europskim državama, u SAD, Kanadi, Egiptu, Kini i Maleziji na izvoran i neposredan način bogatstvom hrvatskog melosa i nošnji prelijevalo i natapalo festivalske dvorane i pozornice, domaćih i stranih gradova i trgove i ulice, narodnim duhom i stvaralaštvom, izazivalo ovacije, a u Hrvatima, osobito u inozemstvu, razbuktavalo nacionalne osjećaje i ispunjavalo ih ponosom.

Jedna od najuspješnijih godina u povijesti društva jeste 1998., godina u kojoj je nakon nastupa na proslavi 20. obljetnice Radne zajednice Alpe-Jadran u Italiji i na Danu Hrvata u Pečuhu, uslijedila osobito uspješna azijska turneja koja je obuhvatila Kinu i Maleziju. Nastupi na festivalima u Pekingu i još četiri višemilijunska kineska grada i tri koncerta u Kuala Lumpur u Maleziji, kruna je ovih uspjeha. Dugogodišnji rad HKUD-a "Osijek 1862" na četvrtom Kineskom međunarodnom festivalu u Pekingu na kojem su sudjelovali ansambli iz Europe, Azije, Afrike, Sjeverne Amerike i Novog Zelanda, zasjaio je punim sjajem. Osamnaest tisuća gledatelja u svečanosti otvaranja i milijardu ljudi, gotovo petina čovječanstva u izravnim televizijskim i satelitskim prijenosima u Aziji, Americi i drugim dijelovima svijeta pratilo je nastupe i posredstvom ovog umjetničkog ansambla upoznalo hrvatsku kulturnu baštinu. U tim trenucima Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo "Osijek 1862" nije bilo samo hrvatska pjesma, glazba i ples, ono je bilo - Hrvatska. U izuzetnoj konkurenciji izvrsnih folklornih ansambala od kojih su mnogi profesionalnog i državnog statusa, ansambl Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva "Osijek 1862" je svojim nastupima, nošnjama a posebno pjevanjem oduševio publiku te osvojio srebrni pokal "Prijateljstvo među umjetnicima". Riječ je o uspjehu koji rijetko kome polazi za rukom.

Stoga se Hrvatskom kulturno-umjetničkom društvu "Osijek 1862" u znak priznanja za iznimna postignuća i umjetničke dosege u očuvanju i promicanju kulturne baštine dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području kulture.

Hrvatsko pjevačko društvo "Lipa" Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2000.)

Na dugovječnom stablu osječke raspjevane "Lipe", njezini korjeni zasađeni u plodno tlo osječke i hrvatske glazbene tradicije prije gotovo 125 godina, u posljednje vrijeme izbijaju nove mladice pa je "Lipa" danas u punom cvatu. Društvo trenutno okuplja 45 aktivnih članova koji izvode široki repertoar klasičnog zbornog pjevanja od renesansnih skladbi do suvremenih autora, a u novije vrijeme repertoar proširuje i drugim oblicima glazbe (jazz, evergrin) .

Hrvatsko pjevačko društvo "Lipa" Osijek, društvo bogate tradicije s preko 2000 koncertnih nastupa, u posljednjih deset godina pomlađeno je kako u sastavu zbora tako i zborovođa pa mladenački elan, volja i težnja za što kvalitetnijim izvođenjem daju sve bolje rezultate. Već godinama "Lipaši" potvrđuju da su najbolji pjevački zbor Hrvatske. O tome svjedoče tri prva, jedno drugo i jedno treće mjesto na državnim natjecanjima pjevačkih zborova u razdoblju od 1991. do 1999. godine.

Prošle 1999. godine svoj pjevački ugled "Lipa" potvrđuje i na međunarodnoj sceni. Zbor sudjeluje na 7. međunarodnom natjecanju pjevačkih zborova u organizaciji Interkulturne fondacije "MUSICA MUNDI" u Budimpešti gdje osvaja Zlatnu diplomu, plasiravši se među prvih pet zborova u svijetu u svojoj kategoriji. U listopadu iste godine HPD "Lipa" nastupa na 6. natjecanju hrvatskih pjevačkih zborova u Umagu, u organizaciji Hrvatskog sabora kulture te osvaja Zlatnu plaketu. To iznova potvrđuje kvalitetu ovog pjevačkog zbora kao najboljeg hrvatskog mješovitog pjevačkog zbora.

Hrvatsko pjevačko društvo "Lipa", više od stoljeća nositelj hrvatske glazbene tradicije i u vremenima koja tome nisu bila naklonjena, danas je, unatoč tome ili baš zbog toga što okup-

lja amatere po statusu, a profesionalce po odnosu prema svom poslanju, promotor glazbene kulture visoke vrijednosti bez koje bi kulturni život ove sredine bio znatno siromašniji. Ovo društvo veleposlanik je koji ne svjedoči samo o kulturnoj tradiciji već ponajbolje reprezentira ovu sredinu.

Stoga se Hrvatskom pjevačkom društvu "Lipa" Osijek u znak priznanja za iznimna postignuća i umjetničke dosege u području glazbene umjetnosti dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području kulture.

Slovačka kulturno-umjetnička udruga "Franjo Strpač" Markovac Našički

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2003.)

Imati dvije domovine - privilegija je i bogatstvo, ali i obveza. Njegujući kulturnu baštinu koju je slovački narod ponio sobom iz svoje stare domovine u novu i time je obogaćujući, Slovačka kulturno-umjetnička udruga "Franjo Strpač" iz Markovca Našičkog djeluje već 30 godina. Začeta inicijativom nekolicine entuzijasta izrasla je u udrugu koja je tijekom 30 godina okupljala više od 600 članova koji su pridonosili očuvanju i promicanju kulturne baštine slovačke nacionalne manjine.

Ona čuva i njeguje te promiče tradiciju i običaje Slovaka doseljenih pred više od jednog stoljeća u našički kraj. Okupljala je i okuplja veliki broj članova od djece do umirovljenika, koji kroz nebrojeno mnogo nastupa svojih pjevačkih i plesачkih skupina zapaženo sudjeluju u kulturnom životu Županije. Osim folklornih programa Udruga organizira i kazališne predstave na slovačkom jeziku, različite prigodne izložbe, športske igre i natjecanja, prikuplja pisane tragove o žiteljima Slovaca u našičkom kraju, objavljuje tekstove u časopisu za slovačku nacionalnu manjinu u Republici Hrvatskoj "Pramen".

I u 2002. godini Udruga nastavlja s brojnim nastupima za koje dobiva značajna priznanja. Svoj prilog očuvanju etnografskog naslijeđa predstavlja i knjiga Vesne Baksa "O načinu života i običajima Slovaka doseljenih u Markovac Našički" o tradiciji i suvremenosti 120-godišnjeg življenja slovačke zajednice u Markovcu Našičkom.

Markovački entuzijasti čuvaju slovačku riječ i grade mostove prijateljstva i suradnje širom svoje domovine Hrvatske, ali i obnavljaju je svojim druženjima s drugim slovačkim društvima iz Slovačke i drugih zemalja. U svako putovanje i svaki nastup na nenametljiv način i s puno ljubavi, članovi društva su uključivali promicanje istine o svojoj domovini Hrvatskoj. Javno su pjevali i slavili radost samostalne države i kada ona još nije bila priznata. Danas, u udruzi slovačku riječ i etnografsko naslijeđe ne slave samo Slovaci. Svojom djelatnošću Markovčani dokazuju kako je nacionalna i kulturna raznolikost bogatstvo koje Hrvatsku afirmira kao multikulturalnu i multietičnu zajednicu.

Stoga se Slovačkoj kulturno-umjetničkoj udruzi "Franjo Strpač" iz Markovca Našičkog u znak priznanja za naročite uspjehe i umjetničke dosege u očuvanju i promicanju kulturne baštine dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području kulture.

ŠPORT

Kuglački klub “Kandit-Premijer” Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2003.)

Svjetsko prvenstvo u kuglanju održano u Osijeku prošle godine svjetsko je priznanje da je bacanje kugli u Osijeku svjetske razine. Međutim ta razina nije nastala preko noći. Kuglačka tradicija prerasla je već poodavno razinu zabave i izrasla u šport svjetske kvalitete. Nositelj takvog razvoja i te tradicije jeste i Kuglački klub “Kandit - Premijer”.

Osnovan 1949. godine pod okriljem osječke Šećerane, od 1977. godine djeluje pod imenom “Kandit”. Rekreativna aktivnost zaposlenika ovih tvrtki tijekom desetljeća je izrastala do današnje razine. Nju potvrđuju uspjesi od 1975. godine kada Klub osvaja naslov juniorskih prvaka Hrvatske, preko 1982. godine i drugog mjesta u seniorskom ekipnom prvenstvu, 1987. kada osvaja naslov ekipnog prvaka Hrvatske, 1988. godine i 4. mjesta u Kupu europskih prvaka i u nizu narednih godina kada postiže zapažene rezultate na državnim natjecanjima u seniorskoj i juniorskoj konkurenciji, u euroligi i prvi puta u svjetskom Kupu.

U sezoni 2001/02. osvojio je sve moguće naslove državnih prvaka u seniorskoj i juniorskoj konkurenciji u sve tri kategorije (ekipno, parovi i pojedinačno) , u prvoj sezoni nastupa u euroligi osvaja treće mjesto i konačno: pobjednik je Svjetskog kupa održanog u Hunedoari u Rumunjskoj. Upravo stoga proglašen je najuspješnijim športskim kolektivom Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije u 2002. godini.

Iz rečenih razloga, a za ostvarena naročita športska postignuća na državnim i međunarodnim natjecanjima, Kuglačkom klubu “Kandit-Premijer” dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tjelesne kulture i športa.

Olimpijada starih športova Brodanci

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1998.)

Godina 1972. trajno je zabilježena u povijesti Brođanaca zbog animiranja izvornog športskog i kulturnog stvaralaštva, kao važnog segmenta bogate narodne baštine Slavonije, kada je skupina entuzijasta organizirala pokusna natjecanja u sedam disciplina starog, pomalo već zaboravljenog športa, te izložbu starih športskih rekvizita. Nakon toga Brođančani dolaze na zamisao da prirede vlastitu malu olimpijadu, ali u nadmetanjima starih igara pradjedova, te 1973. godine osnivaju Olimpijadu starih športova, na kojoj su po prvi put prihvaćeni naziv, znak, pravila i program. I od tada počinju nadmetanja u starim športovima kojima su se stoljećima nadmetali preci po pašnjacima, livadama i sokacima.

Svojom programskom koncepcijom na planu športskog, kulturnog i etnološkog karaktera Olimpijada starih športova od tada se počinje svake godine sve više razvijati i o njoj se sve više zna kod nas i u svijetu. Od osnutka Olimpijade pa sve do 1997. godine ukupno je organizirano 25 manifestacija, svakom godinom sve većih i značajnijih, a prošlogodišnja, jubilara Olimpijada starih športova bila je iznimno uspješna. Za dvadeset i pet godina održavanja ove manifestacije nastupilo je ukupno 18. 104 natjecatelja, Olimpijadu je posjetilo 161. 443 posjetitelja, u programu su sudjelovale 3. 173 ekipe, od stranih zemalja ukupno su sudjelovale 32 zemlje, a sudionici su bili iz 817 mjesta. Pored športskog dijela programa, Olimpijada sukladno svojem

programu organizira i kulturno-zabavni dio (rad u likovnoj koloniji, organizacija izložbi slika, skulptura i rukotvorina iz fundusa Olimpijade, nastupi kulturno-umjetničkih društava) .

Olimpijada starih športova u Brodancima, ustrojena kao jedinstvena organizacija u nas za njegovanje, čuvanje i prenošenje tog narodnog blaga i narodne baštine - izvornih i tradicijskih športova, sa svojim entuzijastima, volonterima u posljednjih 25 godina dala je u tom pogledu svoj izniman doprinos.

Stoga se Olimpijadi starih športova Brođanci za istaknutu djelatnost u njegovanju izvornih i tradicijskih športova u znak priznanja dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području tjelesne kulture i športa.

Planinarsko društvo “Krndija” Našice

(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1998.)

Kada udivljenje prirodnom baštinom zamijeni akcija njezine zaštite, tada ne govorimo samo o razvijenoj ekološkoj svijesti već i svjesnom djelovanju čovjeka u zaštiti svog prirodnog okruženja. Tom dijelu nesporno pripada i aktivnost onih udruga čiji je program utemeljen ili usmjeren prema prirodi i njezinoj baštini.

Planinarsko društvo “Krndija” iz Našica uči svoje članove ne samo kako živjeti u suglasju s prirodom, već kako živjeti u njoj. Njegovanje Dana “Papučkih jaglaca”, susreta pjesnika i planinara, pohoda kroz šume i vinograde Feričanaca, Dana hrvatskih planina i niza drugih masovnih boravaka u prirodi tome nesporno pridonosi. Kada se tome pridoda organiziranje predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola, izložbi i drugih oblika odgojnog i obrazovnog utjecaja na oblikovanje i razvijanje svijesti o nužnosti zaštite okoliša, slika postaje potpunija.

Svoj nauk ovo društvo pretače u akciju i primjerom pokazuje kako svatko, baš svatko na ovom planetu može dati svoj doprinos njegovom očuvanju i očuvanju prirodnih uvjeta suživota i opstanka živog svijeta. Uz održavanje planinarskih putova i objekata, te očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika, članovi udruge sudjeluju u čišćenju i održavanju izvorišta pitke vode na Krndiji. Svake godine Društvo organizirano poduzima akciju zaštite ugroženih vrsta cvijeća i bilja “koje valja gledati ali ne i brati”. Kako bi unaprijedilo vlastito djelovanje i učinilo ga stručno zasnovanim pa time i djelotvornijim, školuje posebne planinarske “zaštitare prirode” i okoliša.

Nije li, stoga, logično da u prigodi obilježavanja 75 godina planinarstva u Našicama i 35 godina djelovanja Planinarskog društva “Krndija”, ovom Društvu odamo priznanje i za doprinos promicanju ekološke svijesti i aktivnom djelovanju u zaštiti prirodnog staništa svega živog svijeta ovog planeta.

Iz rečenih razloga se Planinarskom društvu “Krndija” iz Našica u znak priznanja dodjeljuje “Zelena povelja Osječko-baranjske županije” za značajnu djelatnost u razvijanju ekološke svijesti i promicanju potrebe zaštite okoliša među građanima.

Športsko ribolovni klub "Jug 2", Osijek

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 2002.)

Prirodno je čovjeku da se divi bistrini slapa, mirisu cvijeta, ljepoti slavujeva glasa. Priroda je najveći baštinih slikarskog dara, vrstan skladatelj, gostoljubivi domaćin. Čovjek je dio tog prirodnog sklada, no, dio koji taj sklad često sam narušava. Da li je čovjekova sudbina da bistrinu potoka zamijeni ustajalim močvarama, glazbu gorskog pijeva bukom motora, a miris prvih ljubičica smradom gradskog otpada? To je trenutak kada čovjek u interesu svoga opstanka na ovom planetu koji je nazvao Zemljom udivljenje prirodom zamijeni akcijom njezine zaštite od svog pogubnog djelovanja.

U oblikovanju te akcije nesporno značenje ima ljudsko znanje. U tome je nedvojben odgovornost znanstvenika ovoga i budućih naraštaja. Međutim, sve znanstvene studije, elaborati inovativni projekti ovoga svijeta ostat će tek ispisani papir spreman za uvećanje gomile otpada nastalog ljudskom djelatnošću, ukoliko ljudska, prije svega lokalna zajednica na prihvati i ne primjeni ta znanja, znanstvene postavke pretvori u životnu zbilju.

Znanstveno utemeljeni projekt koji je ukazivao na put pretvaranja bajera uz naselje Jug II u Osijeku, od opasne rupe pune ustajale vode i smetišta okolnih naselja, ne samo u malo umjetno jezero, ukras i mjesto rekreacije građana, već metodom biomanipulacije revitalizirao ovu vodenu površinu i vraćao joj izvorne prirodne vrijednosti, tražio je svoje nositelje.

Članovi Športsko ribolovnog kluba "Jug 2" iz Osijeka odlučili su dokazati da nisu samo sportaši ili pak oni koji prirodi oduzimaju dio njezine životne baštine. Ostvarujući znanstvene postavke ekološke studije o revitalizaciji vode metodom biomanipulacije pristupili su akciji čišćenja bajerske vode, a potom poribljavanja. Odgovarajućim načinom gospodarenja ribljim fondom jezera - savjesnim i odgovornim poribljavanjem i izlovom ribe iz jezera članovi ovoga Kluba osiguravaju održanje dobre kakvoće vode jezera odnosno zaštitu jezerskog ekosustava. Ovome su pridodali i aktivnosti izgradnje staza, sadnje oko tisuću sadnica drveća, izgradnje javne rasvjete, postavljanja javne telefonske govornice, ali i ploča radi upozorenja na očuvanje okoliša.

Članovi jednog športskog ribolovnog kluba kao nositelji inicijativa ostvarujući suradnju s tijelima gradske i mjesne samouprave, preuzeli su ulogu organizatora dijela života svoje lokalne zajednice.

Na ovaj način, na južnoj periferiji velikog grada nestala je deponija smeća, izvorište smrada, rasadište bolesti, opasno mjesto. Nagrđeni dio prirode ustupio je mjesto tzv. Južnom jezeru grada Osijeka, danas centru ugone i športskih zbivanja za građanstvo ne samo ovog dijela grada, mjestu zabave za djecu i mladež. Akciju zaštite prirode ponovo može zamijeniti udivljenje njenim svojstvima. Ali briga za njihovo održanje ne smije prestati. Jamstvo tome čini i oko 400 članova Športsko ribolovnog kluba "Jug 2" Osijek osnovanog tek 1998. godine, koji ponovo dokazuju kako lokalnim inicijativama i akciji lokalne zajednice u održanju globalnog ekološkog sustava nema zamjene.

Iz rečenog razloga, Športsko ribolovnom klubu "Jug 2" Osijek dodjeljuje se "Zelena povelja Osječko-baranjske županije" za iznimna pregnuća i ostvarene rezultate u saniranju, uređenju i zaštiti zapuštenih dijelova okoliša kojima se pridonosi njihovoj revitalizaciji i promicanju kvalitete življenja i zdravlja ljudi.

Veslački klub “Iktus-Saponia” Osijek*(Nagrada Osječko-baranjske županije, 1996.)*

Veslački klub “Iktus - Saponia” u svojoj 28-godišnjoj povijesti postizao je vrsne rezultate iskazivane u iznimnim športskim postignućima na državnim i međunarodnim natjecanjima. Ova postignuća rezultat su izvanrednih uspjeha u stručnom i pedagoškom djelovanju u odgoju i osposobljavanju športaša i to tijekom dugog niza godina.

Godina 1996. najuspješnija je u dugoj povijesti osječkog veslanja, začetoj još 1892. godine. Veslačice i veslači Kluba nastupili su na 22 od kojih deset međunarodnih regata na kojima je osvojeno 40 zlatnih te preko 50 srebrnih i brončanih medalja. Pored toga, i ove godine je, kao i 1994., Klub uspješno organizirao Međunarodnu regatu u Osijeku pod nazivom “100+4” uz nastup 150 veslačica i veslača iz Hrvatske, Slovenije i Mađarske. Jedanaest veslačica i veslača VK “Iktus - Saponia”, nastupili su kao reprezentativci Republike Hrvatske. Najznačajnije rezultate postigla je Mirna Rajle potvrdivši brončanu medalju na Svjetskom prvenstvu “B” seniora, a sedam klupskih članova potvrdilo je svoju visoku svjetsku klasu osvajanjem pozicija u gornjem dijelu svjetske ljestvice rezultata (od 7. do 14. mjesta). Na Prvenstvu “Alpe - Adria” osvojena su još dva visoka, 3. i 4. mjesto. Na prvenstvu Republike Hrvatske za 1996. godinu nastupilo je 38 veslača i veslačica “Iktus-Saponije” od kojih je svaki osvojio ili sudjelovao u osvajanju barem jednog odličja. Na Prvenstvu na kojem su nastupila 23 kluba s oko 400 veslačica i veslača, osječki veslači osvojili su 16 zlatnih, 8 srebrnih i 3 brončane medalje što je Klubu treći puta uzastopce donijelo naslov sveukupno najboljeg veslačkog kluba Hrvatske. Ovakovi rezultati nezapamćeni su u povijesti hrvatskog veslanja.

Ovi rezultati nisu slučajni. Plod su dugogodišnje tradicije kvalitetnog rada Kluba, stručnog rada trenera i darovitih pojedinaca koji već godinama ostvarenim rezultatima osiguravaju ugled osječkog Kluba. Danas VK “Iktus - Saponia” odgaja kroz školu veslanja i regatne treninge 120 mladića i djevojaka svih uzrasta, od kadeta u školi veslanja do iskusnih seniorki i seniora. Ti se mladi veslači i veslačice pripremaju nastaviti do sada uspješne športske rezultate VK “Iktus - Saponia”.

OBRANA I ZAŠTITA**X. Policijska postaja Bilje Policijske uprave Osječko-baranjske***(“Zelena povelja Osječko-baranjske županije”, 1999.)*

Kopački rit dragulj je prirode otrgnut ljudskom utjecaju i po tome svjetske vrijednosti. On je podsjetnik na prirodno okruženje nastanka svega živoga na ovom planetu, rezervat i živa enciklopedija, rijetko mjesto na kojem i znanstvenici i ljudski podmladak jednako uče o prirodi i njenim zakonitostima, o smislu i ljepoti života u suglasju s prirodom. Kopački rit stjecište je brojnih biljnih i životinjskih vrsta, koje danas rijetko nalazimo gdje drugdje. Pa upravo ove činjenice ističu značenje odgovornosti čovjeka za održanje ove rijetke oaze prirodne ravnoteže, održanje koje prije svega znači njenu zaštitu od njegovog pogubnog djelovanja.

Svaki je rat nasilje nad prirodom. A u Domovinskom ratu nisu ubijani samo ljudi. Izlovljavana je i divljač i ribe, ubijano drveće a šumski puteljci zasijani minama koje su nagnale životinjski svijet da se kloni ovoga područja. Gospodarskim riječnikom govoreći, neprimjereno

iskorištavanje prirodnog bogatstva Kopačkog rita je u to vrijeme bilo na vrhuncu, a za posljedicu je imalo uništavanje životinjskog i ribljeg fonda i značajno ugrožavanje prirodne ravnoteže ovog rezervata.

S pravnom državom Republikom Hrvatskom u Baranju je po dovršenoj reintegraciji pristigla i hrvatska policija kao čuvar ne samo sigurnosti ljudi, već i svih dobara nove, slobodne i nezavisne države. U Bilju, nadomak Kopačkog rita, ustanovljena je i od 1997. godine djeluje X. Policijska postaja Policijske uprave Osječko-baranjske. Već u začetku suočila se s praksom nesmetanog lova i krivolova ptica, divljači i riba koja nije samo zadržavala već i pogoršavala postojeće stanje. Svakodnevno je na prilazima ritu prijetilo od pedeset do sto vozila iz raznih krajeva Hrvatske, a dijelom i izvan nje.

Danonoćnim ophodnjama, strpljivo i djelotvorno pripadnici ove postaje onemogućavali su i odvrćali pojedince i grupe u ostvarivanju njihova nedopuštenog nauma. Uspostavljali su red i štitili Kopački rit bez ikakvih incidenata. I njihovom ustrajnom djelatnošću nedozvoljeni lov i ribolov sveden je na najmanju moguću mjeru te je osiguran mir koji je omogućio nesmetan život faune u Parku prirode. Ptice cijene te rezultate. Danas se slobodno kreću i gnijezde i na lako pristupačnim područjima s kojih su pobjegle.

Djelovanje policajaca X. postaje u Bilju nije samo predano izvršavanje povjerene im dužnosti. Uostalom oni i nisu čuvari Kopačkog rita. Odgovornu zadaću koju su obavili i koju obavljaju mogu samo ljudi koji imaju istančani osjećaj za vrijednost koju štite, koji razumiju smisao prirodnog poretka i koji gaje ljubav za prirodno okruženje koje ne predstavlja samo ljepotu, ures ovog planeta već uvjet opstanka života na njemu.

Stoga se X. Policijskoj postaji Bilje Policijske uprave Osječko-baranjske za značajne rezultate u zaštiti izuzetno vrijednih dijelova okoliša, u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Osječko-baranjske županije".

OSTALI

Društvo inovatora "Osijek" Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2000.)

Pokretači i nositelji napretka ljudske civilizacije oduvijek su bili ljudi željni znanja. Jer znanje je ona pokretačka snaga koja je čovjeka uzdigla iznad njegova okruženja i omogućila mu da ovlada njime. Težiti spoznajama koje ne samo objašnjavaju već omogućavaju izgradnju poluga kojima svijet oko sebe možemo mijenjati, imperativ je pogotovo ovog tehnološkog doba.

Inovatori, nezadovoljni postojećim, nastoje mijenjati ustaljeno i pronaći bolje primjenjujući svoju invenciju. Pa kada se na okupu nađe veći broj ljudi istoga kova, onda je to snaga na koju u razvojnom smislu valja računati. Pogotovo kada je riječ o preko stotinu inovatora koliko danas okuplja Društvo inovatora "Osijek". Osnovano 1948. godine, bavi se promicanjem inventivnog rada i tehnološkog stvaralaštva, osposobljavanjem i usavršavanjem članova za obavljanje inventivnog rada, poticanjem razvojno-stvaralačkog rada svojih članova, te promicanjem tehnoloških inovacija sudjelovanjem na izložbama i sajmovima u zemlji i inozemstvu.

Članovi ovoga Društva, entuzijasti svojim sredstvima u slobodno vrijeme razrađuju i realiziraju ideje čiju vrijednost potvrđuju brojna priznanja na domaćim i međunarodnim salonima inovacija. U kontinuitetu visoke vrijednosti ovih dosega tijekom posljednjih godina, posebno su značajni uspjesi ostvareni u 1999. godini: Zlatna medalja na 27. Internacionalnom sajmu inovacija Geneve 1999., Posebna nagrada za zaštitu okoliša na Sajmu inovacija Geneva 1999. za "Uređaj za deminiranje polja", Zlatna medalja na Impex XV u Pittsburgu, SAD za rad "Proizvodnja humusa", Srebrna medalja na INEA '99 Izložbi mladih inovatora u Nürnbergu za rad "Automatska punilica".

Radovi osječkih inovatora imaju i svoju praktičnu vrijednost i praktičnu primjenu te se nalaze u proizvodnim programima većih tvrtki i malih poduzetnika. Spoznaja kako bez novih proizvodnih programa zasnovanih na novim tehnologijama nije moguće tražiti mjesto u svijetu razvijenih, ukazuje na vrijednost ovih ostvarenja. Ljudskom kapitalu cijena u svijetu raste, a to je jedini kapital kojim nismo siromašni. Sustavna djelatnost ovoga Društva ostvarena je osnivanjem prve udruge mladih inovatora u Hrvatskoj, koji i sami primaju već prva respektabilna međunarodna priznanja. Potencijal koji time ovo Društvo iskazuje u sprezi s povoljnim uvjetima njihova djelovanja koje treba osigurati, stvorit će inventivnu, poduzetničku sredinu gospodarskog napretka.

Stoga se Društvu inovatora "Osijek" u znak priznanja za naročito uspjele i svjetski priznate inovacije i njihovu primjenu koja pridonosi razvoju područja u kojima su ostvarene dodjeljuje Nagrada Osječko-baranjske županije u području gospodarskih djelatnosti.

Hrvatski institut za lokalnu samoupravu, Osijek

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 2002.)

Svrha svakog društvenog sustava suvremenog svijeta jeste zadovoljavanje potreba čovjeka i ljudske zajednice kao izvorišta i utočišta svih društvenih procesa. Lokalna zajednica u tome ima nezamjenjivu ulogu. Upravo stoga, dosezi u razvitku lokalne samouprave postali su mjerilo demokratizacije jedne društvene zajednice, ali i pokazatelj racionalnosti njenog ustrojstva.

Novi sustav lokalne samouprave, začet u Hrvatskoj kao neovisnoj državi 1992. godine, zahtijeva potvrdu svoje vrijednosti ne samo kroz teorijsko promišljanje i valorizaciju, već prije svega u rezultatima koje daje. A ti se rezultati iskazuju prije svega u kvaliteti funkcioniranja jedinica lokalne samouprave i njihovoj uspješnosti u upravljanju vlastitim funkcioniranjem i razvitkom. Ovo posljednje ne ovisi samo o raspoloživim materijalnim resursima, već i o sposobnosti upravljanja. Proces donošenja odluka je istovremeno i vještina i znanost. Uspjeh ovisi kako o intuiciji, inteligenciji i iskustvu, tako i o znanju donositelja odluke. Racionalno upravljanje zasniva se na znanju i stoga je jedna od bitnih pretpostavki promicanja upravljanja tretiranje znanja kao vitalnog resursa. Tom cilju neprijeporno pridonosi povećanje stručne kvalitete i osposobljenosti sudionika procesa upravljanja do mjere koju možemo nazvati osposobljenošću za upravljanje razvitkom.

No, bez posebnih organiziranih poticaja proces učenja i osposobljavanja za prilagođavanje novim uvjetima, kao dio razvojnog ciklusa sustava, sporo teče. Stoga se nužnim ukazuje ustanovljavanje organiziranih oblika učenja i osposobljavanja temeljnih nositelja funkcioniranja lokalne samouprave. S ovim temeljnim ciljem u Osijeku je 1998. godine osnovan Hrvatski

institut za lokalnu samoupravu kao nevladina udruga koja okuplja znanstvenike i stručnjake ovoga područja te zainteresirane jedinice teritorijalne samouprave, znanstvene i stručne institucije.

Od tada HILS svojom aktivnošću promiče ideju obrazovanja i osposobljavanja za upravljanje razvitkom lokalnih zajednica odnosno jedinica teritorijalne samouprave, a vlastitim angažmanom nastoji pridonijeti podizanju ove razine. O tim naporima svjedoče i podaci o organiziranim znanstvenim i stručnim skupovima - savjetovanjima, seminarima, okruglim stolovima i stručnim tribinama, koji su nerijetko okupljali i znanstvenike međunarodnog značenja, ali i načelnike općina, djelatnike nevladinih udruga i stručnjake i druge sudionike željne novih spoznaja o lokalnoj samoupravi. Posebno vrijednim valja istaći činjenicu da je u ostvarivanju ovih aktivnosti HILS uspostavio partnerski odnos s nizom stranih i međunarodnih institucija - nevladinim udrugama Nizozemske i Belgije, američkim i njemačkim fondacijama i zakladama, OSCE-om i Europskom unijom. HILS je jedini hrvatski predstavnik u europskoj mreži trening organizacija - ENTO.

Ovu aktivnost HILS je pratio i nakladničkom djelatnošću popunjavajući nedostatak publikacija usmjerenih lokalnoj samoupravi u Hrvatskoj. Nakon zbornika radova usmjerenih prema primjeni Europske povelje o lokalnoj samoupravi u Hrvatskoj i financiranju lokalne samouprave, 2001. godinu obilježio je zajednički nakladnički poduhvat HILS-a i nizozemskih partnera. "Lokalna samouprava - hrvatska i nizozemska iskustva", prvi priručnik za lokalnu samoupravu po svom pristupu jedinstven je u Hrvatskoj, a po činjenici da je on rezultat suradnje stručnjaka dviju različitih europskih zemalja, jedinstveni je poduhvat u Europi.

Svojom aktivnošću stručnjaci okupljeni u ovoj nevladinoj udruzi nesporno su u protekle četiri godine djelovanja pridonijeli podizanju razine znanja nositelja funkcija lokalne samouprave, i to ne samo na području istočne Hrvatske. Oni su pridonijeli i predstavljanju i afirmiranju napora Republike Hrvatske u razvijanju lokalne samouprave u svijetu. Na taj način, HILS je dao svoj doprinos i razvitku i ugledu Osječko-baranjske županije.

Iz rečenih razloga Hrvatskom institutu za lokalnu samoupravu dodjeljuje se "Povelja lokalne samouprave" za znanstvenu i stručnu, publicističku i obrazovnu djelatnost kojom se pridonosi produbljivanju i širenju spoznaja o teritorijalnoj samoupravi, iznalaženju znanstveno zasnovanih praktičkih rješenja te osposobljavanju nositelja funkcioniranja i razvitka lokalne samouprave.

Nositelji Projekta "Demokratizacija u istočnoj Slavoniji"

("Povelja lokalne samouprave" Osječko-baranjske županije, 2000.)

Lokalna samouprava civilizacijska je tekovina i sastavni dio modela svih suvremenih demokratskih političkih sustava u svijetu. No, ona nije samo izraz demokratskog prava građana već i oblik racionalne organizacije funkcioniranja društvene i državne zajednice. Neprijeporno je značenje koje lokalna samouprava ima za uspješno i humano funkcioniranje državnih i društvenih sustava.

Projekt "Demokratizacija u istočnoj Slavoniji" pokrenuli su belgijska organizacija "Balkanactie van de Gemeenten" i nizozemska "Interkerkelijk Vredesberaad" kao nacionalni koordinatori s osloncem na Centrum Kontakt Der Kontinenten i drugih te uz potporu belgijske i nizozemske vlade te Vereniging Nederlandse Gemeenten (Udruženja nizozemskih općina).

Pokrenut je s ciljem pružanja pomoći procesu uspostave povjerenja između stanovništva ratom zahvaćenog područja, ali na jedinstveni način: poticanjem i pomaganjem funkcioniranja lokalne samouprave i demokratskih institucija na ovom području izravnim kontaktom i suradnjom 17 općina i gradova na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije s isto toliko jedinica lokalne samouprave Belgije i Nizozemske. Taj izravan ljudski kontakt omogućio je bolje upoznavanje obje strane, ali i mogućnost pružanja savjetodavne, projektne pa i materijalne pomoći u praktičnom organiziranju i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave na ovom području.

Istodobno, pokrenut je i ciklus savjetovanja i radionica u okviru kojih njegovi sudionici (načelnici općina triju zemalja, predstavnici županija ovog područja, stručnjaci različitih područja, predstavnici političkih stranaka i nevladinih udruga i dr.) razmatraju praktična pitanja funkcioniranja lokalne samouprave. Do sada su u suradnji s Hrvatskim institutom za lokalnu samoupravu iz Osijeka tijekom 1999. i 2000. godine organizirana četiri takva savjetovanja u Iloku (o reformi lokalne samouprave), Vinkovcima (o obrazovanju), Osijeku (o regionalnom razvoju i suradnji s okruglim stolom o prekograničnoj suradnji) i Bizovcu (o promjenama i kontinuitetu u lokalnoj samoupravi i okruglim stolom o povratku prognanika i izbjeglica). Uz spoznajne rezultate stečene tijekom ovih skupova, valja istaći i njegovanje kulture dijaloga kao zalog zajedničkog života i procesa demokratizacije svakog društva.

Zajednička suradnja belgijskih i nizozemskih stručnjaka s hrvatskim okupljenim u Hrvatskom institutu za lokalnu samoupravu rezultirala je radom na u Hrvatskoj prvom priručniku o lokalnoj samoupravi, čije se izdavanje očekuje tijekom svibnja ove godine.

Rezultati ovog Projekta su nesporni. Primjenjujući inovativnu metodologiju pružanja potpore snaženju lokalne samouprave kombinacijom interaktivnog djelovanja političara, stručnjaka i drugih sudionika ovoga procesa te stručne i materijalne potpore jedinicama lokalne samouprave područja reintegriranog u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske tek 1997. godine, nositelji ovog Projekta dali su nemjerljiv prilog njihovom osposobljavanju za izvršavanje pred njih postavljenih specifičnih zadaća. I konačno, kvaliteta ovog Projekta izrazila se i činjenicom da je njegovo vremenski ograničeno trajanje (koje je trebalo biti dovršeno 2000. godine) preraslo u oblik trajne suradnje jedinica lokalne samouprave triju zemalja.

Stoga se Nositeljima projekta "Demokratizacija u istočnoj Slavoniji" dodjeljuje "Povelja lokalne samouprave" za osobite zasluge u pružanju stručne i materijalne potpore te razvijanju odnosa suradnje jedinica lokalne samouprave na području Županije i lokalnih vlasti Belgije i Nizozemske radi omogućavanja upoznavanja i proučavanja iskustava funkcioniranja lokalne samouprave tih zemalja, produbljivanja spoznaja o lokalnoj samoupravi te iznalaženja praktičkih rješenja primjenjivih u oblikovanju, razvitku i unapređivanju lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije.

Odred izvidača "Iovallios" Valpovo

("Zelena povelja Osječko-baranjske županije", 1997.)

Odred izvidača "Iovallios" iz Valpova dio je pokreta djece i mladeži koji svojom djelatnošću omogućava upoznavanje prirodnog okoliša radi razvijanja sposobnosti življenja u njemu

i uspostavljanja sklada između prirodne i ljudske sociološke zajednice. Polazeći od ovih svojih temeljnih zadaća Odred izviđača "Iovallios" izrastao je u jedinu organizaciju koja se na području grada Valpova sustavno bavi zaštitom okoliša, organizaciju u kojoj mlade osobe na neprofesionalnoj osnovi svojom djelatnošću nastoje pomoći odraslima u stvaranju svijesti da smo naraštajima koji dolaze dužni predati svijet u prirodnim bojama. Već nekoliko godina Odred je organizator radnog obilježavanja Dana planeta Zemlje i Dana zaštite okoliša na području grada Valpova (skupljanjem sekundarnih sirovina, uzgojem bilja, literarnim, likovnim, novinarskim i ekološkim radionicama i na druge načine), u koje uključuje i mlade izvan svoga članstva.

S ciljem afirmacije vrijednosti zaštite okoliša u svijesti i navikama svojih članova, izviđači Odreda "Iovallios" tradicionalno organiziraju eko-patrole u sklopu kojih bilježe svoja zapažanja o stanju okoliša koja prenose svojim ukućanima, prijateljima, susjedima, rođacima i službenim tijelima potičući na poduzimanje djelotvornih aktivnosti zaštite i obnavljanja vrijednosti čovjekova okoliša, na taj način stvarajući svojevrсни ekološki pokret. Rezultat takovog usmjerenja je i ne samo jednokratno čišćenje perivoja valpovačkog dvorca već uspostavljanje sustava održavanja okoliša ovog vrijednog spomenika graditeljske baštine, pokretanje aktivnosti sanacije deponija smeća, uređenja korita i priobalja Karašice, aktivnosti u prikupljanju sekundarnih sirovina i druge aktivnosti zaštite i promicanja čovjekova okoliša.

Svojom ekološki usmjerenom djelatnošću izviđači Odreda "Iovallios" ostvarili su zapažene rezultate i izvan granica Republike Hrvatske, sudjelujući u razdoblju od 1994. do 1996. godine na skautskim smotrama europskog i svjetskog značaja, na kojima je obvezna tema i zaštita okoliša, a na kojima ovaj Odred postiže značajne rezultate. Odred je uključen i u Regionalni centar zaštite okoliša za srednju i istočnu Europu (R. E. C.), sa sjedištem u Budimpešti.

Stoga se za ostvarene rezultata u uređenju osobito vrijednih dijelova okoliša, te značajnu djelatnost u razvijanju ekološke svijesti i promicanju potrebe zaštite okoliša među građanima, Odredu izviđača "Iovallios" Valpovo u znak priznanja dodjeljuje "Zelena povelja Županije Osječko-Baranjske".

Video klub "Mursa" Osijek

(Nagrada Osječko-baranjske županije, 2000.)

Video klub "Mursa" Osijek, udruga tehničke kulture koja kontinuirano djeluje od 1972. godine i nastavlja tradiciju filmskog amaterizma zasnovanu u Osijeku davnih 30-tih godina, okuplja mlade zainteresirane za stvaranje autorskih i dokumentarnih sadržaja filmskom i video tehnikom. Prateći razvitak tehnike snimanja filmskom, pa video i digitalnom kamerom, ovaj klub prolazi tehnološke transformacije. No uvijek na jednaki način sjedinjava umijeće baratanja video tehnikom s porivom kulturnog stvaralaštva. I možda upravo stoga, ovaj klub najbolje svjedoči činjenicu da je tehnička kultura tek dio opće kulture, gotovo pismenosti suvremenog doba.

Rad ovoga Kluba oduvijek je počivao i počiva na mladima, koji okom kamere bilježe ono što oko odraslog više ne razaznaje. Uz djelovanje svojih članova Klub svoju budućnost zasniva na poticanju, pokretanju i potpori razvoju filmskog stvaralaštva u osnovnim i srednjim škola-

ma, kroz osnivanje filmskih družina koje koriste cjelokupnu opremu Video kluba "Mursa", te se na taj način stvaraju novi potencijalni autori.

I prirodan rezultat takvog djelovanja jeste činjenica da od 1994. godine ovaj Video klub postiže zapažene rezultate za koje mladi autori dobivaju niz priznanja na smotrama i festivalima dječjeg i autorskog stvaralaštva.

Samo tijekom 1999. godine u Video klubu "Mursa" autori su proizveli 24 video sadržaja, što je do sada najveća produkcija sadržaja, ujedno i brojčano najveća u državi. Autorski radovi upućivani su na smotre i festivale gdje su postigli značajne rezultate: video film "Snaga Kopačkog rita" dobitnik je Prve nagrade "Zlatna kamera 300", a film "Kontrast" uvršten je u službenu projekciju na međunarodnom festivalu dokumentarnih filmova u Bitoli. Prvi je film osvojio i prvu nagradu stručnog žirija i dječjeg žirija na reviji hrvatskog dječjeg filmskog i video stvaralaštva održanog u Pregradi gdje je video film "Nema te" osvojio prvu nagradu u konkurenciji mladeži. Na istoj je smotri video film "U kavez" filmske družine Osnovne škole Sv. Ane osvojio Prvo mjesto u konkurenciji učenika osnovnih škola, a video filmovi "Lipo ti je rano...", "Nema te" i animirani film "Ako piješ ne vozi", prikazani su na završnoj večeri Revije hrvatskog video i filmskog stvaralaštva održanom u Đurđevcu. Mnogi su autori zastupljeni u produkciji Kluba, no nepravda bi bila ne spomenuti autoricu Čejen Černić čiji su filmovi upravo u 1999. godini pobrali najveći broj priznanja.

Budući se ovim rezultatima Video klub "Mursa" svrstao u najuspješnije hrvatske video i filmske klubove, u znak priznanja za izuzetna ostvarenja u području tehničkog stvaralaštva dodjeljuje mu se Nagrada Osječko-baranjske županije u području tehničke kulture.